Loyolite 2003

Andhra Loyola College
Vijayawada

His Excellency Dr APJ Abdul Kalam

President of India
and a Jesuit alumnus

Contents

SPOTLIGHT

Response of Jesuit higher education to globalisation 19
The impact of globalisation on education 25
Globalisation : an interview 41
Human rights 28
Avoidable Gulf war 33
Can war end terrorism? 35
Communal disharmony in India 39
Empowerment of women 54
Let Mother India not disintegrate 75

M. Mariyadas, M.Sc
Lecturer in Mathematics
Andhra Loyola College, VIJAYAWADA-8

NOSTALGIA

The President recalls his college days 17
The Loyola conscience 31
My parents : educated but not graduated 58
My life at ALC 62

TRIBUTE

A tribute to a man of God 15

INSIGHT

Spiritual intelligence 53
God loves a cheerful giver 60
Time and its value 63
Dream the impossible 67
The craze for technology-oriented education 69
My faith vision 89

SCIENCE AND TECHNOLOGY

Science, cosmology and faith 50
Internet language 71
ISO standards : how it all started 72
The ship 77
Surface active agents 85

SPORTS AND GAMES

Cricket lovers, be patient 27

Games 79

LIGHTER VEIN

Pocket money 37

Every dog has his day 48

POETRY

Comes from my heart 49

Dreamer 51

Early morning 68

We can do it 70

Faith 80

Titanic 91

REPORTS

Annual Report 2002-2003 1

The summit of joy 46

ALCAA : a view from within 64

Our industrial tour to Visakhapatnam 52

The HEPSN Project at ALC 81

Milk analysis : a report 93

National Service Scheme : 2002-2003 95

OTHERS

Know your Vice-Principals 87

Have you studied Lovology? 88

Loyola Today 92

TELUGU

HINDI

Annual Report : 2002-2003

Presented at the 49th College Day celebrations on 8 February 2003

The President of the 49th College Day function, Most Rev Dr M Prakash, Bishop of Vijayawada; eminent and illustrious Chief Guest, Dr MV Sambasiva Rao, District Governor, Rotary International; Rev Fr Rector; Rev Fr Correspondent; Vice-Principals, Fr J Thainese, SJ, Fr S Emmanuel, SJ, Mr SP Rama Raju, Fr G Jayaraj, SJ; Chairman of the Staff Association, Dr P Balasundar Reddy; Mr Jesudas, Student Representative; respected members of the faculty, present and retired; members of the non-teaching staff; Rev Fathers, Sisters, esteemed invitees and well-wishers; members of the print and electronic media; and our dear students.

Welcome to the dignitaries

The College Day may be considered by some to be a customary annual ritual signalling the fast-approaching end of another academic year. But, for Loyolites, every College Day becomes a meaningful and memorable occasion, marking an important milestone in the ongoing march of the individual as well as institutional life-history. The significance of this year's celebration assumes augmented importance on account of at least two additional factors. This is the 49th College Day, the last one before the College gets crowned with the Golden Jubilee. We are also privileged to have our Bishop of Vijayawada, a distinguished alumnus of the College, to preside over the function. We feel proud to extend a warm and cordial welcome to His Lordship, Most Rev Prakash and to the Chief Guest Dr M V Sambasiva Rao, who is also an alumnus and, coincidentally, a contemporary of His Lordship in the college.

Changes and transfers

Transfers, fresh appointments and internal redeployment are inevitably necessitated at the commencement of every academic year by changing circumstances and needs. Rev Fr PJ Sandanasamy, SJ, who had, during his tenure as acting Rector, aesthetically

altered and transformed the Loyola landscape, took charge as the regular and full-fledged head of the Institution with effect from this academic year and resumed his campus improvement campaign on a war-footing. Fr S Philomin Raj, SJ, the Principal-in-charge who, with the inspirational impetus and competent guidance provided by Rev Fr Dr Louis Xavier, SJ, geared up the departments for the NAAC accreditation, has now immersed himself in his research programme for PhD handing charge to Fr C Peter Raj, SJ. Fr S Philomin Raj, SJ, deserves our sincere thanks and appreciation for the deep dedication with which he carried out this onerous responsibility.

Another notable internal change that occurred was in the Department of Examinations. Fr A Theckemury, SJ, who had presided over this nerve-centre of the autonomous system of the College as the Controller of Examinations, with admirable commitment for a decade, passed on the baton to a Jesuit of a younger generation, Fr Rex Angelo, SJ, who returned to the College after the last lap of his religious training. He is ably supported by Mr G Murali Krishna, the Assistant Controller. Though the generality of students and even teachers (some will add) tend to get tired of examinations, Fr A Theckemury, SJ, exhibited no such signs of fatigue or weariness in conducting innumerable rounds of Mid and Semester End examinations. He went through the complicated process of getting the papers valued with enviable ease, released the results always in record time and introduced high-tech innovations for meticulous maintenance of documents, and for the issue of marks memos. Never a person to rest on his laurels in reclusive retirement, he is channelling all his energy to reinvigorate different chapters of alumni in his new capacity as the ALC Alumni Association Director.

A veteran who had been associated with the College for several years in the seventies as Lecturer in Chemistry, Warden of Hostels and Vice-Principal, has come back in a different *avatar*. He is none other than Fr Kadavil, once known as an uncompromisingly stern disciplinarian but now disarmingly christened Swami Danananda. In this more mellowed mode, he has made his services available for counselling for anyone willing.

Br Thomas Bellarmine, SJ, a freshly graduated engineer, has been appointed the Minister of Jesuit House. Perhaps this is the only year when all the three major constituents of the College, the Inter, Degree and PG, got brand-new Vice Principals.

Fr G Jayaraj, SJ, after one year as Director of Sanjeevan Hostel, assumed charge as the Vice-Principal for the Intermediate Section. Fr S Emmanuel, SJ, who returned from the United States with rich experience in DNA Technology and Plant Tissue Culture, took over as Degree Vice-Principal. Fr J Thainese, SJ, became Vice-Principal for PG. We thank the previous Vice-Principals, Fr P Anthony SJ, Fr G A P Kishore, SJ, and Fr Dr Charles Puthota, for the tireless and dedicated manner in which they discharged their duties. This year also will go down in history for another long due development. For the first time in 49 years, a non-Jesuit additional Vice-Principal was appointed for the Degree sections in the person of Mr S P Rama Raju.

Retired staff and the new entrants

Every year, with a tinge of sadness, we say good-bye to some veterans who retire after having rendered long and meritorious service to the institution. Mr M C Das, the management expert and multi-talented personality, retired as the Head of the Department of Commerce, on 30.04.2002 with a record of 32 years of teaching, while the imperturbable and even-tempered Mr M V Narayana Reddy, Head of the English Department, retired after 34 years. Sri S Prabhakara Rao, who had the unique distinction of having served in two Departments, Chemistry and Zoology, with commendable commitment for 38 years, retired in November 2002, and Mr P B Ananda Raju, the ever affable and self-effacing Head of the Chemistry Department, wound up his teaching career on 31.12.2002 after 35 long years. While we gratefully wished them many years of memorable life with their near and dear ones, we warmly welcomed 20 young and energetic men and women to join the teaching fraternity during this academic year. We hope these young men and women will emulate all that was best in the competent band of committed lecturers in the past and present.

NAAC accreditation

The College submitted itself to the accreditation process towards the last leg of the previous academic year, but the result was released only at the beginning of this academic year. It would be less than honest on our part to deny that we were distressed to be awarded only four stars, in spite of the fact that four stars do come in the upper category. Though, in the mind of the public and in the estimation of our own staff and

students, Andhra Loyola will continue to remain an institution of the five-star calibre, yet the award would serve a very salutary purpose of stimulating a sustained introspection to discover traces of lacunae and forge ahead with renewed vigour and determination to accelerate academic improvement and innovation.

Profile of the college

Andhra Loyola, being a composite college, has three components coming under three different regulatory streams. The Intermediate Sections consisting of 999 students are governed by the provisions of the Intermediate Board while the PG wing comprising 279 students in the four courses of MBA, MCA, MSc Electronics and MSc Mathematics fully follow the prescriptions of the University system for syllabus and examinations. The Degree Sections coming under the autonomous framework account for 1640 students, taking the total up to 2909 of which 143 are girls. The teaching faculty has 139 lecturers belonging to 21 departments while the number of non-teaching staff stands at 72.

Examination results of 2001-02

A passing reference to the examination results of the previous academic year is perfectly in order in the current academic year's report as they provide one of the reliable indicators of the academic soundness of the institution. For the sake of convenience, I shall confine myself to the last batches of the final year students. The Arts Group registered 94% passes while the Physical Sciences Groups secured 86%. The percentage of passes in Biological Sciences stood at 81% while the I T related groups of Computers and Electronics, inclusive of BCA, recorded 76% passes. The performance of the Commerce group was commendable with 93%. As for the Senior Inter Sections, an overall 90% of passes was secured which put Andhra Loyola as the first among the aided colleges of Krishna District. I should also mention that the third and fourth ranks were secured by Pilli Maruthiram Reddy and K Balaswamy respectively in the Vocational Course of Computers. The 11th , 13th and 14th ranks also were obtained by the Loyolites. As for PG Courses, MCA scored 90% while MBA obtained 85%. The percentage of passes in MSc Electronics was 93. Our staff and students are determined to increase the percentage of passes this year.

Commencement of the academic year 2002-2003

In keeping with the practice in the previous years, a three-day Staff Seminar was held prior to the commencement of classes on the theme *Revitalising Autonomy* focussing on the four areas of curriculum, teaching methodology, evaluation and research. A two-day seminar on *Personal Growth and Office Management* was also held for the Non-teaching and Office Staff who constitute a vital component of the college. Another regular feature at the beginning of the academic year is the arrangement of the two-day Orientation Programme for the First Year Degree and Intermediate Students to initiate them into the various facets of College life, familiarise them with the facilities available, acquaint them with their staff and fellow students, and acclimatise them to the sprawling campus which, at the start, can seem overwhelming.

Departmental activities

Though the schedule of the academic year has a rigorous and regular round of classes and examinations, other activities too keep the calendar of events quite varied. I am happy to report that most of the Departments evinced ebullient enthusiasm in conducting seminars, workshops and guest lectures on themes of topical and relevant interests as varied as Bioinformatics, Vector Spaces, Nuclear Energy, Biodegradation and American Life and Literature. The imperative and indispensable need for conducting seminars can hardly be disputed. Besides supplementing the classroom transactions in enlarging and expanding the horizons of students' interest in many matters relating to their subjects, they also serve to cultivate in them vital and valuable skills in the areas of communication and self-expression, team work and interpersonal relation, critical listening and analytical thinking and planning and event management.

More value added features at Loyola

a) *Project work for all Third Years:*

Project work has been initiated for the third years to expose them to the rudiments of research and to awaken in them a sense of intellectual inquisitiveness. To cite but one example, the project work done by one group of students of the Chemistry Department involved a detailed analysis of milk samples, while another batch, perhaps inspired by the liberal addition of water found in the milk samples, made

their project work on the water samples collected from nearly 50 locations. The students of the other Departments, too, are engaged in project work in a fields of current interest to them.

b) *Special attention to Intermediate students:*

Provision of study hours in the morning and evening for day scholars, weekly examinations and classes and EAMCET coaching have been part of the regular rhythm of the Intermediate Sections. The rigorous of academic life have not removed room from other activities. T Srinivasu (RMY 54) and Raja Gummadi (RMY 10) secured the first and the second prizes respectively in the drawing competition. Biksha Subba (RCP 35) and Sandeep Kerketta, Moses Chowdary, K Suman Naik, Suresh (RA 112) received the AP Prathibha Awards for outstanding performance. Seminar on Study through CDs, medical check-up for Junior Inter Students and the cultural festival of Spandana were some of the co-curricular activities conducted during this academic year.

c) *PG Sections in touch with industries:*

Our PG Sections of MCA, MBA and Electronics had enriching experiences of conducting a series of seminars and interactions with representatives from leading industries like Lanco, Satyam Computers and Ramco Cement. Both MCA and MBA, like some of our undergraduate sections, undertook acquaintance and observation. The MBA Department has recently conducted an intellectually rewarding Study Conference on *The Social Responsibility of Business.*

d) *Computer awareness for all:*

Realising that, in this twenty-first century, computer literacy is a crucial requirement, Andhra Loyola devised a module for all the first years from non-computer courses, to enable them to acquire the basic skills in computer use. In this connection, it is worth noting that our Computer Department has an excellent state-of-the-art laboratory with 130 systems.

e) *Project for the disability affected students:*

As part of its commitment to the disadvantaged, Andhra Loyola has been admitting over the years a good number of students with different physical disabilities. For a better follow-up and for more effective coordination of the services rendered to them, a special project entitled Help for Persons with Special Needs (HEPSN) has been taken up. The specially set-up Disability Unit with Mr K Hanumantha Rao as Co-ordinator functions with special focus on providing the disability affected students easy access and mobility, helping them in their academic performance with special equipment, and on creating awareness of the employment opportunities. Continuous efforts are being made to enhance their physical, personal and academic well-being.

f) *Extension and awareness programme:*

While touching upon the need for solidarity with our less fortunate brothers and sisters, the Superior-General of the Society of Jesus, in an address to the World Jesuit Alumni Conference at Kolkata, succinctly said that solidarity is learnt through contact rather than concepts. To facilitate this contact, an extension programme of community service was carried out on a limited scale this year. The same will be extended and enlarged to include all the first years from next year. In this connection, I should also mention the laudable programme conducted by a couple of departments. The Botany and Zoology Departments arranged a School-to-Lab Programme in which over 1200 school pupils participated. The Mathematics Department conducted a quiz programme for high school students. With financial support raised among themselves, the students of Commerce, conducted sports for the school children. The inmates of the Sanjeevan Hostel successfully arranged a day-long Bala Mela for about 400 Children. A two-day seminar held on Child Labour brought several children whose moving personal stories created a keen awareness among the participants of the issues and problems relating to children.

g) *Developing the aesthetic and cultural dimensions:*

With a view to promoting and nurturing interest in fine arts, the College conducted three separate cultural festivals for Inter, Degree, and PG Sections: *Spandana,*

Sphoorthi and *Bhavana* turned out to be a resounding success, showcasing the variety of talents and skills that our students have. Our cultural wing in the Campus, the much acclaimed Kaladarshini, which was decorated with a bunch of Nandi Awards last year, held, under the leadership of Fr Ravi Sekhar, cultural competitions that drew nearly 2000 contestants under various categories. Our debating, quiz and elocution teams reaped a rich harvest of prizes and trophies from the competitions held in and around Vijayawada.

h) Women's Cell:

Though the number of girl students may be a miniscule 143, it does not deter them from taking an active part both in the curricular and co-curricular spheres. The reactivated Women's Cell in the College arranged appropriate programmes to highlight issues relating to women empowerment. The existing Student's Counselling Cell is further strengthened with an additional counsellor for girl students in the person of Sr Helen.

Hostel life on the campus

The vast and spacious campus of our College has made it possible to accommodate three major hostels which add to the attraction that Loyola has as a favoured destination for students from all over India. At the commencement of every academic year, the inmates of the three hostels on campus view with considerable interest and concern any changes taking place in the appointment of the Directors. Fr Rex Angelo, SJ, replaced Fr G A P Kishore, SJ, as Director of Gogineni Hostel and Fr S Emmanuel, SJ, gallantly stepped in as Director of New Hostel when Fr Puthota Charles proceeded to the United States. Fr K Joji, SJ, continues as Director of Xavier Hostel with the additional responsibility of being Campus Minister. The Directors of all these hostels are being ably helped by devoted Assistant Directors. Generations of students in the years gone by cherish and treasure their experience in the hostels as the most pleasant memories of their stay in the College. This year, too, saw these hostels bustling with a variety of activities and events.

Loyola a symbol of national unity

It is no exaggeration to say that Loyola campus represents a microcosm of India. Students virtually from every State in India can be found here. We also have students from Tibet, Nepal, and Tanzania. Such multi-lingual and multi-cultural character not only enhances and enriches the vitality of campus life but also helps students to accept, appreciate and celebrate unity in diversity. At a time when the vicious forces of communalism and fundamentalism are rearing their ugly heads at an alarming rate, it is heartening to note that some of our staff and students with different religious persuasions have formed *Sarva Dharma Sammelanam* to promote inter-religious harmony under the guidance of Ms. Mangala Varma, Mr P Veera Bhrahmam, Dr K Job Sudharshan, and Fr K Joji, SJ.

Excellent library facilities

Library plays a pivotal role in supporting, sustaining and stimulating the process of teaching and learning. Stocked with nearly 46,000 books and on the verge of complete automation, the ALC library acquired in the course of this academic year 1600 books on a variety of subjects. With activities like the celebration of National Library Week and Essay Competition, and schemes like Book Banks for deserving students, our Library staff are assiduously attracting more and more students to avail themselves of this rich learning resource. 'Education' said G M Travelyan 'has produced a vast population able to read but unable to distinguish what is worth reading.' Our Librarian and our teaching staff are helping our students to make a judicious choice of reading materials. The membership of American Information Resource Centre that our Library has taken will prove a boon for all those engaged in research.

Staff development

More than the extensive and expensive infrastructural facilities that an institution can boast of, it is the calibre and commitment of the staff that will count for much for the quality of the education imparted therein. They are the backbone of the institution. We are proud of our staff members who are striving to do their best while being conscious of the need for further improvement on their professional competence.

It is a matter of satisfaction that four of our Faculty members were awarded PhD in the course of the current academic year: Dr P Ramanujam in English, Dr Ch Srinivasu and Dr G Srinivasa Rao in Physics and Dr N Ayyappan in Botany. Mr VL Thomas was awarded MPhil in English, Mr M Venkateswara Rao, Mr N Srinivasa Rao, Mr D N M Raju, Fr S Emmanuel, SJ, and Mr A Sriram of PG Department have submitted their theses for PhD. I should congratulate the five lecturers who have been elevated to the designation of Readers. Dr P Ramanujam, (English), Dr G Sambasiva Rao and Fr Dr P F Jayabalan, SJ (Telugu), Dr N V Ramana Murthy (Maths), and Dr B Venkateswara Rao (Chemistry).

Journals, books and bulletins

Students of Computer Department have brought out an in-house Journal *PIXEL* with the encouragement from their faculty, Mr A Baskaran and Mr S A B Nehru.

Dr P Ramanujam and his student editors have revived the informative news bulletin, *Loyola Today.*

Among the books published by our staff members are: *Life History of Bruno, Science for knowledge and Fun* by Mr T Sri Kumar, *Children's Rights* by Dr K Job Sudharshan and Fr P F Jayabalan, SJ. The growing popularity of Dr V Gopal Reddy's timely Book, *The Right Way to Write Examinations,* has led to its repeated releases. It may have well given someone the inspiration to write another title: *The Right Way to Value the Answer Sheets.*

NSS and NCC

The NSS volunteers, under the dynamic leadership of Dr Ch Srirama Chandra Murthy and his associates, Mrs T Rose Mary and Mr P Srinivasa Sastry, involved themselves with extraordinary energy and enthusiasm in such activities as Mega Health Camp, Traffic Control Assistance, Multi-Household Survey, Blood Donation, Clean and Green Programme both in our Campus and in Nagarjuna University Campus, Pulse Polio Immunisation Programme and Aids Awareness Campaign.

The Three Wings of NCC are always in the forefront either in participating in such noble causes as blood donation, Aids awareness campaign or celebrating the national festivals, ever shining in their patriotic fervour. Though several of the cadets

have attended regional and national camps, I should make mention of a few outstanding performers. Ganesh (NO 16) was awarded Gold Medal during the All India New Sainik Camp at Visakhapatnam and was selected to participate in the Republic Day Sailing Camp. SK Esub Pasha (DML 59) was selected as Senior Captain for the entire 8th Andhra Naval NCC Unit. PO Cadet T John is the only Naval Wing cadet selected from Vijayawada to participate in the Republic Day Parade at New Delhi. Lt Col Dr P Balasundar Reddy was decorated with the Director General's Medal on the NCC Day 2002. The NCC Army Wing, under the leadership of Dr Lt R Ravindra Bhas, took an active part in Aids Awareness Rally, Pulse polio programme and clean and green programme. They have not only daringly taken Anti-Dowry Pledge, Anti Corruption Pledge and Eye Donation pledge but are also resolutely determined to keep them in their life. In the Air Wing, Pilot Officer KV Vijaya Babu was elevated to the rank of Flying officer. Cdt Chaitanya Krishna received a cash award as the Best Cadet at the Kakinada Group level. 7 of our air wing cadets attended a camp at Mathura and stood first in the National Integration Awareness Quiz.

Sports and games

Comprehensive excellence is the objective towards which the student community is constantly urged to strive. This is reflected in the academic and curricular spheres as well as in the arena of sports and athletic activities. With the formidable track record of past achievements and performances constantly goading them, our athletic team won the University Championship for the seventh time in succession, and for the 11th time in 12 years.

Another noteworthy achievement was the bagging of the much-coveted University Volley-Ball Cup in a keenly contested event. According to the archival materials available with the Physical Education Department, this victory in Volley Ball had finally come our way after it eluded us for a protracted period of 48 years. B Deepthi Kumar (MCS 39) Captain of the team, played a key role in snatching this cup. Though the Physical Directors had already enumerated, in their extensive report, the names in the roll of honour in Sports and Athletics, I must make mention of at least a few of the outstanding sports persons. Deepthi Kumar (MCS 39), Chaitanya (AET 17) and Srinivas (AET 18) represented the University in the Volley Ball team while SK Zazeem, Phani Kanth (NO

40), Gopi Babu (AET 16) represented the University Athletic Team. Harish Babu of I year Degree represented the Volley Ball team. Phani Kanth has the honour of being the fastest man of Nagarjuna University. Francis Britto of Senior Inter too has many creditable achievements including 1st place in the long jump, 2nd place in 200 mts, 300 mts & Triple Jump. One item in the Sports Day 2003 generated a lot of interest and excitements and left an indelible impression on the minds of the students: the Tug of War between staff and students. In spite of all the odds that were stacked against them, the students, though looking like sacrificial lambs before the robust and sturdy looking staff, finally pulled off an incredible victory. This is the second time that the students have won in the history of the College. Grapevine has it that the staff are bent on settling scores in the next year's Sports Day. Our thanks to Mr J V Nagendra Prasad and Mrs B I Evangeline, the Physical Directors, and Fr Rector, the Sports Director, for their efforts in enthusing and energising our sports and athletic teams.

Loyola in tune with UGC vision

Touching upon some of the core features of Collegiate Education, Dr Arun Nigavekar, Chairman, UGC, in his enlightening address at the recently held Convocation of the Nagarjuna University, indicated the importance of inculcating 'Ethical Values' and a 'sense of human solidarity' in students even as we expect them to be 'sound in their fundamentals with analytical abilities, enriched with appropriate utility-oriented skills.' In recognition of the primacy of moral dimension, value education has been integrated into the academic mainstream, making it mandatory to pass in the subject for the award of the degree. As has been already indicated, all the Departments are consistently conducting seminars and workshops and other co-curricular activities to promote all-round learning. Continuous efforts are also being made by our staff to update the content of the syllabus, and ensure the introduction of at least one application-oriented paper. Concerted attempt will be made to offer a bunch of certificate and diploma courses to enhance students' employability.

Loyola in its 15th year of autonomy and going towards the Golden Jubilee

There is no doubt that Autonomy has brought in its wake multiple advantages and benefits and has made academic life more purposeful, focussed and fruitful. But we should be on our guard against any creeping tendencies of complacency and lethargy

on the one hand or helplessness and defeatism on the other. Though we may experience some constraints in one area or another, yet we will engage ourselves in ongoing and unswerving efforts to make autonomy a truly meaningful and potent instrument to achieve its intended objective of raising the quality of higher education, creating new frontiers of knowledge through curricular innovation, experimentation and research. As we, the management and staff, perceive the glimmer of the Golden Jubilee of the College gradually becoming visible in the near future, a year to be exact, we will hear more distinctly and heed ever more diligently the call of our mission to make Loyola rise to its full splendour in the academic firmament, as a veritable and vibrant hub of intellectual activity, where all our students will be impelled by an insatiable thirst for knowledge, use wisely their time and energy to engage themselves in such activities as will expand their mental horizons, enlarge their moral vision, enrich cultural and aesthetic dimensions, sensitize them to their social responsibilities and equip them with skills necessary to forge ahead in this aggressively competitive world. Thus, they will go out of the portals of our college, as men and women of competence, compassion, conscience and commitment, whether they decide to explore further avenues of advanced learning and research or to face confidently the immediate prospect of some gainful employment.

In memoriam

It is with deep sentiments of grief that we record the demise of one of the founding fathers of the College, Fr G Subbaiah, SJ. He belonged to the pioneering band of Jesuits who endured innumerable difficulties during the initial phase of the construction of the College premises 50 years ago in circumstances, which the present generation will find it difficult to visualise. After many years of dedicated service in the College as a Lecturer, he willingly went to several other places where he was needed. He spent the last of his life back in Vijayawada where he aged gracefully and endeared himself to everyone with his innate simplicity and gentle humour. His passing away at the venerable age of 94 removed the most lovable and affable figure in the college Jesuit community. I must also refer to the demise of two more persons connected with the College. Mr D Michael, the retired Store-Keeper and Mr P T Thomas, the retired Head of the Department of Economics. May God grant eternal rest to all of them.

Conclusion

Before I conclude, I am duty bound to place on appreciative record, my deep debt of gratitude to all those who ensure the smooth and friction-free running of the institution by conscientiously discharging the duties assigned to them in different capacities: the teaching and non-teaching staff, the Office personnel, the Controller, Fr Rex Angelo, SJ, and all their able helpers, without whose consistent and constant work, the academic edifice will exhibit signs of creaking and crumbling. I am happy to say a word of appreciation for our students of Inter, Degree and PG sections who feel proud to keep the Loyola flag fluttering high. Needless to say, it is students who constitute the most important and privileged section of the Loyola Family, for whose sole well-being and growth, the management and the staff exist. I thank Fr Rector who, in addition to heading the overall administration of the entire institution, has been relentlessly pursuing the beautification of the campus. I wish to gratefully acknowledge also the unfailing support and assistance of the Jesuit Community of Fathers and Brothers. I am thankful to Fr Correspondent whose educational expertise and experience benefit the College immeasurably in multifarious ways. My thanks also are due to Dr P Balasundar Reddy, the Chairman of the Staff Association, and other officials of the Teaching and Non-teaching Staff Associations for their constructive and co-operative support keeping always the larger academic interests of students and growth of the institution uppermost in their minds. I will be failing in my duty if I do not thank in a very special manner the Four Vice Principals, Fr S Emmanuel, SJ, Fr J Thainese, SJ, Fr G Jayaraj, SJ, and Mr S P Rama Raju, who bear the daily brunt of the nitty-gritty of the academic and administrative schedule. We deeply appreciate the presence of the Dr M V Sambasiva Rao who took the trouble of being with us in spite of his numerous pressing engagements. We are grateful to our Beloved Bishop for his gracious and supportive presence which we regard as a valuable sign of his love and concern for us. We always hold in high esteem all the Friends, Benefactors, and Well-wishers of this institution several of whom are kind enough to us in many ways. Above all I thank God Almighty for the countless blessings received from his benevolent providence and pray in the words of Prof. Sponder to his one time student, Dr A P J Abdul Kalam, who is an alumnus of one of our Jesuit Colleges, St. Joseph's, Trichy: Let God be our hope, our stay, our guide and provide the lantern for our feet in our journey into the future.

Thank you.

– **Fr C Peter Raj, SJ**
Principal

M. Mariyadas, M.Sc.

A tribute to a man of God: Rev Fr G S Subbaiah, SJ

Fr Rex Angelo, SJ

"May God bless you!", "May God bless your work!" These were the words of a saintly man who went about blessing people and spreading God's abundant love for humanity. He was none other than Father Gutta Stanislaus Subbaiah, one of the founding fathers of Andhra Loyola College, Vijayawada. At the ripe age of 95, this noble soul passed away at Vijayawada at 7.30 a.m., on Tuesday, November 12, 2002, leaving the bereaved Jesuit family with a sense of deep grief and dismay, on one hand, and of wonder and admiration, on the other, towards this versatile genius.

Born on 15 July 1908 in a traditional Hindu family, he voluntarily became a Catholic Christian and joined the Society of Jesus in 1938, after completing his graduate and postgraduate studies at St Joseph's College, Trichy. He also had some initiation into the Bachelor's Degree of Law. He was ordained priest in 1949, and rendered selfless service in many a prestigious educational institution including Loyola College, Chennai, St Mary's High School, Madurai, and St Xavier's High School, Suryapet. He also served as Chaplain for the defence

personnel in Dhanbad, Bihar. However, it is with Andhra Loyola College, Vijayawada, where he spent umpteen years in his long span of life that he was known to successive generations of students and staff as Professor of History, Logic and Values. Students always paid rich tributes to him, not only for his eminent academic skills, but also for his simplicity, affability, commitment and preferential love for the poor.

As one who was privileged to have lived with him at Loyola Jesuit Community, Vijayawada, along with that of Suryapet, I had the unique opportunity of having had a closer glimpse of this gigantic personality. In the words of General Omar Bradley, "The world has achieved brilliance without conscience: ours is a world of nuclear giants and ethical infants". However, Fr Subbaiah had always been a light amidst this encircling gloom. His principal source of energy was his authentic spirituality which made him see everything as 'wonderful'. He found the world being filled with pristine virtues and he endeavoured to spread that vitality to every nook and corner of the world. He considered himself an agent of God's Infinite Goodness and so whole-heartedly went about blessing everybody and everything. Everyone who entered his room returned enriched by God's blessings. As a man of prayer and asceticism, he came across to me as a perfect image of a saint in these critical times. Thanks to his spiritual vision, his outlook of life was always positive and cheerful. Those who lived with him were never denied of his warmth, insightful conversation and spiritually elevating encounters.

Besides having been known for his tremendous sense of humour, Fr Subbaiah would not be forgotten by the student community for his filial love for the poor. All gifts from his dear ones were converted into money which was distributed to the poor and needy. At times, he was ready and enthusiastic to sacrifice even the minimal comforts offered to him to make the poor happy. This joy of serving the poor made him cheerful always. His serene countenance on his deathbed spoke volumes of the stillness of the heart and the deep joy which he experienced all his life. Alas, Fr Subbaiah is no more! The golden key of Death has opened the palace of Eternity to him. As Tagore says, "Death's stamp gives value to the coin of life, making it possible to buy with life what is truly precious". The lives of such eminent and erudite personalities remind and challenge all of us: " Death is not the greatest loss in one's life. The greatest loss is what dies inside us while we live". Fr Subbaiah is dead and therefore immortal! The only tribute we can authentically pay to such a great man is to continue our struggle with hearts filled with love for humanity, with heads filled with noble ideas, and hands outstretched to embrace the whole of humanity without any barrier of caste, colour and creed.

May his tribe increase!

The President recalls his college days

In 1950, I arrived at St Joseph's College, Trichi, to study for the Intermediate examination. I was not a bright student in terms of examination grades, but, thanks to my two buddies back in Rameswaram, I had acquired a practical bent of mind.

Whenever I returned to Rameswaram from Schwartz, my elder brother, Mustafa Kamal, who ran a provision store on the railway station road, would call me in to give him a little help and then vanish for hours together leaving the shop in my charge. I sold oil, onions, rice and everything else. The fastest moving items, I found, were cigarettes and bidis. I used to wonder what made poor people smoke away their hard-earned money. When spared by Mustafa, I would be put in charge of his kiosk by my younger brother, Kasim Mohammed. There I sold novelties made of seashells.

At St Jcseph's I was lucky to find a teacher like the Rev Father TN Sequeire. He taught us English and was also our hostel warden. We were about a hundred boys living in the three-storeyed hostel building. Rev Father used to visit each boy every night with a Bible in his hand. His energy and patience was amazing. He was a very considerate person who took care of even the most minute requirements of his students. On Deepavali, on his instructions, the Brother in charge of the hostel and the mess volunteers would visit each room and distribute good gingelly oil for the ritual bath.

I styed on the St Joseph's campus for four years and shared my room with two others. One was an orthodox lyengar from Srirangam and the other a Syrian Christian from Kerala. The three of us had a wonderful time together. When I was made secretary of the vegetarian mess during my third year in the hostel, we invited the Rector, Rev Father Kalathil, over for lunch one Sunday. Our menu included the choicest preparations from our diverse backgrounds. The result was rather unexpected, but Rev Father was lavish in his praise of our efforts. We enjoyed every moment with Rev Father Kalathil, who participated in our unsophisticated conversation with childlike enthusiasm. It was a memorable event for us all.

My teachers at St Joseph's were the true followers of Kanchi Paramacharya, who evoked people to "enjoy the action of giving". The vivid memory of our Mathematics teachers, Prof Thothathri Iyengar and Prof Suryanarayana Sastry, walking together on the campus inspires me to this day.

When I was in the final year at St Joseph's, I acquired a taste for English literature. I began to read the great classis, Tolstoy, Scott and Hardy being special favourites despite their exotic settings, and then I moved on to some works in philosophy. It was around this rime that I developed a great interest in Physics.

The lessons on subatomic physics at St Joseph's by my Physics teachers, Prof Chinna Durai and Prof Krishnamurthy, introduced me to the concept of the half-life period and matters related to the radioactive decay of substance. Sivasubramania lyer, my Science teacher at Rameswaram, had never taught me that most subatomic particles are unstable and that they disintegrate after a certain time into other particles. All this I was learning for the first time. But when he taught me to strive with diligence because decay is inherent in all compounded things, was he not talking of the same thing? I wonder why some people tend to see science as something which takes man away from God. As I look at it, the path of science can always wind through the heart. For me, science has always been the path to spiritual enrichment and self-relisation.

From :

Dr APJ Abdul Kalam : *Wings of Fire*

(Universities Press)

Response of Jesuit higher education to globalisation

Fr Dr Louis Xavier, SJ

The phenomenon of globalisation

The twenty-first century is marked by a unique phenomenon known as 'The Global Village'. As Saul Mendiovitz says very well in his book, *On the creation of a just world order* (1975), "it is necessary to seriously accept not only the rhetoric but the reality of the term, "The Global Village", the fact that the overwhelming majority of human kind understands for the first time in history that human society encompasses the entire globe, is a phenomenon equivalent to the acceptance of the fact that the earth is round rather than flat" (p.16).

Factors responsible for globalisation

Four major historical processes or revolutions have accelerated this process of globalisation. These are: the ideological revolution of egalitarianism, the technological and scientific revolution, the cybernetic and electronic information transmission revolution, and the market economy revolution.

Neo-liberalism

Of these four processes, belief in market economy, known as "neo-liberalism", has a very crucial role to play. It is the conscious driving force of today's globalisation, so much so that in some places neo-liberalism is treated as synonymous with globalisation. This market economy has, on the face of it, produced certain beneficial results and holds out certain opportunities too. But people (even intellectuals) fail to see how it works insidiously against the interests of the poor, widens the gap between the rich and the poor and, in its radicalism, overturns the very concept of human being.

Features of neo-liberalism

Let us look at certain common features of this phenomenon of globalisation propelled by market economy:

- It puts economic growth rather than the full harmony of all men and women among themselves and with creation, as the economy's *raison d'etre.*
- It restricts state intervention to the point of taking away any state responsibility for the minimum goods that every citizen deserves as a human being.

- It privatises businesses according to the argument that the state is always a bad administrator.
- It opens borders to merchandise capital and financial flow without restrictions, leaving the smallest and weakest entrepreneurs without sufficient protection. It insists that economic growth will raise income levels and resolve the situation of the less favoured.
- It motivates private investment by eliminating the obstacles that protective labour legislation could impose.

Positive effects of neo-liberalism

We must recognise at this point that the market economy has certain positive results: one could mention the contribution of market mechanisms to increasing the supply of better quality of goods at lower prices; the gradual drop in inflation; the dismanting of licenseraj and the command economy that has made corruption a way of life in the country; the removal from government control certain tasks that do not pertain to it so that it can devote itself (if it chooses) to the common good; the growing general consciousness of fiscal austerity that uses public resources better; and the advance in trade relations among nations.

Imbalances caused by neo-liberalism

But these positive elements of neoliberalism hardly compensate for the immense imbalances neoliberalism causes through the concentration of income and wealth and land ownership, the multiplication of the unemployed urban masses, the bankruptcy of thousands of small and medium businesses, the forced displacement of indigeneous and peasant populations, and of destablisation of national economies by the free flow of international speculation.

Growing disparities

I would like to focus on two important aspects of globalisation: one is the spectre of growing disparities and the other is the overturning of the very concept of human being. The first hinges on a particular theory of economics and human development and the other belongs to the domain of philosophy and ethics.

First, let us look at the growing disparities. It is believed that producing goods and services and thus increasing the earth's wealth will by itself enhance the well-being of all human beings. It is believed that benefits accruing from creation of wealth as a result of globalisation will automatically trickle down to the poor in

society. But facts belie these expectation; disparities have grown and not shrunk as a result of market economy.

In his Fifth JRD Tata Oration on Business Ethics at XLRI, Jamshedpur (1997), Fr Kolvenach, the General of the Society of Jesus, underlined these harsher realities. He quoted Rev John Mohaney (Dixon Professor of Ethics and Social responsibility at London Business School) who claims that "the business of creating wealth in and for society is seen to be positive and constructive occupation for men and women". Fr General, after quoting Mahoney, added this comment:

> Having affirmed that (the creation of wealth as a positive and constructive occupation), let me at once, without entering into details, emphatically state that, if, on the one hand, the generation of wealth in the world has been considerable, on the other hand, this wealth has been distributed in a very unbalanced and unequal manner. If one believes the World Bank, the rich one-quarter of the world's population consumes by itself three quarter of the total production. As a result, three-quarters of humanity have for their use only one-qurter of the production. Consequently, the riches produced are not where the people are ... Hence we have an increasing poverty of the masses and a situation which is increasingly explosive, between the rich nations and the poor ones.

It is clear from this that mere production of goods and services, thus increasing the earth's wealth, does not by itself guarantee equitable distribution of the wealth produced.

The consequences for income inequalities have been dramatic. In 1960, the top 20 percent received 30 times more than the bottom 20%. By 1989 they were receiving 60 times more.

The richest 20% get 82.7% of World GNP.

94.6% of commercial lendings,

80.0% of domestic saving and

85.0% of domestic investment.

The 20% at the bottom receive 1.4% of the World GNP.

0.2% of commercial lendings,

1.0% of domestic saving and

1.3% of domestic investment.

It is obvious that the current disparity between the world's richest and the poorest people is extremely large.

(*UNDP Human Development Report,* Oxford University Press, 1992, pp. 34 - 35)

A similar process of growing inequality is at work within each country itself, where globalisation operates.

Let us look at India. According to a study of the National Council of Applied Economic Research, the wealth of the top 1% in India is more than the wealth of the bottom 65%.

(K. Shankar. "Indian Economic Crisis and the New Economic Policy", in *Mainstream* 12/10/92, p. 27 (UNDP Development Report 1992, Oxford Press)

On Sept 19, 1999, Mr M S Swaminathan, the famous agricultural scientist, while delivering the A L Mudaliar Endowment Lecture on 'Science and Sustainable Development', made the following remarks on the Indian situation:

> The experience in recent years has shown that neither in economics nor in environment protection, the trickle-down approach worked, particularly in helping the poor. Globally and nationally, the rich-poor divide is growing, and today in India we have as many people below the poverty line as the entire population of the country in 1947.

If I have dwelt on the growing disparities between the rich and the poor, it is to emphasise the fact that the benefits of the market economy do not really trickle down to the poor but would only help widen the gap between the rich and the poor, making the rich richer and the poor poorer.

Overturning of the concept of human being

The second aspect of globalisation brought about by neoliberalism pertains to the domain of philosophy and ethics. Behind the economic globalisation process linked to market forces, there is a concept of the human being. It reduces the greatness of men and women to their ability to generate monetory income. It exaggerates individualism and the desire to earn and possess. Hence to this concept of man is linked a system of values that, thanks to the ever growing influence of mass media, promotes consumerism, greed, corruption and violence. We must not view the problem of globalisation, accelerated by market forces, merely as a problem to be solved by economic theory alone. It is basically a human problem hinging on the concept of man and human values.

The characteristics of our response

Having articulated the two major adverse effects of globalisation – the growing social inequality and the lopsided concept of human being – we could proceed to articulate our response to the process of globalisation. Our response to globalisation will be characterised by the following:

- It will be marked by our solidarity with the poor and the marginalised who are being excluded more and more from a just share of the world's goods.

- Our intervention will be primarily intellectual proper to a university – research, reflection and publication. We, in universities, through debate and discussion and through our writings and publications, have to place the greatest asset we have, 'the rational knowledge', at the service of the poor – to give a voice to the voiceless. In particular, we should conduct research on viable economic and social models for the future, models combining freedom, democracy and social justice – models for individual countries and for the world community. For India, we want specifically a model of development that is "pro poor, pro nature and pro women".

- The third characteristic of our interventions will be an active concern with ethics and social responsibility. While speaking of universities as places of more universal good, GC 34 says that Jesuit Universities should encourage culture - shaping debates on ethics and future directions of human development (GC 34 : 405). Our debates and discussions could centre on some basic issues in the present context of liberalisation.

- The fourth important aspect of our response to globalisation is to prepare LEADERS who understand the change taking place around them and act as transformative agents of a more just and equitable society with intellectual skills of critical analysis and social skills of mobilising support for a cause.

Apart from our solidarity with the poor, intellectual thrust, training for leadership, concern for ethics and social responsibility, I could mention a fifth dimension that should characterise our intervention in the present context of globalisation. We must make use of the positive elements of modernity brought about by globalisation itself. I could mention here just two of them:

- One aspect of modernity we could bring into our efforts, is the use of information technology-internet, Email, cyberspace, etc. All these not only give one instant access to information but also

enables one to process information quickly and efficiently.

- Our intervention cannot be undertaken in a solitary fashion. We cannot go it alone. Hence another aspect of modernity we cannot ignore is networking. It is the key word of the future. In our global task of bulding viable models, we have to work in solidarity with like-minded institutions in our country and outside.

Conclusion

In the present scenario of globalisation, higher education is becoming a tradable service rather than an item of 'public good'. Many foreign universities will soon be delivering their educational services at our door steps either through the increased presence of international providers of education on our soil or through global delivery of their services on line – all for a price. In this rapidly changing scenario, those engaged in Jesuit higher education have to seriously address the following challenges:

- The challenge to define the 'quality' of education. Is quality to be defined solely in terms of academic excellence and technical competence, providing manpower for the economic development of the country and for meeting the demands of a market economy, or is quality to be defined in terms of "human excellence" which, without neglecting academic excellence and technical competence, would include a conscious emphasis on values and social concern and commitment needed for societal transformation and human development ?

- The challenge to define a developmental model for the country as mentioned earlier through research, reflection and publication not in terms of the dictates of the market economy but by putting human beings first.

- The challenge to take our stand courageously by the side of the poor when their interests are being increasingly threatened by the phenomenon of globalisation.

Our response to the above challenges will help us define and redefine the specific identity of Jesuit higher education in this rapidly changing global scenario and help us to render an educational service that is relevant and suited to the needs of our times.

M. Mariyadas, M Sc
Lecturer in Mathematics
Andhra Loyola College VIJAYAWADA

The impact of globalization on education

M Packiam, NGH - 12

The Preamble to the Indian Constitution declared India to be a sovereign, socialist, secular and democratic republic. The philosophy of the Preamble was expected to be translated into the educational system at the time of India's independence. How to democratize education by making it accessible to all in the quest for social justice should have been the obsession with the leaders of independent India. Wonderful policies were drawn up. The State assured free and compulsory education to all children, until they have completed the age of 14 years. The Constitution made special provisions for the empowerment of the scheduled castes and the scheduled tribes by a system of reservation so that the deprived can occupy their legitimate place in educational institutions, legislature and government jobs.

But, even after 54 years of Independence, there exists a wide gap between profession and practice. The census of 2001 points out that 47% of the people of the country are still illiterate. The state utterly failed in its commitments. Now we are sure that the state will no more fulfil its commitments.

The mantra of globalization has entered our education field. It has created an extensive impact on our education system. The whole system of education is geared to a market economy in the name of globalization. The whole objective of education for life is set aside. The masses are very much affected by this ideology. They are not able to go for higher studies because higher education is very expensive. They enrol in government colleges which impart hardly any education, while the rich or the elite class rush to private institutions which provide the best of education.

So our education system has been geared to the welfare of the upper and middle classes right from the start and they continue to be its principal beneficiaries even to this date. Thus education has become an instrument for the preservation of the status quo and continuation of privileges.

Now preparing students for global markets has become the role of universities. They equip students with new knowledge, skills

and attitudes, information services and technologies. The globalized economy needs technocrats in industry, information specialists, computer experts, both in hardware and software, because in this highly advanced world, computer plays an important role.

Thus the system of education has completely changed and transformed into a business activity. People who have more money can study more. These days many private sector agencies are emerging in our country. They will give good education to the people, but the education of this sector is bound to be expensive. The syllabuses of these universities are connected with market and economy. The Government of India has already initiated a bill on private universities. These private universities will gradually link themselves with universities beyond the border of our country. Then these universities will be controlled by the market forces. And the business hours will enter the educational market in a big way.

So, today, we see a lot of changes in our educational system, thanks to globalization. In order to change these effects, we need to coscientise citizens towards an educational vision for a new society, centred on equality and justice. New attitudes with the right kind of knowledge and skills have to be offered to students to make them aware of the context they live in and how they can transform the system by contributing to the change of an oppressive system.

Tomorrow comes after today

Yesterday is but a dream,
Tomorrow is but a vision,
But today, well - lived, makes
Every yesterday a dream of happiness,
Every tomorrow a vision of hope.
Look well, therefore, to this day.

Compiled by
Sunil, NML 23

College Day

Chief Guest
Dr M V Sambasiva Rao
District Governor, Rotary International

8 February 2003

The Chief Guest being ushered through the Gogineni Auditorium

Welcome dance

The Guest of Honour being received

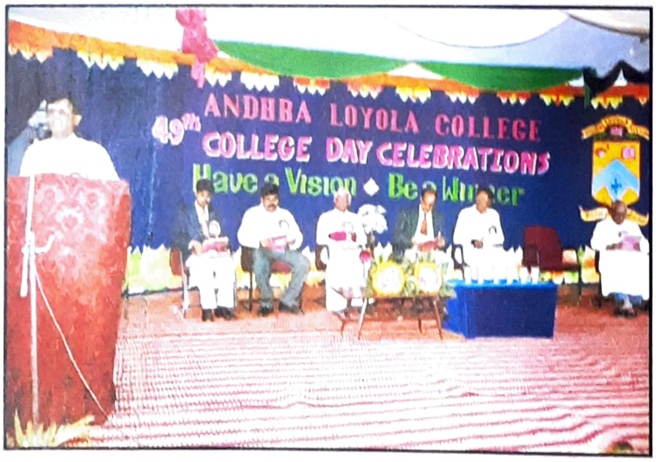

Fr Principal presenting the Annual Report

The Chief Guest giving his message

College Day : Honours and Awards

Gold Medal : Ch Naresh (BSc)

Silver Medal : Arun Kumar Agarwal (BCom)

Silver Medal : N Ram Babu (BSc)

Silver Medal : P Potha Raju (BSc)

Silver Medal : Sai Prathima (BSc)

Silver Medal : K Rishi Vas (Inter)

College Day : Prizes for 100% Attendance

Teaching Staff : (L-R) Sri K Rayappa Reddy (Chemistry), Sri MC Rao (Physics) and Sri G Venkateswara Rao, HOD, Physics

Non-Teaching Staff : (L-R) Sri E Yesubala, Sri B Moses, Sri G Venkata Ratnam, and Sri G Vara Prasada Rao

College Day : Cultural Programme

Spandana
19-22 November 2002

Inauguration
Sri K Viswanadham, RIO (BIE)
Valedictory
Sri A Uma Maheswara Rao, DCP

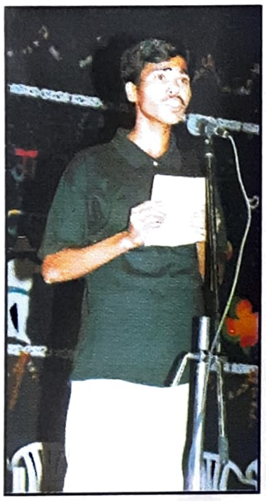

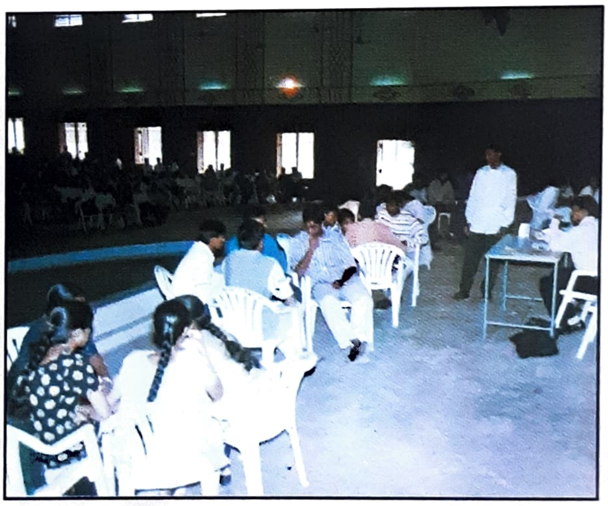

Sphoorthi
22-25 January 2003

Chief Guest
Sri S Panduranga Rao
Station Director (retd), AIR

Sphoorthi

SPHOORTI 2003
THE SPIRIT OF TOGETHERNESS

ANDHRA LOYOLA COLLEGE

2003

2003

Departmental Associations

Inauguration : Ms Y Sailaja,
Asst Director, Doordarshan

Botanical tour

Botanical tour

'School-to-Lab' Programme
Botany Dept

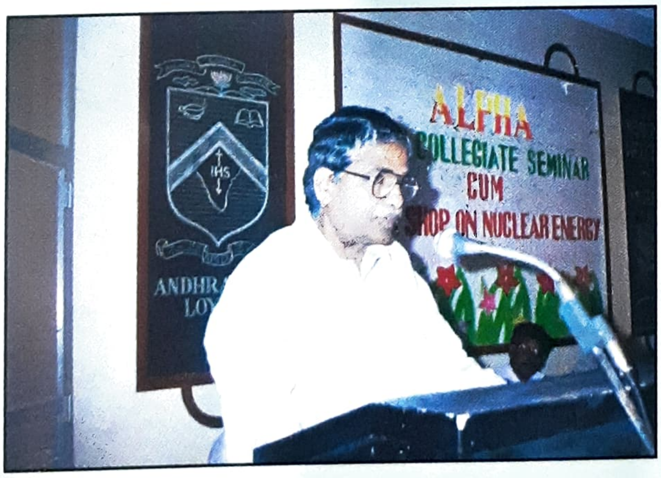

Seminar on Nuclear Energy
Physics Dept

Loyola Today (Special Issue) being released

Seminar on *Streaming*
English Dept

Zoological Tour

Visit to SIEMENS Exchange
Electronics Dept

Valedictory : Padmasri Dr Y Lakshmi Prasad

Best Association of the Year :
Physics ('Alpha')

Runners-up : Botany Association

Cricket lovers, be patient

S Sudhakar Reddy, DEP 01

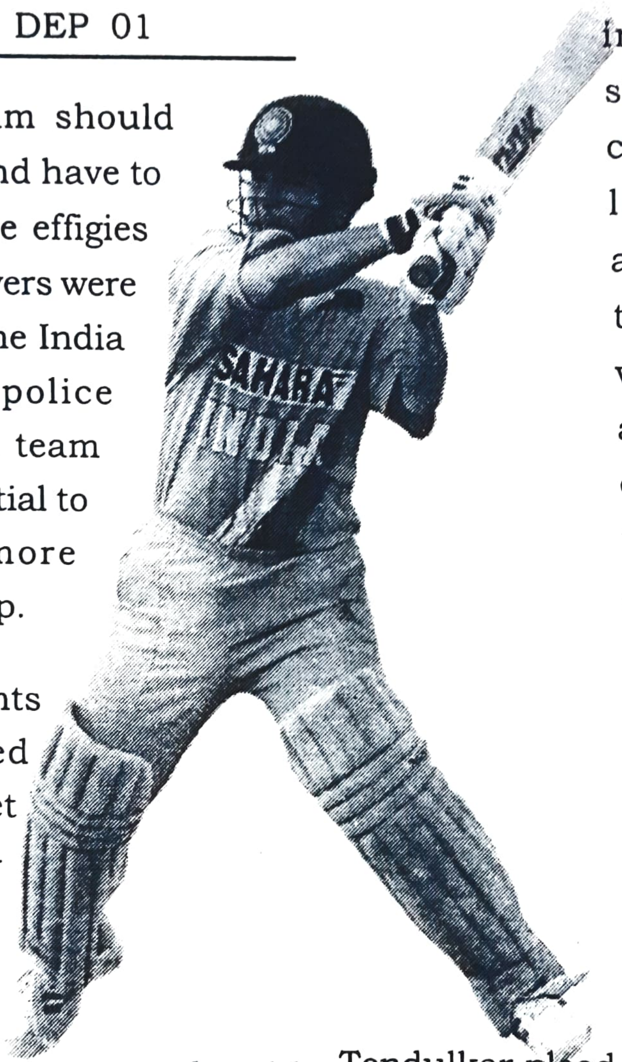

The Indian cricket team should pack up their luggage and have to come back to India. The effigies of the Indian cricket players were burnt. The families of the India team were given police protection. The Indian team does not have the potential to win matches and, more precisely, the World Cup.

These were the statements made by the so-called cricket lovers and cricket fans as well as the news-papers when India lost to Australia in the league stage of the World Cup. Why should all these things happen in a game of cricket where no team can win all the matches? We criticized the Captain and the team for the loss of just one match. You might say that it is not one match that was lost but a ridiculous performance in New Zealand against the Kiwis in the one-day series there. Then how did we have confidence in them and wish them a win in the World Cup? We should have the same confidence even after the loss to Australia assuming that it was just the start. In spite of this, we did all the nuisance and nonsense that we could do and degraded the pride and glory of our great nation.

If we discourage the team with our insane behaviour, they will be under immense pressure and it might cost dearly. Why should a player like Sachin Tendulkar plead us to be patient?

So, we the Indian cricket fans, should have patience and encourage our team in each and every match. We have to take each and every match result in the true cricket spirit and behave as true cricket fans. If our blessings and encouragement with optimism is with our team, then one day we will be the World Champions.

Human rights

Ch Praneeth, NGH 21

The concept of human rights and its movement represent the historical journey travelled by humanity ever since the beginning of an institutionalised political and social order. The concept of human rights finds expanded expression and constantly covers new areas as human society continues to evolve to higher levels of development. In fact, human rights are these conditions of social life without which no man can seek, in general, to be himself at his best. Democracy and human rights are essential to the prospects of development.

The present human right norms are a product of historical struggles by different social-groups. Human rights encompass natural law, natural rights, equality, non-discrimination, individual freedom, political participation and self-determination. The question of human rights, if looked at somewhat unconventionally, is, in fact, an admixture of political expediency and legal realism marked with the human tradition. Often, we find these human rights to be mistaken for legal rights...... What makes human rights different from other legal rights is that human rights are rights that are held simply by being a human person. They are based on the notion of the inherent dignity of every individual. They cannot be given or withdrawn by any ruler of legal system.

The development of human right law in the last fifty years was no exclusive an exercise undertaken by the United Nations and the governments. It was influenced by various historical and political factors. The horrors of the Second World War were instrumental in making the UN incoporate human rights as one of its major concern.

Similarly, among the rest, we cannot ignore the national struggles or the Cold War in shaping the contemporary debate on human rights; we should also take into account issues such as the impact of globalisation on the economy and social rights of people, internal armed conflicts and large scale internal displacement of civilian population, gender discrimination and violence against women in both public and private spheres, problems of migrant workers and refugees, lack of respect for

international human rights, standards and the undermining of universality. The central idea stressed here is that effective human rights work requires an understanding of the social, economic and political context.

The League of Nations adopted the Slavery Convention in 1926 heralding the first Human Rights Treaty. Articles 55 (c) and 56 of the UN-Charter provide for the promotion of human rights. The UN principally employs study, examination and recommendation as a method for promoting human rights. The memory of the holocaust has so horrified the world community that the elimination of racial discrimination topped the priorities of the UN. So rights regarding racial discrimination came into force. Likewise, in the recent decades, violence against women has emerged as a major issue for those concerned with the human rights of women. Women's groups from all over the world focussed on this issue at the UN World Conference on Human Rights held in Vienna in 1993. This World Conference stressed the importance of working towards the elimination of violence against women in public and private life.

Unlike civil and political rights, economic, social and cultural rights are often viewed with suspicion, caution and skepticism; at times they are even treated with an air of triviality. However, these economic, social and cultural rights are indivisible part of human rights.

The concept of child rights is relatively recent in origin. The changes in the social attitudes regarding children brought about transformation in their legal status also. The beginning of the twentieth century witnessed tremendous changes in the recognition of the child as an independent entity.

The extent of human development, prosperity and peace would largely depend on the degree of realisation of these rights in different communities, on the one hand, and global community, on the other. Respect and realisation of human rights requires evolving a culture that is more sensitive to the basic needs of every human being. Unfortunately, despite more than five decades of its operation, the goal of ushering in a human rights culture has still remained a distant reality. This has been so due to the lack of recognition of the significance and importance of education as a key instrument for bringing

about changes in social attitudes, that too in a country like India which has a history of feudal and colonial past and where impoverishment, ignorance and illiteracy pervade all around. A growing consensus holds that human rights education can both help reduce humans rights violations and contribute to the building of free and peaceful societies. Human rights provide fair and equal opportunities to every individual. Creating awareness amongst masses, particularly amongst weaker, poor and vulnerable groups, and also imparting capacities and confidence in them to stand for the protection and preservation of their rights is necessary.

Without proper education on human rights, we cannot see beyond ourselves and our narrow surroundings to the reality of global interdependence. Also we cannot realise how people of other races and religions share the same dreams and hopes and cannot recognise the universality of human aims and aspirations. Therefore, there are three dimensions to the promotion of human rights through education:

- knowledge providing information about human rights and the mechanisms that exist to protect these rights;
- values, beliefs and attitudes promoting a human rights culture through the development of this process; and
- action encouraging people to defend human rights and prevent human rights abuses.

A thorough knowledge of human rights consists of efforts to build a universal culture of human rights by imparting knowledge and skills and moulding attitudes. Such education should be directed towards strengthening the respect for fundamental individual freedom and thereby promoting understanding, tolerance, gender equality, and friendship among all nations, indigenous peoples and racial, national, ethnic, religious and linguistic groups. It finally enables everyone to participate effectively in a free society.

In conclusion, human rights without regard to race, sex, language or religion range from standard-setting to monitoring, from facilitating international dialogue and co-operation to providing technical assistance and from commissioning technical studies to developing large-scale PEACE-keeping missions.

The Loyola conscience

John Joseph, DGH 02

As usual, after a cup of hot tea on a Sunday evening, I chose to climb up the Gunadala Hill. On the way, a girl came to me and asked, "Are you a Loyolite ? I replied " No I am a student of Loyola at present". I didn't answer any more queries But she found some humour in my reply. Alas! I couldn't perceive the meaning of my answer.

Meanwhile, a bit exhausted, I was over the hill. After natural refreshment with a gulp of water and a wash, I walked towards a stone. I was trying to figure out the familiar spots and buildings in Vijayawada. Suddenly, I caught sight of ALC. The breeze had an aroma of the unity in diversity emanating out of ALC! An entire strech of vast land wearing a green gown waiting at the foot of the hill, protecting many a young like a Kangaroo its calf. As I sat on the stone, my imagination and thoughts began a journey in that serene atmosphere.

About three months ago, I was on my way to One Town. As the bus was nearing the bus stand, a man, approximately 40 years of age, got in and sat beside me. I looked at my neighbour. He smiled and asked, " Are you a student?" "Yes, I am a student of ALC", I replied calmly. His face brightened up as he said, " I am also a Loyolite". There was enthusiasm in his voice.

"The *gurukula* of Loyola," he said, "is a combination of ancient education standing for integral growth and modern professional education. It has a staff radiating the Indian philosophy of tolerance and purity with the noble consciousness of the ancient gurus and up to date intellectual genius. A library instilling wisdom and knowledge in the ALC family. An atmosphere of morality seeking spirit reflected in the togetherness of staff and students from various religions, class, caste and geography. An air of selflessness and charity reflected in the differently-abled students. Charity undertakings and campaigns integrating social concern and national sentiments to the students imparting a practical training to think in terms of humanity."

Continuing further, he said that he travelled from Vijayawada to Mumbai often on his business. He had many opportunities to earn illegal wealth. There were many colleagues pestering him to earn quicker money. "But my conscience did not allow me. And so my wife, two children and I are happy. I owe it to ALC which shaped my conscience," he said.

Now, gradually, I began to conceive the aurate phrases that touched my ears all through. Such as " Dream college "; "Hallmark of Vijayawada"; "Harbinger of knowledge"; Mother of noble/eminent/ efficient men", etc. It all proved substantially in a Loyolite appearing as a businessman, principal, administrator, teacher, journalist, official, bank manager, bishop and many more.

Yes, now I understand, and I call Loyola education conscience-building, knowledge-imparting professionalism, directing life to radiate joy through the integral formation of human nature. Our Principal described it on the Sphoorthi 2003 inauguration day as " multi-dimensional and broad-based."

Can we ever forget this institution which is shaping our conscience? If we can, we should not call ourselves Loyolites.

Word

A careless word may kindle strife,
A cruel word way wreck a life,
A bitter word may hate instil,
A brutal word may smite and kill,
A gracious word may smooth the way,
A joyous word may light the day,
A timely word may lessen stress,
A loving word may heal and bless.

Sunil, NML 23

Avoidable Gulf war

Joe Christopher, DZ 28

"Both time and our patience are running out", scream the headlines of the dailies in the US. Saddam says, "We are prepared." Amidst all this tomfoolery sans natural common sense enters Mr Hans Blix with his very own everlasting inspections, which further compound this confusion.

Given the seriousness being exhibited by the US Establishment, we can be very much assured that this situation could very soon go out of hand. Britain's willingness to crawl, when the US asks it to bend, and a significant minority of countries happily chorusing the US war cries further aggravate the already volatile situation. In between, in some quarters, some voices of sanity and common sense are being made which all seem to drown in this din of battle.

Taking into account the strength of the US army alone, this war, if it occurs, could just be over in matter of weeks. "It's just matter of time," goes the old adage. To carpet-bomb Iraq, Mr Bush the Junior doesn't actually need any assistance from his old faithful Mr. Blair. He doesn't actually need or care the United Nations. After all, like his father, he is a strict believer in the jungle adage, "Might is Right". We all have read his pungent one-liners which were uttered during the Afghan War, and now we seem to be ready to hear some more.

Democracy, security, peace and many more are the reasons, says Mr Bush. If democracy and the nature of government were the yardsticks, he should first pound Saudi Arabia and Jordan which are very feudal monarchies. Perhaps, Mr Bush believes that democracy can be cured by mere democracy alone. Next on line in Mr Bush's excuses list is the dictator - like administration being run by Mr Saddam Hussein. The US Establishment refuses to identify him as a statesman. Worse still,

they address Pervez Musharaff as President. Saddam, for all his legendary ruthlessness, has been holding elections quite frequently. So even this reason should keep the pro-war lobby in the US quiet.

Worse still is the US concern for security. It baffles anybody who hears that Iraqis have weapons of mass destruction. A country already choked with sanctions and the one which has got nothing much of countenance left in it after the Operation Desert Storm Phase - I, producing the chemicals capable of destroying the world seems to be a hopeless hallucination. Already savaged, down in doldrums, the poor Iraqis have got nothing much to live on.

Once a vibrant country, which was full with lively people, Iraq was made to take a hard pounding. The once-blue-eyed boy of the White House is its most hated man. Iraq, which was once the house and headquarters of NATO, is today facing the whole organisation in an unequal war. Iraqis, who have succeeded the ancient Mesapatomians, are today potrayed as a nation who deserve the F-52 bomber raids. All these vehemently point towards the hypocrisy prevalent in the US.

All these excuses seem to be very far away from truth. The actual cause for the war is Mr. Saddam Hussein's ability to defy the US. Cometh the hour cometh the men, goes the saying, and Mr Bush believes that he is the crusader and he appears to be crusading for all the insanity in the world. Saddam Hussein controls the key to West Asia and its oil resources. He is the only establishment in the entire Gulf who doesn't blindly toe the US line. Most of the Gulf countries are keen to prove themselves more loyal than the king himself and would definitely assist the US. The US, in all its splendour, would launch a blitzkrieg so as to cut Mr Saddam Hussain to size so as to put its own house in order. He has got the strong Jewish lobby which has to be kept in good humour. After all, it is the Jews who could fund Mr Bush and all his nonsense in the next elections. Mr Bush on his part has to keep in mind his own oil interests in Texas and, of course, finally comes the family flashback where our hero has to bump off his father's assassin.

Can war end terrorism?

R Chandrika, MBN 15

We all know what terrorism is. We read daily in the newspapers that so many people are killed in encounters. But why does terrorism take place ? I think it is mainly due to frustration and vengeance. It has been a major problem in many monarchic Muslim countries. But a democratic country like India has also been suffering from the problem for many years.

Capitalists and politicians, the rich and influential people look more to their own profits than to the necessities of those they employ. Some of the government and also private officials offer jobs to their relatives or the candidates who bribe them, ignoring efficient and skilled people. So they feel discontented at this glaring and gross injustice and resort to terrorist activities. This is one of the ways how terrorism arises. It is not, therefore, surprising that many of the terrorists are educated and skilled persons.

Besides natural calamities, terrorism is creating a great loss to our country. Terrorists set on fire public property like buses and trains. They kidnap the children of their rivals and get their demands fulfilled. Also, they threaten corporations and businessmen to finance further terrorist operations. Terrorists kidnap foreign travellers, too, which is bringing a bad name to the nation. They even cause large-scale conflicts throughout the world, disturbing peace.

Terrorism retards democratic plan and progress. It is so not only in India but also in Western Europe, Middle East, North America and North Africa. India is now facing terrorist violence in Kashmir, the border state touching Pakistan. In Punjab, it has come to an end.

National security is highly disturbed due to terrorism. Due to the fear of terrorists, the government is providing tight security for high officials which has become a great burden to the government. Many crores of rupees have been spent and will be spent by the government. It can be used on many useful projects. In this way terrorism is creating many disasters in Indian democracy.

6)

Some terrorists want to give up terrorism which is much harder than joining a terrorist group! It involves physical risk in that a terrorist's former comrades may brand him a traitor and even try to kill him. He may have to remain on the run from both the police and the terrorists. The government should promise terrorists who want to surrender that it will provide work for their living. The UNO should also come into action to eradicate terrorism.

Injustice and inequalities among men should be removed to eradicate terrorism. Early in life, we must imbibe the qualities of courage, sympathy and tolerance; self-cotrol would come later on. In course of time, unhealthy tendencies should be prevented. Our system of education should mould the youth to be self - reliant and self-confident which is the main step towards eradicating terrorism and establishing a fruitful and peaceful society.

Superstitious cricketers

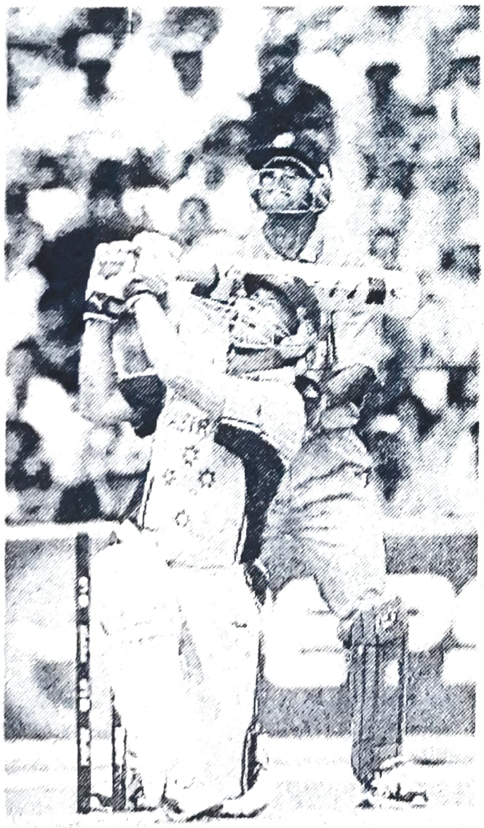

Sunil Gavaskar wore something new for each match. He walked to the right of his partner when going out to bat.

Mohinder Amarnath carries a red handkerchief in his pocket.

Krishnamachari Srikkanth used to prostrate himself in front of his grandparents before every match. The extra 'k' in his surname was added on astrological advice.

Asif Iqbal used the same bat and trousers which proved lucky.

Mark Waugh turns up the collar of his shirt when he is in the field.

Compiled by

G Santosh Kumar, AP 8

Pocket money

D Suman Babu, AEH II

This expression alone gives you the meaning of having money in the pocket. We think of spending our pocket money, but we don't think of saving it. Everyone in the world needs pocket money for their needs. Teens, businessmen, housewives, old people, etc., need money. In general, every one spends money wisely except the teens. It is because all the others know the hard efforts in earning money and they know how they toiled to earn that money. So they take care while spending money. Teens do not know the hard efforts of earning money and so they tend to spend money lavishly.

Teens get their pocket money from their parents. We , teens, need pocket money to meet our needs such as tea, coffee, pizzas, burgers, soft drinks, internet, movies, treats, etc. We should not waste money on drugs, alcohol, cigars, etc.

I don't think that we, teens, spend money wisely. We spend money lavishly as we don't know the hard efforts of our parents who earn money. We blow hot and cold and spend likewise. We turn a deaf ear to their advice.

I have had a personal experience. I spent money lavishly and as I did not study well, I failed in the examination and I was asked to look after our business. I started earning and I felt the hard efforts of my father at that time. Then I felt the responsibility and I started minimising the expenses of mine. My father often tells me that having money in the pocket is not for spending but it is for not being a shamed of in public, feeling scarcity of money to meet our needs. We should be independent to meet our expenses generally. We should not spend our money lavishly. We should spend it reasonably.

In my opinion we, teens, can do part time jobs if they don't disturb our education. We should have regular study in spite of our work. We can do jobs which are legal and moral to earn our pocket money. The jobs we choose should be constructive but should not be destructive.

It will be good for us if we earn our money ourselves. We can keep the wolf from the door. If we take the examples of developed nations like USA, UK, and Japan they developed using the power of teens. We find teens working in servicing stations, departmental stores, petrol stations, conducting tuitions, etc. We find them in every field. They work so that they gain experience and they can face any kind of problems in business or private life in future easily. If we have experience added to our education, we can achieve anything and do miracles. It's not money we earn when we work; it is the responsibility we feel. When we work and feel the responsibility, we work hard and, when all of us do likewise, our nation developes well and becomes a developed nation. When, we have adopted the western style of dressing, why can't we follow their practice in this respect also?

Laugh, if you can

Rose	:	Darling, how many times a day do you shave?
Jack	:	Twenty or thirty.
Rose	:	Are you crazy?
Jack	:	No, I'm a barber.

Anil	:	In yesterday's cricket match, I was the man of the match.
Joy	:	I can't believe it !
Anil	:	You must, because all the other players were women.

N. John Vijaya Kumar, RA 22

M. Mariyadas, MSc
Lecturer in Mathematics

Communal disharmony in India

D Sampath Kumar, MBN 3

The humanity that India represents today is a product of a civilization which is thousands of years old. The spirit of tolerance and brotherhood are the hallmarks of our civilizatiton. Never has the question of communal harmony and social integration raised such a wide range of emotions as today. Yesterday's Godhra incident, the brutal massacre of Sikhs in Kashmir and yester year's incidents following the Babri Masjid issue speak volumes about the growing social unrest and communal disharmony in India. Several innocent people were the victims of all these incidents. Who is responsible for all this ? With no hesitation eveyone will say 'religious fanaticism'.

But the fact is that everyone criticises people of other religions but not of his own. It is good to have love and respect for one's own religion

but it should not grow to the extent of hating the people of other religions.

No religion asks you to hate the people of other religions. Within the people of each ethnic group or culture exists an important piece of human experience. Each has something to contribute to the larger society. Christianity stands for love, Islam speaks of brotherhood, Hinduism symbolises unity and harmony. Man established religion to help human race live peacefully. Just as there are no boundaries drawn on the earth to seperate nations, distinctions of social, economic, ethnic and religious identity imposed by people are artificial; they have benefited only those with selfish interests. On the other hand,each naturally occuring diverse region of the planet, such as mountains and plains, has unique benefits. The diversity created by God has infinite value, while distinctions imposed by man have no substance.

Consider the flowers in a garden, Though differing in kind, colour, form, and shape, their diversity increases their charm, and adds to their beauty. Simliarly, diversity in human culture and traditions should only add beauty to the society but not to kill its interests.

Whose responsibility is it to re-estasblish peace in the society ? It is everyone's responsibility. Much of it lies on the shoulders of the younger generation. It is they who can build or destroy a nation. Most of our time is spent on education and enjoyment. We should allot some time for social causes. Youth should stand united to fight all the social evils. If you cannot do anything good, at least do not do bad to the society. Our forefathers have instilled in us the feelings of casteism, regionalism, etc. They should end with our generation. In our next generation, we must sow the seeds of peace, love and brotherhood. We should teach them to love, not to hate, to help not to rob, to live and let live.

Lasting harmony between heterogeneous groups can only come through a recognition of the 'oneness of mankind', a realization that divisions along ethnic and religious lines have no foundation. Every individual who desires to take part in the great task of promoting and establishing true communal harmony in India can do so by participating continually in the work of social integratoin, by helping to eradicate those general conditions in the Indian sub-continent that bring frustration and hardship to many groups of people, and by encouraging others to join in these worthwhile endeavours.

Demon of the century
An interview with Fr S Emmanuel, SJ
(Vice-Principal - Degree)

J Jesudas DP 15

The effect of globalisation

- *Roughly 20% of India's national income is drained out of the country.*
- *The external debt has crossed the $100 billion mark, i.e., every family in the country has a foreign debt of Rs. 30,000 on its head.*
- *By the end of the 1900s, some 2 million small scale units were killed.*
- *Now, roughly 70% live below the poverty line.*
- *For every $ spent on the social sector, the Government of India spends $170 on defence and debt servicing.*
- *Foodgrain availability has dropped from 510g per day in 1992 to 470 g per day by the end of the decade.*
- *Expenditure on both the police and military increased four-fold in the 1990s.*

Jeusudas: Congrats, Fr. S.Emmanuel! In the recently held Street Theatre Competition, you have won the Best Writer Award for your street play called, "Privati Bhoothamu", and your Jagruthi cultural team won the Best Team Award. Can you tell us about the play?

Fr Emmanuel : Thank you very much. The play is about the greatest demon of the century, namely Globalisation. I feel many of us do not have a complete idea of this serious phenomenon.

J: Why don't you enlighten us on this evil? What is the real meaning of this word, globalisation, Fr. Emmanuel?

Fr E: Well... Globalisation is right now affecting every sphere of life in India and elsewhere. Let me give you a comprehensive

explanation. Globalisation has restructured the economy, wherein : the Market is dependent on foreign where Technology is dependent on hi-tech foreign trade; where Capital is dependent on foreign investment; where Finance is dependent on global inputs and speculation and the Stock Exchanges Index pricing is controlled by the international speculators; where Commodity Prices (including agriculture) are determined by international rates; where even the Currency, the rupee, is determined by the dollars and the rate of flow into the country; and where even Banking, Insurance and Savings come under foreign control.

J: When did Globalisation exactly start in India?

Fr E: Though in 1981 itself the process of opening our economy began, with the government bowing to IMF conditionalities, it was the New Economic Policy of Rajiv Gandhi, in 1985, that saw the real inauguration of globalisation.

J: How much is the foreign debt today?

Fr E: Foreign debt has increased by leaps and bounds from $85 billion in 1982 to roughly $110 billion today. Devaluation of money has increased from Rs. 18 per dollar to about Rs. 49 per dollar today. Defence expenditure has skyrocketed four times from Rs. 16347 crores to 65,000 crores in the budget of 2002-03.

J: Well... Can you say something about the role or political parties in globalisation?

Fr E.: Whichever party in power, be it Cong (I) or UF or BJP, all acted with haste, each trying to outdo the other in speed of implementing reforms in favour of globalisation.

J: Is it correct to say huge foreign investments have helped us to improve our economy?

Fr E: My dear fellow, it is on the contrary. Foreign investments basically come in two forms. Firstly, the FDI, i.e., Foreign Direct Investment, and, secondly, the Portfolio Investment. The latter includes foreign institutional investment. Let me tell you briefly the problems connected with the FDI. First, international finance capital enters India not out of their love for our people, but to extract profit. The profits are naturally pocketed by the parent country. Secondly, the profit of the foreign investors is tripled or quadrupled and it is indefinitely more than what they would earn in their country. Ruthless exploitation of Indian labour, extraction of cheap raw materials and less environmental restrictions attract the foreign investors. Some say that India lacks capital for foreign investment, but it is not true at all. Indian ministers and

bureaucrats have invested over a hundred billion dollars in the Swiss Bank. Moreover, the types of industries promoted by the FDI are actually anti-development of people.

J: Can you say something about portfolio investments?

Fr E: Foreign institutional investments are called portfolio investments. Foreign institutional investments from 1992-2000 were a huge sum of Rs. 55,040 crores. Added to this we are also in foreign debt trap.

J: What is foreign debt trap?

Fr E: To cut a long story short, debt servicing charges have gone up from 4,283 crores in 1990-91 to Rs. 15,166 crores in 1999-2000.

J: Is it right to say transnational companies are overtaking Indian industries?

Fr E: Aboslutely! Huge investments are swallowing up local industries and gradually to take control of entire sectors of the economy. An increasing number of Indian corporates, unable to withstand the competitive environment, have found an easy way out by selling their assets to TNCs.

J: What is the role of Info Tech in globalisation?

Fr E: The much hyped info teach sector is the "great knowledge economy" utilizing the so called brilliance of the Indian mind. The entire sector is driven by software experts, which is growing at a rate of 30% per year. In 2002 this software and service industry had a revenue of $ 10.1 billion (Rs. 48, 000 crores). Unfortunately, this profit was earned by the exploitaion of cheap Indian labour going to the foreign nations.

J: What is the meaning of Trade Syndrome?

Fr E: Foreign trade has increased from $ 37 billion in 1991-92 to $95 billion in 2000-01. Foreign trade caters to elite consumption. It only serves the needs of international trade and commodity prices. It further pushes the mass impoverisation of the people, while the public distribution systems are scraped, user charges are introduced in health, water, etc., and other subsidies to the poor reduced. Massive subsidies are given for exports and the corporate world in general. With the flood of cheap imports, indigenous industry and agriculture are forced to collapse.

J: If I understand you correctly, this looks like a planned financial attack.

Fr E.: The financial attack on our country is taking place in two ways. Firstly, by direct attack of foreign capitals through the TNCs and international financial institutions. Secondly, indirectly riding on the back of Indian industrialists. In either

case, they are facilitated by our ministers, senior bureaucrats and vast network of political intellectuals and other agents. The Ambanies are the strongest and most powerful industrialists in India. Their turnover was 65, 000 crores with a profit of Rs. 4000 crores. Of these 18 companies, Reliance has 7 joint ventures and 40 technical alliances. The Tatas have a huge empire of 84 companies of which 34 are joint ventures. It is the same story with the Birlas. Due to world competition, exports tend to be sold at cheaper rates, resulting in huge losses to the country. The foreign trade syndrome turns our economy into one that is more and more dependent on imperialism.

J: Our students are looking forward to join IT industries...

Fr E: Now IT industries are run in India in order to extract our cheap labour. To cite an example, an Indian programmer can be bought for $ 3000 to $ 5000 per year; in US the same programmer (white) has to be bought for $ 5000 per week. So it is not incorrect to say thay IT industry is running a new slave trade. Body shopping is also done in India.

J: What is the impact of globalisation on various social groups like women, dalits and tribals?

Fr E: With globalisation, women have been marginalised even further. The patriarchal values are sought to be strengthened, commodification of women has taken up a leap forward and that second class status in the society has been strengthened, notwithstanding the creation of women-icons through the film and media world.

Since elitist culture is promoted by globalisation, the dalits are directly hit as they are at the lowest end of the economic and social ladder. Land reforms are supposed to help the dalit workers among whom 75 per cent are still connected with land. Globalisation has not only stopped the land reforms but also started privatizing farming for the global agriculture market.

J: Privatization of education must also be hitting the dalits, I believe.

Fr E: Do you know this fact : our Policy Framework for Reforms in Education was drafted by a committee whose members were great industrialists – Mukesh Ambani, Kumara Mangalam and Birla. These people are the very promoters of globalisation. Foreign Direct Investment has entered education. In the present scenario, when the capitation fee is beyond the budget of many middle class income groups, you can imagine the plight of the poor dalits. Education has become increasingly inaccessible and unaffordable. The drop-out rate has increased. Global

market needs students of some class, not with mere educational certificates. It will also be meaningless to talk about reservation in the private companies.

J: The negative impact must be much more stronger for the tribals who are directly affected by globalisation...?

Fr E: You are correct. In the news we read about the starvation deaths among tribals. We have kept the tribals in a state of backwardness for over four decades. The systematic cuts in welfare expenditure, the privatization of public sector drop in investment in agriculture, and the dismantling of the PDS have hit the tribals very hard. With no money for medicine, thousands of tribals, many of whom are little children are dying of starvation and malnutrition and simple diseases. In the name of 'development', tribals are being driven off their lands, their forests are being submerged, their sources of income are being sapped and they are thus virtually pushed to death. Literally, the tribals are sacrificed at the altar of the 'free market of god'.

J: Indeed, it is really frightening to know the ill-effects of globalisation. Is there a way out? What should we do now to counteract globalisation?

Fr E: First and foremost, we can no longer remain silent and ignorant of what is going on in the country. Silence amounts to consent. Secondly, we need to build a real freedom struggle–a liberation struggle that frees the country not only from the grip of globalisation but also the semi-feudal stagnation in the vast countryside. Thirdly, we should clearly perceive, in the incoming battle, who are our friends and our enemies. The fourth point is to seek unity with all friends putting aside minor grievances and isolating the smashing enemy. The fifth point is that while enhancing the struggle against the threatening forces, we should sincerely build a parallel new culture and new value system based on true democratic values and principles. The sixth point is to stand up for justice and equality for all and against all forms of exploitation, be it economic and social. Demand equal rights for women, dalits, minorities and all oppressed nationalities.

J: Thank you very much, Father. We are amazed at your knowledge. We thought you are just one of the many classroom lecturers limited to their subject books and laboratory experiments.

Fr E: I must humbly acknowledge that, as far as this topic is concerned, the credit goes to Mr Arvind who has authored a book called, *Globalisation : an attack on India's sovereignty,* from which I have borrowed ideas and data.

The summit of joy

Fr A Theckemury, SJ Director, ALCAA

Over 760 delegates from all over the world gathered in St Xavier's Auditorium (Kolkata) to take part in the VI World Congress of Jesuit Alumni/ae. It was a unique moment. These delegates came from far and near, north and south, bringing with them the rich diversity of cultures and professions, to review the ideals they are challenged with, to renew their commitment to strive to be men and women for others, to dream together for a morrow for others where the mind is free "without fear and the head is held high". There were about a hundred foreign delegates representing 25 foreign nations. The biggest contingent from India naturally was from the host alumni association from Kolkata, followed by Tamil Nadu with 175 delegates; Andhra was represented by a modest 17 members. The following members were the ALC delegates: Ms N Nirmala Mary, (the sole alumna) Messrs G Sahaya Baskaran, K Job Sudershan, K Ramakrishna, M K Suryaprakash Rao, T Ramesh, P Ramana, Fr Rex Angelo, Fr G Jayaraj and Fr A Theckemury.

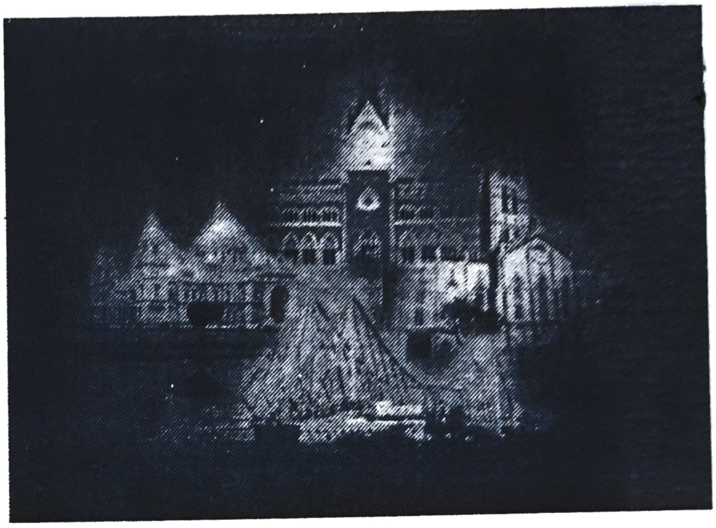

His excellency Dr APJ Abdul Kalam (a Jesuit alumnus) himself inaugurated the World Congress. He spoke from his heart and his message went straight into the hearts of his audience. The need for religious harmony and tolerance was beautifully brought out when he referred to the three men belonging to three different religions working hand in hand for the welfare of the people – Pakshi Lakshmana Sartry (the high priest of Ramesewaram temple), Jainulabdeen, (his own father), and Fr Bodel a French Jesuit priests – respecting each other's religious beliefs and traditions.

Father Peter Hans Kolvenback, the Superior-General of the Society of Jesus, urged the Jesuit alumni to cultivate the folowing three attitudes. First a firm determination to live much more simply,

as individuals, as families, as social groups, and in this way to stop short of or at least to slow down the expanding spiral of social competition. Men and women who, instead of feeling compelled to acquire everthing that their friends have, will do away with many of the luxuries which in their social setting have become "necessaries" but which the majority of mankind must do without. Second, a firm determination to draw no profit whatever from clearly unjust sources. Third, by solidarity with our less fortunate brothers and sisters.

Mr Fali Nariman, the Constitution's conscience keeper, a Jesuit alumnus, (St Xavier's, Mumbai), in his key-note address, stressed the high quality of education imparted by Jesuit institutions the world over, defining it as "techniques of transmitting culture". In spite of being a second home to eminent Indian statesmen and politicians, these (Jesuit) instutions are subjected to harassment while the government looks the other way. He suggested injection of reason and tolerance into educational system, enlightened education and the need for lowering the "rhetoric" to combat, anti-minority attitudes.

The four focus sessions the delegates attended were:

1. Education and development
2. The role of business corporations and development
3. The Environment and development
4. The Empowerment of women

Some of the suggestions that emerged during the focus sessions are listed below:

- Avoid the use of plastic bags.
- Conserve water while shaving by turning off the tap.
- Request the Jesuits to make their educational institutions co-ed.
- Let all the Jesuit alumni take a pledge to treat their life-partners with respect and human dignity.
- Adopt a poor village (by every Jesuit Alumni Association) and take care of it.

The VII World Congress of Jesuit Alumni/ae will take place in the year 2009 in Cameron.

Every dog has his day

J Sathees, AGH 21

Santhosh Bhavan was a spotless building well protected by a high compound wall. The police guarded it round the clock. The house had a wide well - kept lawn in the front and one at the back as well. The house was very well furnished according to western standards. The house always had some special visitors coming in opulent cars followed by a fleet of cars, which was part of the tight security. Yes! Of course that was a famous politician's residence. He was holding a very important ministry in the Cabinet. His name was Akbar and his wife's Vasundhara. The couple had a son named Sameer.

I was a tame dog in that house. I was a pet of the family. I was originally from the Alsatian family. When I was a young puppy, Sameer's tender love and care mattered to me a lot. The continual training, which Sameer gave, made me very active in observing things. Neither Akbar nor Vasundhara gave as much love as Sameer did. As years passed by, I became strong mentally and physically. When I was a young puppy, I could not comprehend many things, but now in the present world many things are quite familiar to me. I enjoyed watching Akbar's life closely.

Akbar came into politics with the help of some great leaders who fought against corruption in the corridors of power. When Akbar became a cabinet minister, he was benevolent. As days passed, he was overwhelmed by the power and became greedy. Akbar turned a deaf ear to the powerful teachings of the great leaders. He was a master politician who knew how to keep the people and other politicians in good humour. Ethics was not considered very important in his life and in his ministry.

Major official decisions were taken only late at night. Experienced and talented police officers and powerful leaders used to have unending meetings followed by big parties. The major officers and powers used their energy and talents to get more money illegally. I observed all these while guarding the house. Speechless, I had to see these wrong doings of the so-called highly responsible political leaders. I always kept these things in my heart hoping that the

right time would come when they would be exposed.

Finally, one sunny day, the spotless building was exposed to pressmen. Well-known media men came in groups to interview Akbar and Vasundhara. Then I came to know through Sameer that they were accused of corruption. A famous private company, through the Internet, the jatka.com., brought the acts of corruption to the public notice. The whole event got wide media coverage.

Blameless Sameer also was taken to the court for some serious inquiry. After that Sameer never came to that big house. I got out and went in search of peace. That was my day indeed !

Comes from my heart

A fast beating heart,
A burning forehead,
It was what I felt whenever I saw 'U'.
Words were struggling in my heart,
My mouth tried to say something,
But my lips were unmovable,
And they didn't talk anything.
The eyes filled with tears,
And my eyebrows moved fast.
Whenever you came near me,
I felt my heart filled with love.
Your eyes were big and bright,
And your face showed innocence.
Everything you did was for my good.
Oh! my true love, love never perishes,
But remain unfulfilled as the lovers in Keats's poems.

M Kiran Babu, NGH 02

Science, cosmology and faith

T Sri Kumar, Lecturer in Physics

Where did the mother and energy of the big-bang originate? Science cannot answer that question at present; it may never be able to answer the question at any time. For, if matter existed in automic form before the big bang, matter itself can tell us nothing about its pre-big bang history.

Does this, then, mean that science can say that there must be a creator, and that science has, after all, found a need for God? An individual scientist may believe this, but scicence itself cannot use God as the explanation for the big bang. It has been said that science avoids God; it does, indeed. The reason that science does not use God for explanations is basically that science has been successful in explaining the material world without reference to God. Science, by intention, uses natural causes to explain natural effects.

We say that science is successful in its method because scientific explanations of the workings of the materials would have led us to further understanding of that world. The fact that the success has come without reference to God indicates that the material universe seems to be describable by completely natural principles.

What about cases where science is unable to find an answer? If science, when it comes to something that it cannot explain at the time, were to explain it by reference to God, the search for an explanation would end. If Newton had used God as an explanation for why things fall to earth, he would never have developed the Theory of Gravitation. If we use God as an explanation for the big bang, there would be no reason to look further for a natural explanation. The use of supernatural explanations would shut down science. History, however, tells us that it is profitable to look for natural explanations. Supernatural explanations cannot be used in natural science.

There is another reason why science cannot use God for an explanation and this relates to the reason that traditional science doesnot accept cretionism as a science. A theory of science must be able to be shown to be wrong; a theory must be testable. Every theory must be regarded as tentative, as being only the best theory we have at present; it must contain within itself its own probability of destruction. If the 1948 prediction concerning cosmic background radiation had not been found, the big-bang theory would have had to be adjusted, or if enough such contradictions had

happened, the theory would have had to be dropped and replaced with another. This has happened a number of times in science.

On the other hand, if science relied on a creator to explain the inexplicable, there would be nowhere to go, no way to prove that explanation is wrong. The question would have already been settled.

This is not to say that God might not be the explanation. Many people believe that a creator is the ultimate explanation of every thing. Perhaps some questions, like the origin of the material for the big bang, simply cannot be answered without reference to a creator.

But in that case, science simply cannot answer the question. The question is beyond the realm of science.

In other words, science does not deny the existence of God; God is simply outside its realm.

Dreamer

They say I'm a dreamer,
But I'm not the only one.
May be some day you will join me,
And the world will be as one.

I looked at them with a smile,
But alas! it lasted only for a while.
They slipped away into the desk,
And I stood alone in the park.

The slippers passed, the shoes passed,
The streets passed, the pumps passed,
None looked back in the park,
To see why I stood alone in the dark.

I love the world, I trust the world,
I know not why the world is cold.
O God ! let warmth slip into their hearts,
Those who make the world is cold.

D Bharath Raj, NEH 12

Our industrial tour to Visakhapatnam

Lubha Anees, MBA 26 (Previous)

Going around places is fun . But visiting a place on an educational tour is really very interesting and knowledgeable. One such example is our trip to Visakhapatnam. This was an Industrial tour from 20 Oct to 26 Oct, 2002 which was a part of our Curriculam. We , as the students of MBA, got this golden oppurtunity to visit 7 companies. The industries which we visited were Coromandal Fertilizers Ltd., Sahuwala Cylinders Pvt. Ltd., Hindustan Shipyard Ltd., Vizag Steel Plant, Bharat Heavy Plates and Vessels, Visakha Dairy and Pearl Bottling Co., Ltd.

We started off from Vijayawada on 20 Oct by hiring a private bus.We were 40 students guided by two of our lecturers, Mr Sri Ram and Mr Edward Herald. On the dawn of 21st we reached Visakhapatnam.

In the afternoon, after lunch our first visit was to the Coromondal Fertilizers Ltd. A senior officer of the company gave us a brief lecture about the company. Then we went around and had a thorough view of the company and the different processes.

The next day's programme was the visit to two industries.We visited Sahuwala Cylinders Pvt. Ltd., which was a small scale industry. Then , after having lunch, we visited Hindustan Shipyard Ltd. There we saw many ships and submarines.

On 23rd we had no industrial visit. So our Lecturers decided to take us to the Arakku Valley. We started at 6 o' clock in the morning to catch a train to Arakku. After passing through so many tunnels, our train finally reached Arakku. There we visited the Borra Caves and had a pretty good view of the beautiful scenery. The weather was so cool and refreshing; it was free from pollution. We had lots of fun.

On 24th we visited Bharat Heavy Plates and Vessels and Pearl Bottling Co. Ltd. Then in the evening we went to Kailasgiri and the Rishikonda Beach. There we enjoyed ourselves a lot.

On 25th we Visited the Vizag Steel Plant which was the most interesting of all the industries we visited. We could see the blast furnaces and the different infrastructure. Then , in the evening, we were off to the RK Beach and had great fun.

On 26th, the last day of our tour, we visited the Visakha Dairy which manufactures milk and milk products. In the afternoon, since it was the last day, all the students and the lecturers had lunch together.

We were to leave for Vijayawada by 8.30 p.m. We had dinner and started off. In the middle of the journey we had a camp fire. All the students and even the lecturers danced around the fire and had great fun. We reached Vijayawada safely the next morning.

This trip to Visakhapatnam was really a memorable experience for us. We were fortunate enough to visit big industries.We are really thankful to our lecturers Mr Sri Ram and Mr Edward Herald who guided and helped us a lot right from the begining till the end of the tour.

M. Mariyadas, M Sc
Lecturer in Mathematics
Andhra Loyola College Vijayawada

Spiritual intelligence

Shaiju Joseph, DGH 04

Today's newspapers, magazines and various other media speak a lot about spiritual intelligence. Meditation, yoga, breathing exercise, etc., spiritual in nature, which were left out merely for the sanyasis and other such people, have been attracting the attention of the common folk of today. Allotting time, each day, free from all other activities, in order to go deep into one's own self and concentrate on the whole being has become ever more essential in the competitive and busy world where stress, feeling of insecurity and anxiety have been affecting the life of each and every individual.

More than all others, today, people who are engaged in business, administration and management and also youth and students are required to practise concentration on the self and meditation in their daily life. Meditation and yoga before the start of the day would make a person refreshed and relieved of worries and tensions and would recharge him/her with energy needed to face the day ahead.

The mind and the whole human body needs rest like machines. Everybody gives a lot of importance to food which is essential for the growth and daily activities of a person. It is also hightime to realise that meditation and concentration are also essential for the growth and daily activities of a person. As food is for the physical body, these practices are a kind of food for the mind and the whole person.

It is said that there is lot of power and energy within one's own self. Going deep into the self would help a person to realise and materialise those powers which are deep in him.

In order to elucidate, a student who starts his studies after a deep concentration and meditation does much better than he would otherwise. His retention, listening, and grasping capacity would be completely awakened due to these excercises. Added to these, he/she would become pleasant, dynamic, enthusiastic and creative.

Spiritual exercises are essential for everybody without exception because it would give a person the realisation of the purpose and meaning of life which are lacking very much today and thus leading to the numerous problems of the present. To conclude, spiritual intelligence is one of the vital keys to success in life, which is the goal of everyone.

Empowerment of women

J Jesudas, DP 15

Introduction

Women constitute nearly fifty per cent of the Indian population, but when we sermonize a lot on human rights, we often forget that women as human beings are also entitled to fundamental human rights. We have denied and continue to deny these basic human rights. Can a nation progress by cutting off half of its population from the mainstream ? This does not mean we have made no headway in our efforts to secure gender justice and gender equality, but a few patches of achievements here and there cannot hide the yawning hiatus between precept and practice in our glib talk on women's emancipation.

We have been *talking* about women empowerment. Does this mean that women are not intelligent or smart ? It is a fact that once women reach a saturation point, they tend to explore and it can be termed as "atom bomb." If you ask my point of view, every female is a bomb, be it your sister or mother; when you ignite them, they explode and only because of this quality, that a male, be it your father or brother, is afraid, and this is the reason he wants to suppress a female. Is it not true? Look into your conscience and think.

We have a proud record of women who have secured a place of merit alongside men. But their shining achievements cannot hide the bitter truth that women are discriminated against in many ways.

1. Gender inequality

Gender equality is yet to become a reality to the mass of female population in the country. This discrimination starts even before a girl is born. In other words, it is a monumental shame and outrage that we practise gender inequality right from the cradle up to the grave. Girls are killed even before they are born by parents, who are keen to welcome only boys in the family. And people of middle class and a few of the upper crust misuse modern technology in collusion with greedy doctors to get rid of the female fetuses. So we deny the girl child the right to be born! And her only crime is that she is a girl.

2. Child marriage

Child marriage is yet another social scourge that stalks many backward families in certain areas of the country.

There is no taboo to child marriage in certain parts of Rajastan during the Akha Teej festival when thousands of boys and girls at the infant stage or preadolescent age get married in total violation of the Child Marriages Restraint Act. At a time when the girl ought to be going to school, she is married. She is forced to become a mother before she is mentally and physically ready.

3. Dowry system

It is a fact that, if we enquire a man who is going to get married very soon, why he has decided to marry, he may give two reasons in reply. One is that his family needs the dowry from the prospective bride in order to pay off their debts. The other reason is that the ailing mother could no longer do the housework and therefore needs a daughter-in-law in the house. The greatest curse that perpetuates gender inequality is dowry, an evil that has come to stay, despite law and education. A society that counts on social status, built on the base of well-gotten or ill gotten money, can hardly contemplate marriages without dowry. Bridegrooms with tags are for sale on the marriage market and the highest bidder wins the boy with such brands as IAS, IPS, CA, MBA, Engineer, and Doctor. The issues are so stark, the girl is regarded as a resource to be squeezed for money and labour, nothing more. The fact that she is equally willing to starve herself rather than saved from this fate is a sign that she has no great value for herself.

4. Widows

The status of and attitude to the widows have not changed though we claim to live in cyberage and space age. If one wants to see the real degradation of widows, one must see their real plight in the pilgrim centres of Matura, Brindavan and Varanasi, in Uttar Pradesh. Widows from West Bengal and elsewhere are dumped here and they survive here on alms given by pilgrims and a few young widows are sexually exploited too. Widows are still looked down upon as if they are responsible for their husband's death. Let us be very clear, that the cry for equality should not be treated as if it is a fight against men. It is a fight against traditions that have chained women. It is a fight against attitudes that are ingrained in society. It is a fight against the proverbial Lakshman Rekha, which is different for men and women.

Achievements

In spite of all these fights and struggles, pains and agonies, our women folk have risen and climbed up the ladder

of success on their own despite several impediments in a largely man's world. From small posts to high position women have successfully broken the male monopoly and have stormed the predominently male bastions. They have proved beyond a shadow of doubt that, given an opportunity, they could be successful in any field. Here is picture of bewildering contrasts.

1. Politics

In the past, women were suppressed so much that they were not even allowed to come out of their shells. They were even deprived of the right to vote. But today the scenario is very different. Women are very successful, especially in politics. They have reached a position which no one expected of them. For example, India had a powerful Prime Minister in Indira Gandhi, the second woman politician ever to become a Prime Minister in the world after Sirimao Bandaranaika of Sri Lanka.

Likewise, the first woman president of the UN General Assembly was Vijay Lakshmi Pandit from India. We have had an illustrious galaxy of successful women IPS officers led by the redoubtable Ms Kiran Bedi. The other women folk in this field are Ms Sonia Gandhi and Ms Sushma Swaraj.

2. Education

In colonial India, the issue of women's education came to be regarded as a crucial transit point through which India might leave behind the backlog. There was no access to education for the women in the past, due to which they were not able to raise their voices for the assertion of their rights and for them to participate in social and political life much more actively. A girl, even if she gained access to school, had little opportunity of completing her education either because she had to participate in domestic work and look after her siblings or because she would have to be married off at the 'right' age.

But today, the shinning and twinkling stars in this field are women. Let us look at the status of women in education today, as reflected in the census report and other reports released by international agencies. The provisional census report of 2001 shows that, while in 1991, the literacy rates of females in India were 39.29. In 2001, it rose to 54.16. This is one of the greatest achievements.

3. Sports and Games

There is a remarkable development in this particular field. There were days when a woman was not given an opportunity to have a small conversation with the others

in the society. They had no knowledge about sports and games. But today it is a different story altogether. There is almost no sports and games without the involvement of women. They have left no stone unturned to reach their goal in this field. For example, the famous PT Usha. She was an athlete at the Asian level who handled six different events so successfully and so consistently. It was not surprising when, in her last international appearance at the Asian Meet in Fukuoka, Japan in 1998, she won gold in the 4 x 100m relay, silver in the 4 x 400m relay and bronze in the 200m and 400m. To give you a very recent picture, Suma Shirur and Anjali Bhagwat won Gold Medal for India in the women's 10m Air Rifle in the XVII Commonwealth Games held in Manchester in the month of July to August 2002.

4. *Overall achievements*

The achievements of today's womenfolk are really praiseworthy and it takes years together to go through each of their achievements. It is no exaggeration to say that they have left no field untouched. Women have become Pilots, and are also working in the Army, Navy and Air Force. In almost every field of the organized sector, they have made a mark as doctors, nurses, engineers, software professionals and teachers in schools, colleges and universities. We have had our own astronaut too in Kalpana Chawla. In the unorganized sectors too, women have been playing a cardinal role. Women undertake most of the agricultural operations and their role in the handicraft and handloom sectors is well known.

Conclusion

Therefore, men must rise to the occasion. They must recognize and accept the fact that women are equal partners in life, and give them a helping hand in empowering them. They are individuals who have their own identity. Society needs to change its attitude. It is high time that the Human Rights of Women are given proper priority.

Women of substance is the need of the hour. We must aim to liberate society through the liberation of women. Attitudinal change in students and society will speed up the liberation process. Let us join hands to make a difference because, "liberation of women is the liberation of humanity".

Finally, let these words be ringing in our ears :

We may be able to produce water from hot deserts,

We may be able to produce oil from red sands,

But it is impossible to produce a glorious India without women's empowerment.

My parents: educated but not graduated

G V S Naresh, AML 12

I consider myself luckiest on the earth because I'm blessed with the most worshippable parents. They haven't had any formal education. But they have a zeal for learning. That's what made them educate us even in their worst economic conditions. In leisure times, they are enthusiastic to learn many new things from us. Such is their interest in learning.

One point which I couldn't come to terms with is my parents are called *uneducated.* Let me explain what I mean.

My father hasn't studied Kepler's Laws of Refraction of Light or Propagation of Waves. But, he taught me whether the lightning or the thunder that comes first, whether the stars or the clouds that move, the reason why the letters are written in reverse on an ambulance.

My father doesn't know how to solve a quadratic equation or to calculate Probability Mass Function. But, he taught me how to solve puzzles in Mathematics, to do calculations without using a calculator, to solve simple mathematical problems.

He is unaware of GDP, Greenwich longitude, Habeas Corpus and Electoral College. Yet, he told me how to use an atlas, how a bank functions, about stock exchange and shareholders and elections.

He often stresses the need to have physical fitness. Even at the age of 43, he is my best partner in badminton doubles and a tough opponent in badminton singles.

Though he is involved in his routine work, in leisure times, he watches the *National Geographic* and *Discovery* channels with great interest. It's my father who encouraged me to see some action blockbusters like *Independence Day* and *Iron Monkey.*

It's he who explained to me why our customs are often linked with God and the relation between our customs or traditions and science. I'm sure these are very rarely

taught in schools or colleges because they are not a part of the prescribed syllabus.

My mother hasn't even completed her primary education. But, she taught me how to use the dictionary and how to solve crossword puzzles.

It's because of her habit of reading books that I'm very fond of reading books, novels and various magazines which help greatly in improving and increasing my vocabulary as well as my general knowledge. Even the dinners of Maurya Sheraton or Grand Kakatiya have the taste of the dishes prepared by my mother.

She hasn't heard of interior designing or any courses related to them. But, she decorates and keeps our house to the standard of the Rashtrapathi Bhavan.

She isn't a singer; she doesn't even know about the *sa ri ga ma* of music. But, She is a great admirer of music. It's she who exposed me to the world of music. Undoubtedly, listening to music, one could have peace of mind. The stories which my mother narrates are more interesting than the *Tales for All times.*

My parents have never insisted on my doing a course in which I'm not interested. They have always welcomed my wishes and choices. In fact, they strongly believe that a student should pursue his studies in the course of his wish and interest.

My parents are my best friends, teachers, guides, philosophers and what not. But it's very painful, rather a cause of worry to me, when the society refers to them as uneducated.

I do feel happy, however, when I remember the words of Albert Einstein : "Many are graduated, but very few are educated."

A good talk

Johnson : Well, we had a good talk.

Samuel : Yes, Sir, you tossed and gored several persons.

– Boswell : *Life of Samuel Johnson*

God loves a cheerful giver

M Thomas, NP 25 **B Bala,** NGH 13

It was 9.00 a.m., on Saturday, July 27. We, the scholastics at Sanjeevan Nivas, were busy at our desks studying. We had no classes that day because the students were given "home-sick holidays." All of a sudden, there was a strange noise like that of firecrackers. Some of us rushed to the terrace and found four huts on fire. Instantaneously, all of us plunged into action. Buckets were brought. One of us opened the tank. Some climbed the wall and a few even got on to the top of a burning hut. After an hour of relentless effort, we, along with the neighbouring people, succeeded in putting out the fire of two huts. But, the other two huts were beyond redemption.

These huts were located in a slum at Christianpet adjacent-to-our wall. Most of them lead a hand-to-mouth existence. That evening the victims of the incident approached us and sought for help. Obviously, they had nothing to eat and wear. So, we decided to go around the houses of the locality and collect whatever help that was possible.

We set out enthusiastically for the houses of the elite in Vijayanagar Colony. We divided ourselves into many groups and marched ahead towards the houses with gunnysacks.

Along with the sacks, we carried great hopes of receiving substantial help for the victims. But towards the end it proved to be futile. Bitter experience was the price we had to pay. Most of the people gave us the cold shoulder and bluntly refused to help.

Women in posh houses offered lame excuses saying, " My husband is not at home." One woman haughtily reacted to us saying, "We know them very well. We will help them ourselves." There was a young man who listened to us with the utmost attention. We thought he would be contributing generously. But, to our dismay, he went in and sent two one - rupee coins through the servant. Another old man humiliated us with his harsh words and chased us away with a stick. Some were sceptical; others were suspicious; still others were cynical.

An old man not only helped us but also sent his daughter to another house requesting help. Finally, when we thanked him, he said, " We have to thank you because you are rendering selfless service by begging for others." We also went around the middle class families. Our experience showed that these people were more encouraging and generous than the elite. The lion's share of the things collected was from these houses. They gave rice, clothes and money magnanimously. We felt it very encouraging.

This experience made us realize that the cheerful givers are mostly the poor. The elite are sceptical and suspicious, where as the poor are hospitable and welcoming. Compared to the rich, they have very little. Yet, they have more to give. The rich, on the other hand, have plenty, but have little to give. What a paradox ! But " God loves a cheerful giver."

This novel endeavour of ours served three purposes. Firstly, it made the elite at least realize the presence and plight of the slum dwellers. Secondly, the afflicted were very happy to receive clothes, money and rice from us. Thirdly, it gave us rich memories to carry with us.

Coincidentally, this accident took place during the preparatory days of our Founder's Feast. It reminded us of our Founder's begging experience. Though our experience was bitter and embarrassing, it gave us deeper insights into the disparities between the rich and the poor. Above all, it gave us the inspiration to be a "cheerful giver" when someone approaches us for help.

What adversity has achieved

In Italy, for thirty years under the Borgias, they had warfare, terror, murder, boodshed – but they produced Michelangelo, Leonardo da Vinci and the Renaissance. In Switzerland, they had brotherly love, five hundred years of democracy and peace. And what did that produce? The cuckoo clock !

Orson Welles : *The Third Man* (1949 film)

My life at ALC

Damdul Topden, DCP 39

I have been a part of this college for three years. And these three years have become a part of my life. So I wish to write little bit about this period.

It all happened all of a sudden. I was snatched out of the chilly, windy and grassy Tibetan plateau, the Roof of the World, and placed in the calm and warm Andhra Pradesh which I would like to call the Floor of the World.

In the beginning, I felt as though I had fallen down from the roof to the floor. But now my feelings are greatly different. I only feel as though I had climbed down from the roof to the floor.

In my Tibet, people eat barley, wear wool, rear sheep, welcome summer and dread winter – if we talk in terms of generality. But here, people eat rice, wear cotton, grow crops, embrace winter and fear summer. A big difference, if not opposite !

Let me talk about my college life. My college life here, in reality, runs contrary to the college life, which I anticipated when I was in school.

I used to worry about what tact and diplomacy I would need to have to deal with my new classmates ; but all those precautions were in vain as my classmates at ALC approached me with an open heart and genuine friendliness.

As in movies, I had thought of college life in terms of funs, parties, and romance. But I found only exams and assignments here ! I was afraid that I would miss my mother and feel homesick. But I found here many Fathers who are as caring as my mother. I am really proud of them.

When I was admitted here, I wondered what I would learn in this four-starred college. It turned out that I had learned good many five starred questions.

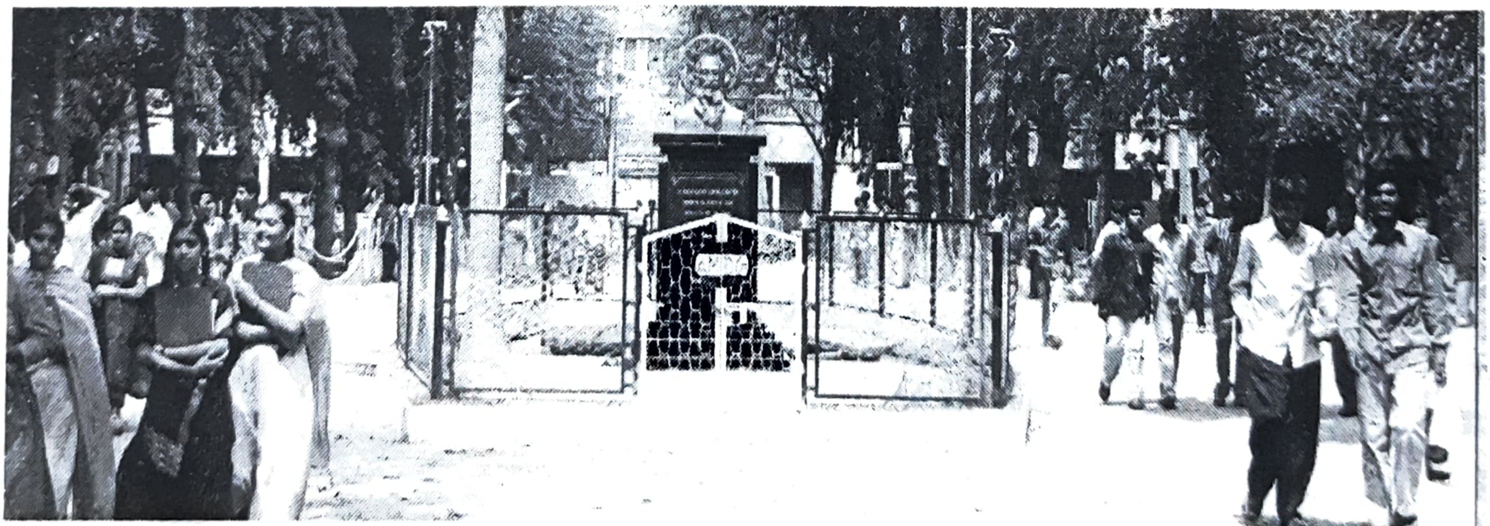

Time and its value

MS Nagarjuna Prasad, AEH 18

Time has been playing a significant role in every walk of life. Everything in this universe has a time-frame. Human beings must work against time to succeed in their fields. Time teaches us many lessons that are most effective in life.

What is time? When there was neither aught nor naught, and darkness was hidden in darkness, who projected this time ? How ? Who knows the secret ? The origin of time is a mystery, yet to be unravelled.

Even in the evolution of man, time plays a prominent role. It took almost 3 lakh years for man to change from a food - gatherer to a food - producer. In the beginning, the primitive man did not have any knowledge of time. Early man came to know about time, after time. So, man's knowledge about time has increased slowly.

As man progressed, he understood the importance of time - management. So, it was rightly said that "wilful waste makes woeful want", which means that what we waste deliberately we shall be sadly wanting someday. We must manage our time in an efficient way, as "Time and tide tarry for no man".

In the present competitive world, time plays a prominent role in every aspect of life. Conditions of life change from time to time. Time hangs heavy on some people's hands, and on some others it flies. You may be a prime minister or a small worker, but you must manage your time properly to achieve your targets in this world.

It has been rightly said that "a stitch in time saves nine", which means that precaution taken in time prevents a major disaster. So, everyone must have a proper time sense and manage their time properly because "Lost time is never found". Time is irreversible.

All great people have succeeded in their life due to proper management of time. If every human manages his time properly, this world would have been much more developed.

Man is just a microbe in this infinite time. In such a short period, he must achieve his goals, which is possible only through time management. "The value of our life is to be measured by our noble deeds. And not by the number of years we live". So, we must have a proper time - table in our life and manage our time without much wastage. Had it not been for this wastage of time, this world would be a second heaven now.

ALCAA : a view from within

Fr A Theckemury, SJ Director, ALCAA

ALCAA (Andhra Loyola College Alumni Association) can be viewed from two perspectives: what is happening at home and what is taking place outside. Let me begin with the activities outside.

The third National Congress of Jesuit Alumni was held in Mumbai at St Stanislaus High School and at St Xaviers college, Mumbai, in November 2001. Mr M K Suryaprakasa Rao and Ms Nirmala Mary were our representatives of ALCAA at the Congress. Mr Soli Sorabji, a Jesuit alumnus, in his keynote address, said: 'So impressed and touched and affected I was, by the Jesuit Fathers, by their precepts and practice, their commitment and devotion to the cause of education and their ideal of service to humanity, irrespective of caste creed or religion, that I used to write Sorabjee, SJ, to the horror of my parents and Zorastrian friends who were apprehensive that 'Soli baba' would be converted by the "crafty" Jesuits. Let me assure you there was no effort or even an attempt made at conversion. There was no conversion. But there was transformation – it effected a change in my outlook, in my perceptions and in my life.'

The Southeren Jesuit Alumni Conference was hosted by ALCAA, Hyderabad Chapter, on 2 and 3 March 2002 at Ravindra Bharathi, in Hyderabad. The organizing committee consisted of Sri SV Ramanamurthy, IPS, IG of Police, Sri DG Prasad, Sri Yelamanchilli Ram and Prof KL Rao, and Fr Stan D Paul did a splendid job in organizing the Loyola Conference. His Excellency. Dr C Rangarajan, the Governor of AP, a Jesuit alumnus himself, inaugurated the Conference at 10.a.m. on 2 Feb 2002. He highlighted the role of the Jesuits in imparting quality education. Sri Vadde Sobhanadeeswara Rao, the Honorable Minister for Agriculturre, AP, was the Chairman for the seminar on Industry and Business in the afternoon. He dwelt on the role of the WTO and its effect on agriculture and industry. Dr M Gopala Krishna, IAS, advocated 'the need for change–management' in the context of globalization. Four of our former students, who are now at the helm of affairs of their respective companies, responded by explaining the way they are effecting change management in their field of activities. They were : B. Ramalinga Raju of Satyam Computers, Dasari Jai Ramesh of Vijai Electricals, L Rajagopal of Lanco Groups and Prabu Kishore of Varun Motors. We were impressed by the

achievements of these young men, and we felt proud of their performance.

Sri Bashiruddin Babu Khan, former Minister for Higher Education, a Jesuit alumnus, of St Josephs, Bangalore, was the Chairman for the Seminar on Education. Sri B Kripanandam, Commissioner, Intermediate Education, and Secretary, Board of Intermediate Education, stressed the need for the rationalisation of evaluation in the education system. Dr Xavier Alphonse, SJ, Director, MCRDCE, Chennai, forcefully illuminated the role of Jesuit alumni in building the new society.

Sunday, 3rd March, saw Sri KV Krishna Rao, former Governor of Jammu and Kashmir, as the Chief Guest. Dr P M Bhargave, an eminent Scientist, founder - CCMB - presiding over the Seminar on Science and Technology, focussed his talk on 'the ethical' issues in bio - technology Dr KPC Gandhi, Director of Forensic Lab, an ALC alumnus, explained the role of modern science in investigation and prevention of crime.

The last seminar was on social reforms. Dr Jayaprakash Narayan, IAS, an illustricus alumnus of ALC, and Convener, Loksatta, spoke on his commitment to bring about a change in our country and the role of the alumni in shaping the future of our democracy. Sri MC Das proved himself as the Master of Masters of Ceremonies. Mr Das was at his best while coordinating the various items on the agenda by his inimitable remarks and observations which kept the audience in tune with the conference. All the delegates from the three other southern states, Kerala, Karnataka and Tamil Nadu, were highly impressed by the way ALCAA organised and conducted this Loyola Conference. And, in their Judgement, this was the best Southern Jesuit Conference so far.

VI World Congress of Jesuit Alumni / ae 2003

It was the unique privilege of seventeen Jesuit alumni/ae of AP to participate in the World Congress of Jesuit Alumni/ae in Kolkata from 21 to 24 January 2003. ALC was represented by the following members: Ms N Nirmala Mary, Sri G Sahaya Baskaran, Sri K Job Sudershan, Frs G Jayaraj, Rex Angelo and A Theckemury. (See the special report on the Summit of Joy elesewhere in the magazine).

Meanwhile, all efforts were made to revitalize ALCAA. At the Centre an ad hoc committee headed by Dr K Ramakrishna held regular meetings to chalk out the various activities of ALCAA. A small team of ad hoc committee members visited the various branches of ALCAA in Kakinada, Guntur and Vishakhapatnam and encouraged the members of these units.

Loyola Walk 2002

Over 1000 walkers from various sections of the society participated in the Loyola Walk 2002 organized by ALCAA to create awareness of traffic rules. 'To create an awareness on the benefits of walking and highlight the importance of discipline on the roads to facilitate easy flow of traffic were the principal objectives of the event'. The enthusiasm and the active participation of so many were a positive sign to the members of ALCAA.

Sports day for slum children

Over 400 children studying in the various rural and slum area schools gathered in the sprawling ground of Loyola for a day, gave an opportunity to ALCAA to make our infrastructure available for the needy, especially students who do not have even a ground to play in. The joy and contentment visible on the faces of these children brought to us the need for such a meet annually.

ALCAA is giving scholarships to various students and encouraging inter-collegiate debates and quiz programmes.

ALCAA Reunion

ALCAA Reunion in Vijayawada was held on 27 October, 2002. The reunion gave the over 200 alumni / ae at the Father Devaiah Auditorium an excellent opportunity to relive some of the rare moments they had as students at ALC. At this reunion it was proposed and accepted that the lecturers, by virtue of their presence and influence over many a student in the college for years and even decades, should also be a part of ALCAA with a special status of Associate Members with all the rights of ALCAA members except the voting rights.

At the Reunion, the Vijayawada unit of the ALCAA was renamed Vijayawada Chapter of ALCAA. The election to the office bearers of the Executive Committee of Loyola Chapter of ALCAA was conducted by Sri MC Das who became the first Associate Member of ALCAA.

The immediate function of the Vijayawada Chapter is to get ready for the celebration of the Golden Jubilee of ALC. The foundation stone of the college was laid on 9 December 1953. So the year 2003 - 2004 will be the Golden Jubilee of ALC. ALCAA will be closely associated with the Golden Jubilee celebrations to realize the vision of the college, viz., to form leaders in service, intellectually sound and socially responsible men and women of competence, conscience and commitment.

Sports Day

Chief Guest : Sri Radha Krishna, GM, BSNL

Volleyball Team

Athletics Team

Extension Service

Extension Work Team

HEPSN Team

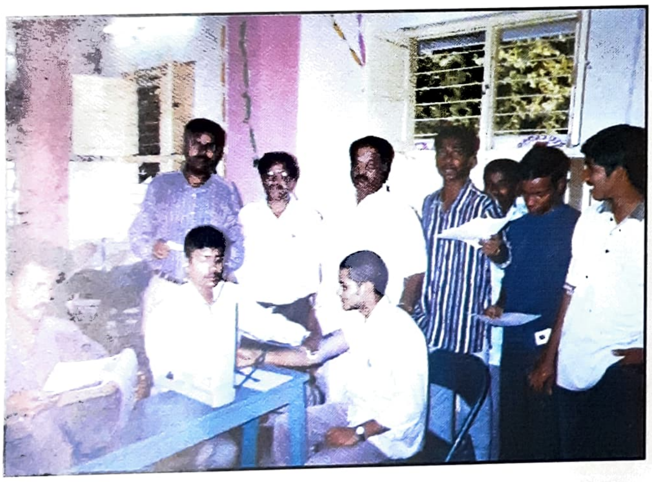

Blood donation camp

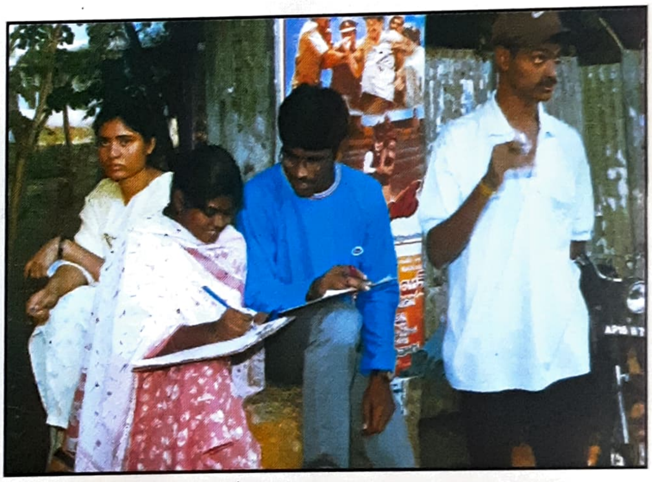

Data collection about child labour
(with volunteers from Maris Stella College)

The visually challenged Loyolites receiving tape-recorders from Smt Kolli Sarada, Chairperson, UDA, on World Disabled Day

NSS

Blood Donation Camp

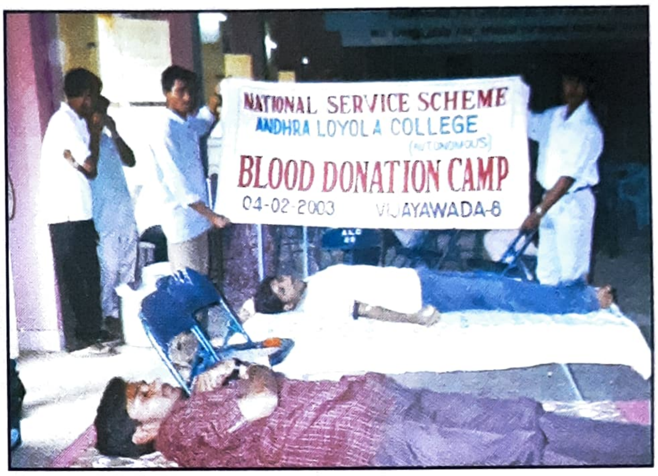

Blood Donation Camp

Mega Health Camp

Mega Health Camp

Presenting a skit on AIDS awareness

Best Volunteers with their Programme Officer, Dr Ch Srirama Chandra Murthy

NCC

AIDS Awareness Rally

Pulse Polio Programme

C Certificate-holders : Army Wing

C Certificate-holders : Naval Wing

Sk Esub Pasha
Sr Cdt Capt for
NCC Naval Wing
cdts of Vij

PO Cdt T John
RD Parde, 2003
(Delhi)

Lt cdr
P Balasundar Reddy
NCC Director-General's
Medal

Ag Sub Lt
M Arokiasamy
Promoted to
Sub Lt

PO Cdt K Ganesh
Gold Medal: All-India
Nau Sainik Camp

Ld Cdt
P Kiran Kumar
All-India Nau
Sainik Camp

Ld Cdt K Vijaya
Krishna
Scuba Diving
Camp

PO Cdt V Suneel
Kumar Babu
Scuba Diving
Camp

T Kishore Anand
Gold medal: All-India
Vayu Sainik Camp

V Bhavani
Shankar
Glider Pilot

Sk Basheer
Air Attachment
Camp

S Dheeraj
Glider Pilot

PG Departments

Seminar : MCA

Seminar : Electronics

Study Conference : MBA

Christmas Celebrations

"Bhavana"

"Bhavana"

Women's Cell

Inauguration

Woman's Day

Alumni Association

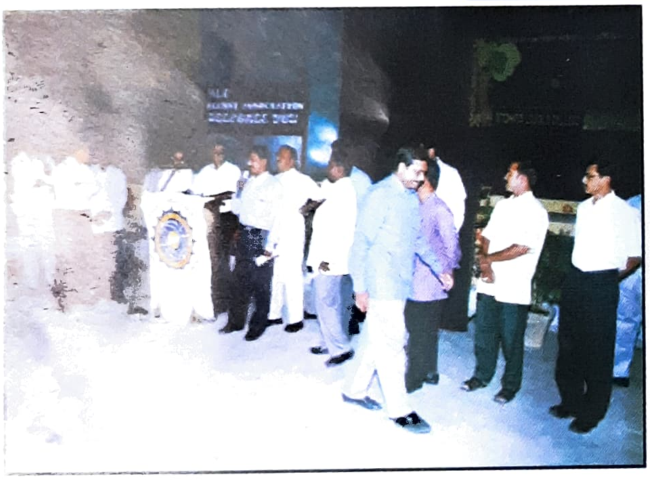

ALC alumni at ALCAA Meet

Delegates from ALCAA at the VI World Congress of Jesuit Alumni/ae, Kolkata

Other Events

Garden Party : Teaching Staff

Ms Medha Patkar addressing the Loyolites

Retirements

Sri MV Narayana Reddy
Head, Dept of English
30 September 2002

Sri S Prabhakar Rao
Lecturer in Zoology
30 November 2002

Sri PB Ananda Raju
Head, Dept of Chemistry
31 December 2002

Wedding Bells

Sri Y Srinivasa Raju (Library)
married Devi Satyavathi on 28 February 2002

Sri M Arjun (Supervisor)
married Lakshmi Kumari on 19 October 2002

Sri V Srinivas (Inter Office) married Koteswari
on 10 November

Sri P Suresh Babu (Examination Cell) married
Suvarchala Jones on 27 December 2002

The New Vice - Principals

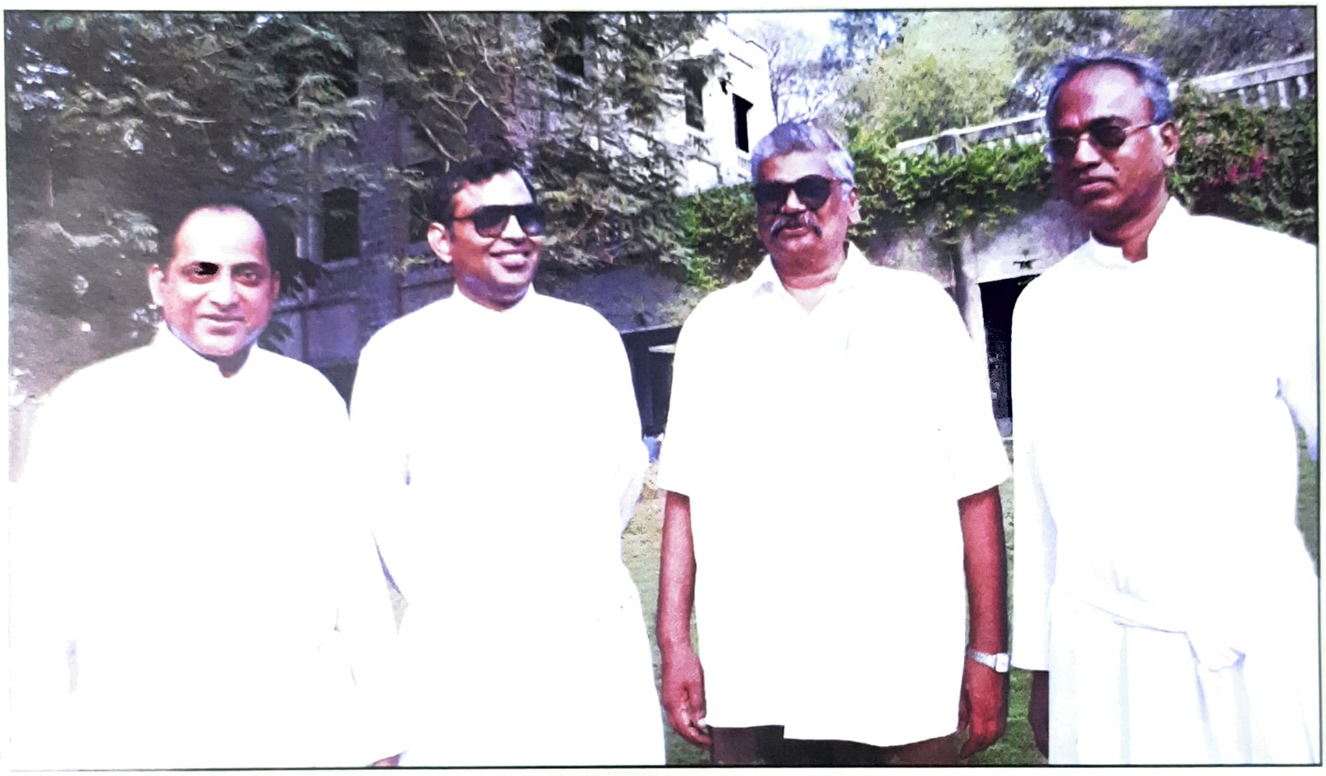

Fr G Jayaraj (Intermediate), Fr S Emmanuel (Degree), Sri SP Rama Raju (Degree), Fr J Thainese (PG)

Teaching Staff

Dream the impossible, you will achieve the incredible !

Rajarshi Samuel, DCP 06

If you are a student, you must have seen a poster on the notice board regarding this topic, nearly four months ago. Somehow the topic attracted me, and here I share a few of my thoughts. Hope you like them.

Ever had a dream come true ?

Do you believe in dreams ?

Or maybe the apt question would be, "Do you ever dream ?" Most people tend to hide their dreams or forget them. Some reluctantly admit having had a few nightmares or romantic dreams. Very few people wish to own that they are dreamers. Fewer still assert that they dream when they are awake.

What are dreams ? Dreams are creative visual images of our wishes and hopes. And dreams are avenues for expanding our horizons, where the scope of thought and imagination is unbridled by the fear of loneliness, ridicule and failure. Yes, people dream.

But, there is more to dreaming than just imagining fantasies. Dreams are a means of visualizing the future, the hopes and desires of an individual – of identifying them, and setting higher goals and aims in one's life. Dreams give us the vision required for planning, and planning is essential for success.

Sometimes goals in life are discarded as impossible or unattainable ones. But impossibility is our belief, just an opinion based on our perception of our abilities. This is where dreams help us. They help us find the right way to do something unprecedented and unimagined.

Take, for instance, the dream of an ordinary Indian lawyer which gave conviction to his efforts that resulted in the independence of the world's largest democracy. Gandhi was one small fragile man against a whole empire. He turned out to be anything but small because he had a great dream.

His dream was so large and real to him that it became a reality for the whole world.

The same goes for us! We, too, can change the world ! All that is required is a dream, a dream that is powerful, and motivating, one that makes us believe that we can accomplish the impossible.

Nearly two centuries ago, when the Suez Canal was first planned, a French artist, Bartholdi, dreamed of designing a special lighthouse that symbolized the light of Western civilization flowing to the East. His design found no takers, and already ten years of hard work had been put in. Bartholdi did not give up his dream, and today his lighthouse is known as the Statue of Liberty.

Any impossibility can become a reality if we dare to dream it is possible. And any dream can be fulfilled if we care to persist with it. What we need is to dream the impossible, and dream well ! And then we shall achieve the incredible !

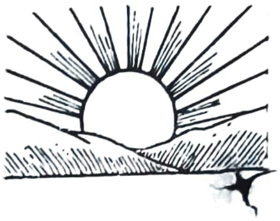

Early morning

Early in the morning,
When the birds are chirping,
And the flowers are blossoming,
The mist gets a lift,
And the wind gets adrift,
It is time for us to rise
When the world presents a surprise.
Our spirits are reborn,
With a fresh new morn,
It's like a paradise in a dream
Melting slowly like a cream.

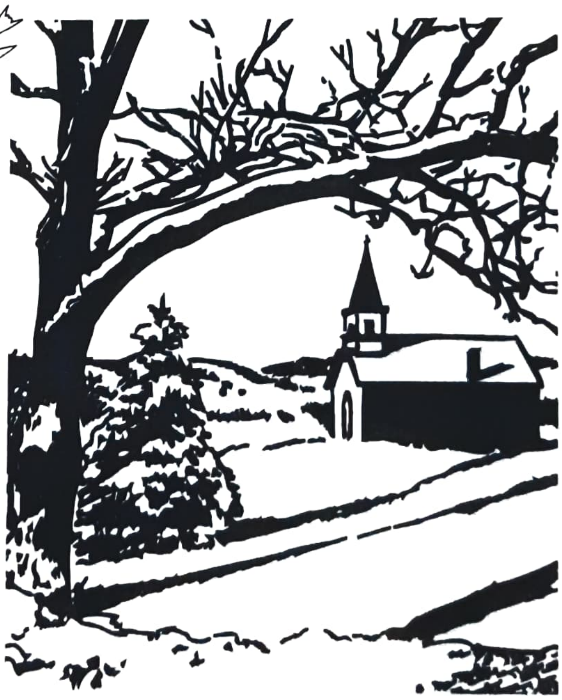

B Raju, NB 9

The craze for technology - oriented education

Manoj Joseph DGH 3

The terms, 'competition' and 'professionalism', which are direct fruits of capitalism have been adversely affecting our educational sphere also. Today most of the students opt to study job-oriented courses, hiding their interests in other subjects. One day, I casually asked my friend Shyam, "You have a flair for literature and you excel in all literary activities ; but what made you to study Computer Science instead of literature or some other Arts subjects?." He replied with a smile, "It's only competition man, only competition." This answer of a fellow-student informed me of the evils of 'professionalism' that has crept into our educational set - up.

What are the causes of this new trend in education ? In the first place, it is a result of the rapid advancement of technology. Today, there is a belief among people that a person who is ill-equipped in any form of technology is a misfit for any profession. Hence students hide their interest in other subjects in order to thrive in this technology - controlled world.

Another reason that is directly related to the first one is the sad plight of our Arts and literature students looking for employment. Unemployment of the myriad educated has given the students a notion that by studying Arts and literature subjects they are simply committing suicide. So why should they waste their time and resourses in studying them?

Yet another reason for this is the cold response of our political leaders towards education. The political leadership has completely neglected the educational field especially, subjects like arts and literature. Our political leadership has even leased out our educational fields to multi-national institutions like the World Bank and the IMF. Today, they decide what our students must study. As they are the guardians of capitalism; they definitely demand professionalism in education.

The fundamental reason for this is the insistence of parents and relatives at home. Today, parents do not care about the interest of their children; they themselves

decide which subjects their children should study. Karthik was very interested in studying Economics. But his father forced him to join an engineering college. But he had no interest in engineering. So he began to bunk classes and, ultimately, he was debarred from the college. Thus, his college career ended up in a great misery.

What are its consequences? First of all, it results in the mushrooming of residential colleges, which do not impart education but rather sell it. Secondly, such an educational set-up creates hypertension in the students. The number of students committing suicide in residential colleges, because of their inability to complete the heavy load of work, reveals the havoc the craze for technical education plays in our educational set up. Moreover, the knowledge one gets in such an educational set-up is limited only to the subjects one studies. But traditional education imparts knowledge in all branches of study.

Neverthless, we cannot undermine the importance of technical education completely as everything today is guided by and aimed at technology. Adhering to the fact that we should follow the trend of the age, education too should be aided by technology. But we must strike a balance and select only its good features. If it is done, we shall easily and feasibily achieve the end of education: to mould a student into a good son, a good human being and a good citizen.

We can do it !

K Pavan Kumar

See your goal distinctly,
Understand the obstacles,
Clear your mind of doubt,
Create a positive mental attitude,
Embrace the challenge,
Stay on tracks always,
And show the world.
We can do it !

Internet language

K Rakesh, NZ 12

Here are some short forms which can be used on the Internet and SMS :

ASAP	As Soon as Possible	HHIS	Hanging Head in Shame
BBN	Bye Bye Now	HHOK	Ha, Ha - Only kidding
BBS	Be Back Soon	IC	I See
BF	Boy Friend	IMO	In My Opinion
BTW	By the Way	IWALU	I Will Always Love You
BWL	Bursting With Laughter	JMO	Just My Opinion
C&G	Chuckle and Grin	JTYLK	Just to Let You Know
CID	Crying In Distance	KIT	Keep in Touch
CYA	See You Again	L8R	Later
CYAL8R	See You All Later	LMHO	Laughing My Heart Off
FCOL	For Crying Out Loud	LOL	Laughing Out Loud
FWIW	For What It's Worth	LSHMBH'	Laughing So Hard My Belly Hurts
FYI	For Your Information		
GF	Girl Friend	LUWAMH	Love You with All My Heart
GFN	Gone for Now	LY	Love You
GOK	God Only Knows	OIC	Oh, I see
GTSY	Great to See You	OTOH	On the Other Hand
H&K	Hugs And Kiss	PDS	Please Don't Shout

hhttp://www.geocities. com/krakeshindia mypage.html

SMS essay baffles teacher

An English essay written by a British teenager in text messaging has ignited concern among teachers that literary standards were under threat. The *Dialy Telegraph* reported a few weeks ago that the 13-year-old's teacher could not decipher what the youngster had written.

The essay began : ' My summr hols wr CWOT. B4, we used 2go2 NY 2C my bro, his GF and thr 3 :- kids FTF. ILNY, it's a gr8 plc.'

In translation : My summer holidays were a complete waste of time. Before, we used to go to New York to see my brother, his girlfriend, and their three screaming kids face to face. I love New York. It's a great place.

Courtesy: *The Hindu,* March 4, 2003

ISO *standards : how it all started*

P Nageswara Rao, DML 6

In the beginning there was a non - standardized world. Then came the ISO! This global organization, called the International Organization for Standardization, has made a significant impact on the course of our existence.

Today, it is easy to think of a lot of things for granted – things as simple as bolts, nuts, screws and the like – but at one point every country and every producer had his own standards. The resulting global confusion could well be imagined. These set up artificial "technical barriers" to global trade.

The ISO has been creating a variety of standards since 1947. These standards have grown over the years and, at last count, were estimated to be more than 13,000 in number. Each ISO standard is an articulation of precise technical criteria related to that particular industry, which lays out in detail the rules and guidelines to ensure that materials, processes, services, etc., conform to a universally - acceptable standard.

The popular ISO 9000 set of standards was introduced in 1987 and was followed ten years later by the ISO 14000 standards. While it is impossible to spell out in detail the scope of these standards in the course of a single piece, here is a quick overview.

The ISO 9000 and the ISO 14000 standards differ from the vast majority of ISO standards, in that they are *generic management systems.* This means that their applicability is universal across organizations, no matter what the nature of organization is. This one size that fits all approaches has been made possible by experts who have studied the best practices and then laid down procedures and guidelines that would allow them to be implemented across a wide spectrum of organizations.

It is almost axiomatic that the smaller and more entrepreneurial the organization, the less likely it is to have well-defined practices and procedures.

A lot of knowledge, usually defined as 'the way we do things around here' tends to be in the heads of certain key, experienced individuals. Unlocking this knowledge often acquired by the individual over the course of several decades for the larger

benefit of the organization is turning out to be a key management challenge. The exact opposite practice prevails in many large organizations which often end up having outdated practices and procedures often simply because there is resistance to change. When things are working well, why change ? This is an argument often cited by the 'status-quo-sts'.

The fact remains, however, that in a rapidly interlinked world, there is an urgent need for organizations, large or small, to adopt best-of-breed practices. This not only ensures that the organization is competitive, but is able to raise the bar for its own people. And that is really what makes for such an irresistable case for adopting ISO standards - *they define what constitutes state-of-the-art at that moment.*

So what really ISO 9000 and 14000 constitute ? In a nutshell, the 9000 family of standards deals with "quality management". Here, quality is defined as all the things that an organization is expected to do to ensure that its product or service meets the customer's requirements. On the other hand, the 14000 family of standards are all about "environmental management". With growing concern all over the world about the effects of industrialization on the environment and its fall-outs, the new standards which came out in 1997 came not a day too soon.

The moves for regulation and compliance have straddled several levels. At one end, these concerns have begun to reflect in mainstream political ideology in a number of countries while, at the other end, organizations and individuals have set the change process in motion.

The International Organization for Standardization - ISO - is one such organisation that has codified a set of practices that can be put in place by industry worldwide. With the global marketplace now requiring conformance to a set of uniform standards, it makes economic sense for organizations to put in place these standards that will ensure universal acceptance of their products and services. Just how successful this initiative has been can be gauged from the fact that, in the past few years, since the ISO 14000. Standards were introduced, over 37000 organizations worldwide have adopted and implemented them !

But, quite apart from the impressive numbers, what seems to have driven the pace of acceptance is the underlying recognition that *business can't afford to be purely profit - driven.* There is an emerging appreciation of the fact that businesses

need to be "responsible" too; they can't be efficient businesses purely on the strength of financial or operational parameters.

Sound business management practices must, in that sense, include an overriding concern for the lives of the communities that are touched by the business as well as the environment in which it operates. This holistic approach, a "cradle-to-grave" perspective, as it were, is one of the significant highlights of the ISO 14000 family of standards.

The ISO 14001 is usually the starting point; it provides the framework for businesses that are keen to put an environmental management system in place. A key concern that usually crops up in the mind of senior management when considering such systems is the likely impact that such standards will have on performance. To address this need, ISO 14031 standards set out how to select performance indicators, which can be used to access actual environmental performance against criteria that may be desired by the management.

It is just as important to do periodic audits that will help the organization move forward. This will also help the organization to ensure that the implementation of the environmental management system is on track and that the full benefit of such implementation accrues to the organization. The ISO 19011 lays down guidelines for conducting environmental audits, the qualifications for auditors, managing audit programs and more.

Finally, if the organization sees itself as a key change agent in relation to its external audience, it must be able to convey the impact of its initiatives.

The ISO 14020 standard lays down different approaches to communicating information that is either self-declared by the organization, or certified by external certifying bodies.

As a complete initiative, the ISO 14000 standards can eventually lead to reduced use of scarce resources and energy, improve process efficiencies and reduce waste generation.

For all this bottomline focus, however, these standards are really a way for organizations to assert that they are as willing to give back to the community and environment what they take out of it.

In that sense, it is truly about "business with a heart".

M. Mariyadas, M.Sc
Lecturer in Mathematics
Andhra Loyola College, VIJAYAWADA-8

Let Mother India not disintegrate

P Srinivas, Office Typist

Of the numerous problems confronting India, aggressive majoritarian religious fundamentalism and cross - border terrorism are threatening to undermine the very foundations of secularism and democracy. In fact, the seeds of division on communal lines were sown during the 1947 partition, and the rest is history.

We have had to fight terrorism during the eighties in Punjab and have lost two national leaders to the terrorists' bullets. Jammu and Kashmir is still burning with the problem of cross-border terrorism emanating from Pakistan. Our leaders enumerate countless reasons for these problems and fail to come up with a concrete action plan to combat the same. They simply condemn the terrorist violence and announce ex-gratia to the victims' families and declare that they would crush the terrorism with iron foot – with no matching action.

The failure to resolve these problems is attributable to the divisive communal politics practised by the politicians and lack of strong will and commitment on the part of the government of the day. At home, they do not mind stooping to the level of using religion for electoral gains and pit one religion against the other for achieving narrow political objectives, as witnessed in Gujarat recently. It is a naked truth that minorities are being increasingly targeted these days. Leaders accused of being responsible for the demolition of religious structures are at the helm of affairs, heading the ministries empowered to investigate the charges framed against them, deliberately conscious of their subordinates being placed in an embarrassing situation to investigate the same.

A *Modi-fied* version of secularism is being thrust upon the country following the grisly Godhra tragedy and, unfortunately, it gained legitimacy through the landslide victory that the majoritarian communal forces managed to secure in the recent Gujarat elections fought on the State-sponsored Godhra experiment. Definitely, it will not be surprising if the same experiment is replicated throughout India in the years to come by the same forces in hot pursuit of power at the national level. There is every reason to apprehend the revival of the temple - mosque issue in the run-up to the parliamentary elections due in 2004.

The emotionally blackmailing and intimidatory statements being made by fundamentalists asserting their resolve to replicate the Gujarat experiment

11)

throughout India, aimed at stoking inflammatory communal passions and engendering fear - psychosis among minorities, should be effectively countered by all forces committed to secular democracy, irrespective of ideological differences, for which they need to form a united secular front and evolve a comprehensive action plan in order to keep the country's secular character intact as envisaged by our founding fathers.

As regards cross-border terrorism, we are not courageous enough or seem to be so to face it on our own and look forward to the western countries to come to our rescue and rein in the equally religious fundamentalist ruling establishment of Pakistan promoting cross border terrorism in the name of *Jehad*. Unfortunately, the West is double-tongued in nature and adopts different yardsticks with respect to terrorism. While the US arrogates to itself the unbridled power to wage a war against the terrorist outfits like Al-Qaeda, it advises India to have the problem of cross-border terrorism resolved through dialogue with Pakistan. It is quite irksome and illogical on the part of the US to urge India to talk to Pakistan, when it does not talk to Bin Laden or Saddam Hussein of Iraq.

Even after the recent terrorist attacks on shrines like the Akshardham temple in Gujarat, Raghunath and Siva temples in Jammu, in which a number of innocent people have lost their lives, we are at ground zero only. While the Prime Minister claims to have intelligence reports hinting at possible terrorist attacks on more places of worship, the External Affairs Minister faults the international community for its failure to checkmate Pakistan from promoting cross border terrorism. Nobody knows what or who is coming in the way of the government taking action when it has intelligence reports ? Instead, what we hear from our rulers in the wake of such attacks is a one - liner from Delhi that violence has no place in democracy. We are not courageous enough to initiate decisive measures to end the menace of cross-border terrorism, apparently unwilling to incur the wrath of the western countries.

It is high time that our political leadership made a bold and the toughest possible decision for military intervention to stamp out terrorism from its roots once and for all. It is within our sovereign right to wage a war against the terrorist outfits responsible for the cross-border terrorism, operating from our neighbourhood, like the US did in Afghanistan. And, for our part, we, i.e. the people, must pledge ourselves to let Mother India not disintegrate and be prepared to make any sort of sacrifice in this fight against both the majoritarian religious fundamentalism and cross-border terrorism so that at least our future generations could live in peace.

The ship

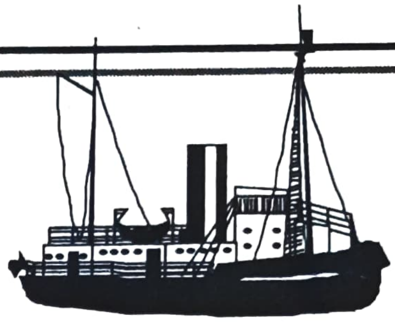

S Chaitanya Kumar, DEP 49

Introduction

A ship is a sea - going vessel of considerable size. The ship was used for the first time in the 13th century. By the 15th century, ships were made and could sail with the help of wind. This resulted in the discovery of the way to India by Vasco da Gama after a voyage of more than ten months from Portugal. Initially, ships were used for passenger transport and cargo. Later they were also used during wars, for which special types of ships were designed. There are different types of warships such as aircraft carriers, destroyers, frigates, mine sweepers, landing crafts, fleet auxiliaries, submarines, etc.

How does the ship float on water ?

A ship floating in water employs the Archemedes principle. According to the Archemedes principle, a body which is wholly or partly immersed in a fluid undergoes a loss in weight equal to the weight of the fluid which it displaces. There are two main forces acting on a floating ship. One of them is its own weight and the other is the buoyant force or upward thrust due to water. The upward push of water on any object depends on the amount of water it displaces, which in turm depends on the size. But the size and weight of the object do not tally always, i.e., the weight of the water displaced by an object is not always equal to its own weight.

If the object is small, it displaces a volume of water that weighs less than its weight. In this case, the object sinks into the water and comes to rest where its weight and upward thrust get balanced.

If the object is large, it displaces a volume of water that weighs greater than its own weight, In this case, the object floats on water. Hence, the ship floats on water.

Parts of a ship

The ship is divided into two parts. The front portion of the ship is known as fo'c's'le (forecastle) and the back portion is known as quarterdeck. Between the fo'c's'le and the quarterdeck is the midship. The upper part of the ship is called the superstructure which constitutes the bridge and the radars used for communication, de-

tection of other ships, etc. Every ship carries two bow anchors near the fo'c's'le and a stern at anchor at the quarterdeck. An anchor is a heavy metal piece weighing several tons and is used to hold the onboard ship from drifting.

How does a ship move ?

The ship moves with the help of engines. Modern war-ships contain three types of engines:

1. SE (Steam Engine)
2. GT (Gas Turbine)
3. I C (Internal Combustion Engine).

The exaust gases from the engine are let out through a big funnel. They also possess engines like DA (Diesel Alternator) and DG (Diesel Generator), which provides power supply to the entire ship. However, the engine room looks quite impressive with highly sophisticated equipment, automated and controlled.

It is the propeller which makes the ship move. The ship's propeller is at its back portion. The blades of the propeller are so shaped to force the water back and help the ship in moving forward. The propeller is attached to a shaft which is connected to the engine. The velocity of the ship is measured in nautical miles per hour which is called knot.

In front of the propeller is the rudder, which is used to change the direction of the ship.The rudder is connected to the steering wheel of the ship in such away that it can be freely moved from the bridge. As the rudder is very heavy, hydraulic power is used to move it. The rudder is then able to respond to the slightest movements of the steering wheel.

The ship also consists of special equipment like the compass in order to locate direction and the echo sounder, which uses the principle of SONAR to find the depth of the sea.

Modern ships with all their sophistication can not only carry and transport cargo but also defend a country from its enemies during wars.

Games

B Ashok Kumar, NP 26

The contemporary world is influenced by globalization, liberalization, and privatization. These things bring all people under their grip. But more than these, it can be said that the whole world is under the spell of games. People are mad after them. Whenever there are announcements like World Cup International... South Asian..., Olympics...., etc., we are sure that people become couch potatoes.

When the world cup foot ball (SOCCER) was conducted, one of my experiences at a bus halt revealed to me how even young school kids are attracted by games. I happened to buy fruits near a bus stop. Suddenly, a school van came and stopped right in front of me. A thirty-year-old man was waiting for his child to get down from the van. With a broad smile on his face, a six-year-old boy jumped straight into his arms. "Hi, Dad, who won the foot ball match, Brazil or Germany ?" he asked. "Brazil", was the reply." "Yahoo, I already knew it would win." There were no bounds for his happiness. This boy was probably pre-occupied with this in the classroom, I thought and I was very much surprised by it.

For Indians no other game is so important as cricket. It is found throughout our country; people flock at tea stalls and hotels in order to know the score. I can never forget how college students are mad of this game. Once, one of my classmates brought a small transistor to the class. He tried to listen to the score during the class. Our lecturer noticed it and shouted, "Hay, man, why don't you increase the volume so that all of us can know the score ?" There was a burst of laughter in the class. Of course, afterwards he admonished him for bringing it to the class.

Games are very good at influencing all kinds of people, whether they are rich or poor, Americans or Russians or anybody. It is noticed that even beggars come to the bus stands to watch cricket on TV. It seems once one of the beggars went to a man and asked for the score. That man was surprised because the beggar did not beg money but begged him to tell the score.

More than the actual players, it is the audience or the spectators who are moved emotionally while watching the games. When Ronaldo makes an excellent goal or Sachin hits a superb century, it is the audience who are spurred by it than the players. People neglect even the most entertaining movie or programme, for that matter even meals and sleep in order to watch their interesting game.

A lot of money is spent in organizing these games. None of us gets that money if India wins cricket, except the players. Only the player who shows his or her prowess is admired by all.

Games spread the name and fame of one's country far and wide. Sometimes they disappoint and dishearten us. They teach us to accept defeat. They have the power to make some of us their slaves, too. Therefore, let us enjoy watching games and playing games but let them not play with our lives.

Faith...

Let
Science reach any heights..
But,
In some corners of India
Worship and offering
Will still be going on.
The existence of God
May sometimes be doubtful;
It may sometimes be
Beyond our doubts.
Yet
Worship and offering
Will exist
As long as problems exist;
Just as sight exists
As long as eye exists.
Cloning may make
Two similar personalities,
But,
It may never find a solution
To human difficulties.
The only solution is
Faith –
Faith in God.

Sudhakar Anthony ACP 11

The HEPSN Project at ALC

K Hanumantha Rao
Co-ordinator, HEPSN Project

1. Introduction

HEPSN (Higher Education for Persons with Special Needs) is a UGC programme to promote and support disabled students, hereafter called Physically Challenged Students (PCSs). "Barrier free environment" for the PCSs is the motto of the Project.

The following are the different kinds of disabilities:

1. Physically handicapped
2. Deaf and dumb
3. Visually handicapped
4. Mentally retarded
5. Multiple handicapped

2. HEPSN programme

At present our college has 28. Of them 11 are blind, 16 students are orthopaedically challenged and 1 student faces difficulties due to hearing impaired state.

On the HEPSN Project, the following services are rendered for these students.

- Arrangement of railway concession
- Blood grouping
- Submission of scholarship applications to the Government
- Multipurpose card application
- Monthly meetings with the students to know their problems and to seek redressal.
- Arrangements of bus pass.
- Maintenance of Individual Information Sheet
- Arrangement of scribes for the blind students during examinations.
- Observance of the World Disabled Day and competitions in chess, debating, elocution, and instrumental Music for the PCSs.
- Distribution of tape recorders to visually challenged students. The following have benefited:

1. DEH-32 SK. Kaleel Basha
2. TH-12 G. Moses Chowdary
3. TH-29 K. Naveen Krishna

The following students are HEPSN volunteers:

1. NET - 13 A. Khajavali

2. NET -13 M. Anand Kumar

3. NC-4 D. Subrahmanya Sastry.

3. *Future Plans of HEPSN*

- Procuring a special computer for blind students.
- Promoting a barrier-free environment.
- Arrangement or musical instruments on the colleges premises for the PCSs.
- A special library for blind students.
- Visit by a specialist doctor every quarter.
- Providing audio cassettes (on Intermediate and Degree subjects) to the blind students to assist them in their subject of learning.

The management has provided the following in the college to promote a barrier free environment, for the PCSs.

- Two special toilets
- Railings to assist in climbing the stairs for the orthopaedically handicapped students.
- Ramp in the Auditorium for free entry and exit.
- Meeting Government officials for obtaining benefits for the students.

4. *Benefits available*

The following are provided by the Government to the PCSs:

Training:

Disabled Co-operative Corporation gives training to disabled persons. Nowadays in ITIs 2%, in B.Ed 3% and in T.T.C.'s 3% are reserved for PCSs. Vocational courses have reimbursement of tuition fee facility. In Information Technology and Computer courses, free entry to the students as per latest development.

Employment opportunities:

The Government has arranged a 3% reservation for the PC under rehabilitation scheme. (1% for Visually Handicapped, 1% for Deaf and Dumb and 1% for Orthopaedically Handicapped). Disabled related posts must be vacant up to 3 years. Age relaxation for the persons is upto 10 years in Government jobs.

In Government and Public Sector Organisations, the recruitment process is through Employments Exchanges or Paper Advertisement or Service Commission.

SLET/NET appeared students would get

Rs. 180/- up to a maximum income limit of Rs.3,600/- per annum conducted by the College Service Commission.

Self-employment scheme:

Everybody cannot get jobs. In view of this, the Government has introduced a self-employment Scheme. Under this, 3% reservation for disabled persons under Village Development and Town Development schemes. CMEY, PMRY and other Backward Finance Cooperative Corporation give a special allotment to them.

Under NHFDC, the Central Government directly gives loans under the self-employment scheme without the interference of banks.

A subsidy scheme is followed by Disabled Welfare Department. The beneficiaries through this are small traders.

A.P. Financial Cooperative Society provides loans to disabled up to Rs. 50000/- with lowest interest.

Education and appliances distribution:

Under this, Tricycles, Artificial Limbs, Calipers, Hearing Impaired Aids, Walking sticks, Tape Recorders, Cassettes, Braille Slates, Type Writers and Crutches, etc., are provided.

Social security:

The general disabled are weaker. Therefore the State Government has introduced the following schemes under social security:

a) Rs. 75/- per month for disabled persons.

b) If general people marry disabled, Rs. 3000/- will be paid as promotional scheme.

c) Weaker section: House allotment. Beneficiary should repay in 3 installments.

d) 2% allotment of Houses constructed by the A.P. Housing Board.

Other concessions:

a) APSRTC provide free travelling in city services and 50% concession in suburban services.

b) State Government disabled employees get Rs. 300/- travelling concession (10% on basic salary)

c) Self-employed disabled persons get 50% concession on 25 litres of petrol to go to office / business. and home.

d) Visually Handicapped lecturers can get a Reader Allowance.

e) Income tax exemption, etc.

Travelling and other concessions:

Indian Railways has provided concession to disabled persons @ 75% with escort facility.

Indian Airlines has also provided concession to these persons.

A.P. Tourism is also providing concession to them.

Special Education for VH, OH and Deaf and Dumb students in Government, Residential and other schools.

Human resource development:

a) To promote education for the challenged students in rural areas, a scheme was introduced i.e. Integrated Education. In this so many facilities are provided to the students. These are: Rs.400/- for Books and Stationery, Rs.50/- for Uniform Allowance, Rs.50/- Transport Allowance, Rs. 50/- Reader Allowance to blind students and escort allowance and purchase of Health equipment (upto 5 years) not more than Rs. 2000/-

b) The UGC has decided to provide even one fellowship to challenged students per year.

Apart from the above, so many promotional schemes have been adopted for challenged people by the Government.

Andhra Loyola College has donated tiffin boxes and glasses to 100 poor blind students on the eve of the 194th birthday celebrations of Louis Braille. The programme was conducted at Velidandla Hanumantharaya Grandhalaya Auditorium on 18-01-03.

The HEPSN project owes special thanks to Dr Ch Sri Rama Chandra Murthy, Sri T Sri Kumar, and Dr P Ramanujam and other colleagues.

Secret to success

When I was 15, I had lucky underwear. When that failed, I had lucky hairdo, then a lucky race number, even lucky race days. After 15 years, I've found that the secret to success is simple. It's hard work.

– Margaret Groos, Marathon winner

What I like in a good author is not what he says, but what he whispers.

– Logan Pearsall Smith

A man who wants to do something will find a way; a man who doesn't will find an excuse.

– Stephen Dolley, Jr

Surface active agents

P C Sebastian, Lecturer in Chemistry

Surface active agents or surfactants are a class of compounds which alter the surface properties of solvents, especially water, the universal solvent. The most important surface properly affected by them is the surface tension.

The term 'surfactants' covers a large number of compounds used for different purposes-soaps and detergents, emulsifiers, wetting and rewetting agents, foaming and scouring agents, ingredients in cosmetics, cutting oils, etc., and their usage covers almost every field of human activity, viz: food, medicine, industry, etc. All these compounds in their structure contain two parts - a water loving part and an oil loving part. These parts are universally assigned some numerical values and their ratio - the ratio of hydrophlie to liphohilie - known as HLB ratio - gives a vague idea about their action.

HLB value cannot he taken as a sole criterion to categorize a product into one of the above. For example, methyl alcohol with its HLB value, should be a good detergent, whereas it is not.

Soap is usually the sodium or potassium salt of a higher fatty acid. These fatty acids are obtained from oils and fats by saponification. Oils and fats are the glyceryl esters of higher fatty acids like stearic, palmitic olive, etc. Thus chemically oils and fats are the same substance. The only difference is that oils are liquids and fats are solids, usually at ordinary temperature.

Soaps are of two types - hard and soft soaps. Hard soaps are either sodium salts or the fatty acid chain will not contain any unsaturation i.e., double or triple in them. Soft soaps are either potassium salts or fatty acid chain containing unsaturation. Usually, a mixture of oils and fats is used for soap manufacture, the main criterion being the titre - the melting point of the fatty acid mixture. The total fatty matter (TFM) contents of a soap is the most important point to be considered before purchase of a soap.

Anything which removes dirt is called a detergent. So, strictly speaking, soap also is a detergent. But usually the term is used for something which is made synthetically. Theoretically, a detergent can be anionic, cationic, non-ionic or amphoteric in nature. But, in practice, detergents are either anionic or nonionic. Anionic detergents are the sodium salts of the sulphates or sulfonates containing twelve to eighteen carbon atoms in the chains.

Non-ionic detergents are usually ethylene condensates of octgyl or nonyl phenols.

A typical usual detergent formulation consists of a surfactant with good detergency power like dodecyl benzene sodium suphonate, a water softener like STPP (sodium tripolly phoshate), a processing aid sodium silicate which can protect the machine parts by forming a layer over it, an antideposition agent like CMC (Carbxy methyl cellose), a filler and water holder like sodium sulphate, an optical brightener and a perfume. The difference between a cake and a powder lies in its action: the fomer's action is localised compared to the latter's, apart from the binder, caking agent, and waxis used for getting shine or gloss in them.

Dodecyl benzene may be linear (LAB) or branched chain compound (soft and hard DDB). Detergents made from soft DDB gives more lather and is easily degraded. The hard one gives less lather and is not degraded easily and so can be a pollutant. This is preferentially used where foam formation is undesirable – emulsifiers, formulations used in washing machines, etc.

As the number of ethylene oxide molecules increases in the chain, the solubility of non-ionic surfactants increases in water. Ethylene oxide condensates of octyl, nonyl and styrenated phenols and sorlutan are well known non-ionics. All non-ionic surfactions are characterised by their cloud points. As we heat the solution of a non-ionic, the water molecules get detached from the polor oxygen linkages in them and we get a cloudy solution at a particular temperature from a clear solution. This temperature is known as the cloud point.

Cationic surfactants are the active matter used in shampoo, lotions, etc. Steadbac is a famous example (stearyl benzyl dimethyl ammonium chloride). The use of amphoteric surfactants are in vogue now. They are formed by the combination of an anionic and a cationic surfactant.

The action of soap and detergent is one of colloidal action. The oily dirt gets dissolved in the hydropholic part of the surfactant and the hydrophilic part of the surfactant gets dissolved in water therby forming a colloidal solution, thereby removing the dirt. A detergent formulation cannot be used as a toilet formulation as its emulsifying power is very high. In general, in surfactants also, the general rule regarding solubility is : like disolves like. Thus an insoluble nonyl phenol becomes easily soluble in a higher ethylene oxide condensate of the compound.

The field of surfactants is really vast. It affects mankind in many fields. And so no wonder it is one of the vast growing fields of Chemistry.

Know your Vice- Principals

The ALC administrative system puts its trust in its Vice-Principals and is confident that things will be all right – a trust which is seldom, if ever, belied. To live up to this trust, a VP has to have not just a good head on his shoulders and nerves of steel but devotion to a life of humdrum chores. The awesome grind of the daily routine demands that he work unsocial hours sweating over the nuts and bolts of the system with his patience never wearing down - and take the rough with the smooth ! Rigorous, indeed, is this pattern, but the long line of ALC VPs has matched up to it. There is little doubt that the four newly appointed VPs will measure up to it, given their credentials.

Fr J Thainese, 55, Vice- Principal (PG), brings to his new assignment a variety of

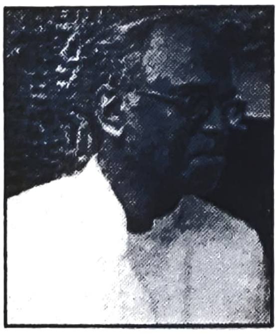

experiences, academic and administrative, gained as a student of Statistics (Madras), Computer Science (Belgium) and Internet Technology (USA); as Rector, Professor, VP, Treasurer, Warden, Farm Director, and Director, Dept of Computer Science, at Loyola Academy, Secunderabad; and as a social worker. In his interview with *LT*, Fr Thainese made a long vision statement the crux of which is providing job-oriented training to the PG students.

Fr S Emmanuel, 46, Vice- Principal (Degree), heads the Dept of Botany, too. He is

an expert in three subjects : Botany which he is teaching and researching into; environmental studies in which he holds a diploma; and law in which he holds a bachelor's degree If there is a fourth area which is close to his heart, it is social action: he has done considerable work in this area as the Social Action Co-ordinator for the Andhra Jesuit Province. He has written and edited books, published papers and attended national and international conferences.

Mr SP Rama Raju, 50, Vice - Principal (Degree), will go down in ALC history as the first lay Vice - Principal of the college. He did his PUC and BA at ALC and took his MA from Andhra University. In his 27-

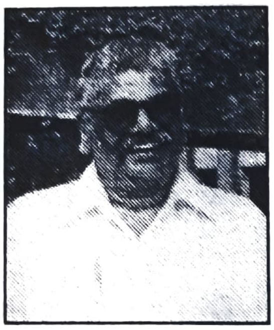

year-long teaching career at ALC, he has taught generations of young men a good number of whom are now senior IAS/IPS/ Group I Service officers. He has also served as an NCC Officer (Captian) of the Army Wing for a good 10 years.

Fr G Jayaraj, 39, Vice - Principal (Inter), is the youngest of the four VPs. This ALC alumnus took his MSc and MPhil from St Joseph's, Trichy. He has taught at the school and college levels and has had short stints as administrator in different capacities: Director, Xavier Hostel; Minister, Jesuit Residence; Campus Minister; and Director, Sanjeevan Hostel. He has been with us as Lecturer in Botany since 1998.

Fr Jayaraj has a very high target – set by his predecessor! But his spirits are high, too. And he has set about the task in right earnest.

– From *Loyola Today,* September 2002

Have you studied Lovology ?

G Raj Kumar, NGH I

We, human beings, are said to be the wisest. We have not only the senses but intelligence and intuition. The knowledge we have is the greatest and very high. Therefore, we have mastered so many subjects, through which we are able to study the past, the present and the future. We have excelled in philosophy, history, astronomy, metereology and several others.

Though man has mastered such great subjects, man lacks peace of mind, happiness and joy in his life. In order to achieve that state of life, man has to study the subject "Lovology" which means to love the people around him. This subject is present in man. God has written this subject in man's heart without man's consciousness.

Apparently, we are not able to find it, bring it forth into light, and share it with others. It is because we have some bad qualities in us like jealousy, hatred, unkindness, impatience, pride, lust, selfishness and desire for money and power, instead of patience, humility, kindness, simplicity, generosity, devotion and selflessness. Unless we have those good qualities in us, we will not be able to study "Lovology" or "Lovism".

Practising lovology can lead man to a blessed state – a state in which he can dwell in friendliness without any bias for caste, creed, sex, and religion without any inequalities and commotions and as a member of one Great Human Family.

My Faith Vision

Swami Danananda, S J

My Faith Vision is the leit-motif, the motive force, the motivational power, which helps me by encouraging and challenging me gently and constantly to live my religion fully, meaningfully and fruitfully.

Spirituality is one, but religions are many. Spirituality and religion are not the same; they are inter-related like ends and means: spirituality is the end and religion is the means. Religions aid spirituality through values/doctrines, symbols and rituals.

Spirituality is the incessant search for, and conscious awareness of, the mystery of God in one's own life and in the lives of others and in the whole universe. Religious is live-spirituality, that is, spirituality lived in the concrete in society. To be religious, especially in today's world, is to be inter-religious, and I can be truly inter-religious only if I am deeply and solidly rooted in my own religion. My faith has to become a part and parcel of me, I have to personalize my faith, I ought to have a faith vision. That is how and where my Faith Vision enters the picture.

Unity in diversity, more correctly, unity *with* diversity (unity in diversity is de facto unity, it is so, it can't be helped – negative sufferance; unity with diversity is de jure unity, it has to be so, it is the very nature of beings – positive acceptance) is the speciality of our country. Destruction of the diversity - special, rich and beautiful (mix of colours, mix of population, and regional diversity) - would wreck the unity of the country and the oneness of the people.

All human beings as human beings love God, search for Him and wish to realize Him. This, in a nutshell, is what spirituality is all about. True spirituality admits of no boundaries and no divisions. It is all encompassing free space in which the soul seeks affirmation in the Absolute. Religion plays a significant role in the life and growth of people, as it is how faith/spirituality is concretely lived and attained in society, in my real and concrete life in society/community here and now.

The solid foundation for my Faith Vision is *God is Love*. We come from Love, we go back to Love, and we go through Love. My Faith Vision is a theologico-psychologico-spiritual synthesis. Based on this fundamental principle there are 4 simple principles which are obvious and self explanatory - they don't need further elucidation and explanation. Here are the

4 sequential principles flowing from the foundational principle God is Love:

1. Love can be expressed only in terms of others: it is a relationship, it is an I-thou relationship. This is what the Trinity is, one God in three Persons (Subsistent Relations) - Father, Son and Holy Spirit. We are made in the image and likeness of that God who is a Community of Persons. To be alive is to be related and to be human is to be community. Cut off from community, we shrivel and perish.

2. Love to be responded has to be expressed externally. I cannot know I am lovable and love-able unless I see love materialized/concretized outside the person (and not simply in the heart of the person). This is the meaning of the Incarnation, the radical immersion of God in humanity in the Person of Jesus - His birth, life, death, resurrection and ascension. Incarnation is the external expression of God's love, of God who is Love.

3. You are nobody unless somebody loves you. We are the fruits of love, loved into being. God's love brings us forth through our parents' love. 'You are precious in my eyes and honoured and I love you'.

4. Love, even love of God, can be mediated only through persons. I absorb love, I learn love at my mother's breast. We mediate love to one another. 1 Cor. 13, Paul's hymn to love, concretely enunciates the ways we mediate love to one another. We are not merely our brother's/sister's keepers, we are their shapers as well.

Love is the new and only commandment Jesus has given us – His parting gift to us. To attain our goal of union with God and in God with one another we need nothing more. Praise the Lord. This is a very simple rule but very difficult to practise – as simple, things are always dufficult – and we shall be judged only on this law of love in action, responding to the human needs of our brothers and sisters. "Anyone who did it to the least of my brothers/sisters did it to me."

The world's need

So many gods, so many creeds,
So many paths that wind and wind,
While just the art of being kind
Is all the sad world needs.

– Ella wheelar Wilcox

Titanic

G. Shanti Kiran, NGH 23

My name is Titanic.
But I was hit with panic;
Chaos prevailed in the middle of my voyage;
I was caught in the clutches of destruction
And to death I became bondage.
Lots of people I carried, rich and poor,
Lots of things I carried, big and small,
Started my voyage in the ocean,
And my life ended by delayed caution.

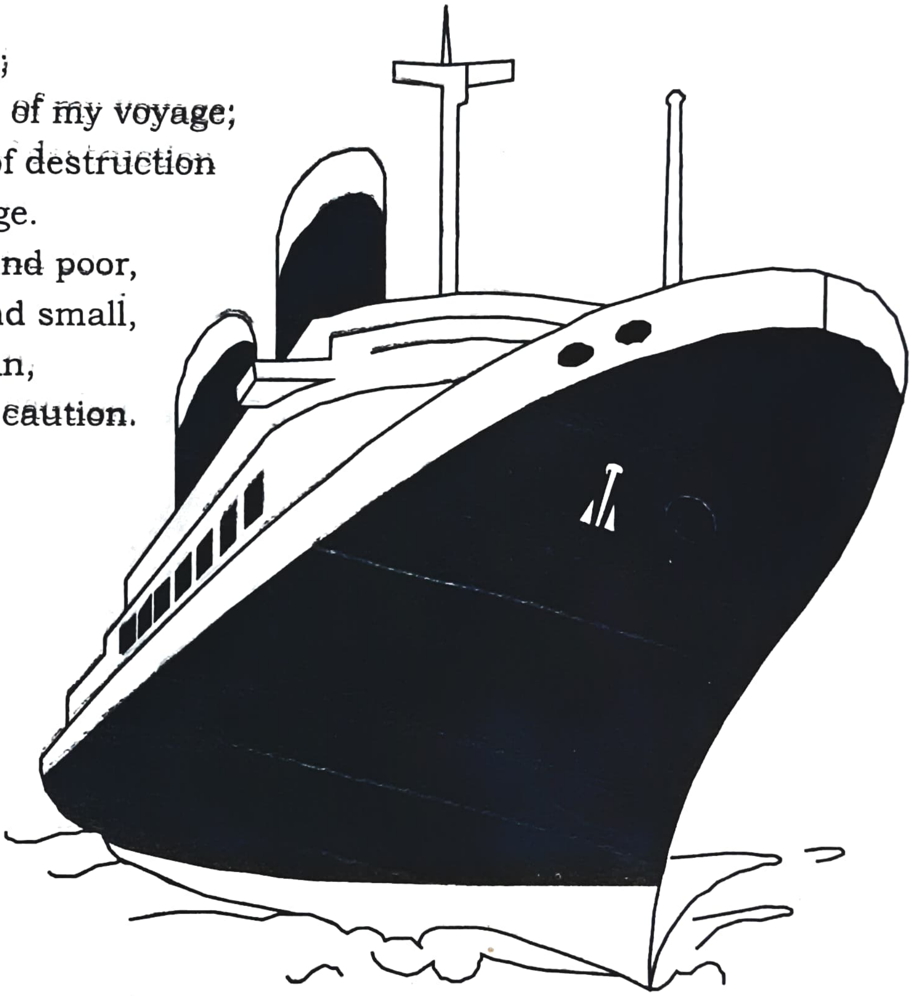

Days went by, and one cold night,
Death obstructed my path and stood in great height,
I turned slightly and made my way,
Death intrigued me and planted "havoc" in my way,
Water pierced through my structure,
Taking advantage where I possessed my rupture.
Thousands of people drowned with me,
In the middle of my voyage, I sank in the ocean.

Loyola Today

Andhra Loyola College (Autonomous), Vijayawada

Vol. 1 - No. 2

December 2002

More briefs

...s win competi... (Electronics ... of the South Cen... with other ...

... memory ... petitions ... was a day ... es: there ... ntest. ... vaganza ... nt inter- ... ion con- ... s Xavier, ... n 22 No- ... ticipated ... quiz that ... st team.

ALC founder passes away

Fr G Stanislaus Subbiah, SJ, one of the founding fathers of ALC, passed away at 7.30 a.m., on 12 November.

Fr Subbiah was born in ...

... ngs run ... ust be done, ... — P.R.

The stuff the Loyolite is made of

Off with your hat as the flag goes by! ...

And let the heart have ...

You're man enough for ...

That ...

... Phoenix-like revival ...

... oenix-like revival', com- ... re when I told hi... evived. ...

... he Loyolite may not ...

ALC wins NU Volley-ball Championship

For the first time in its entire ... years' history, the ALC volley-ball team has won the NU Inter-collegiate Volley-ball Championship (20 - 22 September) held at Gudivada.

Hostel news

Briefs

Award of PhD / MPhil

Mr Ch Srinivasu (Physics) and Mr G Srinivas Rao (Physics) have been awarded a PhD degree in Physics by Nagarjuna University. ... Ayyappan (Botany) has been awarded a PhD ...

Redesignation

G Sambasiva Rao (Telugu), Fr Dr P ... yabalan (Telugu) and Dr B Venkateswara Ra... (Chemistry) have been redesignated as Reader...

MORE BRIEFS

NCC news

... Rajendra Bhas (Telugu) h... ...d Captain in the NC... ...th effect from Ju... 2001.

Profession...

Vice-Principal...

JESUIT NEWS

Fr C Peter Raj has taken over as Principal from Fr S Philomin Raj, who is on leave now.

Fr J Thainese has taken charge as Vice-Principal (PG).

Fr S Emmanuel is back from his study tour of the USA. He has taken over as Vice-Principal (Degree) from Fr P Antony. Fr Emman... taken charge as HO...

Fr G Ja...

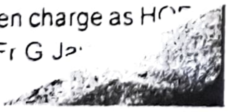

the campus mini...

Fr GM Vict... assumed ... Sanjeeva ... Antony has ... Counsel... addi...

Editor : P Ramanujam *Assistant Editors* : T Sri Kumar, BK Sudhakar and K Job Sudarshan *Student Editors* : S Samata (MCM), Rajarshi Samuel (DCP), Ch Praveena (DZ), Ravichandra Reddy (DML), B Satish (DO), M Kiran Babu (RM) and Mervin Vijayan (RA)
Design : PVD Usha Rani *Published by* : Andhra Loyola College (Autonomous), Vijayawada 520 008

Milk analysis: a report

KVA Rama Sastry
Lecturer in Chemistry

Analysis of results

Analysis of 10 popular marketed milk samples on six different days 6th, 8th, 11th, 12th 14th and 15th December 2002, performed by 40 students of final year B.Sc., with the guidance of 4 senior Lecturers of the Chemistry Department, Andhra Loyola College (Autonomous)

S.No.	NAME OF MILK	FAT		SNF		PH Expected Range 6.6 - 6.9 Observed	SPECIFIC GRAVITY Expected 1.028 to 1.032	ACIDITY Expected range 0.12 to 0.155	HEAT STABILITY Percentage Average	PROTEIN (Average)
		On Packet	Observed Average	On Packet	Observed Average					
1	VIJAYA	4.5	4.40	8.5	9.420	6.816	1.036	0.138	100.00	3.153
2	MODEL	4.5	3.67	8.5	9.947	6.767	1.043	0.1355	100.00	3.372
3	MILKOMA	6.0	5.30	9.0	9.675	6.733	1.045	0.1322	83.00	3.542
4	JERSEY	4.5	4.47	8.5	10.410	6.783	1.059	0.131	83.00	3.627
5	THIRUMALA	6.0	5.86	9.0	10.590	6.783	1.042	0.153	66.67	3.885
6	VYSHNAVI	6.0	4.45	8.5	9.870	6.783	1.045	0.1373	83.00	3.485
7	SIBAR	4.5	3.90	8.5	9.520	6.817	1.046	0.1278	100.00	3.428
8	SANGAM	4.5	5.40	9.0	9.320	6.750	1.036	0.1363	66.67	3.145
9	MINARVA	Not mentioned	5.96	Not mentioned	10.300	6.733	1.043	0.1438	66.67	3.853
10	AGRI GOLD	4.5	4.42	8.5	10.100	6.717	1.048	0.1553	66.67	4.052

Bromothymol Blue Test is positive for 1 out of 6 samples for Vijaya, Thirmala Vyshnavi, Sibar, Sangam and Agri Gold. For other samples this test is completely negative. Positive values indicate either milk from infected udder or late lactation milk.

Carbonate was found in 1 out of 6 samples in Sangam, Minerva and Agri Gold. In other samples carbonate is absent. Addition of carbonate is to sustain heat stablilty but injurious to health on long run.

None of the samples have additives like starch, Gelatin and cane sugar. These are used to increase density.

None of the samples have preservatives like H2O2, HCHO, Ammonium salts, Sodium Chloride, Boric Acid or Borate and urea. (These are used to sustain milk for a long time but injurious to health)

All samples of milk are not clotting on boiling.

All samples are precipitating in alcohol test to some extent which shows slight

mineral inbalance in milk. This may be due to the food provided to the animal or due to late lactation.

This project was taken up by the Chemistry Department under the guidance of Sri K V A Rama Sastry in the year 1999 - 2000 and it has grown in the following manner.

In the year 1999 - 2000, we took 16 pure milk samples (cow and buffallo) and analysed them.

In the year 2000 - 2001, we took 31 milk samples from different places in Vijayawada and analysed them, both content wise and in terms of detective adultrants and preservatives.

In 2001 -2002, we made it more systematic. We collected most of the popular milk samples marketed from different agencies and analysed them. We also tested them for the presence of adultrants and preservatives.

This year (2002 - 2003), we went a few steps ahead in our work to show the students how research is done in any field. We selected 10 popular milk samples sold by 10 different agencies in Vijayawada town. We performed 22 tests on each milk sample.

We tested each sample for six terms on six different days, and analysed the results.

Earlier the Chemistry Department has done a few projects like water analysis , ghee analysis, compound, etc., but the speciality of the project is testing a sample for many times and analysing the results which has enabled both teacher and students to speak anthoritatively on our finding. We hope our analyses help the public of Vijayawada.

Non-resistance

To take one blow, and turn the other cheek;
It is not written what a man shall do
If the rude caitiff smite the other too !

– Oliver Wendell Holmes

National Service Scheme : 2002 - 2003
A report

Ch Sri Rama Chandra Murthy
Programme officer

1. Orientation programme

This programme was conducted on 2 July 2002. Mr Praveen Prakash, Commissioner, Municipal Corporation of Vijayawada, was the chief guest. Dr B Vijaya Sarathi, an MCV official, explained the ground water system. Mr C V Krishna Sai, District Medical Officer, Krishna, also attended the programme and addressed the students about health and hygiene.

2. Celebrations

Our college observed the 100th death anniversary of Swamy Vivekananda on 4 July 2002. Mr Rama Krishna, Co-ordinator of Nehru Yuva Kendra, was the Chief Guest.

3. Mega health camp

We participated in a Mega Health Camp conducted by the Lions Club of Vijayawada at Asha Hospital, Gollapudi, on 11 August 2002. Multi Specialists came, examined the patients and distributed medicines free of cost. 600 patients availed themselves of the facility.

4. Traffic control

Our students were divided into 3 batches containing of 25 in each batch. They controlled the traffic at Benz Circle from August '02 to December '02 every evening.

5. Multi-household survey

150 of the NSS volunteers conducted this survey for 8 days, according to the instructions of Sub-collector, Vijayawada. The students were split into 5 batches and they collected information about income status, religion, caste, educational status, health conditions at Municipal Wards No. 42, 45 and 46 of Vijayawada city. This information is useful to the Government to distribute multipurpose household cards to the public. The survey was guided by Dr Ch Sri Rama Chandra Murthy, NSS Programme Officer, and Mr B Syam Sundar, Lecturer in Commerce. Mr M Mariadas, Lecturer in Maths, and other colleagues provided help and support.

6. Aids awareness

College Aids Awareness Programme (CAAP) was conducted on 19 November 2002 in

our college. Dr Sai Kishore, MBBS, spoke about Aids, symptoms and controlling methods. We conducted competitions for the students like quiz, essay - writing, elocution, spot painting, cordoning, slogan writing and skits. Prof Z Vishnuvardhan, Co-ordinator, NSS, of Nagarjuna University was the chief guest, and Mr Vivekananda, District Programme officer, NSS, also attended the programme and distributed prizes to the winners. Inil Kumar (NC - 58) got the II prize in essay writing at the district level.

A rally was conducted by the NSS Co-ordinator, Nagarjuna University, on World Aids Day in the PWD Grounds on 01 December. Hon'ble Minister Mr Vadde Sobhanadriswara Rao inaugurated the rally. 150 of our NSS volunteers took part in the rally.

7. Quiz

Quiz competitions for IX and X class Telugu Medium students of the Vijayawada city schools were conducted in our college on 22 November with the assistance of the Zoology Department.

8. Clean and green

Plantation work was carried out on our campus on 17 August. 100 volunteers attended the programme.

On 9th September, 90 NSS volunteers participated in the Clean and Green programme on Nagarjuna University campus. They cleaned the campus and burnt the garbage and planted new saplings.

9. Pulse polio immunization

94 of our NSS volunteers participated in pulse polio immunization programme in the city. We covered Gunadala, Patamata and Labbipeta areas, allotted by the MCV.

10. Blood donation

Our volunteers donated blood to needy persons at different hospitals and saved their valuable lives.

We conducted a Blood Donation Camp on 4 February. Rotary and Red Cross Society officials came to our college campus and collected blood from 72 of our NSS volunteers. This blood will be distributed to poor and needy patients whenever necessary.

Real friends

Only your real friends will tell you when your face is dirty.

- Sicilian Proverb

Out - going Students : Intermediate

RM

RMC

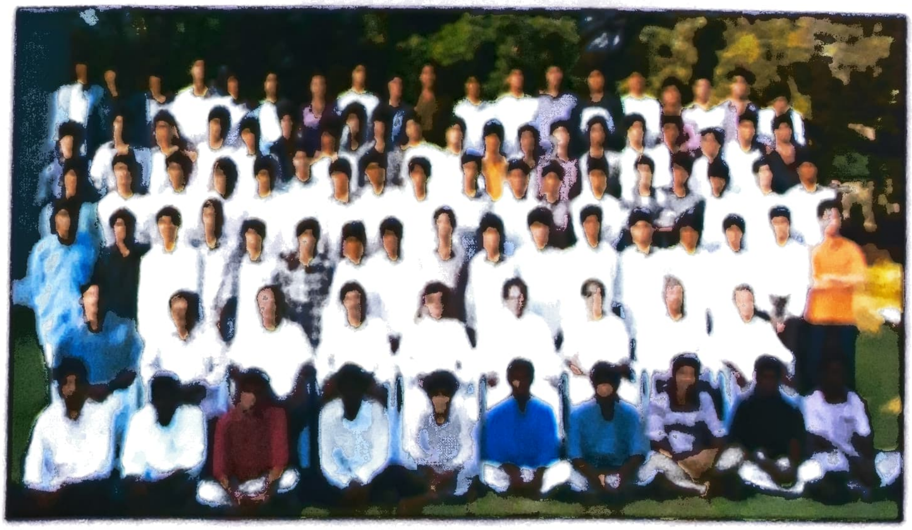

RMY

Out - going Students : Intermediate

RCP

RH

RA

Out - going Students : Degree

DEH, DEM, DET and DGH

DO

Out - going Students : Degree

DCP

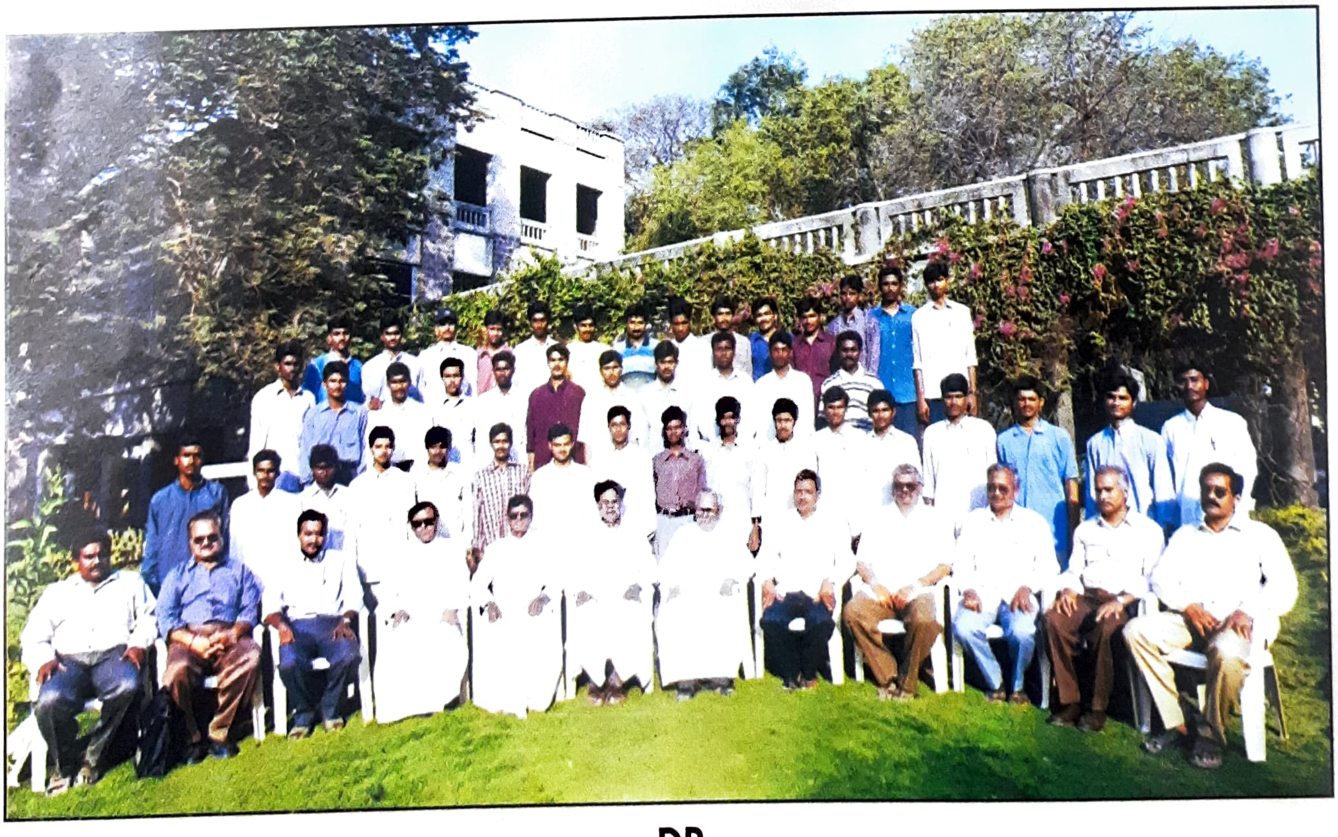

DP

Out - going Students : Degree

DEP

DML

DBM

Out - going Students : Degree

DMC

DB

DZ

Out - going Students : PG

MBA

MCA

Electronics

Non - Teaching Staff

Department of Examinations: Fr Rex Angelo, Controller of Examinations, Sri G Murali Krishna, Asst Controller, and the other Staff

Co - Workers

తెలుగు విభాగానికి స్వాగతం

మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ

విషయ సూచిక

కవితా సౌరభం

1.	క్షణమొక వరం	యస్. మార్క్ సునీల్ రాజు	NSC 07	101
2.	కాశ్మీరమా	కె. సురేష్ బాబు	NEM 11	101
3.	కాలేజ్ - కాలేజ్	కె. శ్రీనివాస్	AGH 17	102
4.	పసిడిపలుకులు	యం. మధుసూధన రెడ్డి	RM 20	102
5.	ప్రేమ జపం	జి. కిరణ్ బాబు	DC 06	102
6.	విజ్ఞాన వీచిక లయోల కళాశాల	ఎ. ప్రసన్నకుమార్ రెడ్డి	NB 23	103
7.	స్నేహం	జి. మోజెస్ చౌదరి	TCH 12	103
8.	కనరాని కల్పన	కొండపల్లి సాయి కుమార్	AET 13	104
9.	మౌనగీతం	యం. సుధాకర్	AML 02	104
10.	"సీ (నీ) మాలోకం"	ఎ. నాగేశ్వరరావు	DET 11	105
11.	అమ్మ ఆక్రందన	బ్రదర్ కృప	TA 12	106
12.	చూసుకో నన్ను పదిలంగా...	యం. సుధాకర్	AML 02	107
13.	నిర్మల మాత	పి. ప్రకాశరావు	TB 84	107
14.	ఎవరికి తెలుసు	పి. లక్ష్మీ ప్రవీణ్	DC 28	107
15.	ఎడబాటు	ఆర్. భరద్వాజ	RA 17	108
16.	అమ్మ	గోక అనీల్ కుమార్	RCP 17	108
17.	కవిత్వం వ్రాయను....!	యం. స్వామినాథమ్	DB 39	109
18.	'పతి' పదాలు	సుంకర కోటేశ్వరరావు	NO 55	109
19.	స్నేహం	పి. రవి యస్.జె.	AGH 20	110
20.	చింతించకు	జె. కోటిరెడ్డి	TM 22	110
21.	లక్ష్మీ కటాక్షం	టి. రవి కిరణ్	NET 4	110
22.	విజయం	బర్రె జగన్ మోహన్ రావు	D2-01	111
23.	అమ్మ	కె. దేవేంద్రరావు	NO 72	111
24.	వెన్నెలకై ఆరాటం	డి. రాజు (చందు)	DET 17	112
25.	దేవుడు	జి. రాజ్ కుమార్	NGH 01	112
26	లొయోలా	అవిన్స్	NP 34	113
27.	అవయవాల సరదా	టి. అరుణ్ కుమార్	NC 48	113
28.	స్నేహ బంధం	వి. హరీష్ రాహుల్	TH 17	114
29.	ఎదురు చూపు	అల్ఫోన్స్ లిగోరి		114
30.	సఖి	సి. హెచ్ పవన్ కుమార్	NO 65	115
31.	గురితప్పుతున్న లక్ష్యం? (నక్సలిజం)	జి. అనిల్ కుమార్	RCP 17	115
32.	జై - జవాన్	జి. రాజేష్	NEM 13	116
33.	అమ్మ	దర్శి రాజేశ్వరరావు	DC 50	117
34.	కీర్తి కోసం	బి. నాగేశ్వరరావు	NC 6	117
35.	నిజం	పి.వి. సుబ్బారావు	RA 19	117
36.	కాలేజ్ లైఫ్	ఆర్ భరద్వాజ	RA 17	118
37.	స్ఫూర్తి	బి. శివపార్వతి	MBA 37	118
38.	ఆలోచించు	జి. రాజ్ కుమార్	NGH 01	119
39.	భారతీయుడా	యం. ఆనంద్ కుమార్	NEH 13	119
40.	కలము	కొమ్మనబోయిన వెంకట్రావు	AET 17	120
41.	"కార్మ" కబుర్లు	హని	MBN 37	120
42.	ఎదురీత	ఎస్ అంతోని	AB 33	120

43. నేను గెలుస్తాను	కొండపల్లి సాయికుమార్	AET 13	121
44. పేదరికం	కె. వెంకటేశ్వర్లు	NC 23	121
45. కలకాలం జీవించు	పి. జాన్ ప్రమోద్	NGH 6	122
46. వెనుదిరిగి చూడు	బి. జగన్ మోహన్	D2-01	122
47. మధుర స్వప్నం	సి.హెచ్. హనుమంతరావు	MBN 37	123
48. నిజాలు	కె. వెంకటేశ్వర్లు	NC 23	123
49. దృ (ది) ష్టి	వి. అనంతరామయ్య చౌదరి	AC 57	124
50. స్నేహ వియోగం	సి.హెచ్. శివనాగేశ్వరరావు	NML 18	124
51. జోహార్ జోహార్ జోహార్	తుమ్మల శ్రీకుమార్		125
52. 'మల్లి' కల	డి. సుమన్	AEH 11	126
53. పరీక్ష క్రికెట్	డి. విజయ్ కుమార్	MMA 14	126
54. A to Z నిరుద్యోగి	యం. గీతాంజలి	MCA I	127

వ్యాస విపంచి

55. గురు వందనం	డాక్టర్ వెన్నా వల్లభరావు		128
56. "దేశం కోసం"	సయ్యద్ హబీబుల్లా	MMA 08	130
57. మూడవ సహస్రాబ్దిలో నా పాత్ర	యన్. రమేష్	DET 09	130
58. "ప్రేమంటే"	టి. రత్తయ్య బాబు	DEH 06	131
59. ఎయిడ్స్ వ్యాధికి అంతం ఎన్నడు?	కె. లోకేష్	NC 11	132
60. నేటి యువతపై సినిమా ప్రభావం	సూర్య కిరణ్	NZ 08	133
61. అణగారిపోతున్న బాల్యం	కె. సురేష్ బాబు	NEM 11	134
62. కారకులెవరు ???	ఆర్. ప్రదీప్	NEH 16	135
63. అమ్మాయిలూ ! జాగ్రత్త	స్టాలిన్ యస్.	AGH 16	136
64. ప్రాచీనాంధ్ర కవయిత్రుల.....	డాక్టర్ గుమ్మా సాంబశివరావు		137
65. జాషువా ఖండకావ్యాలు - పరిశీలన	డాక్టర్ చల్లా శ్రీరామ చంద్రమూర్తి		139
66. దేవుల పల్లివారి...	నారాయణమ్ సురేష్ బాబు		143
67. అందం	టి. అరుణ కుమార్	NC 48	145

కథావీచిక

68. చంద్రహాసం	కె హనుమంతరావు		146
69. గురుదేవోభవ	కె. రమేష్	DRT 8	147
70. పరివర్తన	ఎ. ప్రసన్న కుమార్ రెడ్డి	NB 23	148

కలగూర గంప

71. చిరునవ్వు	బి. మోజెస్		149
72. సినీగోల	పి. అంకమ్మరావు	NP 46	149
73. నవ్వుకుందాం !!	జి. రాజేష్	NEM 13	150
74. నవ్వుల పువ్వులు	యస్ రాంబాబు	DEH 17	151
75. నవ్వండి !	కె. త్రినాథ్ కుమార్	NO 80	151
76. ప్రశ్నలు-జవాబులు	టి. శ్రీనివాసరావు	AML 50	152
77. కొంటె ప్రశ్న-చిలిపి సమాధానం	టి. గోపీచంద్	NP 53	153
78. చిట్కాలు	కె. సురేష్ కుమార్	DRH 04	154
79. నవ్వండి..... ప్లీజ్	సారథి కన్నెగంటి		154
80. నవ్వండి	యస్.కె. బషీర్	NO 66	157
81. నవ్వాలోయ్...	వి. అనంత రామయ్య చౌదరి	AC 57	157
82. తియ్యదనం	వి. అనంత రామయ్య చౌదరి	AC 57	157

ఆదర్శం

దేశాభివృద్ధికి యువత నడుం బిగించాలి. యువతీ యువకుల ఆలోచనల్లో వాస్తవికత ప్రతిబింబించాలి. వయసు తెచ్చిన పరువాల వంపు సొంపుల బిగువులతో ప్రేమ జపాలుచేస్తూ కాలయాపనకే పరిమితం కాకూడదు. మేథోమథనం ద్వారా దేశాభివృద్ధికి దోహదపడే ఆలోచనలకు సాకారం ఇవ్వాలి. యువత ఊహాలోకాల్లో విహరిస్తూ రోజులతరబడి ప్రొద్దు బుచ్చితే దేశ ప్రగతి కుంటుపడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినట్టే. పనికిమాలిన చేష్టలతో కాలయాపనకు ఒడిగట్టడం సబబుకాదు గట్టి పట్టుదలతో మంచిపని సంకల్పిస్తే సకాలంలో ప్రతీదీ పూర్తి కావచ్చు. కావలసిందల్లా కార్య సాధకత్వం. ఎంతటి అసాధ్యాన్నయినా సుసాధ్యం చెయ్యడానికి దీక్షాదక్షతలు తప్పనిసరి. కులబలం, ధనబలం, అంగబలం, అధికారబలం వంటివి ఏవీ దీనికి పునాదులు కావు. పట్టుదలతో తమ ఆలోచనల్ని సాధించి ఉన్నతశిఖరాలను అధిరోహించిన మహానుభావులు మనదేశ చరిత్రలో కోకొల్లలు. చంద్రగుప్తుడు, ఛత్రపతి శివాజీ, మహారాణా ప్రతాప్ సింగ్, ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయ్, రుద్రమదేవీ వంటివారు సమర్థులైన పాలకులయ్యారు.

రామకృష్ణ పరమహంస, సమర్థరామదాసు, వివేకానందుడు మొదలైనవారు వ్యక్తి సంస్కార వాదాన్ని బోధించారు. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, బంకిం చంద్ర చటర్జీ వంటి ఎందరో కవులు ప్రజల్లో దేశభక్తిని ప్రోదిచేసారు. మహాత్మాగాంధీ, నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్, సర్దార్ వల్లబ్‌భాయ్ పటేల్, వీర సావర్కర్, టంగుటూరి ప్రకాశం వంటివారు జాతీయోద్యమంలో తమ నాయకత్వం ద్వారా చెప్పుకోదగ్గ ప్రభావాన్ని చూపారు. సోదరి నివేదిత, మదర్ థెరిస్సా వంటివారు ఆధ్యాత్మిక, సమాజసేవ రంగాల్లో ప్రత్యేక స్థానం పొందారు. అంబేద్కర్ సామాజిక న్యాయం కోసం శ్రమించారు.

విత్తనం చిన్నదైనా కాలగమనంలో మహావృక్షంగా మారగలదనడాన్ని ఎవరూ అడ్డు చెప్పరు. నేటి యువత రేపటి నాయకులై దేశ దిశానిర్దేశాన్ని శాసించేలా ఎదగాలని ఆశించడం అత్యాశ కాదు.

కాని కావల్సిందల్లా పట్టుదల, శ్రమించే లక్షణం. దీనివల్లే అంబేద్కర్ మహనీయుడయ్యాడు. ప్రస్తుత మన దేశాధ్యక్షుడైన అబ్దుల్ కాలం పైన పేర్కొన్న లక్షణాలన్నీ పుణికి పుచ్చుకున్న మానవతా వాది. కటిక పేద దశనుండి పట్టుదలతో శ్రమించి విద్యార్థిగా అంచెలంచెలుగా ఎదిగారు. ప్రపంచంలో మనదేశం గర్వపడే శాస్త్రవేత్తగా రాణించారు. మనదేశ, అణుశక్తిరంగంలో పితామహుడయ్యారు. రాష్ట్రపతి పదవిని చేపట్టారు.

పిచ్చాపాటికబుర్లతో చదువుపట్ల శ్రద్ధ చూపకుండా కాలం గడిపేస్తున్న యువత తీరు మారాలి. 'కలాం' గారి జీవితం ఇటువంటి వారికి స్ఫూర్తి కావాలి. పరిణితి చెందిన మంచి మనసుతో బాధ్యతలను గుర్తించి జీవిత గమనాన్ని రూపొందించుకోవాలి. దేశసేవలో యువత తరిస్తూ ఇతరులకు ఆదర్శం కావాలి.

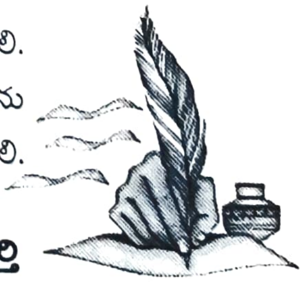

డాక్టర్ చల్లా శ్రీరామ చంద్రమూర్తి

కవితా సౌరభం

క్షణమొక వరం

- ఎస్. మార్క్ సునీల్ రాజు, NSC 07

క్షణం క్షణం అనుక్షణం
అవుతుంది జీవరాశికి ఆయుః క్షీణం
ప్రతిక్షణం మనజీవిత గమనం
పయనించే దిశే ఆ గగనం
ప్రతి క్షణానికి ఒక జననం
అదే క్షణానికి మరొక మరణం
నడుమ సాగేదే మానవజీవన పయనం
ఇదే మానవజీవన విధానం
క్షణక్షణం మహారణం
అందుకు కారణం నేటి ధనం
ప్రతిక్షణం నిరీక్షణం
ఇదే మానవ లక్షణం
ఆశ నిరాశల సంగమమే జీవితం
ఇవిలేని ఈ జీవనం శూన్యం
ప్రతి ఒక్కరికి ఉండాలి ఏదో ఒక గమ్యం
అది సాధిస్తేనే మానవ జీవితం రమ్యం
క్షణాల సముదాయమే జీవితం
మనమే చేయగలం ఆ జీవితాన్ని స్వర్గం
తెలుసుకోవాలి అందరూ క్షణం వినియోగం
లేకుంటే తప్పదు క్షణం నుంచి వియోగం
క్షణం క్షణం కలిస్తే ఒక దినం
దినం దినం కలిపి ఒక యుగం
ఇదే మానవ జీవన కారణం
“క్షణం మనకు దేవుడిచ్చిన వరం

కాశ్మీరమా......

- కె. సురేష్ బాబు, NEM 11

కాశ్మీర్ !
ఒకనాడు ఇది ఎన్నో అందాలకు నెలవు
కాని నేడు అది విద్రోహ శక్తుల కొలువు.
ఆనాడు అచటికి వెళ్ళాలంటే ఎంతో హుషార్
కాని నేడు ఆ పేరు తలిస్తేనే గుండె బేజార్
జరిగాయి దీనిపై ఎన్నో చర్చలు
కాని, అవి ఆర్పలేకపోయాయి ఇచటి కార్చిచ్చులు

ఓ నా కాశ్మీరమా !
నీకు ఈ బంధనాల నుండి విముక్తి ఎప్పుడు?
నీవు నీ పూర్వపు వైభవాన్ని పొందుటెప్పుడు?

ఓ పాలకులారా !
ఇకనైనా మేల్కొనండి
దేశ సౌభాగ్యాన్ని రక్షించండి.
తీవ్రవాదులారా !
ఆయుధాలు వదలండి
ప్రేమానురాగాలు చూపండి.

కాలేజ్ - కాలేజ్

- కె. శ్రీనివాస్, AGH 17.

రేపటి రాజకీయానికి ఇది గ్యారేజ్
ఇష్టం లేని లెక్చర్లంటే బోరేజ్
అటెండెన్స్ కోసం తప్పదు (బ్రో) కరేజ్
ఇక్కడే మొదలవుతుంది చికుబుకు రైలే .....
ఆడ పిల్లల్ని కామెంట్ చేసే టీనేజ్
ప్రేయసితో విహరించే బ్యారేజ్
అనాలోచితంగా ముందడుగు లేస్తే చాలేంజ్
కానీ వణికిస్తోంది........
పెరుగుతున్న కాంపిటీటివ్ ఓల్టేజ్
లేకుంటే తప్పదు మనకే లాసేజ్

పసిడి పలుకులు

- యం. మధుసూదన రెడ్డి, RM 20

పాలవెన్నెల పసిడి మనసుకు
పల్లవి రాగం నే పాడనా
నవ్వుల పువ్వుల చిన్నారి వయసుకు
జోల పాట నే పాడనా
ఊహాకందని మనసుకు జ్ఞాన బోధ నే చేయనా
పాపమెరుగని ఆ వయసుకు పాపపు లోకాన్ని తెలుపనా
తల్లి ఒడిలోనే పిల్లవానికి సన్నిధి
తల్లి ఆలనే చిన్నారికి పెన్నిధి

ప్రేమ జపం

- జి. కిరణ్ బాబు, DC 06

వెన్నెలల్లె వచ్చి, కన్నుల్లోన గుచ్చి
గుండెల్లోకి దూరి, ఊహల్లోకి చేరి
శ్వాసలాగా మారి, ఊసులెన్నో ఆడి
మెరిసేటి నీ మదిని ఇంకాస్త మురిపించి
కలలెన్నో కలిగించి, నిజమని తలపించి
జతపంచి, ఒడినుంచి, అనురాగం శృతిచేసి
నేనంటూ నీకున్నా పదమంటూ నడిపించి
ఆశల రెక్కలపైన, ముత్యపు చుక్కలపైన
ఎనిమిది దిక్కులలోన, ఆకాశ అంచులలోన
ఊరేగించి, ప్రేమే పంచి
ఆపైన నినువీడి పోతుంది భామ
కన్నీట కరిగించి పోతుంది భామ
నిన్నని - రేపని తుడిచేదే ప్రేమ

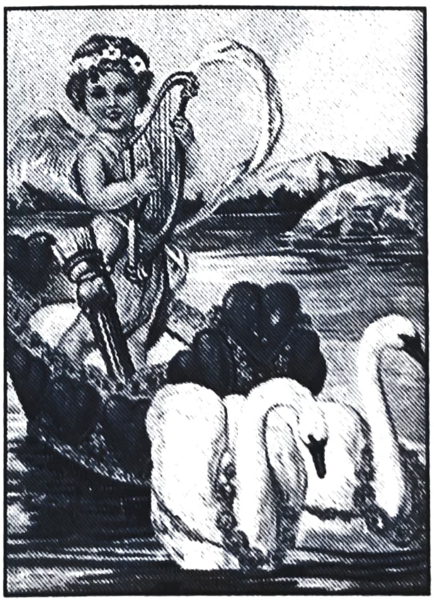

ఎప్పుడూ కోపంతో విరుచుకు పడేవాడు తననుతాను అనుక్షణం చంపుకుంటాడు

విజ్ఞాన వీచిక లయోల కళాశాల

- ఎ. ప్రసన్న కుమార్ రెడ్డి, NB 23

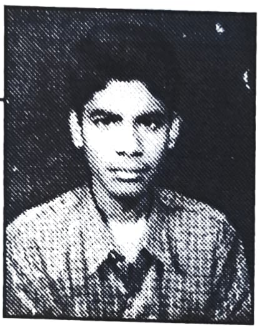

సుందరమైన కళాశాల మన లయోల
సమధుర భావాలతో విలసిల్లే
అధ్యాపక బృందం
చక్కనైన వాతావరణంతో, దృఢమైన కట్టడాలతో
ఆంధ్రావనిలో శోభిల్లేదే మా లయోలా కళాశాల

విద్యలో ఆరితేరిన స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గల సంస్థ
అజ్ఞానమనే హృదయాల్లో విజ్ఞానమనే ఆలోచనల్ని నింపి
సుమధుర భావాలను వెలికి తీసే సంస్థ
దేశ నలుమూలల నుండి వచ్చి, చేరిన విద్యార్థుల్లో
దాగిన నైపుణ్యాన్ని వెలుగులోకి తెప్పించగల
సామర్థ్యం గల సంస్థ మన లయోల

అహ్లాదకరమైన వాతావరణంలో ప్రపంచ నలుమూలల నుండి
వలస వచ్చిన పక్షులకు సహితం ఆవాసమివ్వగల నేల సంగీత,
సాహిత్య, సంస్కార, సాంస్కృతిక క్రీడాది రంగాల్లో తీర్చిదిద్ది
విద్యార్థుల్లోని ప్రతిభా పాటవాలను వెలికితీయగల నైపుణ్యం
మా "విజయ"వాడ లయోల కళాశాల
తెలుగే గాక దేశ విదేశ భాషల్లో
అనితర సాధ్యమైన పాండిత్యం గల విజ్ఞానులతో నిండిన
గురువులకు ; క్రమశిక్షణగల విద్యార్థులతో
అలరారుతున్న మా లయోల కుటుంబంలో అందరం
సువర్ణ సింధువులం-సమతా బంధువులం.

స్నేహం

- జి. మోజెస్ చౌదరి, TCH 12.

సకల జీవరాశుల వసియించు
పుడమియందు ఉద్భవించిన
మధురాతి మధురమైన
తియ్యని భావనయే స్నేహం

రెండు భావాల కలయికతో
హృదయమనే ఉద్యానవనంలో
పుష్పించిన సుకుమార
పుష్పంలా వికసించేది నేస్తం.

విస్తరణలో సూర్య కిరణాలను
మించినది స్నేహం
పరిపూర్ణతలో నిండు చంద్రుని కన్నా
నిండయినది నేస్తం.

కస్తూరి కర్పూరం వలె
గుబాళించేది స్నేహం
సుగంధ పరిమళాన్ని
వెదజల్లేది నేస్తం.

మలినం అంటని మనోహర
తీపి అనుభూతియే స్నేహం
మరపురాని తిరిగిరాని మన స్నేహం
నిలవాలి ప్రతీక్షణం.

వెండి, బంగారాల కన్నా జ్ఞాన సంపద ఎంతో మిన్న

కనరాని కల్పన

- కొండపల్లి. సాయి కుమార్, ఎ.ఇ.టి. - 13

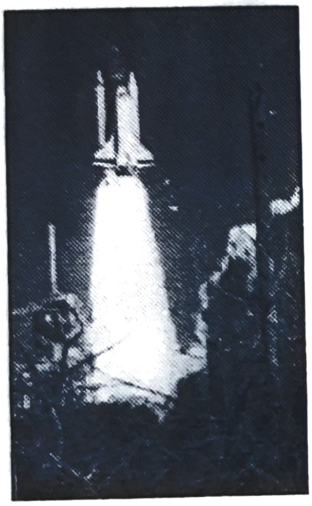

భరత ఖండంలో వెలసింది ఒక తార
హర్యాన కర్నాలలో జన్మించె ఈ తార
ఎదిగింది అసాధారణ రీతిగా
మన దేశ కీర్తి ప్రతిష్ఠల్ని పెంచేందుకు
అడుగిడింది విదేశాలలో ఈ తార

కాని, తనకు తెలియదు పాపం
గగన వీధిలో మృత్యువు తనకోసమేనని
మూడు నిండిన నలుబదిలో
నూరేండ్లు నిండగలవని,
జీవితం క్షణ భంగురమౌతుందని

కాని ఎవరికి తెలియదు పాపం
నింగిలో తారలా తళ్ళుక్కున మెరసి
మాయమై కనరాని లోకాలకు పోతుందని
ఆమె మన 'కల్పనాచావ్లా'

మౌనగీతం

- యం. సుధాకర్, AML 02

ఎగసి వస్తాను అలనై స్నేహ సంద్రంలోనికి
అలజడిని నింపుకుని; ప్రశాంతతను దాచుకుని;

వచ్చిన నేను

సంద్రంలో ఊగిసలాడతాను; నింగితో ఊసులాడతాను ;
ఎగిరి వస్తాను పక్షినై స్నేహ కొమ్మపైకి
కోటిరాగాలు నింపుకుని ; స్వర ఝరిని దాచుకుని

వచ్చిన నేను

కొమ్మపై కూస్తాను; కోయిలమ్మనవుతాను
సాగివస్తాను మేఘాన్నై స్నేహాకాశంలోనికి
చినుకులను కూర్చుకుని; చిరుజల్లును నింపుకుని

వచ్చిన నేను

నింగిలో ఆడతాను చల్లగా తడుస్తాను.
మౌనంగా వస్తాను పూబాలనై ప్రకృతి ఒడిలోకి
కోటి ఆశలు దాచుకుని అనురాగం నింపుకుని

వచ్చిన నేను

ప్రకృతంతా తడుముతాను పరవశంతో పరిమళిస్తాను

అలాగే! నేస్తం!

నన్ను నేను మరచివస్తాను నీ స్నేహ లోగిలికి
మమతను నింపుకుని; కనుపాపలో నిన్ను దాచుకుని

వచ్చిన నేను

తెలుపుటకు భాషరాక మౌనంగా ఒదిగిపోతాను....
దూరంగా

" సీ (నీ) మాలోకం"

- ఏ నాగేశ్వరరావు, DET 11

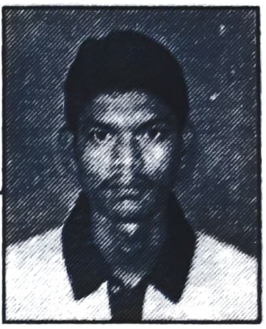

మానవునికి తెలిసింది ఒక్కటే - అదే ఊహాలోకం
బాహ్యంగా తెలియని మాయలోకం
సరదాలకి సంబరపడకు
మనసుని తొందరపెట్టకు !

దేశంలో రాక్షసత్వం
సమాజమొక బానిసత్వం
మనిషికి లేదు మానవత్వం
అందుకే లేదు స్వాతంత్ర్యం !

సినిమాలదే గ్రేటు
చూసే వారికే లోటు
లక్కొస్తే కాసు - లేకుంటే లాసు
గుర్రాలకి రన్నింగ్ రేసు - తిలకించడానికే కాసు !

ఆనందంగా చూస్తారు టెలివిజన్
అందులో ఉంటుంది తేలువిషం
మనిషికి ఉంది ఇంటిలిజన్స్
కాని! చేయకూడనిదే చేస్తుంది హ్యూమనిజం !

పాత సినిమాలపై ప్రజలకు లేజీ
క్రొత్త సినిమాలపై క్రేజీ
పెరుగుతుంది వాటిపై మోజు
పట్టిస్తుంది తలలకు బూజు !

సినిమాల్లో "చీరలు" రద్దు
శృంగారానికే ముద్దు
తారలకి "నో" హద్దు
కాని ! సమాజానికే వద్దు !

అర్థంలేని సినిమా పేర్లు
తీసిందే తీస్తారు పలుమార్లు
ఏమిటో ఈ తారుమార్లు - విధిలేని కష్టమర్లు చూస్తారు ఎన్నోసార్లు ....

తారలకు అందం కోసం పూస్తారు గంధం
ఎవరు ఎరగని బంధం - ప్రేక్షకులకదే ఆనందం

సినీ జీవితం నిజంకాబోదు
తళుకు తారల చమక్కుచూసి
మురిసిపోకు , మైమర్చిపోకు
అందుకే నీ జీవితం సరిదిద్దుకో !

అమ్మ ఆక్రందన

- బ్రదర్ కృప TA 12.

నేను తెలుగుకి దారి చూపిన వెలుగుని
నన్నయ్య చేత నాటబడి
తిక్కన కలముపై మొలకెత్తి
ఎఱ్ఱాప్రగడ ఎదపై - ఆటలాడి
దేవరాయల గుడిలో
దేదీప్యమానంగా.... వెలుగొంది
"అన్నమయ్య" చేతిలో
ఆధునికతను ఆపాదించుకొని
అలుపెరుగని బాటసారిలా ...... పయనిస్తూ
"విశ్వనాథుని వేయిపడగల" నీడలో సేదతీరి
"చలం" అందించిన
శృంగార పానీయాన్ని సేవిస్తూ
కృష్ణశాస్త్రి"కృష్ణపక్షంలో" రౌతునై
అక్షర అశ్వంపై దౌడు తీస్తూ
డా. సి. నా.రె 'విశ్వంభర' లో విజేతనైన నన్ను
ఆంగ్లేయుని "ఎంగిలీషు" బాకుతో
అమాంతంగా హృదయాన్ని చీల్చావు
బాధను భరిస్తూ..... నెత్తుటి ధారలను
నిలువరించే నీడకోసం నిరీక్షిస్తూ
కొన ఊపిరితో..... కూలబోతున్నాను.
"ఎంగిలీషుని" చేరేందుకు
రక్తసిక్తమైన హృదయంపై మెండిపాదాన్ని మోపుతున్నాను.
చరిత్రనెరిగిన...... చరితుడా....
నీ మనసు ఆలోచించదా....
అస్తిత్వం లేని శూన్యమవుతుంది
అన్నీ తెలిసి మిన్నకుండకు.....
హత్యచేస్తుంది ఆంగ్ల కవిత
అంతమవుతుంది అమ్మభవిత .....

చూసుకో నన్ను పదిలంగా...

- యం. సుధాకర్, AML 02.

నేస్తం !
చూసుకో నన్ను పదిలంగా !
నీ చేతిలో అద్దాన్నేమో - పగలగలను, నిన్నే గాయపరచగలను
పదిలంగా చూస్తే నీ రూపాన్ని నాలో చూపించగలను.
చూసుకో నన్ను పదిలంగా !
నీ దారిలో దీపాన్నేమో - రగలగలను, నిన్నే దహించగలను
పదిలంగా చూస్తే నీ దారిలో వెలుగును పంచే
జ్యోతిని కాగలను.
చూసుకో నన్ను పదిలంగా !
నిన్ను అల్లుకున్న స్నేహతీగనేమో - బిగవగలను;
ప్రాణం తీయగలను
పదిలంగా చూస్తే మల్లెతీగనై నిన్ను అల్లుకుని నీ జీవితానికి
సుగంధాన్ని పంచగలను.

నిర్మలమాత

- పి. ప్రకాశరావు, TB 84

'నిర్మలమైన' మనస్సుతో
ప్రసవ వేదన బాధలతో
ఈ జన్మను 'ప్రసాదించావు'.
నీ జోల పాటల విందుతో
వెన్నెల వంటి నీ మమతతో
అనురాగ పల్లకిలో పెంచావు.
కష్టాల్లో నేనున్నప్పుడు
ఆదుకున్నావు నీ మాతృ ప్రేమతో
నీ చల్లని నీడలో కాపాడావు
వందన మిదియే 'నిర్మల' మాత....

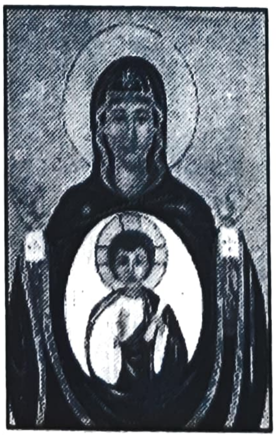

ఎవరికి తెలుసు?

- పి. లక్ష్మీ ప్రవీణ్, DC 28

సకల కళలు విలసిల్లిన సువిశాల
సస్యశ్యామల భరత ఖండం
అతల వితల లోకాలను తలదన్నిన హిమశిఖరాల సౌందర్యం
ఇది ఒకనాడు.... మరి ఈనాడు?
కల్లలు ఎల్లలు దాటిన సందర్భాలు కోకొల్లలు
భరతమాత తలపై రక్తాభిషేకం జరుగు (పు) తున్న రోజులు...!
మంచితనాన్ని చేతకాని తనంగా భావిస్తున్నాయి ముష్కరమూకలు
కనులున్న గుడ్డి పాశ్చాత్య గుంపులు కనలేకున్నాయి ఈ ఆగడాలు
నోరున్న మూగశరీరాలు చెప్పలేకున్నాయి చూసిన నిజాలు
అందుకేనేమో? వేదభూమిలో ఈ విపరీత పరిణామాలు...?
ఇంకెప్పుడు విశ్రాంతి తీసుకునేది మన సైనిక సోదరులు?
ఈ పరిస్థితిని మార్చుమని దేవుడిని కోరుకుందామనుకున్నా
కానీ, ఆ సాయినాధునికి, రఘునాధునికి కూడదా తప్పలేదు
'ఆ లష్కరే (ముష్కర) ఘాతం
ఇక ఏనాధుడు లేని అభాగ్యులకు దిక్కెవరో? ఇంకెవరో?
ఎవరికి తెలుసు?

కాలుజారితే తీసుకోవచ్చుగాని, నోరుజారితే తీసుకోగలమా !

ఎడబాటు

- ఆర్. భరద్వాజ, RA 17.

ఓ పావురమా! ఎందుకు ఎగిరిపోతావు ?
అలసిపోతావని తెల్సి.
ఓ మంచు చినుకా ! ఎందుకు పూవై పూస్తావు ?
వాడిపోతావని తెల్సి.
ఓ సెలయేరా ! ఎందుకు గల గల ప్రవహిస్తావు ?
కడలిలో కలుస్తావని తెల్సి.
ఓ మనసా ! ఎందుకు ఆశపడతావు ?
పొందలేవని తెల్సి.
ఓ హృదయమా ! ఎందుకు ప్రేమిస్తావు ?
ఓడిపోతావని తెల్సి
ఓ ప్రేమా ! ఎందుకు ఆరాటపడతావు?
గాయపడతావని తెల్సి.
ఓ ప్రియ నేస్తమా ! ఎందుకు కలుస్తావు?
ఎడబాటు అవుతావని తెల్సి.
ఓ స్నేహితుడా ! ఎందుకు స్నేహం చేస్తావు?
చివరికి విడిపోతావని తెల్సి.
ఓ వాయువా! ఎందుకు వీస్తావు ?
అగ్ని రగిలి పెద్దదవుతుందని తెల్సి.

అమ్మ

- గోక అనీల్ కుమార్, RCP 17

వంశాంకురాన్ని తన రూపంతో
ప్రతిరూప మివ్వాలనే కోరికతో
తనలో నిన్ను పెంచుతూ
నీ కోసం తను బ్రతుకుతూ

నవమాసాలు మోసి
నరక యాతన అనుభవించి
నీకు జన్మనిచ్చి
ప్రమోదాన్ని పొందే సహన మూర్తి

ఆకలితో తల్లడిల్లే నీకు
ప్రేమతో క్షీరామృతాన్నందించే
లాలనలో పాలనలో
ప్రేమను పంచే అమృతమూర్తి

శిశువు చేష్టలన్నీ ఇష్టంగా చూస్తూ
మనసంతా బిడ్డ తలపులతోనే గడిపేస్తూ
మానవాళి మనుగడకే రుపాన్నిస్తూ
అంబరమంత సంబరాన్ని పొందే ఆనందమయి

ప్రేమకి స్వరూపం ....
అనురాగానికి ప్రతి రూపం ....
మమతకు మరో రూపం ....
సహనానికి సాకారం ....
"అమ్మ"

కవిత్వం వ్రాయను ...!

- ఎమ్. స్వామి నాథమ్, DB 39

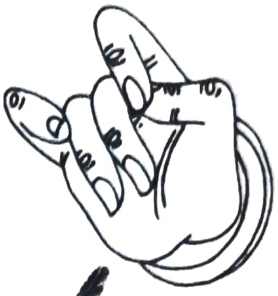

కవిలోని తీయని భావమా
పదునైన మాటల సమూహమా
హృదయాలను కదిలించే మంత్రమా
ఊహాలకు రూపం నువ్వు సుమా
అనంతమైన భావమా
అవధులు లేని సముద్రమా
ఓ కవిత్వమా !

నేస్తమా నా మదిలో చిరు దీపమా
కోటి కాంతుల రత్నమా
కోహినూరు వజ్రమా
చక్కని చెక్కిన శిల్పమా
అలు చిప్పలో ఆణిముత్యమా !

కవ్వించే నవ్వులతో
ఓరకంటి చూపుతో
సొట్టపడిన బుగ్గలతో
నవ్వించి నమ్మించి
మాయచేసి మంత్రమేసి
నా మనసే దొంగిలించి
నువ్వే నా లోకమని
నువ్వు లేనిదే చీకటని
ఆ సొంతం భ్రమింపచేసి
ప్రేమలో పడవేసి
పార్కుల వెంట తిప్పేసి
గుండెలనే పిండేసి
పర్సులనే ఖాళీచేసి
నా సమయాన్నీ వృధాచేసి
చివరకు నేనెవరో తెలియనంటూ
హ్యాండ్ యిచ్చిన తిప్పులాడి,
వగలాడి..... .... నీకు నేనిచ్చే
శిక్ష
ఇక నేను కవిత్వం వ్రాయను.

'పతి' పదాలు

- సుంకర. కోటేశ్వరరావు, NO 55

లక్ష్యాన్ని ఛేదించువాడు లక్ష్యాధిపతి
లక్షలకు అధిపతి లక్షాధిపతి
లక్ష్మీదేవికి పతి లక్ష్మీపతి
ప్రాణులన్నిటికి అధిపతి పశుపతి
శ్రీకృష్ణుని మరోపేరు సత్యాపతి
రోగాలను నయంచేసేది హోమియోపతి
ఇది కాదంటే ఉందిగా అల్లోపతి
ధర్మాన్ని రక్షించేది న్యాయాధిపతి
అయోధ్య రాముడు సీతాపతి
శ్రీనివాసునికి ప్రసిద్ధి తిరుపతి
ఇక కౌనబనేగా కరోడ్‌పతి

పంచుకుంటే పెరిగేది బంధం-తెంచుకుంటే తెగిపోయేది అనుబంధం

స్నేహం

- పి. రవి. యస్.జె., AGH 20

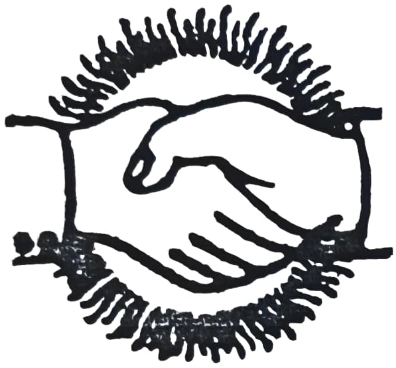

నేడు కలిసి - రేపు వీడని
కలకాని - కలికాలపు
మరువలేని - మరపురాని
యుగం మారినా - తరం మారినా
మాసిపోని - మరింత బలమై
వీడిపోని - శక్తిమంతమైన
అనుభవించిన - ఊహలకందని
అనిర్వచనీయమైన - అనుభూతులను
ఆరగిస్తూ - ఆలోచన కతీతమైన
అపోహలకు తావులేని - అనుమానాలు చెందని
అపనమ్మకాలు లేని - బాహ్య సౌందర్యాన్ని గుర్తించని
కరగని - కలగా మిగలని
మలినం లేని - మల్లెవంటిదైన
వింతైన - అందమైన
మంచితనంతో - మరువరాని మమతానురాగాలకు ప్రతి
రూపమై, పరిమళాన్ని వెదజల్లే పవిత్ర ప్రేమతో కూడినది స్నేహం

చింతించకు

- జె. కోటి రెడ్డి, TM 22

చదువుకోసమా మీ చింత
లొయోల వుంది మనచెంత
నేర్చుకో విద్య కావలసినంత
వినిపించుకో టీచర్లు చెప్పినదంతా
వృధాచేయకు నీ సమయాన్నంతా
పెంచుకో విజ్ఞానాన్ని కొంత
కష్టపడు నీవు సాధ్యమైనంత
తెచ్చుకో మంచి ర్యాంకు జిల్లాకంతా
తెచ్చిపెట్టు కాలేజీకి పేరుకొంత

లక్ష్మీ కటాక్షం

- టి. రవి కిరణ్, యస్.ఇ.టి. 4

మొన్ననే వచ్చింది సంక్రాంతి లక్ష్మి
ఆమెతో వచ్చింది ధాన్యలక్ష్మి
రైతులకు అందించింది ధనలక్ష్మి
యువత వెన్నుతట్టింది సాహసలక్ష్మి
ఆడపడుచులకు సౌభాగ్యాన్నిచ్చింది మహాలక్ష్మి
భారతదేశాన్ని కరుణించింది సంతానలక్ష్మి
సైనికులను ఉత్తేజపరిచింది ధైర్యలక్ష్మి
శత్రువులపై కన్నెర్ర చేసింది వీరలక్ష్మి
భారతదేశాన్ని వరించింది విజయలక్ష్మి

మిత్రుని ప్రేమించుట గొప్పకాదు, శత్రువుని ఆదరించడమే గొప్ప

విజయం

- బర్రె, జగన్మోహనరావు, D2-01

విజయం అల్లంత దూరాన ఉన్న
నా మనసుకు తెరవెనకున్నట్లుంది
అది ఎండ మావిలా కనబడుతుంది
విజయానికి ప్రయత్నం ఉందని మరిచి
పగటి కలలు కంటున్నాను.

తీరం చేరకముందే
ఊహలు అలలాలేచి
ఆకాశాన్ని తాకుతున్నాయి
ఆటు - పోటుల మధ్య అల్లాడిన
జీవితమనే నావ తీరాన్ని
చేరేదెప్పటికి...?

అందుకు కాలాన్ని అడిగి చూడు
కాలు ముందుకు వేసి చూడు
మనసు స్తిమితం లేక
ఆశను నిరాశ చేయక
వెలుగుతున్న దీపాన్ని ఆర్పివేయక....

చీమను చూసి శ్రమించు
సాలెపురుగును చూసి మళ్ళీ ప్రయత్నించు
కాని నిజం నిప్పులాంటిది
"కష్టేఫలి" అన్నది మరువకు
విజయం నీ వశమౌవృతుందంటుంది విజయలక్ష్మి

అమ్మ

- కె. దేవేంద్రరావు, NO 72

గర్భంలో నవమాసాలు మోసి
ఈ లోకపు వెలుగు చూపిన మహా తేజస్వి
అనురాగానికి, ఆప్యాయతకు
మారుపేరయిన ప్రేమమూర్తి
ఈ జన జీవన ప్రవంతితో
పొత్తుకుదుర్చుకున్న దైవ మూర్తి
మనకు సేవలందించడానికి ఎదురుచూస్తూ
ఆకలిదప్పులు తీర్చే మహిమానువర్తి
తోటివారితో ఎలామెలగాలో
తెలివితేటలు నేర్పే ఆదర్శమూర్తి
దైవానికి సైతం మాతృప్రేమను
పంచిన మాతృమూర్తి
మనమందరం ఋణపడ్డ మాతృదేవత 'అమ్మ'

వెన్నెలకై ఆరాటం

- డి. రాజు (చందు), DET 17

పండు వెన్నెలా ! నీవు పంజరంలో ఉన్నావా !
పగలంతా వెతికాను నీ రాక కోసం. కాని
నా మతి భ్రమించి ఒక క్షణం ఆలోచిస్తే
నీ రాక రాత్రికదా అని మదిలో తట్టింది.
రేయి నెలవంకలై వస్తావని
నే పడే తపన సంధ్యాకాలపు
సూర్యుడు చూసి జాలిపడి అస్తమించాడు.
ఆ క్షణం మొదలు నీరాకై ఎదురు చూస్తున్న
నానయనాలు
రెప్పపాటుకు కూడా సమయం ఇవ్వటం లేదు.
కానీ వెన్నెలా....... తరువాత తెలిసింది.
నా వెన్నెల కోసం నేను అమావాస్య రోజు
ఆరాటపడుతున్నానని.

దేవుడు

- జి. రాజ్ కుమార్, NGH 01

నేను,

సూర్య, చంద్ర, నక్షత్రాల్ని అడిగా....
భూమి, ఆకాశ, పాతాళలోకాల్ని అడిగా....
కొండ, కోన, గుట్టల్ని అడిగా....
గాలి, నీరు, మంటల్ని అడిగా....

మొక్క, చెట్టు - చేమల్ని అడిగా....
పక్షి, జంతు పురుగుల్ని అడిగా....
సెలయేరు, నది, సముద్రాల్ని అడిగా....
పగటిని, సంధ్యని, రాత్రుల్ని అడిగా....

అందాల్నడిగా.... సౌందర్యాల్నడిగా....
పువ్వుల్నడిగా..... పండ్లనడిగా .....
జీవాన్నడిగా.... శూన్యాన్నిడిగా .....
ఆత్మనడిగా .... అంతరాత్మనడిగా....

మీ జీవనాధార - మనుగడలకు,
శక్తులకు కారణం ఎవ్వరు? అని.
వెంటనే "దేవుడు" అని సమాధానమిచ్చాయి
మానవ మనుగడకూ "దేవుడే" ఆధారం !

పొరపాటు చేయనివాడు జీవితంలో ఏపని చేయలేడు

లొయోలా

- అవిన్స్, NP 34.

మంచితనానికి ప్రతీక
నవ్యరీతులకు పీఠిక
నిజ స్నేహితుల కూడిక
మంచి ఫాదర్ల పోలిక

దేన్నైన సాధించే కోరిక
జ్ఞాన రస ప్రవాహిక
చదువులకే మార్గదర్శిక
కానేరదు ఇతరులతో పోలిక

సంస్కృతీ సమ్మేళనమాలిక
కల్గిస్తుంది వివేక దీపిక
పచ్చని చెట్లు, పక్షుల కలయిక
ఈ కాలేజీ మన పాలిట కానుక

ఆంధ్రావనికే మంచి పేరిక
లేదు లేదు మనకెదురిక
జేజే అనాలి ప్రతి నాలుక
అందుకే మీరందరూ చేరాలిక

అవయవాల సరదా

- టి. అరుణ్ కుమార్, NC 48

బాదుకోవడం తలకు సరదా
కొట్టి పిలవడం కన్నుకు సరదా
పిండి వసూలు చేయడం ముక్కుకు సరదా
మెలిపెట్టించు కోవడం చెవికి సరదా
వెక్కిరించడం నాలుకకు సరదా
చెప్పుల నవృతాననడం చర్మానికి సరదా
కొట్టుకోవడం గుండెకు సరదా
గుయ్యిమనడం గూబకు సరదా
పెరగడం పొట్టకు సరదా
పేలడం వీపుకు సరదా
అడ్డుపడటం మోకాలుకు సరదా
ప్రేమలో పడటం మనసుకు సరదా
సవాల్ చేయడం తొడకు సరదా
బలం చూపడం పిక్కకు సరదా
గెంటించుకోవడం మెడకు సరదా
చిట్లడం నరాలకు సరదా
గిల్లుకోవడం గోళ్ళకు సరదా
రాలడం పళ్ళకు సరదా
మొట్టించుకోవడం తలకు సరదా
ఇలా వ్రాయడం నాకు సరదా !

స్నేహ బంధం

- వి. హరీష్ రాహుల్, TH 17.

అనురాగాలు కలది
ఆప్యాయత పెంచునది
జగత్తులో విలువైనది
ప్రేమామృతాలు కలటి బంధం "అదే స్నేహబంధం"

మంచిని పెంచునది
మరువరానిది
కల్మషం లేనిది
వెలకట్ట లేనిది బంధం "అదే స్నేహబంధం"

అమృత తుల్యమైనది
మమతాను రాగాలు పెంచునది
ఎవరు ఊహించరానిది
ఉన్నత శిఖరాలందించునది
పేద ధనిక భేదం లేనిటి బంధం "అదే స్నేహబంధం"

చిన్న పెద్ద తారతమ్యంలేనిది
కులమతాల వ్యత్యాసం లేనిది
స్త్రీ పురుష భేదం లేనిది
సుగంధ పరిమళాలు కలటి బంధం "అదే స్నేహబంధం"

మల్లెకన్న తెల్లనిది
మకరందం కన్నా తియ్యనిది
మనసులు కలిపేది
విరోధానికి తావు లేనిటి బంధం "అదే స్నేహబంధం"

ఎదురు చూపు

- పి. అల్ఫోన్స్ లిగోరి, ప్రయోగశాల,
భౌతిక శాస్త్రశాఖ

ఓ...... నా ప్రియ నేస్తమా !
మానవ జీవితం ఒక పజిల్ లాంటిది ;
ఈ జీవితం ఒక నీటి బుడగ లాంటిది ;
ఈ బుడగలాంటి జీవితంలో ప్రతీ
మనిషి ఒక ఆనందాన్ని పొందాలని !
అనుకుంటూ ఉంటాడు ఇలా జీవితంలో
అలసి సొలసి ఉన్న వేళప్పుడు
నా యెద తలుపు తట్టావు ప్రేమగా
నిన్ను ఆహ్వానిస్తే లోపలికి రాగా
గడియ పెట్టావు పజిల్ వీడిందని
ఆనందించేలోపు గుండెల్ని మండించి
అకస్మాత్తుగ కనుమరుగై వెళ్ళిపోయావు

ఈ జీవితం ఒక పోరాటం, మనిషి మనిషికి ఒక ఆరాటం
మయూరిలా నర్తించాలని ఆరాటపడతాడు
తన జీవితమంతా సుఖమయం కావాలని కోరుకుంటాడు
కానీ !
మానవుడిది ఒడిదుడుకుల బ్రతుకని తెలుసుకోలేక
ఎప్పుడూ ఆనందంగా ఉండాలని ఉబలాడ పడతాడు
వసంతం కోసం చకోర పక్షిలా వేచి చూశాను నీ కోసం.

టన్ను శాస్త్రజ్ఞానం కంటే-ఔన్సు అనుభవ జ్ఞానం మేలు

సఖి

- సి.హెచ్. పవన్ కుమార్, NO 65

సఖీ !

నా మదిలోని చంద్రముఖి

నువ్వే నా ప్రియసఖీ !

చెలీ

వసంతాల నెచ్చెలి

విరబూసిన జాబిలి !

భామా

అందాల సీమా

సొగసుసోయగాల హంగామా !

పువ్వు

విరబూసిన నవ్వు

చల్లని జాబిలి నువ్వు !

నీవా ఓ పూవా

వసంతమై రావా

నా మదిని మీటి పోవా !

అందం

నునులేత పూరేకుల చందం

తేనెలొలికే మాటల మకరందం

కాంతి కిరణాల సుమగందం

మనసులోని ప్రేమానందం

మనది వీడిపోని అనుబంధం !!

గురితప్పుతున్న లక్ష్యం?

(నక్సలిజం)

- జి అనిల్ కుమార్, RCP 17.

మీ పాద ముద్రల్ని చూపించొద్దు

భయం ఆవరిస్తుంది

విచ్చుకున్న ఎర్రమల్లెలకి

రక్త తర్పణం చెయ్యకండి

తిరుగుబాటు "వ్యవస్థ మీదే"

మనుషుల మీద కాదు

లక్ష్యం గురితప్పకూడదు

అదుపు తప్పిన గమనాన్ని

ప్రజల కోసం మార్చుకోండి

ప్రతీకారం "వ్యవస్థ" మీదే కానీ

కానీ మనుషుల మీద కాదు.

మనుషులంతా మానవత్వాన్ని పంచాలి

మారణ హోమానికి కాదు

స్మశాన భూమిని వికసింపచెయ్యాలి

సమాధులు కట్టకూడదు.

లక్ష్యాన్ని మూలంలోనే ఛేదించాలి

కానీ ఎంతసేపు కొమ్మల్ని నరుకుతారు?

అందుకే మళ్ళీ చెప్తున్నా

తిరుగుబాటు "వ్యవస్థ" మీదే కాని

మనుషుల మీదకాదు ... కాకూడదు.

జై - జవాన్

- జి. రాజేష్, NEM-13

దేశ సరిహద్దుల్లో కురుస్తుంది గుళ్ళవర్షం
ముమ్మరంగా సాగుతుంది భూతలపోరు
ఉన్నారు సైనికులంతా అప్రమత్తులై
దేశమాత మానాన్ని కాపాడుటకై
ముందుకు సాగారు వీరజవాన్లు
ఓ సైనికుడా ! నీకు లేదా ప్రాణం తీపి?
ప్రాణాలు సైతం లెక్కచేయక
వీరుడిలా ముందుకు సాగుతున్నావు
నీ తపనంతా దేనికోసం?
అది నీ కర్తవ్యమా? లేక నీ మాతృ ప్రేమా?
కాదు ! కాదు !
ఆ రెండూ నీ లక్షణాలే
విరుచుకుపడ్డారు శత్రువులపై మదించిన ఏనుగులా
తరిమి కొట్టారు శత్రువులను పోరాడినంతసేపు
ఆ సమరంలో నేలకొరిగారు ఎందరో ధీరులు
చీల్చుకెళ్ళాయి తూటాలు అణువణువులోను
నేలకూలినాయి దేహాలు జీవచ్ఛవాలై
ప్రళయకాలం శాంతించినట్లుగా
శాంతించింది ఆ సమరం.
ఎదురు చూస్తుంది ఓ అభాగ్యురాలు
తనయుడి రాకపోసం
విధవరాలిగానే మిగిలిన తాను
ఎదురు చూసింది కళ్ళుకాయలు కట్టేట్టు
తండ్రిజాడలో పయనిస్తున్న పుత్రుడు
వస్తున్నాడని కబురు ఎరిగి
ప్రమోదం చెందింది ఆ తల్లి
అతడింకా పరిణయమాడలేదు
శుభసందర్భాన అలిని తెచ్చింది
తన తనయుడికి
నిలువలేదు వాళ్ళ సంతోషం ఎంతోకాలం
మూడున్నాళ్ళ ముచ్చటగానే మిగిలింది
పిలుపు వచ్చింది అతనికి కమాండర్ నుండి
చెప్పారు కన్నీళ్ళతో వీడ్కోలు
ముందుకు సాగింది కాలం
ముమ్మరంగా సాగుతోంది సంగ్రామం
ఎందరో ధీరులు క్షతగాత్రులయ్యారు
టెలిగ్రాం వచ్చింది పుత్రుడు నేలకొరిగాడని
ఆ తల్లి ఆవేదన అంతా ఇంతా కాదు
ఎవరు తీర్చగలరు ఆమె కడుపు తీపిని.

లొయోలా

- అవిన్స్, NP 34.

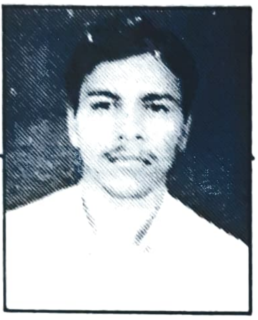

మంచితనానికి ప్రతీక
సత్ప్రవర్తనలకు వేదిక
నిజ స్నేహితుల కూడిక
మంచి ఫాదర్ల పాలిక

దేన్నైన సాధించే కోరిక
జ్ఞాన రస ప్రవాహిక
చదువులకే మార్గదర్శిక
కానేరదు ఇతరులతో పోలిక

సంస్కృతి సమ్మేళనమాలిక
కల్గిస్తుంది వివేక దీపిక
పచ్చని చెట్లు, పక్షుల కలయిక
ఈ కాలేజీ మన పాలిట కానుక

ఆంధ్రావనికే మంచి పేరిక
లేదు లేదు మనకెదురిక
జేజే అనాలి ప్రతి నాలుక
అందుకే మీరందరూ చేరాలిక

అవయవాల సరదా

- టి. అరుణ్ కుమార్, NC 48

బాదుకోవడం తలకు సరదా
కొట్టి పిలవడం కన్నుకు సరదా
పిండి వసూలు చేయడం ముక్కుకు సరదా
మెలిపెట్టించు కోవడం చెవికి సరదా
వెక్కిరించడం నాలుకకు సరదా
చెప్పుల నవ్వుతాననడం చర్మానికి సరదా
కొట్టుకోవడం గుండెకు సరదా
గుయ్యిమనడం గూబకు సరదా
పెరగడం పొట్టకు సరదా
పేలడం వీపుకు సరదా
అడ్డుపడటం మోకాలుకు సరదా
ప్రేమలో పడటం మనసుకు సరదా
సవాల్ చేయడం తొడకు సరదా
బలం చూపడం పిక్కకు సరదా
గెంటించుకోవడం మెడకు సరదా
చిట్లడం నరాలకు సరదా
గిల్లుకోవడం గోళ్ళకు సరదా
రాలడం పళ్ళకు సరదా
మొట్టించుకోవడం తలకు సరదా
ఇలా వ్రాయడం నాకు సరదా !

స్నేహ బంధం

- వి. హరీష్ రాహుల్, TH 17.

అనురాగాలు కలది
ఆప్యాయత పెంచునది
జగత్తులో విలువైనది
ప్రేమామృతాలు కలటి బంధం "అదే స్నేహబంధం"

మంచిని పెంచునది
మరువరానిది
కల్మషం లేనిది
వెలకట్ట లేనిది బంధం "అదే స్నేహబంధం"

అమృత తుల్యమైనది
మమతాను రాగాలు పెంచునది
ఎవరు ఊహించరానిది
ఉన్నత శిఖరాలందించునది
పేద ధనిక భేదం లేనిటి బంధం "అదే స్నేహబంధం"

చిన్న పెద్ద తారతమ్యంలేనిది
కులమతాల వ్యత్యాసం లేనిది
స్త్రీ పురుష భేదం లేనిది
సుగంధ పరిమళాలు కలటి బంధం "అదే స్నేహబంధం"

మల్లెకన్న తెల్లనిది
మకరందం కన్నా తియ్యనిది
మనసులు కలిపేది
విరోధానికి తావు లేనిటి బంధం "అదే స్నేహబంధం"

ఎదురు చూపు

- పి. అల్ఫోన్స్ లిగోరి, ప్రయోగశాల,
భౌతిక శాస్త్రశాఖ

ఓ...... నా ప్రియ నేస్తమా !
మానవ జీవితం ఒక పజిల్ లాంటిది ;
ఈ జీవితం ఒక నీటి బుడగ లాంటిది ;
ఈ బుడగలాంటి జీవితంలో ప్రతీ
మనిషి ఒక ఆనందాన్ని పొందాలని !
అనుకుంటూ ఉంటాడు ఇలా జీవితంలో
అలసి సొలసి ఉన్న వేళప్పుడు
నా యెద తలుపు తట్టావు ప్రేమగా
నిన్ను ఆహ్వానిస్తే లోపలికి రాగా
గడియ పెట్టావు పజిల్ వీడిందని
ఆనందించేలోపు గుండెల్ని మండించి
అకస్మాత్తుగ కనుమరుగై వెళ్ళిపోయావు
ఈ జీవితం ఒక పోరాటం, మనిషి మనిషికి ఒక ఆరాటం
మయూరిలా నర్తించాలని ఆరాటపడతాడు
తన జీవితమంతా సుఖమయం కావాలని కోరుకుంటాడు
కానీ !
మానవుడిది ఒడిదుడుకుల బ్రతుకని తెలుసుకోలేక
ఎప్పుడూ ఆనందంగా ఉండాలని ఉబలాడ పడతాడు
వసంతం కోసం చకోర పక్షిలా వేచి చూశాను నీ కోసం.

టన్ను శాస్త్రజ్ఞానం కంటే-ఔన్సు అనుభవ జ్ఞానం మేలు

సఖి

- సి.హెచ్. పవన్ కుమార్, NO 65

సఖి !

నా మదిలోని చంద్రముఖి

నువ్వే నా ప్రియసఖి !

చెలి

వసంతాల నెచ్చెలి

విరబూసిన జాబిలి !

భామా

అందాల సీమా

సొగసుసోయగాల హంగామా !

పువ్వు

విరబూసిన నవ్వు

చల్లని జాబిలి నువ్వు !

నీలా ఓ పూలా

వసంతమై రావా

నా మదిని మీటి పోవా !

అందం

నునులేత పూరేకుల చందం

తేనెలొలికే మాటల మకరందం

కాంతి కిరణాల సుమగందం

మనసులోని ప్రేమానందం

మనది వీడిపోని అనుబంధం !!

గురితప్పతున్న లక్ష్యం?

(నక్సలిజం)

- జి అనిల్ కుమార్, RCP 17.

మీ పాద ముద్రల్ని చూపించొద్దు

భయం ఆవరిస్తుంది

విచ్చుకున్న ఎర్రమల్లెలకి

రక్త తర్పణం చెయ్యకండి

తిరుగుబాటు "వ్యవస్థ మీదే"

మనుషుల మీద కాదు

లక్ష్యం గురితప్పకూడదు

అదుపు తప్పిన గమనాన్ని

ప్రజల కోసం మార్చుకోండి

ప్రతీకారం "వ్యవస్థ" మీదే కానీ

కానీ మనుషుల మీద కాదు.

మనుషులంతా మానవత్వాన్ని పంచాలి

మారణ హోమానికి కాదు

స్మశాన భూమిని వికసింపచెయ్యాలి

సమాధులు కట్టకూడదు.

లక్ష్యాన్ని మూలంలోనే ఛేదించాలి

కానీ ఎంతసేపు కొమ్మల్ని నరుకుతారు?

అందుకే మళ్ళీ చెప్తున్నా

తిరుగుబాటు "వ్యవస్థ" మీదే కాని

మనుషుల మీదకాదు ... కాకూడదు.

జై - జవాన్

- జి. రాజేష్, NEM-13

దేశ సరిహద్దుల్లో కురుస్తుంది గుళ్ళవర్షం
ముమ్మరంగా సాగుతుంది భూతలపోరు
ఉన్నారు సైనికులంతా అప్రమత్తులై
దేశమాత మానాన్ని కాపాడుటకై
ముందుకు సాగారు వీరజవాన్లు
ఓ సైనికుడా ! నీకు లేదా ప్రాణం తీపి?
ప్రాణాలు సైతం లెక్కచేయక
వీరుడిలా ముందుకు సాగుతున్నావు
నీ తపనంతా దేనికోసం?
అది నీ కర్తవ్యమా? లేక నీ మాతృ ప్రేమా?
కాదు ! కాదు !
ఆ రెండూ నీ లక్షణాలే
విరుచుకుపడ్డారు శత్రువులపై మదించిన ఏనుగులా
తరిమి కొట్టారు శత్రువులను పోరాడినంతసేపు
ఆ సమరంలో నేలకొరిగారు ఎందరో ధీరులు
చీల్చుకెళ్ళాయి తూటాలు అణువణువులోను
నేలకూలినాయి దేహాలు జీవచ్ఛవాలై
ప్రళయకాలం శాంతించినట్లుగా
శాంతించింది ఆ సమరం.
ఎదురు చూస్తుంది ఓ అభాగ్యురాలు
తనయుడి రాకపోసం
విధవరాలిగానే మిగిలిన తాను
ఎదురు చూసింది కళ్ళుకాయలు కట్టేట్టు
తండ్రిజాడలో పయనిస్తున్న పుత్రుడు
వస్తున్నాడని కబురు ఎరిగి
ప్రమోదం చెందింది ఆ తల్లి
అతడింకా పరిణయమాడలేదు
శుభసందర్భాన ఆలిని తెచ్చింది
తన తనయుడికి
నిలువలేదు వాళ్ళ సంతోషం ఎంతోకాలం
మూడున్నాళ్ళ ముచ్చటానే మిగిలింది
పిలుపు వచ్చింది అతనికి కమాండర్ నుండి
చెప్పారు కన్నీళ్ళతో వీడ్కోలు
ముందుకు సాగింది కాలం
ముమ్మరంగా సాగుతోంది సంగ్రామం
ఎందరో ధీరులు క్షతగాత్రులయ్యారు
టెలిగ్రాం వచ్చింది పుత్రుడు నేలకొరిగాడని
ఆ తల్లి ఆవేదన అంతా ఇంతా కాదు
ఎవరు తీర్చగలరు ఆమె కడుపు తీపిని.

అమ్మ

- దర్శి. రాజేశ్వరరావు, DC 50

మరపురాని మరువలేని మధుర వరం అమ్మ
ప్రేమానురాగాలకు మరోపేరు అమ్మ
శాంతి కాముకతకు మూలమే అమ్మ
మానవ మనుగడకు ఆధారం అమ్మ

లోకంలో ఎంతో విలువైనది అమ్మ
కష్టాలన్నీ ఓర్పుతో భరించేది అమ్మ
అమృత రూపానికి మారుపేరే అమ్మ
మానవ జీవితాలను పరిమళం చేస్తుంది అమ్మ

ఆ అమ్మ ప్రేమను చెప్పలేము మాటల్లో
వ్రాయలేము వ్రాతలతో, చూపలేము చేష్టలతో,
పాడలేము గానంతో, అమ్మ మనసు ప్రేమకు ప్రతిరూపం
ఆ దేవుడే అమ్మ రూపంలో అందరి వద్ద ఉంటున్నాడు.
అమ్మ అంటే 'అనురాగ "మమ" కారాల సమ్మేళనం.

కీర్తి కోసం

బి. నాగేశ్వరరావు, NC 6

నీ అంతరాత్మకు నీవిచ్చే స్ఫూర్తి
అవుతుంది మున్ముందు చరిత్ర జగతికి కీర్తి
అజ్ఞానంలో అలమటించే ఓ నిరాడంబర మూర్తి
నీవు సేకరించి పొందిస్తున్న జ్ఞానమే నీ జీవితానికి పరిపూర్తి
పంచాలి నువ్వు మంచిని అందరికి ఆర్తితో
పొందాలి మనం సమున్నత కీర్తి.

నిజం

- పి.వి. సుబ్బారావు, RA 19

అబద్ధం జయిస్తుంది ఒకసారి
నిజం జయిస్తుంది ప్రతిసారి.
నీవు చేసే తప్పు
అది మరొకరికి ముప్పు
ముందు చేస్తారు తప్పులు
తరువాత పడతారు తిప్పలు.
తప్పులు చేస్తారు అందరు
వాటిని సరిదిద్దుకుంటారు కొందరు.
కనిపించని దేవుని కన్నా
కని, పెంచిన తల్లితండ్రులే మిన్న.
విద్యార్థి పరీక్ష వ్రాస్తాడు డిగ్రీ కోసం
గురువు వెతుకుతాడు తప్పుల కోసం
ప్రతి మనిషికి ఉండాలి లక్ష్యం
దాన్ని చేయకూడదు నిర్లక్ష్యం
చిన్నతనంలో చదవకపోవడం అంటే యిష్టం
తరువాత జీవితమంతా కష్టం.
జీవితకాలం విలువ తెలియాలంటే
ఒక మహావ్యక్తి జీవిత గ్రంథం చదవాలి మనం.

ఇతరులను సంస్కరించటానికి ముందు నిన్ను నీవు సంస్కరించుకో

కాలేజ్ లైఫ్

- ఆర్. భరద్వాజ, RA 17

ఈ రోజుల్లో కాలేజి పిల్లలు అంటారు మేము అన్నింట్లో "First" అని.
కాని చెప్పరు వారు చదువులో "Waste" అని.
ఇంటి దగ్గర అంటారు "College is must" అని.
కాలేజి దగ్గర అంటాడు "Bunking is best" అని.
కాలేజి బంక్ కొట్టి అంటారు "We are bright" అని
క్లాసులు ఎగ్గొట్టి అంటారు "This is right" అని.
ప్రిన్సిపాల్ అడిగితే అంటారు "This is Last" అని.
పరిక్షలని చదువుమన్నప్పుడు అంటారు "We want Rest" అని.
కాలేజి రోజుల్లో అంటారు "We have Spirit" అని.
కాలేజి చివరి రోజు శపథం చేసి అంటారు "We will get Merit" అని.
పరిక్ష రేపనగా అంటారు "Past is past" అని.
పరిక్షలల్లో తప్పితే అంటారు "College is Worst" అని.
అందరూ తిడుతున్నప్పుడు అంటారు "Don't break our Heart" అని.

స్ఫూర్తి

- బి. శివపార్వతి, MBA 37

"అందమైన ఇంత పెద్ద ప్రపంచాన్ని చూడ్డానికి
చిన్న చిన్న - ఈ రెండు కళ్ళూ చాలు
లోకాలెన్ని ఉన్నా అన్నిటినీ ఊహించేందుకు....
చిన్న మెదడు చాలదా?
ఎంత దూరమైనా - నడవాలని ఉండాలే గానీ....
కాళ్ళు రెండు సరిపోవా?
బాధ, సంతోషం, ఏదయినా భరించేది
ఈ గుప్పెడు మనసేకదా!
వెలుగు చీకట్లను మనం పంచుకోవాలంటే
ఉన్నది ఈ జీవితమే
లభించిన స్ఫూర్తి చిన్నదే అయినా
సాధించే విజయం గొప్పదే కావచ్చుగా...!

ఆలోచించు

- జి. రాజ్ కుమార్, NGH 01

ఆలయం అని ఒకడు, దేవాలయం అని వేరొకడు
శివాలయం అని ఒకడంటే లేదు రామాలయం అని ఇంకొకడు.
గుడి అని ఒకడు, చర్చీ అని వేరొకడు
మఠం అని ఒకడంటే లేదు, మసీదు అని ఇంకొకడు కానీ,
ఈ ఆలయాల నిలయం మానవ "హృదయం"
అని మనిషి నమ్మడం లేదు.

బ్రహ్మ అని ఒకడు, బుద్ధుడు అని వేరొకడు
శివుడు అని ఒకడంటే లేదు సాయిబాబా అని ఇంకొకడు.
దుర్గమ్మ అని ఒకడు, మరియమ్మ అని వేరొకడు
ఏసుక్రీస్తు అని ఒకడంటే లేదు మహ్మద్ అని ఇంకొకడు. కానీ,
ఈ మహానుభావులందరి కలయికే "మానవుడు"
అని మనిషి నమ్మడం లేదు.

జాలి అని ఒకడు, దయ అని వేరొకడు
కరుణ అని ఒకడంటే లేదు ఆదరణ అని వేరొకడు.
అభిమానం అని ఒకడు, ఆప్యాయత అని వేరొకడు
సంతోషం అని ఒకడంటే, లేదు సమాధానం అని ఇంకొకడు. కానీ,
ఈ సద్గుణాల ప్రమేయమే "మానవత్వమని మనిషి నమ్మడం లేదు...

.... ఓ మనిషీ ఎక్కడ నీ వ్యక్తిత్వం?
ఏది నీ సాధికార ఆలోచనా విధానం?

భారతీయుడా

- ఎం. ఆనంద్ కుమార్, NEH 13

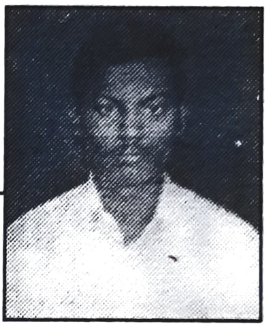

సంస్కృతి సాంప్రదాయాలకు నిలయం
ఈ దేశం
నాగరికతకే పలికింది నాంది మనదేశం
శాంతికి సందేశం మనదేశం
భిన్నత్వంలో ఏకత్వం మన సందేశం !

కులాల అడ్డుగోడలు కూలగొట్టరా
మతసామరస్యాన్ని నిలబెట్టరా
సమతా మమతలను చాటిచెప్పరా
మానవతకే మద్దతు పలుకరా !

కల్లబొల్లి కబుర్లు కట్టిబెట్టరా
లంచగొండితనం నీవు వదలిబెట్టరా
బాధ్యతల్ని గుర్తెరిగి నీవు నడుచుకోరా
కుటుంబానికి నీవంతు బాసటనీయరా?

దేశమాత ఋణం తీర్చుకో !
శాంతి సమానత్వాలు సాధించరా
భావితరానికి నేతలం మనమేరా
దేశ కీర్తిని నలుదెసల చాటుదాం కదలరా !

కలము

- కొమ్మనబోయిన వెంకట్రావు, AET 17

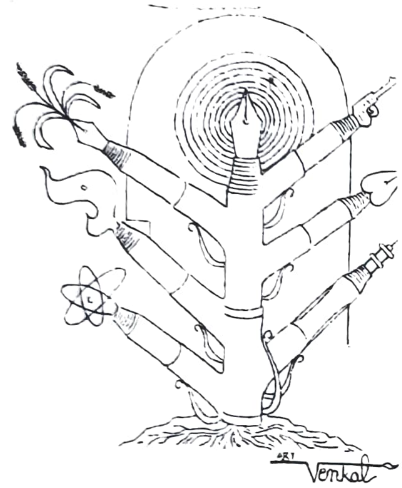

విజ్ఞానానికి 'కలము' తోడయితే సకలం
జయించవచ్చును. కదిలింది 'కలము' కదనరంగమునకు
సాహసించినది 'కలము' రణరంగమున
వెలసినది 'కలము' వైద్య, వైజ్ఞాన రంగమున
విరజల్లినది 'కలము' వ్యవసాయ రంగమున
వెలుగొందినది 'కలము' సాంస్కృతిక రంగమున
విజృంభించినది 'కలము' కవితా సాహిత్య రంగమున
చెదిరింది 'కలము' మనసు టెర్రరిజము వలన

'కార్డు' కబుర్లు

- హని, MBN 37

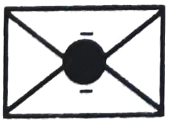

క్షేమ సమాచారాలకు - పోస్టుకార్డు
తిండి బట్టలకు - రేషన్ కార్డు
పెండ్లి పేరంటములకు - వెడ్డింగ్ కార్డు
విదేశీ ప్రయాణములకు - వీసా కార్డు
పెద్ద మనుషుల సందర్శనానికి - విజిటింగ్ కార్డు
శుభాకాంక్షలు చెప్పుటకు - గ్రీటింగ్ కార్డు
బ్యాగ్‌లో డబ్బు లేకుండా - ఎ.టి.యమ్ కార్డు
జీవితాలకు ఆశాజనకం - ఇంటర్వ్యూ కార్డు.

ఎదురీత

- ఎస్ అంతోని, AB 33

ఎందాకా ఈ ఎదురీత?
ఎప్పటిదాకా ఈ విధిరాత?

ఈ ప్రవాహం ఎందాకా? ఎక్కడదాకా?
ఏముంది ఎక్కడ చూసినా కన్నీళ్ళు
ఎటుచూసినా కడగళ్ళు
మితిమీరిన ఆక్రందనలనే సంకెళ్ళలో
నిట్టూర్పులనే నిందల సంకటాల్లో
రోదనలనే వేదన వలయాల్లో
విసిగి వేసారిన విధి నిర్వహణల్లో

ఎందాకా ఈ ఎదురీత?
ఎప్పటిదాకా ఈ విధిరాత?

అలసి సొలసిన పోరాటమనే రహదారిలో
అగమ్య గోచరమైన జీవన విధానంలో
దరిదాపుల్లేని దూరతీరాలలో
మానవ జీవన సాహసయాత్ర !

తప్పదు జీవన పోరాటం
అదే విధిరాతలో ఎదురీత.

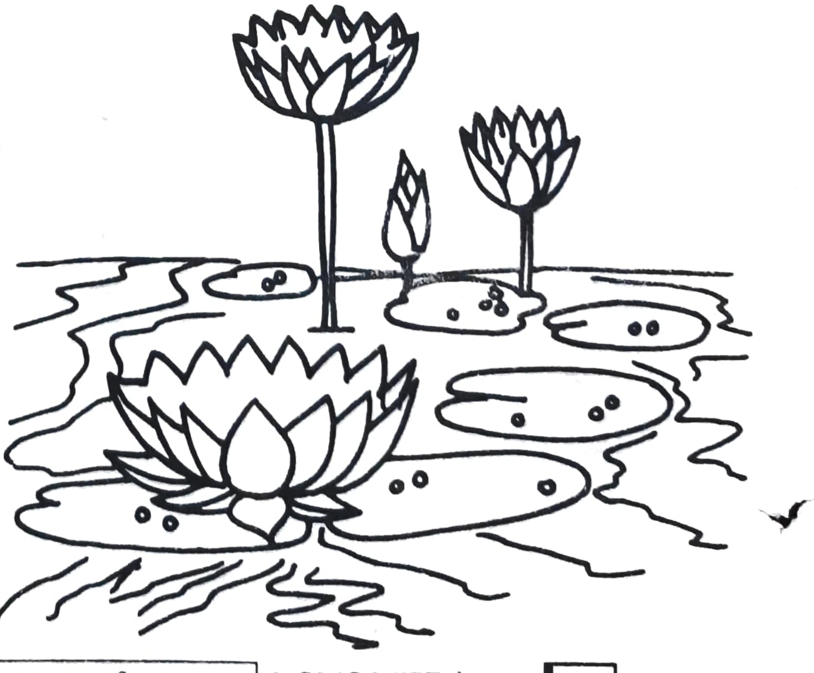

మనం ఎలా ఉండాలో వివేకం నేర్పుతుంది-మనం ఎలా ఉన్నామో సమాజం నేర్పుతుంది

అమ్మ

- దర్శి. రాజేశ్వరరావు, DC 50

మరపురాని మరువలేని మధుర వరం అమ్మ
ప్రేమానురాగాలకు మరోపేరు అమ్మ
శాంతి కాముకతకు మూలమే అమ్మ
మానవ మనుగడకు ఆధారం అమ్మ

లోకంలో ఎంతో విలువైనది అమ్మ
కష్టాలన్నీ ఓర్పుతో భరించేది అమ్మ
అమృత రూపానికి మారుపేరే అమ్మ
మానవ జీవితాలను పరిమళం చేస్తుంది అమ్మ

ఆ అమ్మ ప్రేమను చెప్పలేము మాటల్లో
వ్రాయలేము వ్రాతలతో, చూపలేము చేష్టలతో,
పాడలేము గానంతో, అమ్మ మనసు ప్రేమకు ప్రతిరూపం
ఆ దేవుడే అమ్మ రూపంలో అందరి వద్ద ఉంటున్నాడు.
అమ్మ అంటే 'అ'నురాగ "మమ" కారాల సమ్మేళనం.

కీర్తి కోసం

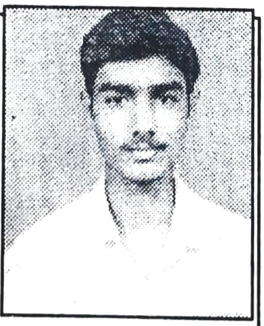

బి. నాగేశ్వరరావు, NC 6

నీ అంతరాత్మకు నీవిచ్చే స్ఫూర్తి
అవుతుంది మున్ముందు చరిత్ర జగతికి కీర్తి
అజ్ఞానంలో అలముటించే ఓ నిరాడంబర మూర్తి
నీవు సేకరించి పొందిస్తున్న జ్ఞానమే నీ జీవితానికి పరిపూర్తి
పంచాలి నువ్వు మంచిని అందరికి ఆర్తితో
పొందాలి మనం సమున్నత కీర్తి.

నిజం

- పి.వి. సుబ్బారావు, RA 19

అబద్ధం జయిస్తుంది ఒకసారి
నిజం జయిస్తుంది ప్రతిసారి.
నీవు చేసే తప్పు
అది మరొకరికి ముప్పు
ముందు చేస్తారు తప్పులు
తరువాత పడతారు తిప్పలు.
తప్పులు చేస్తారు అందరు
వాటిని సరిదిద్దుకుంటారు కొందరు.
కనిపించని దేవుని కన్నా
కని, పెంచిన తల్లితండ్రులే మిన్న
విద్యార్థి పరీక్ష వ్రాస్తాడు డిగ్రీ కోసం
గురువు వెతుకుతాడు తప్పుల కోసం
ప్రతి మనిషికి ఉండాలి లక్ష్యం
దాన్ని చేయకూడదు నిర్లక్ష్యం
చిన్నతనంలో చదవకపోవడం అంటే యిష్టం
తరువాత జీవితమంతా కష్టం.
జీవితకాలం విలువ తెలియాలంటే
ఒక మహోవ్యక్తి జీవిత గ్రంథం చదవాలి మనం.

ఇతరులను సంస్కరించటానికి ముందు నిన్ను నీవు సంస్కరించుకో

కాలేజ్ లైఫ్

- ఆర్. భరద్వాజ, RA 17

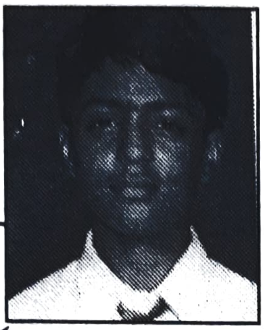

ఈ రోజుల్లో కాలేజి పిల్లలు అంటారు మేము అన్నింట్లో "First" అని.
కాని చెప్పరు వారు చదువులో "Waste" అని.
ఇంటి దగ్గర అంటారు "College is must" అని.
కాలేజి దగ్గర అంటాడు "Bunking is best" అని.
కాలేజి బంక్ కొట్టి అంటారు "We are bright" అని
క్లాసులు ఎగ్గొట్టి అంటారు "This is right" అని.
ప్రిన్సిపాల్ అడిగితే అంటారు "This is Last" అని.
పరిక్షలని చదువుమన్నప్పుడు అంటారు "We want Rest" అని.
కాలేజి రోజుల్లో అంటారు "We have Spirit" అని.
కాలేజి చివరి రోజు శపథం చేసి అంటారు "We will get Merit" అని.
పరిక్ష రేపనగా అంటారు "Past is past" అని.
పరిక్షలల్లో తప్పితే అంటారు "College is Worst" అని.
అందరూ తిడుతున్నప్పుడు అంటారు "Don't break our Heart" అని.

స్ఫూర్తి

- బి. శివపార్వతి, MBA 37

"అందమైన ఇంత పెద్ద ప్రపంచాన్ని చూడ్డానికి
చిన్న చిన్న - ఈ రెండు కళ్ళూ చాలు
లోకాలెన్ని ఉన్నా అన్నీటినీ ఊహించేందుకు....
చిన్న మెదడు చాలదా?
ఎంత దూరమైనా - నడవాలని ఉండాలే గానీ....
కాళ్ళు రెండు సరిపోవా?
బాధ, సంతోషం, ఏదయినా భరించేది
ఈ గుప్పెడు మనసేకదా !
వెలుగు చీకట్లను మనం పంచుకోవాలంటే
ఉన్నది ఈ జీవితమే
లభించిన స్ఫూర్తి చిన్నదే అయినా
సాధించే విజయం గొప్పదే కావచ్చుగా... !

ఆలోచించు

- జి. రాజ్ కుమార్, NGH 01

ఆలయం అని ఒకడు, దేవాలయం అని వేరొకడు
శివాలయం అని ఒకడంటే లేదు రామాలయం అని ఇంకొకడు.
గుడి అని ఒకడు, చర్చి అని వేరొకడు
మఠం అని ఒకడంటే లేదు, మసీదు అని ఇంకొకడు కానీ,
ఈ ఆలయాల నిలయం మానవ "హృదయం"
అని మనిషి నమ్మడం లేదు.

బ్రహ్మ అని ఒకడు, బుద్ధుడు అని వేరొకడు
శివుడు అని ఒకడంటే లేదు సాయిబాబా అని ఇంకొకడు.
దుర్గమ్మ అని ఒకడు, మరియమ్మ అని వేరొకడు
ఏసుక్రీస్తు అని ఒకడంటే లేదు మహ్మద్ అని ఇంకొకడు. కానీ,
ఈ మహానుభావులందరి కలయికే "మానవుడు"
అని మనిషి నమ్మడం లేదు.

జాలి అని ఒకడు, దయ అని వేరొకడు
కరుణ అని ఒకడంటే లేదు ఆదరణ అని వేరొకడు.
అభిమానం అని ఒకడు, ఆప్యాయత అని వేరొకడు
సంతోషం అని ఒకడంటే, లేదు సమాధానం అని ఇంకొకడు. కానీ,
ఈ సద్గుణాల ప్రమేయమే "మానవత్వమని మనిషి నమ్మడం లేదు...

.... ఓ మనిషీ ఎక్కడ నీ వ్యక్తిత్వం?
ఏది నీ సాధికార ఆలోచనా విధానం?

భారతీయుడా

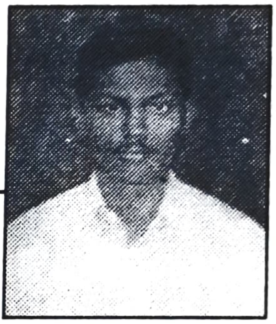

- ఎం. ఆనంద్ కుమార్, NEH 13

సంస్కృతి సాంప్రదాయాలకు నిలయం
ఈ దేశం
నాగరికతకే పలికింది నాంది మనదేశం
శాంతికి సందేశం మనదేశం
భిన్నత్వంలో ఏకత్వం మన సందేశం !

కులాల అడ్డుగోడలు కూలగొట్టరా
మతసామరస్యాన్ని నిలబెట్టరా
సమతా మమతలను చాటిచెప్పరా
మానవతకే మద్దతు పలుకరా !

కల్లబొల్లి కబుర్లు కట్టిబెట్టరా
లంచగొండితనం నీవు వదలిబెట్టరా
బాధ్యతల్ని గుర్తెరిగి నీవు నడుచుకోరా
కుటుంబానికి నీవంతు బాసటనీయరా?

దేశమాత ఋణం తీర్చుకో !
శాంతి సమానత్వాలు సాధించరా
భావితరానికి నేతలం మనమేరా
దేశ కీర్తిని నలుదెసల చాటుదాం కదలరా !

కలము

- కొమ్మనబోయిన వెంకట్రావు, AET 17

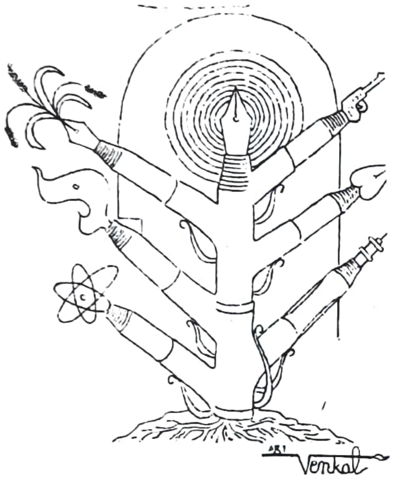

విజ్ఞానానికి 'కలము' తోడయితే సకలం
జయించవచ్చును. కదిలింది 'కలము' కదనరంగమునకు
సాహసించినది 'కలము' రణరంగమున
వెలసినది 'కలము' వైద్య, వైజ్ఞాన రంగమున
విరజల్లినది 'కలము' వ్యవసాయ రంగమున
వెలుగొందినది 'కలము' సాంస్కృతిక రంగమున
విజృంభించినది 'కలము' కవితా సాహిత్య రంగమున
చెదిరింది 'కలము' మనసు టెర్రరిజము వలన

'కార్డు' కబుర్లు

- హాని, MBN 37

క్షేమ సమాచారాలకు		పోస్టుకార్డు
తిండి బట్టలకు		రేషన్ కార్డు
పెండ్లి పేరంటములకు	-	వెడ్డింగ్ కార్డు
విదేశీ ప్రయాణములకు	-	వీసా కార్డు
పెద్ద మనుషుల సందర్శనానికి	-	విజిటింగ్ కార్డు
శుభాకాంక్షలు చెప్పుటకు	-	గ్రీటింగ్ కార్డు
బ్యాగ్‌లో డబ్బు లేకుండా	-	ఎ.టి.యమ్ కార్డు
జీవితాలకు ఆశాజనకం	-	ఇంటర్వ్యూ కార్డు.

ఎదురీత

- ఎస్ అంతోని, AB 33

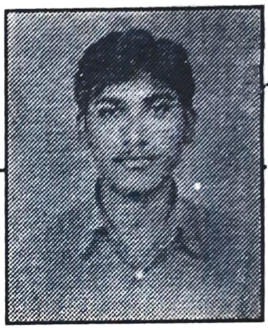

ఎందాకా ఈ ఎదురీత?
ఎప్పటిదాకా ఈ విధిరాత?

ఈ ప్రవాహం ఎందాకా? ఎక్కడదాకా?
ఏముంది ఎక్కడ చూసినా కన్నీళ్ళు
ఎటుచూసినా కడగళ్ళు
మితిమీరిన ఆక్రందనలనే సంకెళ్ళలో
నిట్టూర్పులనే నిందల సంకటాల్లో
రోదనలనే వేదన వలయాల్లో
విసిగి వేసారిన విధి నిర్వహణల్లో

ఎందాకా ఈ ఎదురీత?
ఎప్పటిదాకా ఈ విధిరాత?

అలసి సొలసిన పోరాటమనే రహదారిలో
అగమ్య గోచరమైన జీవన విధానంలో
దరిదాపుల్లేని దూరతీరాలలో
మానవ జీవన సాహసయాత్ర !

తప్పదు జీవన పోరాటం
అదే విధిరాతలో ఎదురీత.

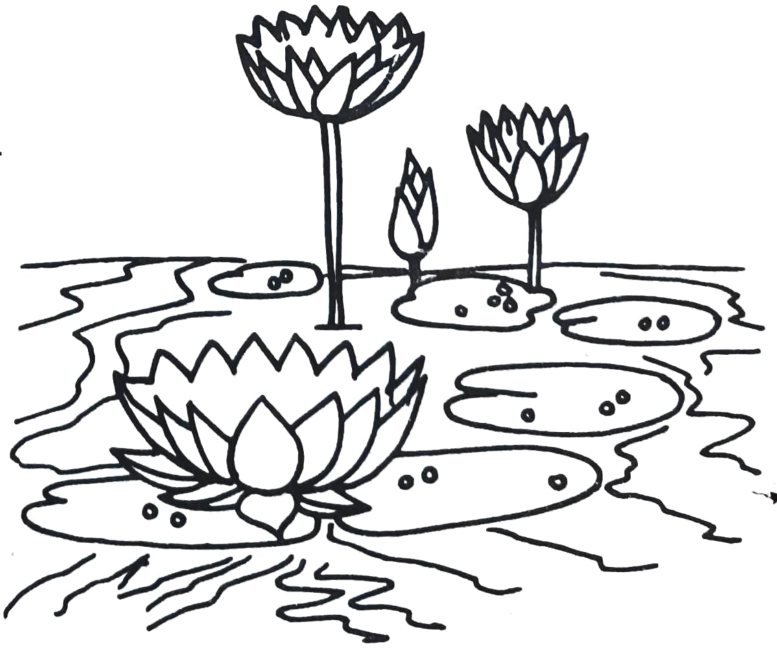

నేను గెలుస్తాను

- కొండపల్లి. సాయికుమార్, AET 13

అమ్మని - ప్రేమతో,
నాన్నని - గౌరవంతో,
పోకిరితనాన్ని - క్రమశిక్షణతో,
అజ్ఞానాన్ని - విజ్ఞానంతో,
గెలుస్తాను నేను గెలుస్తాను.

అన్యాయాన్ని - న్యాయంతో
అవినీతిని - నీతితో
అసత్యాన్ని - సత్యంతో
అవివేకాన్ని - వివేకంతో
గెలుస్తాను నేను గెలుస్తాను

దుర్జనుణ్ణి - సజ్జనత్వంతో
దీనులను - దయతో
దరిద్రుల్ని - ఆత్మ విశ్వాసంతో
అపకారాన్ని - ఉపకారంతో
గెలుస్తాను నేను గెలుస్తాను

చెడును - మంచితో
చీకటిని - వెలుగుతో
విషాన్ని - అమృతంతో
గెలుస్తాను నేను గెలుస్తాను.

అసూయను - అనురాగంతో
ఆగ్రహాన్ని - అనుగ్రహంతో
రాజకీయాన్ని - బుద్ధిబలంతో
రాక్షసత్వాన్ని - మానవత్వంతో
గెలుస్తాను నేను గెలుస్తాను

పేదరికం

- కె. వెంకటేశ్వర్లు, NC 23.

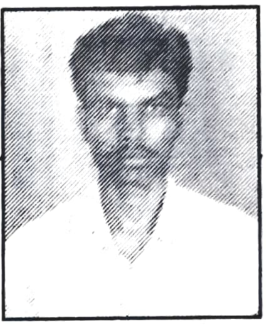

కొందరికి మాత్రమే
ప్రసాదించిన గొప్ప వరం
కొద్ది మందికి మాత్రమే అది మహాభారం
ధర్మోపేతమైన జీవితానికి రాచమార్గం
కలిగినవారు పయనించలేని కఠోరమార్గం
ఆనందంతో ఆస్వాదిస్తే ఎన్నో లాభాలు
అనుక్షణం లోతుగా తిలకిస్తే ఎన్నో లోపాలు
వినయ విధేయతల కూర్పునకు దీపిక
మంచి నడవడిక అలవడుటకు ప్రతీక
సమస్త భోగాలుకు పెట్టింది పేరు
సావధాన జీవితానికి మారుపేరు
సంతసంబుతో స్వీకరిస్తే సకల సౌభాగ్యాలు
దుర్భరమని తలస్తే అన్నీ దౌర్భాగ్యాలు
చవిచూసిన అన్ని ఘడియల్లో స్వర్గం
విధి వక్రించిన కొన్ని ఘడియల్లోనే నరకం
కలిగిన వారి మనసులో అది కఠోర శాపం
లేమి ప్రసాదించే కలిమి తెలియదు పాపం !
నిజానికి కలిగిన వారే కలగని వారు
కలగని వారే కలిగినవారు. ఇది 'నిజలోకం' తీరు.

17)

కలకాలం జీవించు

- పి. జాన్ ప్రమోద్, NGH - 6

పరమాత్మలోని అమరత్వాన్ని ఆరాధించు
అమ్మలోని అనురాగాన్ని అభిమానించు
మనిషిలోని మంచి మనసును ప్రేమించు
పువ్వులో నవ్వును పలకరించు

చదువులో సంస్కారం సంపాదించు
ప్రకృతిలో పారిజాతాన్ని పరికించు
మనోభావాలను పదిలపరచు
కర్తవ్యంలో సామర్థ్యం చూపించు

చంద్రునిలో నిర్మలత్వాన్ని ఆస్వాదించు
పసిమనసుల స్వచ్ఛతను నీలో సంధించు
జీవితాన్ని ఉన్నత విలువలతో గణించు
నిన్ను నువ్వుగా అంగీకరించు.

ప్రతి మంచి పనికి నీలో నువ్వు ఆనందించు
వసంతకాలపు లేత కొమ్మలా చిగురించు
దేవుని నీలో ఉండాలని ప్రార్థించు
ప్రజల మనసుల్లో కలకాలం జీవించు.

వెనుదిరిగి చూడు

- బి. జగన్‌మోహన్ రావు, D 2. 01

కాలినడక నుండి - కంప్యూటర్ రంగం
వైపు ఎదిగావనుకోకు
కళ్ళు తెరిచి చూడు కనిపించే
కల్లోలాలు కో కొల్లలు
శాంతి - లాంటి పదాలను
కానరానట్లు చేసి
నీతి - న్యాయ ధర్మాలను
కాలగర్భాన కుదించేసి
కులమతాల పేరిట
ఆరని అగ్నిని సృష్టించినావా !

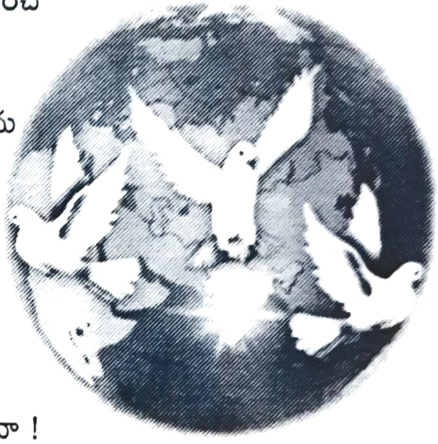

ఓసారి వెనుదిరిగి చూడు
నీ నీడ నిన్ను వెంటాడుతుంది.
నీ ఆత్మ నిన్ను వేధిస్తుంది.
కూడు- గుడ్డ ఇల్లు - వాకిలి లేనివారు
లేకపోలేదని నీకు గుర్తుచేస్తుంది.

రాజకీయ కుతంత్రాలకు
బడుగు వర్గాల జీవితాలు బలికావాలా?
నేటి యువశక్తి నిద్దరోతోందా...?
లేక చూసీ చూడనట్లు నటిస్తోందా?
అంటూ వెంటాడి వేధిస్తుంది మన అంతరాత్మ.
నీలో - నాలో స్ఫూర్తి రావాలి
నిదురపోతున్న సమాజాన్ని మేల్కొల్పాలి.
చేయి - చేయి కలిపి - చైతన్యం తేవాలి.
నవసమాజ నిర్మాణానికి - ప్రపంచశాంతి
సమైక్యతకు పాటుపడాలి.

సౌందర్యాన్ని ఆరాధించు, ఆస్వాదించాలనుకోవద్దు

మధుర స్వప్నం

- సి.హెచ్. హనుమంతరావు, MBN 37.

ఆడ పిల్లలు పుట్టారని బెంగలేదు - తండ్రులకు
కట్నాల మీద ఆశలేదు - పెండ్లికొడుకులకు
అత్తల ఆరళ్ళు లేవు - కోడళ్లకు
దోపిడీలు చేయాలని లేదు - దొంగలకు
మోసాలు చేయాలని లేదు - వ్యాపారులకు
ఖజానా దోచాలని లేదు - మంత్రులకు
లంచాలు లాగాలన్న ఆరాటం లేదు - అధికారులకు
కవితలు వ్రాయాలని లేదు - నాకు
స్వర్గాన్ని మరపించే మధుర క్షణాలవి.........
బాహ్య ప్రపంచాన్ని చూచిన మనుష్యులను చూచి
నీలి మేఘాల చాటున జాబిలి చల్లగా నవ్వుతున్నది ఏమని?
ఉదయం వస్తే అంతా వట్టిదేనని
ఈ రాత్రి ఇలానే ఉండిపోతే బావుండునని.....

నిజాలు

- కె. వెంకటేశ్వర్లు, NC 23

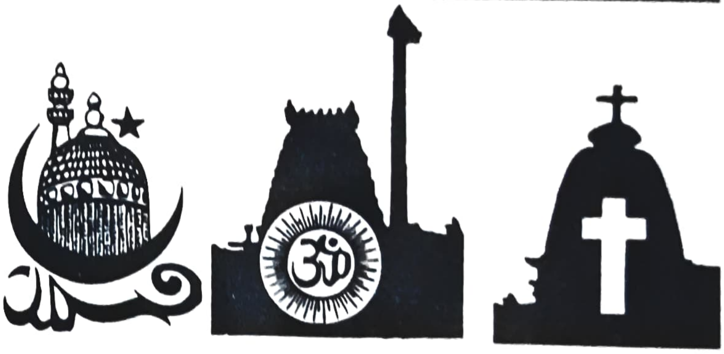

సృష్టికర్త లేకుండా సృష్టి లేదు
సృష్టించకుండా జీవం లేదు
జీవం లేకుండా జీవి లేదు
ఏ జీవీ లేకుండా లోకం లేదు

కష్టం లేకుండా సుఖం లేదు
సుఖం లేకుండా సంతోషం లేదు
సంతోషం లేకుండా శాంతి లేదు
శాంతి లేకుండా సౌఖ్యం లేదు

జననం లేకుండా మరణం లేదు
మరణం లేకుండా సృష్టి సమతౌల్యం లేదు
సమతౌల్యం లేకుండా సృష్టిపయనం లేదు
సృష్టి రచన లేకుండా సృష్టికర్తకు వ్యాపకం లేదు

ఆది లేకుండా అంతం లేదు
అంతం లేకుండా ఏదీ లేదు
ఏదీ లేనిదీ ఏదీకాదు
ఏదీ కానిది లేనే లేదు

శత్రువులను వదిలించుకునే ఏకైక ఉపాయం, అందర్నీ మిత్రులుగా చేసుకోవడం

దృ(ది)ష్టి

- వి. అనంత రామయ్య చౌదరి, AC 57

పెళ్ళి కుమారుడికి
పిల్ల పరువాల మీద
కన్న తండ్రికి
కట్నం మీద
తల్లికి
లాంఛనాల మీద
అప్పా సెల్లెళ్ళకి
ఆడపడుచు కానుకల మీద
అన్న దమ్ములకి
ఏర్పాట్ల ఖర్చుల మీద
వదినమ్మలకి
పట్టు చీరల మీద
మేన మామలకి
మగ పెళ్ళివారి హోదా మీద
దగ్గర బంధువులకి
వంకలు పై వంకలు మీద
మేనత్తలకి
పెట్టు పోతల మీద
'దృష్టి దృష్టి దృష్టి'
నర దృష్టికి
నల్ల శిలైన పగుల్తుంది !
'దిష్టి' తియ్యండమ్మా
వధువు తల్లిదండ్రులకి

స్నేహ వియోగం

- సి.హెచ్. శివ నాగేశ్వరరావు, NML 18.

హద్దులు తెలియని కడలిపై నా పయనం
అడుగడుగునా ప్రాణ సంకటం
ఏ దిశ ఎటువైపుకు చేర్చునో
ఎవరూ తెలియని లోకంలో
ఒంటరిగా సాగిపోయే జీవనంలో

గమ్యమేదో తెలియని బాటసారికి
తారపడింది ఓ దివ్యతార
తలచలేదు ఆ బాటసారి
అవుతాడని ఆప్తమిత్రుడు ఆ తారకు

కలిపింది కాలం స్నేహమనే నావలో
ఆ నవ్వుల స్వచ్ఛతకు సాటిరాదు తాజ్‌మహల్
ఆ స్నేహము తళతళలకు సరితూగదు ఏ వజ్రం
అందుకే ఆశించాను కలసి ఉండాలని

ఆ హృదయమంతా ఒక స్నేహాలయం
దక్కింది ఆలయంలో ఒక స్థానం
తలచాను ఉండిపోవాలని కలకాలం
ఇంతలోనే కాటేసింది కలికాలం

ఆత్రుత పడింది ఆ లేత హృదయం
పసిడి పారిజాత ఉద్యానవనం
మారినవి రూపురేఖలు
లేవు మునుపటి సోయగాలు

సంద్రంలో చెలరేగెను తుఫాను
మళ్ళీ మొదటకు చేరెను జీవనము
సాగిస్తున్నాను పోరాటం నిరంతరం
చేరుకొనుటకు కలల తీరం.

జోహార్ జోహార్ జోహార్

- తుమ్మల శ్రీకుమార్, అధ్యాపకుడు, భౌతిక శాస్త్ర శాఖ

నిరంతర శిక్షణతో, అలుపెరగని పోరాటాల్లో
నరనరాల్లో వీరత్వంతో, ఉక్కు శరీరంతో
మొక్కవోని దీక్షతో ఆలివ్ గ్రీన్ దుస్తుల్లో
ఎత్తైన శిఖరాల్లో, ఎముకలు కొరికే చలిలో
కళ్ళుకాయలు కాసేలా నిరంతరం శత్రు జాడలు గమనిస్తూ
అసువులు బాసిన అన్నలారా! మీకివే మా జోహార్లు

పారాణీ ఆరని భార్య గుర్తొచ్చినా పసికందయిన బిడ్డ జ్ఞప్తికి వచ్చినా
కళ్ళన్నీ శత్రువుపైనే వందకోట్ల భారతీయుల రక్షణపైనే
ఏ తల్లి కన్న బిడ్డలో కాని భరతమాత ముద్దు బిడ్డల్లా మిగిలిపోయారు
శత్రు తూటాలకు, ఫిరంగి దాడులకు, కళ్ళు కాళ్ళు కోల్పోయినా
అన్నపానల్లేక పోయినా ఆఖరి క్షణం దాకా సరిహద్దుల సంరక్షణకై
పోరాటం చేస్తూ దేశంకోసం ప్రాణాలర్పించిన వీరులారా
మీకివే మా జోహార్లు.

ఆకర్షణీయమైన ఉద్యోగాల కొరకు, అమితమైన సంపాదనకు
భారత యువత విదేశీ మోజులో పడ్డ నేటి రోజుల్లో
జన్మభూమి ఋణం తీర్చటం కోసం మేమున్నాం తల్లీ నీ రక్షణకు
అని ముందుకు వచ్చిన యువ కిశోరాల్లారా! మీకివే మా జోహార్లు.

నిద్రలేని రాత్రుల్లో శత్రు గుండెల్లో నిదురపోయిన
అమర వీరులారా అందుకోండివే మీకు మా జోహార్లు
కులమత ప్రాంతీయ వర్గ విభేదాలు పెచ్చరిల్లుతున్న
నేటి నీచ సమాజంలో అఖండ భారతావనికై పోరాడిన
విశాల హృదయుల్లారా మీకివే మా
జోహార్లు.

సువిశాల భారత సరిహద్దును మీ దేహాల ప్రహరీతో పహారా కాసిన
వజ్ర శరీరులారా మీకివే మా జోహార్లు
రాజకీయ కక్షల్లో మత కల్లోలాల్లో, విధ్వంసకర శక్తులు
కరాళ నృత్యం చేసినప్పుడు "శాంతి కవాతుతో మేమున్నాం"
అని పూకు ధైర్యం చెప్పిన మా సోదరులారా మీకివే మా జోహార్లు

వరదల్లో, భూకంపాల్లో, పెనుతుఫానుల్లో మొక్కవోని దీక్షతో దేశ
ప్రజల భద్రతకు మీరు చేసిన త్యాగాలు అనన్య సామాన్యం
అపురూపం అద్వితీయం అందుకే అందుకోండి
అమరవీరులారా మా జోహార్లు.

సియాచిన్‌లో, కారాకూరంలో, కార్గిల్, జమ్ము సెక్టార్లలో,
రాజస్థాన్ ఎడారుల్లో, ఎత్తైన హిమాలయాల్లో, సముద్రతీరాల్లో
చొరబాటుకు యత్నించిన శత్రుమూకలను చీల్చిచెండాడి
భారత పతాక రెపరెపల కోసం ప్రాణాలర్పించిన అజేయ
సైనికులారా మీకివే మా జోహార్లు.

తూటాల తుఫాన్లో గ్రనేడ్‌ల దాడిలో ఎత్తైన కొండల్లో
అడుగు అడుగు పైకెక్కుతూ కార్గిల్ శిఖరాలు కాశ్మీర్ లోయల
నుండి దురాక్రమణ దారులను తరిమికొట్టిన కొదమ సింహాల్లారా
మీకివే మా జోహార్లు.
(కార్గిల్ యుద్ధంలో దేశ రక్షణకోసం ప్రాణాలర్పించిన అమర వీరులకు
ఈ కవిత అంకితం).

'మల్లి' కల

సుమన్ డి AEH 11

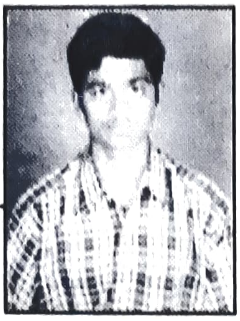

నా పేరు మల్లి
నేను చూశాను ఒక మల్లి
వెళ్ళాను ఆమెవెంట ముదినేపల్లి
తిరిగాను ఆమెకోసం గల్లీ గల్లీ
కొన్నాను ఒక జత చెప్పులు మళ్ళీ
తిరిగాను ప్రతి గల్లీ మళ్ళీ మళ్ళీ
నీరసంతో కూలబడ్డాను మిత్రుడి
ఇంటికి వెళ్ళి
అక్కడ చూశాను ఆమెను మళ్ళీ
వెంటనే కొన్నాను అయిదు మూరలు
మళ్ళీ
చిన్నగా వెళ్ళి ఇచ్చాను ఆమెను గిల్లి
చెంపపై కొట్టింది ఆమె తల్లి
ఎందుకంటే, అక్కడ జరుగుతోంది
బిల్లి పెళ్ళి
సిగ్గుతో చూడలేదు నేను వెనక్కి మళ్ళీ
ఏం జరుగుతుందో
అనుకుంటుండగానే
నిద్దుర లేపింది నా తల్లి.

పరీక్ష క్రికెట్

డి. విజయ్ కుమార్ MMA - 14

పరీక్షహాల్ ఒక "పిచ్" అయితే
రాయబోయే విద్యార్థి "బ్యాట్స్‌మెన్"
పరీక్ష పేపర్ "బౌలర్" అయితే
పరీక్షలో ఇన్విజిలేటర్ "కీపర్"

హాల్‌లోని విద్యార్థులంతా "ప్లేయర్లు"
టఫ్‌గా ఉంటే "ఫాస్ట్ బౌలింగ్"
బాగా రాయగలిగితే "సిక్సర్"
కాపీ దొరికితే "క్యాచ్ అవుట్"
అనుకోకుండా ఫెయిల్ అయితే
"యల్.బి. డబ్ల్యు"

అన్నీ తప్పితే "క్లీన్‌బౌల్డ్"
అనుకోని విధంగా ప్రశ్నలు వస్తే "వైడ్ బాల్స్"
మార్కులు స్కోర్ చేస్తే "సెంచరీ"
ఓ పరీక్ష రాస్తే అవుతుంది ఓ "మ్యాచ్"

జీవితానికి ఒక ఉద్దేశం, లక్ష్యం ఉండాలి

A to Z నిరుద్యోగి

✍ యం. గీతాంజలి, MCA I

A మీ తెలియని నిరుద్యోగికి

B డీ అంటే చేదుగాని

C గరెట్ అంటే ఇష్టం

D గ్రీ తీసుకున్న ఆ నిరుద్యోగికి

E ష్టమైన వానిలో ముఖ్యమైనవి

F ఆర్.సి.ఎస్ అయిపోవాలని

G టి. ఎక్స్‌ప్రెస్ ఎక్కాలని

H ఎమ్.టి. వాచ్ పెట్టుకోవాలని

I డియాలు ఎన్నో ఉన్నాయి

J బులో పైసా ఉంటే

K ఫ్టీనులో టిఫిన్ తినాలని కోరిక

L డి.సి పోస్టు రాకపోతే

M ఎల్.ఏగా నిలబడాలని కోరిక

N తటి వాడితోనైనా పోటీకి

O పికగా సిద్ధపడాలని కోరిక

P ల్లని పెండ్లాడి ఆఫీసరు అవ్వదామని

Q రియాసిటీతో శ్రమపడి

R థికంగా గొప్పవాడు కానందున

S అనిపించుకోలేక పోయాడు

T త్రాగటానికైనా డబ్బులు లేక

U ఫూల్ అని తిట్టుకుని, మనసులోనే జాలిపడి

V ద్యకు తగిన ఉద్యోగం కోసం

'**W** రంగల్లు' ఇంటర్వ్యూ కోసం వెడితే

X రేకళ్ళతో అతని స్థితిని గమనించిన ఆఫీసర్లు

Y రాగ్యంతో నిరుద్యోగి అయిన

Z చర్ల జానకిరామయ్యకు సన్యాసంలో చేరుమని

లభించింది ఉచిత సలహా....!

గురు వందనం

డాక్టర్ వెన్నా వల్లభరావు, హిందీ శాఖాధ్యక్షుడు

కమనీయ కావ్యం రాయటం అంత కష్టం కాదు కానీ ఒక వ్యక్తి జీవన శైలిని వర్ణించటం మాత్రం కష్టమే. దానికి ఎంతో కలేజా కావాలి. అద్దంలో మనరూపం ఒకే రీతిలో ఉండవచ్చు. కానీ సమాజంలో ఒక వ్యక్తి ఒకే రూపంలో ఉండడు. ఒక వ్యక్తిని పలువురు పలు రూపాల్లో చూస్తారు. వ్యక్తి కూడా పలు రూపాల్లో దర్శన మిస్తాడు. దృష్టి కోణం మారుతుంటుంది. రూపాలు మారుతుంటాయి. కానీ నిజమైన గురువు మాత్రం శిష్యులందరికీ ఒకే రూపంలో దర్శనమిస్తాడు. తరతమ్య భేధాలకు అతీతంగా ఉండడమే నిజమైన గురువు లక్షణం.

గురుశిష్యులు ఎలా ఉండాలో కబీరు దాసు చక్కగా చెప్పాడు - "నిజమైన శిష్యుడు తన గురువుకు సర్వస్వం సమర్పిస్తాడు. కానీ నిజమైన గురువు శిష్యుణ్ణుంచి ఏమీ కోరుకోడు. ఏమీ స్వీకరించడు". అలాంటి మహనీయుడే, నా గురువు శ్రీ కొచ్చెర్ల కోట వెంకట సుబ్బారావు.

నాకు అప్పుడు 10 ఏళ్లు. ఆయనకు నిండా 20 ఏళ్లు కావు. ఆ పసితనంలోనే ఆయన తన విద్యా బోధనతో నాపై చెరగని ముద్ర వేశారు. ఆయన చరణ స్పర్శ పాదరస స్పర్శలా నన్ను మార్చివేసింది. హిందీ భాష పట్ల నాలో మక్కువ పెంచింది. భయమంటే ఏమిటో తెలియని వయస్సులో నాకు ప్రేమ మాధుర్యాన్ని పంచి ఇచ్చారు. ఆ రోజుల్లో హిందీ భాషాధ్యనమంటే దేశభక్తికి ప్రతీక. ఆ తరం వ్యక్తుల్లో ఆయన కడపటి వారని చెప్పవచ్చు.

ఆయన బోధనా విధానమే భిన్నంగా ఉంటుంది. ఆయన కథ చెబుతుంటే ఓ పేదరాశి పెద్దమ్మ పంచభక్ష్యపరమాన్నాలు ఒడ్డిస్తూ కథ చెబుతున్నట్టు ఉంటుంది. వెన్నెల రాత్రుల్లో ఆరుబయట పడుకొని నక్షత్రాల వంక చూస్తూ 'ఊ' కొడుతున్నట్టు ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుంది. ఆయన కవితా గానం చేస్తుంటే భూత, భవిష్యత్ వర్తమానాలు మర్చి పోయి కావ్య మాధుర్యంలో మమేకం అవుతాం. కొందరు పాఠం చెబుతుంటే, నవరసాలు స్ఫురించవు. దశమ రసమైన 'నీరసం' ఆవహిస్తుంది. కానీ ఆయన గద్యం లాంటి నిస్సార విషయాన్ని కూడా రస స్ఫోరికంగా ముందుంచుతారు. అందుకే ఆయన శిష్యులు బోధనరంగంలో ఇప్పుడు అందలం ఎక్కారు. అయినా ఎవరూ గురువును మర్చిపోలేదు. ఎంతోమంది స్నాతకోత్తర పరీక్షలకు తరిఫీదు పొందటమే కాక, డాక్టరేట్ పట్టాలతో సన్మానింపబడ్డారు. హిందీ భాషాసేవలో నిమగ్నులయ్యారు. 'శిష్యాదిచ్ఛేత్ పరాజయం' అనే స్ఫూర్తిని మనసారా అంగీకరిస్తారు సుబ్బారావుగారు.

ఆయన స్వయంగా రచయిత. అసంఖ్యాకమైన కథలు, అనువాదాలు, రేడియో ప్రసంగాలు చేసారు. తెలుగు కథా సాహిత్యంలో ఆయనకు ఒక ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. ఆయన కామెడీ కథలకు ఒక ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉంది. ఆయన నవలలు వారపత్రికలో సీరియల్‌గా ప్రచురింపబడ్డాయి. ఎన్నో కథలు పురస్కారాలు అందుకున్నాయి. ఆయన సాహితీ స్రవంతి అడవిలో పుట్టిన ఏరులా ప్రవహించి ఎందుకో అకస్మాత్తుగా కను మరుగయి

కోపాన్ని ప్రేమిస్తే వివేకం విడాకులిస్తుంది

పోయింది. ఆఫీసులో 'రైటర్' ప్రతిరోజూ ఏదో రాస్తూనే ఉంటాడు. సాహితీ 'రైటర్' రాయాలనుకుంటేనే రాస్తాడు.

పుస్తకాలకు పదును పెట్టటం కంటే మస్తకాలకు మసాజ్ చేయటం ఆయనకు యిష్టమైన వృత్తి. అది ఆయన ప్రవృత్తి. అందుకే ఈనాడు శ్రీ యార్లగడ్డ లక్ష్మి ప్రసాద్ లాంటి విలక్షణ మైన శిష్యులు కూడా ఆయనకు శిరసు వంచి పాదాభివందనం చేస్తారు.

ఆయన సమయ స్ఫూర్తికి పెట్టింది పేరు. ఎంతటి క్లిష్టమైన విషయానైనా యిట్టే విడమర్చి చెప్పి నేర్పుతో ఒప్పిస్తారు. హాస్య మిశ్రితమైన ఆయన వివరణ అందరినీ ఆకట్టుకుంటుంది. ఆయన లేని మా 'గెట్ టు గదర్' పార్టీ నీరసంగా, నిస్సత్తువుగా ఉంటుంది. మనిషి వయస్సుకు గేటురాయి అతని మాటే. అనంత కాలానికి వయస్సేమిటి ? ఉత్సాహానికి వార్ధక్యం ఏమిటి? ఆయన ఎప్పుడూ నిత్య యౌవనుడే. మళ్లీ వసంతం వస్తుంది. ఆయన నవ్వుతుంటే నవ్వుతూనే ఉంటాడు. కలంపట్టి రచనలు కొనసాగిస్తాడు. పదవీ విరమణ కాలేజీకే పరిమితం. ఆయన సేవా స్వభావానికి కాదు. ఆయన పాదాలు ముందు ఈ అక్షర సుమాలను సాదరంగా సమర్పించుకుంటూ ఆయన ఆశీస్సులకై కైమోడ్చి అర్థిస్తున్నాను. 'తథాస్తు'

"దేశం కోసం"

- సయ్యద్. హబీబుల్లా, MMA 08

ఎందరో వీరుల, స్వాతంత్ర్య సమర యోధుల త్యాగఫలమే నేడు మనమంతా అనుభవిస్తున్న స్వాతంత్ర్యమని అందరికి తెలుసు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సం॥ల పైబడింది. దేశం అన్ని రంగాలతోపాటు అవినీతిలోను ముందజవేసింది. జనాభాతోపాటు పేదరికం. యంత్రాలతో నిరుద్యోగం పెరిగాయి. జనాభా పెరుగుదలతో వనరుల కొరత కూడా పెరుగుతూనే వుంది. ఇప్పుడు పోటీ ప్రపంచం ఏర్పడింది. ప్రతి పనిలోను పోటీ. పోటీ. విజేతకే సకల సౌకర్యాలు. అందుకే మానవుడు విజయాన్ని పొందటం కోసం తన స్వార్ధాన్ని పెంచుకున్నాడు. ఎటుచూసినా స్వార్ధం. స్వార్ధం. మరి ఇంతటి స్వార్ధపరమైన లోకంలో నిస్వార్ధులెవరని తొంగిచూస్తే

చిన్ననాటి నుండి మనలా అల్లారు ముద్దుగా అమ్మనాన్నల దగ్గర పెరిగినా, తనవారిని కాదని, మనమంతా తనవారని, మనకోసమే తన ప్రాణాలు సైతం పణంగా పెట్టి నిస్వార్థంగా, యుద్ధరంగంలోకి చొచ్చుకుపోయే మన సైనికులే నిజమైన నిస్వార్ధపరులు. దేశభక్తులు.

మన స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాల కోసం తన వారిని అనాధలుగా చేసి కొని వేలమంది వీరులు వెళ్ళిపోయారు. అమరులైనారు. మనం ఇప్పటికి రోజూ చూస్తేనే వుంటాం "తీవ్రవాదుల కాల్పుల్లో ఇద్దరు జవాన్లు వీర మరణం" అని. ఇలా చాలా మంది మన సరదాలకోసం షికార్లకోసమో వీరమణం పొందలేదు. మనం ఏమి చేసినా వారి ఋణం తీర్చుకోలేము. కానీ వారంతా కోరుకునేది మనమంతా ఇవ్వగలిగేది ఒక్కటే దేశాభివృద్ధి. దేశ ప్రతిష్ఠలకు పాటుపడడం మనదేశాన్ని ప్రపంచదేశాల్లోనే అత్యుత్తమ దేశంగా చూడాలి. అదే ఆశయంతో మనమంతా కృషి చేయాలి. వీరజవాన్ల ఆత్మకి శాంతి కలగాలని మనసారా ఆ దేవుని కోరుకుంటూ...

మూడవ సహస్రాబ్దిలో నా పాత్ర

- యన్. రమేష్, DET 09

భారతవీరుడు, భావి భారత శూరుడు
భవ్య ప్రగతి చూపగ, బాటవేయు ధీరుడు"

నేడు మానవ మేధాశక్తి అన్ని రంగాలలోను అభివృద్ధి చెందినది. ప్రత్యేకంగా ఎలక్ట్రానిక్, కంప్యూటర్. శాస్త్రీయ రంగాలలో మారుచున్న సమాజముతో పాటు మనం కూడా మారాలి గదా! నేటి మానవులు గగన తలంలో, జలంతర్గాములలో విహరిస్తున్నారు. కారణం శాస్త్రీయ సాంకేతిక విజ్ఞానమే. కనుల ముందు కదలాడు మూడవ సహస్రాబ్దిలో వైజ్ఞానిక రంగంపై అగ్ర రాజ్యాలు పోటీపడుతున్నాయి. ఏ దేశమైన ముందు వున్నది అంటే అచ్చటి ప్రజలు, శాస్త్రవేత్తలు నిరంతర కృషి జరుపుతున్నారన్న మాట. "ఈ నూతన సహస్రాబ్దిలో దేశాభివృద్ధి కోసం పాటుపడతాను" అని గట్టి నిర్ణయం తీసుకోవాలి. నా లక్ష్యలను ఎల్లప్పుడు ఉన్నతంగా వుంచుతాను. సాధ్యమైనంత వరకు ఇతరులకు మార్గదర్శకంగా వుంటాను. ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి జాతీయ సమైఖ్యతకు, జాతి పురోభివృద్ధికి నిరంతరం కృషి చేస్తాను. ఎంతోమంది మహానుభావులను, గొప్ప వ్యక్తులను ఆదర్శంగా తీసికొని జీవించడానికి ప్రయత్నం ప్రతి ఒక్కరు చేయాలి. అప్పుడు జీవితానికి అర్ధము, పరమార్ధము ఉంటుంది. అప్పుడే మన భారతదేశం సస్యశ్యామలమై అందరూ సోదరభావంతో జీవించగలుగుతారు.

మంచి మిత్రుణ్ణి పొందినపుడు కలిగే ఆనందం వర్ణనాతీతం

"ప్రేమంటే"

M. Mariyadas, M.Sc
Lecturer in Mathematics
Andhra Loyola College VIJAYAWADA

- టి. రత్తయ్య బాబు, DEH 06

ఈ అనంత సృష్టిలో తియ్యనైన పదం "ప్రేమ". సహజంగా "ప్రేమ" అనే పదం వినగానే మనకు "సలీం - అనార్కలీ", "దేవదాసు - పార్వతి", లైలా - మజ్ను"లు గుర్తుకు వస్తారు. అసలు వీరేనా ప్రేమకు ప్రతిరూపాలు. వీరిదేనా నిజమైన "ప్రేమంటే"?

ఈ లోకంలో "తల్లిదండ్రులు" మనకు కలియుగ దైవాలు. నవమాసాలు మోసి మనకు జన్మనిస్తుంది "తల్లి". జీవితాంతం కష్టపడి తన శ్రమను సంపదగా మార్చి మనలను ఒకస్థాయికి నడిపించేది "తండ్రి". వీరిద్దరు సంసారం అనే బండికి రెండు చక్రాలవలే ఉండి మన బంగారు భవిష్యత్తుకు మార్గాలు ఏర్పరుస్తారు. క్రొవ్వొతి అయితే ఏవిధంగా తనను తాను కరగించుకోని మనకు వెలుగునిస్తుందో తల్లిదండ్రులు కూడా త్యాగాన్ని, ఆప్యాయతను మనకు పంచుతున్నారు. వీరు చూపించే ఈ అనురాగాన్ని "ప్రేమ" అని అనకూడదా?

తల్లిదండ్రుల తరువాత అటువంటి "ప్రేమ"ను పంచేది మన ఉపాధ్యాయులు. తమ జ్ఞానంతో, అనుభవంతో మట్టిగా ఉన్న మనలను ఒక చక్కని రూపంగా మలచేది వారే. ప్రతి ఉపాధ్యాయుడు తమ విద్యార్థుల భవిష్యత్తు పూలబాటగా ఉండాలని ఆశిస్తాడు. మనపట్ల వారు చూపించే "ఆదరణ"ను "ప్రేమ" అని అనకూడదా?

ఒక విధంగా మనం ఎంతో అదృష్టవంతులం. ఎందుకంటే ప్రేమను, అనురాగాన్ని పంచే తల్లిదండ్రులు, మార్గంచూపే గురువులు ఉన్నందుకు. కానీ ఈ సమాజంలో ఎంతోమంది తల్లిదండ్రులు లేని "అనాధలు" మనకు ఎక్కడ చూసినా కనబడుతూ ఉంటారు. ఎప్పుడైతే అటువంటి వారిపట్ల మనం శ్రద్ధ వహిస్తామో అప్పుడు "ప్రేమ" అనే పదానికి నిజమైన సార్ధకత లభిస్తుంది. శ్రద్ధ వహించడం అంటే ప్రతివ్యక్తి ఒక పాపనో, బాబునో తెచ్చి పెంచుకోమని కాదు. వారిని కూడా మనం సమాజంలో వ్యక్తులుగా భావిస్తే చాలు. అదే మనం వారికి పంచియివ్వగలిగిన "ప్రేమ" ఆవిధంగా మననుండి వారు పొందే "ప్రేమ"కు ఎవరు వెలకట్టలేరు.

"ప్రేమంటే" ఇద్దరు వ్యక్తుల కలయిక కాదు. ప్రేమంటే రెండు హృదయాలు పరస్పరం అర్థం చేసుకోవడం. అదే నిజమైన "ప్రేమంటే."

స్నేహం నీడ నిచ్చు చెట్టులాంటిది

ఎయిడ్స్ వ్యాధికి అంతం ఎన్నడు ?

- కె. లోకేష్, NC 11

అల్లంతదూరంలో కన్పిస్తున్న పూరి గుడిసెలను దాటుకుంటూ అడుగులు సాగుతున్నాయి. రాత్రి 10 గం॥లు కావస్తుంది. సమీపంలో కనిపిస్తున్న సత్రమే వారికి గమ్యం బిగపట్టుకొన్న సంకోచంతో చివరికి అడుగులు చేరుకున్నాయి సత్రాన్ని. కొద్దిపాటి సంభాషతో, కుదిరిన ఒప్పందంతో వారి కళ్ళల్లో ఆనందం నిలిచింది. అయిదు నిమిసాల అవిరళ పోరాటం, ఆనందం వారి సొంతం. వెంటనే ఆవరించింది నిస్సత్తువ.

శ్యామ్ ఉదయాన్నే కాలేజికి తయారయ్యాడు. అతనికి క్షణ క్షణం ఆలోచనల మేఘాలు ఆవరించాయి. రాత్రి ఫ్రెండ్స్‌తో కలసి చేసిన చీకటి కార్యమంతా కదలాడింది. ఏదో తెలియని భయం, ఎందుకింత దిగులు? కొన్నాళ్ళకి రోడ్డు ప్రమాదంలో గాయపడి హాస్పిటల్‌కి చేరాడు. రక్తపరీక్ష తర్వాత డాక్టర్ చెవిలో చెప్పాడు "హెచ్.ఐ.వి. పాజిటివ్" అని. అంతే సముద్రంలో అలలెగసి పడ్డంత కల్లోలం, జీవితం అగమ్యం.

శ్యామ్‌ఖిజీ పేద కుటుంబం. అతనికి తల్లిలేదు, తండ్రే సర్వం అయి చదివించాడు. ఇంటర్ వరకూ అన్నిట్లో తానే ఫస్ట్. డిగ్రీలో ఫ్రెండ్స్‌తో కలసి సరదాలు, సిన్మాలు మొదలయ్యాయి. వారకాంతలకుసైతం అలవాటు పడ్డాడు. అతని ఆరోగ్యం క్షీణించసాగింది. ఆహారం తినడానికి కూడా అవకాశం లేకపోయింది. మాటిమాటికీ జ్వరం. అటు చదువు నాశనం అయింది. ఇటు ఆరోగ్యాన్ని పాడుచేసుకొని రాబోయే మరణాన్ని ఊహించుకుంటూ, నిత్యం చస్తూ బ్రతుకుతున్న జీవితం అతనిది.

ఈ ఎయిడ్స్ వ్యాధి సూదులు, సిరంజలు (అపరిశుభ్ర), రక్త మార్పిడి, జననాంగాల కలయిక, యోని ద్రవాల మార్పిడి, తల్లి నుండి బిడ్డకు ఇలా రకరకాలుగా వ్యాపిస్తుంది. పట్టణాలలో ఆసుపత్రికి వెళ్ళేప్రతీ పదకొండవ వ్యక్తికి ఎయిడ్స్ ఉందంటే నమ్మలేని సత్యం, దీని వ్యాప్తి ప్రతి వందమందిలో ఒక్కరికి 5 సెకన్‌లలో సోకుతున్నది. దీనికి కారణాలు.

1. వేశ్యా సంపర్కం, 2. రక్త మార్పిడి, 3. విచ్చలవిడి శృంగారం 4. కండోమ్‌లు వాడకపోవుట

ముఖ్యంగా మారుమూల పల్లెటూర్లలో ఈ వ్యాధి లక్షణాలు అంతగా తెలియవు, వ్యాధిపై అవగాహన తక్కువ. కానీ పట్టణాలలో అన్నీ తెలిసికూడా ఇతరుల జీవన విధానం గమనించరు, పట్టించుకోరు. అందువల్ల శృంగార జీవితం విచ్చలవిడితనానికి దారితీస్తుంది. ఎయిడ్స్ ఇలా ప్రబలుతూ మహమ్మారిలా విస్తరించింది. ప్రతి ఒక్కరినీ అంతమొందిస్తుంది. దీనివల్ల గుండెల్లో భయం పెరిగి మనం నిత్యం చస్తూ బ్రతుకుతుండాల్సిన పరిస్థితి దాపురిస్తుంది.

నివారణోపాయాలు : దీని నివారణకు ప్రతి ఒక్కరం నడుం కట్టాలి. ప్రసంగాలు, పత్రికలు, ప్రచార సాధనాలు ద్వారా దీని నిర్మూలనా ఉపాయాలు అందరికీ అందించాలి. మన కాలేజీలో ఏర్పాటు చేసినట్లు ఎయిడ్స్ అవగాహన (Awareness) కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేసి తెల్సిన వారితో సందేహాలు తీర్చుకోవాలి. నేటి సమాజపు నేత యువత, యువకులు దీని పూర్తి విషయాలు విపులంగా తెలియచేయాలి. పర స్త్రీ వ్యామోహం విడిచిపెట్టాలి.

మనమందరం కలిసి క్రమశిక్షణతో బ్రతికితేనే దీన్ని అంతమొందించగలము. కనుక ప్రతివారు దీన్ని నైతిక బాధ్యతగా ఎంచుకొని ప్రచారం చేయాలి. అప్పుడే సమాజంలో అంధకార ఎయిడ్స్ బంధాలు తెగిపోగలవు.

నేటి యువత పై సినిమా ప్రభావం

- సూర్యకిరణ్, NZ-08.

నేటి సమాజంలో అభివృద్ధికి తోడ్పడాల్సిన యువత, ఎక్కువ శాతం పెడత్రోవన పట్టడం చూస్తుంటే, వీరిపై ఎంతో కొంత సినిమా ప్రభావం ఉందనే చెప్పవచ్చు. ముఖ్యంగా చెప్పాలంటే సినిమాలు తీసే దర్శక, నిర్మాతలు తమ స్వలాభం కోసమే తప్ప సందేశాత్మక చిత్రాలను నిర్మించడం చాలా అరుదు.

కొన్ని చిత్రాల్లో యువతను రెచ్చకొట్టే విధంగా కథానాయకులకు అర్ధనగ్నంగా ఉండే వస్త్రాలను ధరింపచేసి అసభ్యకరమైన సన్నివేశాలను చిత్రీకరించడం వలన యువతను కామోద్రేకాలకు గురిచేస్తున్నారు. అంతేకాక అసభ్యకరమైన పదజాలాన్ని సినిమాలలో ఉపయోగించడం వీటిని చూచి యువత అదే పదజాలన్ని ఎక్కడపడితే అక్కడ ఉపయోగించడంతోపాటు అశ్లీల సినిమాలకు సంబంధించిన వాల్ పోస్టర్లను గోడలపై అతికించడం వలన స్త్రీలు వాటిని చూచి ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు.

మన దేశ సంస్కృతి కుంటుపడే విధంగా ఇతర దేశాల సంస్కృతిని వారి వస్త్రాధారణను అధికం చేసి చూపించడం దీనిని చూచి యువత మన సంస్కృతిని విడిచిపెట్టి ఇతర దేశాల వారి సంస్కృతి అలవాట్లకు తేలికగా బానిసలౌతున్నారు.

ఇదే కాక విద్యార్థుల మందు ఉపాధ్యాయులను చులకనచేసి మాట్లాడటం, హేళన చేయడం వంటి సన్నివేశాలను సినిమాలలో చిత్రీకరించడం వలన యువతకు పెద్దలన్న, ఉపాధ్యాయులన్న గౌరవం సన్నగిల్లుతోంది. ఒకప్పుడు పాత సినిమాలలో ప్రేమలు, వివాహ బాంధవ్యాలు సమిష్టి కుటుంబా విలువలు సందేశాత్మకంగా చిత్రీకరించేవారు కాని నేటి సినీ పరిశ్రమ విలువలపట్ల దిగజారుడుతనం మనకు తెలుస్తుంది. ఎందుకంటే నేటి సినిమాలలో సరియైన నాగరికత, ప్రేమలు, కుటుంబ వ్యవహారాలు, మొదలగునవి సరిగా చిత్రీకరించడం లేదు.

అనాగరికత సినిమాలను ప్రజలు, ప్రభుత్వాలు ఖండించాలి. ఇప్పుడు నేటి సినిమా రంగం ఇలా ఉందంటే దానికి కారణం ప్రభుత్వమే, అందువల్ల ప్రభుత్వంలో కొన్ని మార్పులు రావాలి. మంచి సందేశాత్మక చిత్రాలు నిర్మించే దర్శకులను, నిర్మాతలను ప్రోత్సహించి సహకరించాలి. మీడియా అనేది ఒక శక్తివంతమైన సాధనం. అలాంటి వాటిని కొన్ని మానవ విలువలతోను మంచి సందేశాలను, అదర్శాలను నింపుకొని ప్రజల ముందుకు తీసుకొని రావాలి. దీనికి ప్రజల సహకారం ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం కావాలి.

అణగారిపోతున్న బాల్యం

కె. సురేష్ బాబు- NEM -11

- పసి బాలికపై అత్యాచారం....
- కుప్ప తొట్టిలో దొరికిన పసిబిడ్డ....
- పసి బాలిక శరీరాన్ని కాల్చిన యజమానురాలు....
- పాతిక రూపాయలకే పసిబిడ్డల అమ్మకం....
- తల్లిదండ్రులను పిస్టలుతో కాల్చి చంపిన బాలుడు....
- ఎయిడ్స్ కోరల్లో కరువు ప్రాంత బాలికలు....

ఇవి ప్రొద్దుట మనం నిదురలేవగానే వార్తా పత్రికలలో, టెలివిజన్లలో కనిపించే వార్తలు. ఎందరో కవులు బాల్యాన్ని ఎంతో మనోహరంగా, అద్భుతంగా వర్ణించారు. కాని నేటి సమాజంలో అవి కేవలం వర్ణనలలానే మిగిలి పోయాయి. నేడు ప్రపంచంలో ఎన్నో కోట్లమంది బాలలు అనేక కష్టాలను అనుభవిస్తున్నారు. ఓ వైపున ప్రపంచం అభివృద్ధి చెందుతున్న విజ్ఞాన సంపదతో ప్రగతి పథంలోకి దూసుకుపోతుంటే మరోవైపు పసివాడుతున్న బాల్యం అగాధాల కోరల్లోకి దిగజారిపోతుంది.

ఏ విధమైన ప్రమాదం సంభవించినా అంటే యుద్ధం జరిగినా, అల్లర్లు చెలరేగినా, ప్రకృతి భీబత్సాలు సంభవించినా ప్రాణాలు కోల్పోయేవారు, తల్లిదండ్రుల్ని కోల్పోయేవారు, వికలాంగులు అయ్యేవారు పిల్లలే. ఇలా అనాధలు అయినవారు. వికలాంగులు సమాజంలో చిన్నచూపుకు లోనవుతున్నారు. నేటి బాలలే రేపటి కార్మికులుగా మారిపోతుంది.

అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో తల్లిదండ్రుల ఆదరణ, ఆప్యాయత, ప్రేమ పిల్లలకు కరువవుతోంది. కేవలం ధన సంపాదన ధ్యేయం కలవారు. ఇరువురూ కష్టపడితేనే తప్ప గడవని వారు తమ పిల్లల్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. తత్ఫలితంగా చిన్న వయసులోనే హింసకు పాల్పడడం, లైంగిక స్వేచ్ఛ, మత్తు పదార్థములకు అలవాటు పడటం జరుగుతుంది. ప్రకృతిలోని ఎన్నో జీవులు తమ పిల్లల్ని కని కాపాడుతాయి. కాని ఎంతో మంది మేధావులు మాత్రం పసి పిల్లలను, నిర్లక్ష్యం చేస్తూ వారి యెడల నిరాదరణ చూపిస్తున్నారు.

అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో బాలల పరిస్థితి మరింత ఘోరంగా ఉన్నది. ఆఫ్రికన్ దేశాలలో కరువు పిల్లలను పట్టి పీడిస్తోంది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 31 దేశాల్లో 3 లక్షలు పైగా పిల్లలు సాయుధ దళాలలో పనిచేస్తున్నారు. అమెరికా విధించిన ఆంక్షల ఫలితంగా కేవలం పాల డబ్బాలు దొరక్క 10 ఏళ్ళ కాలంలో 20 లక్షల మంది బాలలు మృత్యుఒడి చేరారు.

అనాధలుగా మారిన బాలలు ప్రమాదకరమైన రసాయన కర్మాగారాలు మొదలు క్రషర్లు, సిమెంట్, తోలు బాణాసంచాతో సహా అన్ని రకాల పరిశ్రమల్లో పని చేస్తున్నారు. వీధుల్లో చెత్త కాగితాలు ఏరడం, మత్తు మందుల రవాణా, వ్యభిచారం, బూతు చిత్రాలకు సహకరించడం, దొంగతనాలు చేయడం వంటి వాటిలో వీధిబాలలు ఆరితేరుతున్నారు. ఇవేమి చేతకాని వారు అడుక్కుని జీవిస్తున్నారు.

మొత్తం ప్రపంచబాలల్లో 10 శాతం మంది వికలాంగులు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరిగిన యుద్ధాలు, ఘర్షణలకు 20 లక్షల మంది పిల్లలు బలి అయ్యారు. కోటి ఇరవై లక్షలమంది నిరాశ్రయులయ్యారు. 40 నుండి 50 లక్షల మంది పిల్లలు యుద్ధాల్లో, ఘర్షణల్లో వికలాంగులయినారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 70 లక్షలమంది బాలికలు పడుపు వృత్తిలో బతుకులీడుస్తున్నారు. వీరిలో ఎక్కువమంది వయస్సు 10 నుండి 16 ఏళ్ళలోపే. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 10 కోట్లమంది బాలలు తల్లిదండ్రులతో కాకుండా విడిగా దుర్భర జీవితాలు గడుపుతున్నారు.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ అంచనా ప్రకారం భారతదేశంలో 10 కోట్లమంది బాల కార్మికులున్నారు. భారతదేశంలో బడిముఖం చూడని బాలలు 10 కోట్ల మంది ఉన్నారు. 5 లక్షల అనాధ బాలలు వీధుల్లో జీవితాలు గడుపుతున్నారు.

బడిలో తమతోటి పిల్లలతో ఆనందంగా గడవాల్సిన బాల్యం చెత్త కుప్పలలో, బస్‌స్టేషనల్లలో, నాలుగు రోడ్ల కూడళ్ళలో బిక్కచచ్చి పోతుంది. మన ప్రభుత్వాలు ఎన్నో పథకాలను ప్రవేశపెడు తున్నప్పటికి అవి ఒక బాలుడిని సైతం బ్రతికించలేకున్నాయి. హైటెక్కు హంగులతో, కంప్యూటరీకరణ అంటూ ఎగబడుతున్న మన నాయకులు వాటి మీద ఉన్న శ్రద్ధలో కొంచెం అయినా బాల కార్మికులపై, అనాధ బాలురపై చూపితే రాష్ట్రం ఎంతో అభివృద్ధి చెందుతుంది. నేటి బాలలే రేపటి పౌరులు అన్న నానుడి కాస్తా నేటి అనాధలే రేపటి రౌడీలుగా తయారయినది. మన దేశంలో బాలల దినోత్సవం ఒక్కనాడే నాయకులకు బాలలు గుర్తుకు వస్తారు. కాని ప్రతిదినం వారు ఏర్పాటు చేస్తున్న సభలలో ఎంతమంది బాలలు కష్టపడుతున్నారో వారు గుర్తించట్లేదు. ఇకనైనా మన పాలకులు మేల్కొంటారని, వారిని ప్రగతి పథంలోకి నడుపుతారని ఆశిద్దాం.....

కారకులెవరు ???

- ఆర్. ప్రదీప్, NEH-16

దేశపురోగమనానికి రథసారధులైన వారు నేటి యువత. జీవితమనే పరుగుపందెంలో సంధించి వదలిన శస్త్రంలా నిరాశ - నిస్పృహల మధ్య ముందుకు దూసుకు పోవాల్సింది పోయి చావు బ్రతుకులనే త్రిశంకు స్వర్గంలోకి నెట్టివేయబడుతోంది యువత

తల్లిదండ్రుల రక్త మాంసాలతో చదివిన చదువులు బ్రతుకు మార్గం చూపలేవని, బ్రతకడం చేతకాక, తల్లిదండ్రులకు కొరివి పెట్టవలసిన వారు వారితోనే కొరివి పెట్టించుకునే, రీతుల్లో విలువైన బ్రతుకుల్ని చిదిమేసుకొంటోంది నేటి యువత. అహర్నిశలు నిద్రాహారాలు మాని చదివిన చదువులకు, చేస్తున్న ఉద్యోగాలకు సంబంధంలేని చిరుద్యోగులు అవకాశాలు లేకనో, అధిక మొత్తంలో సంపాదించాలనే ఆశతోనో పరాయి దేశాలకు తమ మేధను ధారపోసేందుకు నేటి యువత పరుగులుతీస్తోంది.

బలపం పట్టాల్సిన చేతులు బండరాళ్ళ మధ్య చితికిపోతూ ఖాళీ కడుపులతో కడగండ్లను కళ్ళల్లో దాచుకొని బండచాకిరి చేస్తున్న బాల కార్మికుల్ని రక్షించేదెవరు? ప్రొద్దున నిద్రలేచింది మొదలు పాచి ఊడ్చి, పాలు తెచ్చి, పేపరేసి, పనులన్ని చేసే బాల కార్మికులకు కారకులెవరు? రాక్షస సిద్ధాంతాలకు, ఆచార కట్టుబాట్లకు, తనను కన్నది ఆడదని

మరిచే మగవారి అహంకారం వల్ల నిరంతరం బలైపోతూ ఆత్మహత్యలు చేసుకొనే స్త్రీ వనితలకు కారకులెవరు?

బలహీన బడుగు జీవుల ఆర్తనాదాలు పట్టించుకోకుండా తమ విలాసాలకు - మాటల ప్రలోభాల్లో పడి, పార్టీల కోసం లేక తన ఉనికి కోసం సమాజాన్ని అల్లకల్లోలం చేస్తోన్న రాజకీయ నాయకులకు కారకులెవరు?

విజయ సాధనకు సవ్యసాచులై పోరాడవలసిన యువకిశోరాలకు నిరాశ నిస్పృహలు కాలపాశాలై చుట్టుముట్టు తున్నాయంటే కారకులెవరు?

అమ్మాయిలూ ! జాగ్రత్త

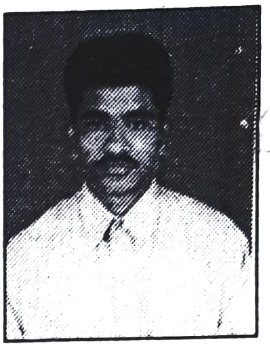

- స్టాలిన్, యస్., AGH 16

తల్లిదండ్రులు ఎంతో ఆశతో, ఆనందముతో, రెక్కలు ముక్కలై కష్టాలను కన్నీరుగా మార్చుకొని, త్యాగాలు తెగించి చదివిస్తుంటే ! చిత్ర విచిత్రమైన చూపులతో, వంకర నడకలతో అబ్బాయిల మనస్సుల్లో మార్పులు ఆశలు కలుగజేస్తున్నారు. ఎందుకు, మాకెందుకు? అబ్బాయిలను నవ్విస్తూ, కవ్విస్తూ ఊరిస్తూ కంటిచూపులతో, కనుసైగలతో ఆశరేపుతున్నారు అబ్బాయిల మనస్సుల్లో. అందరిలో అందంగా, ప్రపంచసుందరిగా ఫీలై ప్రారంభం అవుతుంది అర్థంలేని అమ్మాయిల ప్రేమా! ఆ! అనందంలో అలవాట్ల పొరపాట్లుగా, అర్థరాత్రి ఆట్లగా, జంటషికార్లుగా పైకి హీరోలుగా మార్కుల్లో జీరోలుగా ఉంటారు. ఇట్లా కనిపిస్తున్నా అమ్మాయిలపై అల్లుతారు అబ్బాయిలు అలా! అలా! నీ పైనే నా వలపు. వస్తుంది రోజు తలపు అందుకే నాతో కలుపు. నీకిదే నా పిలుపు. అంటూ - కబుర్లంటారు, కాస్త ఖాళీ ఉంటే రా! అంటారు. నువ్వు ఉంటే చాలంటారు, ఇంకెవరు లేరంటారు, ఆపై ముద్దుఅంటారు, తరువాత వద్దంటారు, అనుభవించిన తరువాత నీ దారి నీ దంటారు, నా దారి కాదంటారు. కాలేజీ, ఓ ఇల్లుగా ! ఆ ఇల్లు మన తల్లిగా ! ఉంటూ, అవసరమైన పనులు తప్ప అర్థంలేని అడ్డుదారులకు పోయారో ! అనుభవించవలసింది ఉంటుంది. కాలేజీ లైఫ్ మళ్ళీ తిరిగిరాదు. ఎంజాయ్ చేయండి. విజ్ఞానం పెంచండి, మైండ్‌ల్లో ఉంచండి. మార్గాన్నీ వెదకండి. అభిమానం పెంచుకున్న అమ్మా ! నాన్నలకు ఆధారంకండి - పేరు ప్రతిష్టలు తీసుకురండి!

కోరికలకు పగ్గాలు వేయకపోతే కష్టాలలో పడతావు

ప్రాచీనాంధ్ర కవయిత్రుల కావ్యావతారికలు

డాక్టర్ గుమ్మా సాంబశివరావు M A . Ph,D

(ఫిబ్రవరి 2003 సం॥ 26-28 తేదీల్లో బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయ తెలుగు విభాగంలో జరిగిన జాతీయస్థాయి సెమినార్‌లో సమర్పించిన ప్రసంగపాఠానికి సంక్షిప్తరూపం ఈ వ్యాసం)

విశ్వ సాహిత్యంలో కవయిత్రుల సంఖ్య చాలా తక్కువ. వేద కాలంలో గార్గి, మైత్రేయి మొదలైన కవయిత్రులున్నారని తెలుస్తున్నది. లౌకిక సంస్కృత సాహిత్యంలో గంగాదేవి, రామభద్రాంబ, మధురవాణి మొదలైన ఆంధ్ర స్త్రీలు కవిత్వం రచించినట్లు కన్పిస్తున్నా తెలుగులో తాళ్లపాక తిమ్మక్క, మొల్ల, మోహనాంగి, రంగాజమ్మ, ముద్దుపళని, తరిగొండ వెంగమాంబ మొదలైనవారు ప్రాచీనకాలంలో కావ్యరచన గావించినట్లు స్పష్టమవుతున్నది.

ప్రాచీనాంధ్ర కవయిత్రులు అన్నప్పుడు ప్రాచీన కాలంలో ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న కవయిత్రులు అనే అర్థం వస్తుంది. అంటే ఆంధ్రదేశంలో ఉండి సంస్కృతంలో రచనలు చేసిన గంగాదేవి, రామభద్రాంబ మొదలైన వారిని కూడా ప్రాచీనాంధ్ర కవయిత్రులుగా పరిగణించాలి, కాని ప్రస్తుత పరిశీలనకు ప్రాచీన కాలంలో ఆంధ్రభాషలో రచనలు చేసిన కవయిత్రుల కావ్య అవతారికల్ని మాత్రమే తీసుకోవటం జరిగింది.

అవతారికల ప్రాముఖ్యం : కావ్య అవతారికలు సంస్కృత నాటకాలలోని నాందీ ప్రస్తావనల లాంటివని స్థూలంగా చెప్పవచ్చు. అవతారికల ద్వారా కృతికర్త, కృతిభర్తలకు సంబంధించిన అంశాలు. కావ్యరచనోద్దేశం, దైవస్తుతి, ఇష్టదేవతాస్తుతి, గురుస్తుతి, సుకవిస్తుతి, కుకవినింద, పూర్వకవిస్తుతి, కావ్యరచనా ప్రేరకులు, షష్ఠ్యంతాలు మొదలైనవి దర్శనమిస్తాయి. అవతారికలు కావాలకు పీఠకుల లేదా భూమికలు అని చెప్పవచ్చు. షష్ఠ్యంతాలు అంటే షష్ఠీ విభక్తిలో సాగే పద్యాలు.

తాళ్లపాక తిమ్మక్క : తెలుగులో మొట్ట మొదటి కవయిత్రిగా ప్రసిద్ధి పొందిన తిమ్మక్క పదకవితా పితామహుడైన తాళ్లపాక అన్నమాచార్యుని భార్య ఈమె సుభద్రా కల్యాణము రచించింది. అయితే ఇది ద్విపదచ్ఛందంలో సాగటం వల్ల దీన్ని 'పాటగా' పేర్కొన్నది. దీనికి అవతారిక లేక పోయినా ఈ రచన 'శ్రీకారం' తో ప్రారంభమైంది. ముగింపులో ఫలశ్రుతి ఉన్నది. ఈ పాటను పాడినా, విన్నా కలిగే శుభ ఫలితాలను తిమ్మక్క ముగించే సందర్భంలో చెప్పింది.

ఆతుకూరి మొల్ల :- తెలుగులో రామాయణాన్ని రచించిన కవయిత్రుల్లో మొట్టమొదటిది మొల్ల. 16వ శతాబ్దానికి చెందిన ఈమె రామాయణాన్ని ప్రారంభిస్తూ "శ్రీమహిమాభిరాముడు... ప్రోచుభక్తతతి రంజిలునట్లుగ నెల్ల కాలమున్' ' అని రచించింది. తర్వాత శివుడు, కృష్ణుడు, వినాయకుడు, లక్ష్మి, పార్వతి, సరస్వతీ దేవి మొదలైన వారిని స్తుతించింది. సంస్కృత ఆంధ్ర కవుల్ని స్మరించింది. తన తండ్రి శివభక్తుడని, పేరు 'కేసయ' అని పేర్కొన్నది. తర్వాత కావ్యనిర్మాణ పద్ధతులు తనకు తెలియ వంటూనే "నెఱి గవిత్వంబు, జెప్ప నేర్చు కొంటి" నన్నది.

"తేనెసోక నోరు తీయన యగురీతి - తోడనర్థ మెల్ల తోచకుండ

గూఢ శబ్దములను గూర్చిన కావ్యమ్ము మూగ చెవిటి వారి ముచ్చటగును" అని కవితా నిర్మాణ పద్ధతిని గూర్చి తెలిపి కావ్య రచనను చేసేటప్పుడు జాగ్రత్త వహించాలని పరోక్షంగా ప్రబోధం చేసింది.

మోహనాంగి : సాహితీ సమరాంగణ సార్వభౌముడైన శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల కుమార్తె మోహనాహి. ఈమె చాలాకాలం సాహితీ లోకానికి పరిచయం కాలేదు. శ్రీ సెట్టి లక్ష్మీనరసింహంగారు 1929లో ఈమెను గూర్చి తెలియ జేశారు. ఈమె రచించిన 'మారీచి పరిణయం' అసంపూర్తిగా లభించింది. దీన్ని 1973లో డా॥ కావుటూరు వెంకట రామచంద్ర రావుగారు ప్రకటించారు. ఈమె 'అవతారిక' ను బట్టి అనేక చారిత్రక విశేషాలు వెల్లడి అయ్యాయి. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల జన్మజరిగిన తేదిని గూర్చి, ఆయన తల్లి నాగాంబను గూర్చి పలు విషయాలు వెల్లడి అయ్యాయి. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు తన భార్య పేరు తిరుమలదేవి, కుమార్తె పేరు తిరుమల దేవి కావటంతో కుమార్తెను 'మోహనాంగి' అని పిలిచాడని కవయిత్రి.

"తిర్మల దేవికే పాడమితిన్ ముమ తిర్మ లాంబయున్

చర్మిలి పేరునాకిడియున్నట్టు గదా పిలువంగ రామి, నన్

గుర్మిని 'మోహనాంగి' యను క్రొత్త సమాఖ్యను బిల్చు తండ్రికిన్

స్వయంకృషితో పైకి వచ్చినవారి దగ్గర అదృష్టం గురించి మాట్లాడరాదు

జన్మము గోపి యిచ్చినను జాలదుగాదె ఋణంబు దీర్పగన్" అని రచించింది.

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల ఆస్థానంలో పెద్దన, తిమ్మన, పాండురంగకవి, ధూర్జటి, మాదయగారి మల్లన మొదలైన అష్టదిగ్గజ కవులున్నారి తెలిపింది. మోహనాంగి రచనా రీతిని మెచ్చుకొంటూ రాయలు.

"చదువుల సరస్వతివి; మృదు కవితా శైలి స్త్రీలకేయనేలా తుదకుంగొమ్ములు తిరిగిన మదవత్కవి పుంగవులకు మహిని గలుగనే' ' అని పలికినట్లు రచించింది.

మోహనాంగి తాను రచిస్తున్న కావ్యాన్ని రాయలకు అంకితమిస్తానన్నది. అప్పుడు "నగలిచ్చెద నాణెములెచ్చుగనిచ్చెద, గోరినట్టి సొమ్మిచ్చెదనీ సొగసుంగృతి కన్యకగని, నడుచున్ నామెగము చూచి నాయ పలికెన్' ' అని తెలిపింది. మారిచీ పరిణయం అవతారికద్వారా అనేక విశేషాలు వెల్లడి అయ్యాయి.

రామభద్రాంబ: తంజాపుర పరిపాలకుడు, బహుగ్రంథకర్త, కవిపండిత పోషకుడు అయిన రఘునాథనాయకుని ఆస్థాన కవయిత్రి రామభద్రాంబ, ఈమె "రఘునాథాభ్యుదమము" కావ్యాన్ని సంస్కృతంలో రచించింది. ఈమె తెలుగులో పూరించిన సమస్య ఒకటి.

"ఏలినరి రాజులు; భూరమణులు నిన్ను జాల బొగడుదురు భూళీ స్వారాజనీ రేరాజని; రారాజని యచ్యుతేంద్ర రఘునాథ నృపా!" అనేది ప్రచారంలో ఉన్నది ఈమె తెలుగు కావ్యాలు ఏవీ లభించలేదు.

రంగాజమ్మ: విజయరాఘవుని ఆస్థాన కవయిత్రి రంగాజమ్మ. కనకాభిషేకాన్ని పొందిన మొట్టమొదటి కవయిత్రిగా ఈమె ప్రసిద్ధి పొందింది. ఈమెమన్నారు దాసవిలాసము (పదకావ్యం) ఉషా పరిణయము (పదకావ్యం) మన్నారు దాసవిలాసము (యక్షగానం) రచించింది మన్నారు. దాసవిలాసము పద్య కావ్యంలో సుకవిస్తుతి, కుకవినింద, కావ్యరచనా ప్రేరకుడు, కథానాయకుని వంశ వర్ణన, మొదలైనవి. అవతారికలో తెల్పింది. షష్ఠ్యంతాలను ప్రథమ శ్వాసం చివర రచించింది. ఉషా పరిణయంలో ఇష్ట దేవతాస్తుతి, సుకవిస్తుతి, కుకవినింద గావించి కృతిభర్తమైన విజయ రాఘువ నాయకుని "శ్రీ రాజ గోపాల సేవా మహిమ చేతనేరాజు ధరనెల్లచుండు" - అనే రీతిలో ప్రశంసించింది.అవతారిక చివర కనకతులా పురుషులు వినుత మహాదాన కవిత విద్యత్తతికిన్ ఘనశబ్దార్థ నిగుంభన; జనితబుధ్యాంద సకలసన్నుత కృతికిన్" అనే షష్ఠ్యంతాల్ని రచించింది. మన్నారు దాస విలాసము యక్షగానంలో రాజగోపాలస్తుతి, దశావతార వర్ణన ప్రారంభంలో చేసింది.

ముద్దుపళని : 18వ శ॥ ప్రతాపసింహుడు తంజావూరు పాలకుడు, ఈయన ఆస్థాన కవయిత్రి ముద్దుపళని. ఆమె రాధికాసాంత్వనం రచించింది. ఇది మితిమీరిన శృంగార రచనగా ప్రసిద్ధి పొందింది. ఈ అవతారికలో కలలో కనిపించి శ్రీ కృష్ణుడు కావ్యాన్ని వ్రాయమని ఆదేశించినట్లు చెప్పింది. శ్రీ కృష్ణ స్తుతితోనే కావ్యాన్ని ప్రారంభించింది. సంస్కృతాంధ్ర కవులకు వందనం చేసింది. కావ్యనిర్మాణ హేతువును, చెలువుగ బూర్వ సత్కవులు చేసిన కబ్బము లెన్నోయుండగా

జెలిమని నీ కృతిన్ గణన సేతురె సత్కవులాంటిరామెనా?

భళి! కయికొందు రెట్లనిన బ్రద్మపు దేనియ నాను తుమ్మెదల్

పులిసి హసించకేయితగ పుష్పమరందము లోలిగ్రోలవే" అని రచించింది. ప్రతాప సింహుని ప్రశంచించటమే కాకుండా, తన వంశాన్ని గూర్చి కూడా వర్ణన చేసింది. అవతారిక చివర షష్ఠ్యంతాలు రచించింది.

తరిగొండ వెంగమాంబ : (1730 - 1817) ఈమె బాలవితంతువు, వేంకటాచలపతి భక్తురాలు. ఈమె ద్విపద భాగవతాన్ని దానిలో తన రచనల్ని గూర్చి తెలిపింది. అవతారికలో చెప్పిన అంశాన్ని బట్టి నరసింహ శతకం, నరసింహ విలాసకథ, శివ నాటకం, పారిజాతాపహరణం రమాపరిణయం, చెంచునాటకం గోపికానాటకం మొదలైన రచనలు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈమె రచనలన్ని ఆధ్యాత్మిక సంబంధమైనవే. విష్ణుభక్తి ప్రభోధాత్మకాలే ఈమె అవతారికల్లో దేవతాస్తుతి మిక్కుటంగా ఉన్నది.

మదినెను భద్రయ్యమ్మ : జమీందారు కుటుంబమైన గోడేవారి యింటపుట్టి కమనీయ కవితా ఝురుల్ని ప్రవహింప జేసిన కళింగాంధ్ర కవయిత్రి సుభద్రయ్యమ్మ క్రీ.శ. 1781 - 1840 ప్రాంతానికి చెందింది. ఈమె రాఘవ శతకం, రఘురామ శతకం, శ్రీ కృష్ణ శతకం, శ్రీరామదండకం మొదలైన రచనలు చేసి భక్తి ప్రభోధాత్మమైన పద్యాలు నిర్మించింది.

ప్రాచీనకవయిత్రుల రచనలు పురుషుల రచనలకు ఏ మాత్రం తీసిపోనివని, వీరి అవతారికలవల్ల కవితా ధర్మాలు, ఇష్టదేవతాస్తుతి, కావ్యరచనోద్దేశం, కావ్యరచనా ప్రేరకుడు, సుకవిస్తుతి, కుకవినింద, మొదలైన ఎన్నో విషయాలు స్పష్టమయ్యాయని చెప్పవచ్చు.

నీకు ఇతరులు హానిచేస్తే భరించలేవు. అలాగే నీవు ఇతరులకు హాని తలపెట్టకు

జాషువా ఖండ కావ్యాలు - పరిశీలన

- డాక్టర్ చల్లా శ్రీరామ చంద్రమూర్తి, తెలుగు శాఖ.

క్రీ.శ. 1895 లో గుంటూరు జిల్లా వినుకొండలో జాషువా జన్మించారు. లింగమాంబ వీరయ్యలు గుఱ్ఱం జాషువా తల్లిదండ్రులు. వినుకొండలోని మిషనరీ స్కూలులో తెలుగు పండితునిగ పని చేశారు. కొంతకాలం మద్రాసు ఆకాశవాణి కేంద్రం లో పనిచేశారు తెలుగు సాహిత్యంలో నున్న అనేక ప్రక్రియల్లో సమర్ధవంతంగా, కలకాలం తెలుగు ప్రజలు చదువుకోవలసిన విధంగా తేలిక పదాలతో గంభీర భావాల్ని ప్రదర్శిస్తూ రచనలు చేసిన జాషువా ప్రాతఃస్మరణీయుడు. ఆధునిక సాహిత్యంలో సంస్కరణ భావాలను పద్యం ద్వారా వెల్లడించిన అగ్రశ్రేణి కవీంద్రుడు జాషువా. సమాజాన్ని అవగాహన చేసుకోవడంలో పరిణితి చెందిన జాషువా కులమత భేదాలను ఖండిస్తూ, ఆర్థిక అసమానతలను నిరశిస్తూ, బహుప్రజల అభివృద్ధిని ఆకాంక్షిస్తూ కవితను ప్రకటించిన జాషువా మొదటి తరానికి చెందిన దళిత కవిగ కొనియాడబడుతున్నాడు. ఖండకావ్యం అనే ప్రక్రియకు జాషువా రచనలు మచ్చుతునకలు. కవికోకిల, మధుర శ్రీనాధ, నవయుగ కవి చక్రవర్తి అనేవి ఈ కవికున్న బిరుదులు - కొన్ని సందర్భాల్లో సామాజికంగా అసమానతలకు గురైనప్పటికీ కనకాభిషేకాన్ని పొందారు. ఈ కవికి గండపెండేరాన్ని తొడిగి గౌరవించి తమ కవితాభిమానాన్ని తెలుగు ప్రజలు చాటుకున్నారు. ధారాపాతమైన వేగంతో, హృదయాలకు హత్తుకొనే రీతిలో పద్యాలను రచించడంలో ఈ కవికి ప్రత్యేక స్థానమున్నది.

జాషువా రచనల్ని స్థూలంగా లఘు కావ్యాలు, కావ్య ఖండికలు, ఖండ కావ్యాలు, గద్య రచనలు, నాటకాలు, ఆత్మకథ వంటి పేర్లతో విభజించవచ్చు. ప్రస్తుత వ్యాసం ఖండకావ్య పరిశీలనకు మాత్రం పరిమితమౌతున్నది.

'ఖండ కావ్యం' పరిశీలన : ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలో ఖండకావ్యం ప్రథమ గణ్యమైన ప్రక్రియ. రాశిలోనూ, వాసిలోనూ ప్రత్యేకత సంతరించుకున్న ఈ ప్రక్రియకు జాషువా నిర్మాత వంటివాడు.

ఇరవయ్యో శతాబ్దంలో తెలుగులో వికసించిన ఖండకావ్య ప్రక్రియ ప్రాచీన సంస్కృత లాక్షణికులచే ఒక కావ్య భేదంగా గుర్తించబడింది. సంస్కృతాంగ్ల సారస్వతాల అధ్యయంవల్ల ఈ ప్రక్రియ రూపుదిద్దుకునేందుకు కారణమైంది. ప్రాచీన సంస్కృత లాక్షణికులు ఛందోబద్ధమైన శ్రవ్యకావ్యాలను నిబద్ధ, అనిబద్ధాలుగా విభజించారు. ముక్తకం, యుగ్మకం, కులకం వంటి రచనలు; సంఖ్యా పరిణామాన్ని బట్టి రూపుదాల్చిన రత్నావళి, విశ్వావళి, తారావళి, శతకం, సప్తశతి వంటి లఘు రచనలు అని బద్ధాలుగా సంస్కృతాలంకారికులు పరిగణించారు. "ఖండకావ్యమనగా చిన్నకథ, కొన్ని పాత్రలు పరిమిత పద్యములుండి ఆశ్వాస విభక్తము కాని రచన కావచ్చును. లేక పద్యమో, కొన్ని పద్యములో ఉన్న రచన కావచ్చును. గురజాడ వారి దేశభక్తి గేయము రాయప్రోలు వారి తృణకంకణము ఖండకావ్య శ్రేణిలోనే చేరును. 1. అని వ్రాసిన ఆచార్య సి. నారాయణరెడ్డిగారి నిర్వచనం ఖండకావ్య స్వరూపాన్ని గుర్తించడానికి వీలవుతుంది. "ఏదో ఒక అంశాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని కవి హృదయంలో పొంగి పొరలిన భావ పరంపరయే ప్రాధాన్యం వహించే రచనను కావ్యఖండిక అని పేర్కొనవచ్చు. ఇది ఆత్మాశ్రయ రీతికి చెందిన ఆంగ్లమందలి (Lyric) అన్న పదానికి తుల్యమైంది. ఇక ఒకటి రెండు పాత్రలతో, ఇతివృత్త ప్రాధాన్యం లేక ఆశ్వాస విభక్తం కాక రచింపబడిన దానిని ఖండకావ్యమన వచ్చు" 2 అని ఈ కవిని గూర్చి పరిశోధన చేసిన డాక్టర్ బి. భాస్కర్ చౌదరిగారు జాషువా గారి ఈ ఖండ కావ్యాన్ని కావ్య ఖండికలని, ఖండ కావ్యాలని రెండుగా విభజించారు. ప్రస్తుత వ్యాసంలో ఈ రెండు భాగాలు కలిసి ఖండ కావ్యాల కోవలోనే స్వీకరించడమైనది.

అయోమయం: ఇది భారతి జూన్ 1933 లో ప్రచురింపబడింది. కొందరు భావకవులు అవధుల్లేని స్వేచ్ఛను ఆసరాగా తీసుకుని అర్థంకాని ఊహాలోకాల్లో విహరిస్తూ చెప్పే కవిత్వాన్ని నిరసిస్తూ జాషువా చెప్పిన పద్యమే అయోమయం.

కవి సమయంబు దప్పి నుడికారపు సొంపును బాడుచేసి,
నీ వెవతుక కోసమో కుమిలి యేడ్చుచు చక్కని తెల్గుకైతే,

కాయువులు గుదించి యేమిటి కయోమయం బొనరింతు వీవు?
నీవ కవనము పాడుగాను వెడగా! యిక నేమియు రమ్ము దారికిన్

కవిత్వం సమాజ కళ్యాణానికి తోడ్పడేదిగా ఉండాలని జాషువా సూచన.

నేటికైత : మూడు పద్యాలు మాత్రమే ఉన్న ఈ ఖండికలో తెలుగు కవితారీతుల్లో పెచ్చుమీరుతున్న అవాంఛనీయ రీతుల్ని "మరమ్మత్తు' ' చేయ సంకల్పించి చెప్పిన పద్యాన్ని గమనిద్దాం.

మొత్తము మీద నాంధ్ర కవి ముఖ్యులు పెట్టిన కట్టుబాట్లలో
నుత్తమ మధ్య మాధములున్నవి. వానిని కొద్దిగా మరా
మత్తొనరింప నౌ ననెడు మాటకు నేనును సమ్మతింతు, నీ
బిత్తల తోక బీకుడు కవిత్వపు ఫక్కి ననాదరించెదన్.

సంప్రదాయ బద్ధమైన ఛందోమార్గాన్ని అనుసరించిన జాషువా అభ్యుదయ రచనల పేరుతో దిగజారుడు రచనలు చేస్తున్న కవుల్ని మరామత్తు చేయాలని సూచించాడు.

ఈ కోవలో చెప్పుకోదగ్గవే శారదాదర్శనము, కాలము, ఊరడింపు మాతృప్రేమ, రాజదర్శనము, గుణపాఠము, విజ్ఞప్తి వంటివి. "బ్రతకలేక బడిపంతులు" అన్న సామెతకు నిదర్శనం ఈ కవి జీవితం. నెలకు ఎనిమిదిన్నర రూపాయాల జీవితంతో కష్టాలను నవ్వుతూ భర్తిస్తూ జీవితాన్ని కొనసాగించిన దశలో జాషువా తీర్చి దిద్దిన అక్షరమాల చూద్దాం.

"ఇద్దరు సుతులుంగూరిమి; ముద్దియ మేరాంబతోడ ముట్టెడి జీతం
బద్దెకుముద్దకు చాకలి; పద్దుకు సరిపోక పెక్కుపాట్లు బడితిన్."

'నేను' అనే ఖండికలో జాషువా వ్రాసినవి రెండు పద్యాలు. ఆయన బాహ్య అంతః సౌందర్యాల్ని వ్యక్తపరుస్తాయి. కవి వ్యక్తిత్వాన్ని అద్దంపట్టి చూపేందుకు తార్కాణాలు ఈ కోవలో దేశభక్తిని ప్రబోధించేవి కూడా చోటు చేసుకున్నాయి. హిందూరమ, స్వేచ్ఛా దినము, తస్మాత్ జాగ్రత్త, రక్త తిలకం, సింహనాదము వంటి వాటివి దేశాభిమానాన్ని ప్రజల్లో రగిలించాయి. 1928లో భారతి సాహిత్య మాస పత్రికలో ముద్రితమైన "ఆంధ్రుడను" అనే ఖండిక జాషువాలోని ఆంధ్రాభిమానాన్ని గుర్తుచేస్తుంది. పాఠకుల నవనాడుల్లోనూ జాతీయతా భావాలు పాదుకొల్పే రీతిలో సాగిన ఈ పద్యాలు 5 మాత్రమే.

సీ. బహు దేశములను చేర్వడసి మీసము దీటు
భరత ఖండంబు నా పాఠశాల
స్తనయుగంబున గాన సాహిత్యములు గల్గు
భాషావధూటి నా పంతులమ్మ
సాందీపని సమక్షమందు విద్యగడించు
వనమాలి నా సహ పాఠకుండు
భక్తి వైరాగ్య భావముల తావలమైన
భాగవతంబు నా బాల శిక్ష
గంటము ధరించి మోహనాక్షరము లెనయ
ప్రతి ఫలించెడు నా మహోన్నత విభూతి
వ్రాసికొందును దశ దిశా ఫలక పంక్తి
గడన కెక్కిన యాంధ్ర పుత్రుడను నేను.

"…. గగన మండలి మార్మోయ కంఠమెత్తి …. "నుదువు దప్పని యాంధ్ర పుత్రుడను నేను" అని రచించిన జాషువా వాక్కు సత్యదూరం కాబోదు. "నా వాణి శాశ్వత కీర్తిని నాకు సమకూర్పగలదు" అన్న జాషువా ఆత్మ విశ్వాసానికి ఈ కవితా ఖండిక నిదర్శనం. తెలుగుతల్లి, ఆంధ్రభోజుడు, గుంటూరు సీమ, యుగంధర మంత్రి, తెలుగు గడ్డ మొదలైన కవితలు జాషువాలోని చారిత్రక విషయాల అవగాహనతోపాటు సామాజిక స్పృహ గుర్తించవీలవుతున్నది. ఈ కవిలోని కాల్పనిక కవితాధోరణికి "తెలుగు వెలుగు" అనే కవితను చెప్పుకోవచ్చు. ఇరవయ్యో శతాబ్దంలో సాగిన దేశాభిమానము, ఆంధ్రాభిమానము రెండూ ఈ కవి రచనల్లో కనిపిస్తాయి.

జాషువా కవితా ఖండికల్లో బుద్ధుడు, క్రీస్తు, రంగా, నాగార్జునుడు, రాష్ట్రపతి వంటి మహనీయులు స్తుతించబడ్డారు. జాతిని జాగృతం చేసే మహానుభావులు ఈ వరుసలో చోటు చేసుకున్నారు. వేమన యోగీంద్రుడు, శబ్ద శాసనుడు, తబిసివస్తాదు భట్టుమూర్తి, వీరేశలింగ కవి, తిక్కయజ్వ మొలగు కవుల్ని జాషువా పద్యరూపాల్లో సేవించారు. వీరులు, కళాకారులు, జీవనదులు ఈ కవి కీర్తనకు పాత్రమయ్యాయి. స్మృత్యాత్మకాలు సంఘ సంస్కారకాలు ఈయన చిన్న కవితల్లో కనిపిస్తాయి. వీటిల్లో ఇంటిగుట్టు చెప్పుకోదగింది. పదిపద్యాల్లో సాగిన ఈ కవిత దళితుల్లోని విభేదాల్ని దాపరికం లేకుండా బయట పెట్టారు "మేలుకొలుపు, మాత" మొదలగునవి ప్రజల్ని చైతన్యవంతుల్ని చేసేవి కాగా చీట్లపేక, ఆవేదన సదాచారముమొదలైన కవితలు సమాజానికి సందేశాన్నిచ్చేవి. ఇంకా ప్రకృతి వర్ణనల గూర్చి వ్రాసిన కవితలే కాకుండా పర్వదిన

ప్రశంసాత్మక కవితలు జాషువా రచనల్లో జాలువారాయి. "వ్యధాభరితమైన హృదయం నుండి పొంగి పొరలిన భావవేగమే జాషువా కావ్య ఖండికలకు జీవనాడి" అని చెప్పవచ్చు. పాఠకుల హృదయాల్ని కదిలించేలా సూటిగా వాడిగ ఈ పద్యాలు రావడానికి కారణం కవితల్లో కూడా రసహృదయాన్ని చూడగలగడం కవి నైజమని చెప్పాలి. గబ్బిలమనే కావ్యాన్ని ఇక్కడ ఉదాహరణగ సూచించవచ్చు. 'శిశువు' అనే ఖండికలో పసిపిల్లవాని మనస్తత్వాన్ని అద్భుతంగ చిత్రించారు.

బొటన వ్రేల ముల్లోకముల చూచి లోలోన
నానందపడు నోరులేని యోగి
మొన్న మొన్న నిలకు మొలిచినాడు.

చంటి పిల్లవాని బోసినవ్వులు చూసి ఎంత ఆనందిస్తామో, ఈ ఖండికలోని పద్యాలను చదివినా, విన్నా అంతటి ఆనందాన్ని పొందగలం. ద్రాక్షపాక శైలిలో జాషువ ఖండికలు అలరారు తున్నాయి.

ఊయేల తొట్టి యేముపదేశ మిచ్చునో
కొసరి యొంటరిగ నూ కొట్టుకొనుచు
'నాదు పసిడికొండ నారత్న' మని తల్లి
పలుకు పలుకు వితడు నిలుపుకొనునే?

ఇటువంటి అందమైన పద్యాల్లో నేటి బాలలు, పెద్దవారికి అనుకూలంగా ఉంటారో కాదోననే సందేహం వాస్తవానికి దగ్గరే. స్వప్నకథ, అనాధ (1932) గబ్బిలము (మొ.భా. 1941) కాందిశీకుడు (1945) గబ్బిలము (రెం.భా. 1946) బాపూజీ, నేతాజీ (1948) స్వయంవరం (1950) రాష్ట్రపూజ (1953) కొత్త లోకము (1956)ముసాఫరులు (1963) నాగార్జున సాగరము (1966).

నా కథ : శాఖోపశాఖలుగా నవ్యాంధ్ర కవిత్వం విస్తరించిన కాలంలో భావ కవితా వృక్షం 1930వ ప్రాంతంలో తన విస్తృత రూపాన్ని ప్రదర్శిస్తోంది. భావకవులు తమ ఊహాలోకాల్లో తేలిపోతూ అందమైన రచనలు చేస్తున్న కాలమది. ఆ రోజుల్లోనే జాషువ క్రొత్త రీతుల్లో ఆలోచిస్తూ పేదవాని బ్రతుకుల్ని అక్షరబద్ధం చేయాలనే సదాశయంతో రచించిన స్వప్నకథ, అనాధ అనే రెండు ఖండికలు సమాజాన్ని ప్రశ్నిస్తూ సంధించిన శరాల్లాంటివి. దరిద్రులు సంఘంలో అస్పృశ్యులుగా పరిగణింపబడి, దుర్భర పరిస్థితులకు గురిచేయబడతారని స్వప్నకథలో రచయిత చెప్పే ప్రయత్నం చేశారు. "అన్నమో రామచంద్రా అని పట్టెడన్నం కోసం అలమటించే వారని, కడుపునిండిన వారు కసరికొట్టేతీరు దయనీయంగా దీనిలో చిత్రితమైంది.

అనాధ : కుండపోతగా కురుస్తున్న వర్షాన్ని తట్టుకోలేక అనాధ చంకనున్న బిడ్డ ప్రక్కనున్న ఇంటి చావడిలోనికి పోయి నిలబడింది. వానలో తడిసి వచ్చిన పెంపుడు కుక్కకు ఉపచారాలు చేస్తున్న ఆ గృహ యజమాని తన యింటి పంచనంటుకొన్న పాపానికి "మా లెత" పై మండి పడ్డాడు. ఈ సందర్భంలో జాషువ పసరంకన్నా హీనంగా పంచమ జాతి చూడబడుతోందని సమాజంలోని అసమానతల్ని వేలెత్తి చూపాడు.

గబ్బిలము : మనిషికి మనిషికి మధ్య పూడ్చలేనంతగా అగాధాన్ని సృష్టించిన వర్ణ వ్యవస్థపై జాషువ ఎక్కుపెట్టిన "కొరడా" గబ్బిలము అనే ఖండ కావ్యము.

"మంచి చెడ్డలు మనుజులందున ఎంచి చూడగ రెండె కులములు అని గురజాడ అప్పారావు గారు సమత్వాన్ని చాటుతూ గుణాన్ని అగ్రభాగాన ఉంచుతూ మానవ మస్తిష్కాల్ని కదిలించాడు. గుండెల్ని పిండివేసే సామాజిక దురాన్యాయాల్ని ప్రతిఘటించడంలో జాషువ ఎంచుకున్నది గాంధీయ మార్గాన్ని అని చెప్పిన చౌదరిగారి మాటలు అక్షర సత్యాలు.

కాళిదాసు రచించిన మేఘ సందేశాన్ని మనసులో నుంచుకొనుట నేనీ కావ్యము రచించడానికి కారణమైనదని జాషువ స్వీయ మాటల్లోనే తెలిపాడు. తన చుట్టూ నెలకొన్న హృదయ విదారమైన పరిస్థితులు జాషువను కుదిపి వేయడంతో రూపుదిద్దుకొన్న కావ్యం గబ్బిలం. సామాజికంగా అన్యాయలకు బలియై, సవర్ణ హిందువులచే వెలివేయబడ్డ పంచముని గబ్బిలానికి ప్రతీకగా గుర్తించి కావ్య రచన చేశారు. తెలుగు సాహిత్యములో ఈ కావ్యానికి ప్రత్యేక స్థానమున్నది. దీన్లో చెప్పులుకుట్టి జీవనం సాగించే కటిక పేదవాడు, అంటరాని వాడు కథానాయకుడు పక్షిజాతికి, జంతు జాతికి చెందని ప్రత్యేక ప్రాణిగా గబ్బిలం పరిగణించబడింది. అలాగే ఉన్నత వర్ణానికి, బడుగు ప్రజల వర్ణానికి చెందని పంచమ కులస్థుడు ఇందలి నాయకుడు. తమ దీన గాథల్ని పరమ శివునకు నివేదించేందుకు సందేశ సాధనంగా గబ్బిలమనే ప్రాణిని స్వీకరించడం ఎంతో సముచితమని చెప్పవచ్చు.

ముప్పు ఘటించి వీని కులమున్ గబళించి దేహమున్
బిప్పి యొనర్చు నీ భరత వీరుని పాదము కందకుండగా

జెప్పులు కుట్టి జీవనము చేయునుగాని నిరాకరింపలే
దెప్పుడు నప్పు వడ్డిది సుమీ భరతావనిక వీనిసేవకున్

అనే పద్యంలో పేదవారిని మానవతా దృక్పథంతో సాకాలని అంతర్లీనంగా కలి సమాజానికి సూచించాడు.

"...... వాడు చెమటోడ్చి ప్రపంచమునకు
భోజనము బెట్టు వానికి భుక్తిలేదు ఈ మాటల్లో శ్రామిక వర్గాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని రచయిత పలికారు.

వర్ణవివక్షతల్ని వేలెత్తి చూపుతూ; వాయు భక్షకుడైన నాగరాజు పంచముని గాలి సోకితేనే కసరి బుసకొడతాడని కసరి బుసకొట్టు నాతని గాలిసోక

నాల్గు పడగల హైందవ నాగరాజు అని పలకడంలో హైందవంలోని చాతుర్వర్ణ్యవ్యవస్థ సూచితమైనది. వాని తనమీద పలిమిన పంకిలమును

గడగి కరుణింపలేదయ్యె గగన గంగ దీంట్లో రచయిత

ఆకాశ గంగ కూడా ఈ పంచముని పునీతం చేయలే దన్నారు. హైందవుల పవిత్ర గంగాజలాన్నే పవిత్రతకు ప్రతీకగా రచయిత ఇక్కడ ఎంచుకున్నాడు.

వీని నుద్ధరించగ భగవంతుడే లేదు. బొమ్మలకు, విగ్రహాలకు పెళ్ళిళ్ళు చేయడానికి వందలు, వేలు ఖర్చుపెడుతున్నారేగాని, పేదవాని భిక్షా పాత్రలో మెతుకు విదల్చడానికి కూడా ఇష్టపడడం లేదంటూ రచయిత చెప్పి 33 కోట్ల మంది దేవతలున్న ఈ దేశంలో యిక పేదవాని ఆకలి తీరేదెన్నడని? సూటిగా ప్రశ్నిస్తాడు తమ జాతి పడుతున్న కడగండ్లను పూజారి లేని వేళ పరమ శివునకు నివేదించుమని గబ్బిలాన్ని కోరుతాడు. తలక్రిందులుగ వ్రేలాడే గబ్బిలాలు మునులకు ప్రతీకలంటూ, మావంటి పేదవారి బాధల్ని అర్థం చేసుకోవడానికి "ఆర్ధత అవసరం అనేపద ప్రయోగంలో కవి చూపిన ప్రత్యేకత గుర్తించవచ్చు. సమాజాన్ని సంస్కరించడానికి ఈ కవి తనకు అబ్బిన కవితా మార్గానికి 'గాంధీయ' వాదాన్ని జోడించాడు. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలో "గబ్బిలము" కావ్యానికి ప్రత్యేక స్థానమున్నది.

కాందిశీకుడు : నిరపరాధులగు మానవులను నిష్కారణముగ ఆకలి గొనుచున్న నేటి ప్రపంచ యుద్ధ భీషణ కాలమున శాంతి, అహింసల గొప్పతనాన్ని చాటి చెప్పడమే నా ఆశయంలోని 'కాందిశీకుడు కావ్య నిర్మాణోద్దేశాన్ని జాషువ తెలిపారు.

స్వయం వరము : కావ్యం పేరు స్వయం వరం, వధువు స్వరాజ్యం పెండ్లికొడుకులు ప్రజలు. మహాత్ముని సత్యాగ్రహ యజ్ఞంలో స్వరాజ్య బాల జన్మించింది. ప్రతిఫలంగా బాపూజీ బలవన్మరణాన్ని స్వీకరిస్తాడు. ఇది దీని కథ.

ఇంకా ఇలాగే కొత్తలోకము ముసాఫరులు, బాపూజీ వంటివి. బాపూజీ స్మృతి కావ్యం. బాపూజీ మరణవార్తకు కవి గుండెల్లో పెల్లుబికిన శోకోద్వేగమే బాపూజీ కావ్యం. మన దేశ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంతో ముడిపడిన జాతిపిత జీవితంలోని సహాయ నిరాకరణ, ఉప్పు సత్యాగ్రహం, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం వంటి ప్రధాన భూమికల్ని తన స్మృతి ప్రవాహంలోకి తెచ్చుకుని చిత్రించిన కావ్యం బాపూజీ.

నేతాజీ అనే ఖండిక సుభాస్ చంద్రబోస్ జీవితాన్ని ఆపాదమస్తకం స్పృశించి వర్ణించిన ఖండకావ్యం. రాష్ట్ర పూజ, నాగార్జున సాగర్ వంటివి ఖండికల వరుసలో ఎన్నదగ్గవి రాష్ట్ర ప్రాదుర్భావాన్ని మొదట ఖండికలో చెప్పారు. "నేటి ఆనకట్టలే ప్రజల ప్రత్యక్ష దేవాలయాలు అన్నట్లు నాగార్జునసాగర్ ఆనకట్ట నిర్మాణంవల్ల ఒనగూడు మేలును కవితాత్మకంగా జాషువ తెలుగు సాహితీ ప్రియులకు అందించి తరించారు.

పారశీక కవియైన 'పిరదేసి' ని గూర్చిన రచన కరుణరసాత్మక కావ్యం. ముంతాజ్ మహలు కవి కల్పనా పటిమకు కళా దృష్టికి , తాత్త్విక ప్రబోధానికి తార్కాణం. జాషువ రచించిన క్రీస్తు చరిత్ర కావ్యానికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి అవార్డు వచ్చింది.

జాషువా ఖండ కావ్యాలు సాంఘిక సంక్షేమ దృష్టితో మానవ కళ్యాణ కాంక్షతో రచించబడ్డాయి. మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా కావ్యప్రక్రియల్ని చేపట్టిన నవయుగ కవి చక్రవర్తి జాషువా. విశ్వనరుడు నేను అని చెప్పుకొన్న జాషువ కులమతాల సరిహద్దుల్ని తొలగించి సర్వమానవులు సోదర భావంతో మెలగినప్పుడే సామాజిక వికాసం సాధ్యమౌతుందని ఆశించాడు.

(26-28 ఫిబ్రవరి 2003 తేదీలో కాశీహిందూవిశ్వ విద్యాలయం తెలుగు శాఖవారు నిర్వహించిన జాతీయ స్థాయి సెమినార్‌లో సమర్పించిన ప్రసంగ పాఠం)

దేవులపల్లివారి మోహనమురళి

నారాయణమ్ సురేష్ బాబు, సంస్కృత శాఖ

" ఆకులో ఆకునై, పువ్వులో పువ్వునై, కొమ్మలో కొమ్మనై, నునులేత రెమ్మనై ఈ అడవీదాగిపోనా, ఇచటనే ఆగిపోనా" అనగానే మున్ముందు జ్ఞప్తికి వచ్చేది కృష్ణశాస్త్రి, ఆ తరువాత కృష్ణపక్షం. కృష్ణశాస్త్రి కవితా వైభవానికి "కృష్ణపక్షం" రచన ఒక దర్పణం. కృష్ణశాస్త్రి పేరు వినగానే సాహితీ ప్రియులలో ఒక వింత గొలిపే కవితా వస్తువులు గుర్తుకు వస్తాయి. మల్లెపూదే నెలసోనలు, పగడాల చిగురాకులు, మంచు ముత్యాలసిరులు, తొలిప్రొద్దు తెమ్మరతోడ పరుగెత్తే కోయిలలూ జ్ఞాపకం వచ్చి, మధురానుభూతుల్ని మిగిల్చి, మనసున మల్లెల మాలలతో నూగిస్తాయి.

కందుకూరి వారితో మొదలైన ఆధునిక కవితా చైతన్యంతో ఎన్నో పాశ్చాత్య భావాలు, ధోరణులు చోటు చేసుకున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే అనేక సాహిత్య ప్రక్రియలలోభారతీయులు పాశ్చాత్యులను అనుసరించారు. సాహిత్య స్ఫూర్తితో పాటు, సాంఘిక చైతన్యాలను మేళవించి కవిత్వం వ్రాయడం అన్నది ఇక్కడనుంచే ప్రారంభమైంది. పాశ్చాత్యాదేశాలలో అనేక విప్లవాలవల్ల ప్రజలకు విసుగు పుట్టి, వారికి ఒకరకమైన శాంతి కలగ చేసుకోవడానికి అక్కడి తత్త్వవేత్తలు, సాహిత్యకారులు కొన్ని ఆధునిక ధోరణులను ప్రవేశపెట్టారు. వాటిలో ఒకటి "రొమాంటిక్‌తత్త్వం." కాని 20వ శతాబ్దంలో తెలుగు సాహిత్యంలో చోటుచేసుకున్న ఈ కాల్పనికోద్యమం లేక భావకవితా స్ఫూర్తి అనేది భిన్న నేపథ్యంలో అడుగిడింది. "ప్రజలవద్దకు కవిత్వం' ' అనే సాంఘిక స్ఫూర్తితో ప్రారంభమైన ఆధునిక తెలుగుసాహిత్యం గురజాడ వారి కాలంలో కాల్పనికోద్యమంలా, రాయప్రోలువారి నుండి భావకవితా తత్త్వంగా భాసించింది. సంప్రదాయ సాహిత్యానికి భరతవాక్యం పాడి, ఆధునిక భావజలాన్ని సాహిత్యంలో ప్రవేశపెడుతూ, భావకవిత్వావిర్భావం గావించారు. ఇది భావకవితా ప్రక్రియగా రూపొందింది. సాహితీ పిపాసులకు ఈ కవిత్వం దగ్గరైంది.

ఈ సాహిత్య చైతన్య ప్రవంతిలో రాయప్రోలు, నండూరి, కృష్ణశాస్త్రి, వేదుల, బసవరాజు, విశ్వనాథ, నాయని మొదలైన వారు జాజులుగా, విరజాజులుగా, మల్లెలుగా, మొల్లలుగా గుబాళించి రసికహృదయాలను వికసింప చేశారు. "అమలిన శృంగార భావానికి ప్రాధ్యాన్యత, సంయోగంకన్నా వియోగం పట్ల మక్కువ, బాహ్యస్వరూపవర్ణనల కన్నా, అంతర్నిర్మాణ స్వరూపాన్ని వర్ణించటం, ఊహా ప్రేయసిన సృష్టించుకొని విరహంలో వేగిపోవటం, ఈ విరహంలో ఆనందాన్ని చూసుకోవడం,ఆత్మాశ్రయ వృత్తికి దగ్గరగా అనుభూతులను వ్యక్తీకరించడం" మొదలైన భావాలకు హిమవన్నగ మూర్తి కృష్ణశాస్త్రి.

సాత్త్వికంగా కట్టులో, జుట్టులో, నడకలో, నడతలో, ప్రత్యేకత చూపి, చెవుల మీదుగా వ్రేలాడే గిరజాలు, నడిమి పాపట, వల్లె వాటుగా వేసిన కండువా, జానువులను దాటి "బెంగాలీ పద్ధతి లాల్చి", మిలమిల మెరిసే కళ్ళజోడు, ఎల్లప్పుడు గుప్పుగుప్పుమనే అత్తరు పరిమళాలు "మొదలైన కృష్ణశాస్త్రి వేషభాషా రీతులు. ఆనాటి సాహితీ పిపాసులను రంజింప చేసాయి.

ఈ భావకవిత్వాన్ని చాలామంది నిర్వచించారు. సమాధి స్థితిలో పయనించే భావకవి ప్రకృతికి రమణీయత్వాన్ని, శిల్పి, సౌంర్యతత్త్వాన్ని వెల్లి విరియచూస్తూ, ప్రకృతిలో ఉన్న సౌందర్యానికి ఒక ప్రతిమను కల్పిస్తాడు. ఆ ప్రతిమలను ఊహాప్రేయసిగా ఆరాధించడం భావకవులకు పరిపాటి. ఆ ఆరాధన కవిత్వరూపంలో హృదయతంత్రుల నుండి బయటకు వెళ్ళకక్కి హాయిని పొందుతాడు. "సర్వేజనాఃసుఖినోభవంతు" అన్నట్లు తమ ఆనందానుభూతులను ఇతరులకు పంచుతూ, సౌందర్యతత్త్వాన్ని కురిపిస్తారు. అయితే తను ఆరాధిస్తున్న ఊహా ప్రేయసిని ఆలంబనగా చేసుకొని శృంగారార్థ పూరితమైన కవిత్వాన్ని ప్రవహింప చేస్తూ, ప్రణయము, విరహము అనే వాటిలో కొట్టుమిట్టాడుతారు. దేశభక్తిని మదిలో తలస్తూ, స్వేచ్ఛతో కూడిన నిరంకుశ భావాలకు దగ్గరౌతాడు భావకవి. వీటినే భావకవిత్వ లక్షణాలుగా స్థూలంగా చెప్పవచ్చు.

"దేశమంటే మట్టికాదోయ్ - దేశమంటే మనుషులోయ్" అన్న గురజాడ కవిత్వంలో ఉండే మానవతావాదం కాల్పనిక కవిత్వశాఖకు

సంబంధించిందే. ఈ శాఖకు ముఖ్యలక్ష్యం సంఘసంస్కరణోద్యమమే. కాని 1925 లో వెలువడిన కృష్ణశాస్త్రిగారి "కృష్ణపక్షం" మాత్రం భావకవిత్వోద్యమంలోని భాగమే.

1897 లో పిఠాపురం దగ్గర చంద్రమపాలెంలో వన్నిలకు వారసుడుగా పుట్టిన కృష్ణశాస్త్రి చేతినుండీ జాలువారిన కావ్యమే "కృష్ణపక్షం". కృష్ణశాస్త్రి ఎన్ని రచనలు చేసినా ఈ ఒక్క కావ్యంలో జగద్విఖ్యాతిని పొందారు. "ఏవియొ అపూర్వ మధుర శక్తి స్ఫురించుగాని, అర్థముగాని భావగీతములు" అంటూ స్వప్నభావాలకు ఆలవాలమైన కృష్ణశాస్త్రి కవిత్వంలో ప్రకృతిలో తాదాత్మ్యత పొందిన కవి ప్రకృతిని మానవీరిస్తాడు. దీనివల్ల ప్రకృతికి కవికి మధ్య అభేదం ఏర్పడి ప్రకృతిలో భాగమవ్వడానికి సిద్ధమౌతాడు కవి.

"పక్షినయ్యెదను, చిన్ని ఋక్షమయ్యెదను, మధుపమయ్యెదను, చందమామనయ్యెదను,

వింత మెరుపు నయ్యెదను .... " అంటూ కలవరిస్తాడు.

ప్రకృతిని మానవీకరించిన సౌందర్య పిపాసుడై తనకు తెలిసిన మరొక ప్రపంచానికి పయనిస్తూ, దృశ్యమైన జగత్తులోని రమణీయత్వాన్ని ఆస్వాదిస్తూ "ప్రేమించడానికి" అలవాటు పడతాడు. ఈ "ప్రేమ" ద్వారా తనలో కలుగుతున్న మానసిక పరివర్తనను బేరీజు వేసుకుంటూ,

"గుండె గొంతుకలోన కొట్టాడుతాది - కూసుండ నీదురా కూసింతసేపు"

అంటూ అంతర్మథనావస్థకు గురౌతాడు భావకవి.

"నాకు వేదాంతం, తర్కం తలకెక్కవు" అన్న కృష్ణశాస్త్రి పరమ ఆధ్యాత్మికార్థంతో, అంతఃచైతన్య దర్శనంతో చెట్లు, గుట్టలు, నదులు, సెలయేరులు, తీగలు, పూలు, కోకిలలు, తుమ్మెదలను వర్ణిస్తూ,

"సౌరభము లేల చిమ్ము పుష్పవ్రజంబు?

గాన మొనరింపక బ్రతుకుగడవ దొక్కొ!

చంద్రికల నేల వెదజల్లు చందమామ ? అంటాడు.

పుష్ప సమూనాలు ఎందుకు సువాసనలు వెదజల్లుతున్నాయి. చందమామ చల్లని, హాయిగొలిపే వెన్నెలనెందుకు విరజిమ్ముతున్నానడు! సెలయేరు ఎందుకు పారుతున్నది? గాలులెందుకు వీస్తున్నాయి? మధుమాసంలో గున్నమామిడి కొమ్మపై చిగుళ్ళ మెక్కి కోయిల ఎందుకు పాడుతున్నది!" - అంటూ అది ఎంత సహజమో, తన ప్రేమారాధన కూడా అంత సహజమని చెప్పుకుంటాడు భావకవి.

ప్రేమతత్వంలో మగ్గిపోతున్న కవి స్వేచ్ఛను కోరుకుంటాడు. "మేఘాల రెక్కల మీద తేలుతూ, మబ్బుల దోనెలలో పయనించి, ఆకాశమంతా తిరిగి మెరుపై మెరిసి, తారై మాయమౌతు వాన చినుకులై యిలకు పడిపోతానంటూ, ప్రకృతిలో తాను కూడా సర్వాంగాలుగా మారి, ప్రకృతిలో తదాత్మ్యం పొందుతానంటాడు.

"అలరు పడంతి చక్కిలిగింత వెట్టి - విరిచేడి పులకింత సరసనుబాడి.

క్రొందేని సోనల గ్రోలి సోలుటకు - పూవు పూవునకును పోవుచునుండ నవ్విపోదురుగాక నా కేటి సిగ్గు?" మాయ మయ్యెదను, నా మధురగానమున - నవ్విపోదురు గాక నాకేటి సిగ్గు? నా యిచ్ఛమే గాక నాకేటి వెరపు?

నిరంకుశ స్వేచ్ఛను పొందాలనుకునే భావకవి, ప్రేమతత్త్వానికి దగ్గరై, ప్రణయం, విరహంనే తత్త్వాలని ప్రవచిస్తూ, వాటిలో కొట్టుమిట్టాడుతాడు. వియోగ శృంగారార్థ పూరితమై ప్రణయతత్త్వాన్ని గురించి చెప్పేటప్పుడు ముఖ్యంగా కృష్ణశాస్త్రి రచనల్లో సహజంగానే గుర్తుకు వచ్చేది. ఆయన ఊహా ప్రేయసి అయిన "ఊర్వశి". "ఊర్వశి' ' దర్శించి మధురానుభూతి పొందుతూ ఊర్వశి! ప్రేయసి" అంటూ, ఆత్మాశ్రయ ధోరణి కవిత్వాన్ని నడిపిస్తూ, మధురాను భూతుల్ని పొందాడు కృష్ణశాస్త్రి కవితలో కృష్ణవేణి పొంగులా!"శాస్త్రిగారి రచనల్లో సర్వత్రా కనబడే ఈ ఆత్మాశ్రయ ధోరణి పాఠకుల హృదయాలను కలచివేస్తుంది. ఒకనాటి భాగవతంలో శ్రీ కృష్ణ మురళీ గానంలో మధుర భక్తిరక్తిలో పదహారువేల మంది గోపికలు తమ వత్సలభక్తిని ప్రకటించగా: అపూర్వ మధుర రక్తిని అందించే ఈ కృష్ణశాస్త్రి మోహన మురళికి పరవశులుకాని వారుండరంటే స్తవమే కాదు వాస్తవము.

ద్వేషాగ్ని ద్వేషంతో జయించే ప్రయత్నం చేయకు, ప్రేమతో జయించు

అందం

టి. అరుణ కుమార్, NC 48.

అందాన్ని నిర్వచించడం కష్టం. నిజానికి అందం అంటే తళుక్కున మెరిసే మెరుపుకాదు. అందుకే ఒక కవి "మెరిసేదంతా బంగారం కాదు" అన్నారు. అందం అంటే అందాలపోటీల్లో చెబుతున్నట్లు కొలతలు నాజూకుతనం, వయ్యారంగా నడవటం కాదు. అందాల పోటీల్లో పాల్గొని ఎన్నికైన వారు ఎంత అంద విహీనంగా కనిపిస్తారో మనకు తెలిసిన విషయమే. వారు అందంగా లేకపోయినా నడిచే నడకను బట్టి కొలతలను బట్టి, సన్నగా ఉండడం అన్న విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఎన్నిక చేస్తారు.

అందం అంటే ఆప్యాయంగా పలకరించే మంచితనం, ముఖంపై చెరగని చిరునవ్వు. అందం అంటే పసిపిల్లవాని బోసి నవ్వు, వికసించే పువ్వు, ఎగిరేపక్షి, ఆకాశం, నక్షత్రాలు, పున్నమి చంద్రుడు, వెన్నెల.

అందం అంటే ఉదయించే సూర్యుడు, పచ్చని పల్లెటూరు, సముద్రం ఉదయాన్నే తాకి వెళ్ళిపోయే చల్లని పైరగాలి.

అందం అంటే వర్షపు హోరులో తడసి లేలేత మొక్కలతో చిగుళ్ళు వేసే పచ్చని పుడమి.

అందం అంటే మంచిమనసు నడవడిక. మనం ఎంత అందంగా ఉన్నా మంచి ప్రవర్తన, నడవడి లేకపోతే సమాజం గర్హిస్తుంది.

అందం అంటే శరీరానికి రంగులు కాదు. ఉదాహరణకు శ్రీకృష్ణుడు, శ్రీరాముడు, పరమేశ్వరుడు నల్లని వారని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. వారిలో ఎంత అందం దాగుందో కవులు వర్ణించారు. వారు చేసిన పనుల ఆధారంగా అందంగా కనిపించారు. దీనివలన మనకు తెలిసిందేమిటంటే అందం అనేది బాహ్య సౌందర్యం కాదు. అంత స్సౌందర్యం.

చంద్ర హాసం

- కె. హనుమంతరావు, EXTN Officer

అది ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని ఒక కుగ్రామం. చుట్టూ పచ్చని పొలాలు, పైరు పచ్చలు, నిశ్శబ్దంగా ప్రవహిస్తున్న పిల్లకాలువల, కలకలారావాలు చేస్తున్న పక్షులు, విరబూసిన పూలు నిండిన తోటలతో భూతల స్వర్గంలా ఉంది అప్పుడే ఒక బస్సు అక్కడకు వచ్చి ఆగింది. అదే ఆఖరి బస్సు ఆ ఊరికి. ప్రయాణీకులు ఒకొక్కరిగా దిగుతున్నారు. అందులో నుండి దిగాడు చంద్రం. తన తోటి ప్రయాణికులు వడివడిగా నడచుకుంటూ వెళుతుంటూ తాను మాత్రం నిధానంగా నడుస్తూ చిన్నఆడు తాను తిరగాడిన ఈ పల్లెపరిసరాల జ్ఞాపకాలను గుర్తుకు చేసుకుంటున్నాడు.

అమ్మ ఒడిలో కేరింతలు, నాన్న చూపిన అనురాగం ఇతర ఆత్మీయులు పంచిన ప్రేమానుబంధాలు గుర్తుకు వచ్చాయి చంద్రానికి ఉరకలు వేసే బాల్యంలో మిత్రులలో హాయిగా ఆడుతూ పొలం గంట్ల వెంబడి తిరుగుతూ పారుతున్న సెలయేర్లతో పోటీపడి పరిగెడుతూ కన్నులకు ఇంపైన ప్రకృతి అందాలను చూపరులకు అందిస్తూ ఎన్నో అందాలు చిందిస్తున ఆ పల్లెను చూసేసరికి తెలియని ఆనందం కలిగింది.

తిరిగిరాని తన బాల్య మధురానుభూతుల్ని నెమరవేసుకుంటూ నడుస్తున్నాడు చంద్రం. నగరాల నాగరకతకు దూరంగా ఉంటూ పైరు పచ్చలతో కళకళలాడుతున్న ఆ పల్లెటూరు వికాసానికి మాత్రం నోచుకోలేదు. అభివృద్ధికి ఆమడదూరంలో ఉన్న మా గ్రామంలో రాత్రయితేచాలు "చీకటిని తరిమేద్దామని తమకున్న బలాన్నంతటిని వినియోగించే దీప కాంతుల్లా" త్వర త్వరగా భోజనాదులు ముగించేస్తారు. నక్షత్ర కాంతుల్లో మాత్రమే కనబడే రహదారులు, సన్నని రాళ్ళు పైని లేచి ఉండటం వల్ల చూడకుండా నడిస్తే ఎదురు దెబ్బలు తప్పని రోడ్లు మా పల్లెలో ఎక్కువే. విద్య, వైద్యం వంటి మామూలు సౌకర్యాలకు కూడా నోచుకో లేదు. ఎవరికైనా జ్వరం వస్తే కూడ ఏం చేయాలో పాలుపోని అమాయక పేదలు. అమాయకత్వానికి తోడు మూఢాచారాల్ని నమ్మడంలో ఆ పల్లెవాసులకు ఎవరూ తీసిపోరు. భిన్నత్వంలో ఏకత్వానికి ప్రతీకగ్గా వివిధ మతాల వారందరూ కలిసి కట్టుగా ఉంటారు. పరమత సహనానికి, పవిత్ర సంప్రదాయంగా విలసిల్లుతున్న ఆ పల్లె స్వర్గాన్ని మరిపిస్తుంది.

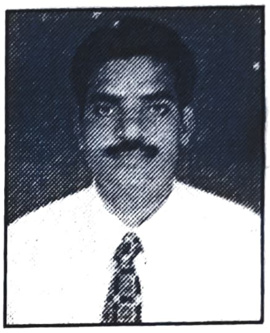

చంద్రం చదువు రీత్యా పట్టణానికి వెళ్ళి వైద్యశాస్త్రంలో పట్టభద్రుడై జన్మభూమిలోనే తన గ్రామవాసులకు వైద్య సహాయం అందించే సదాశయంతో తిరిగి వస్తున్నాడు. చక చకా నడుచుకుంటు ఊరిలో అడుగుపెట్టాడు. అప్పటికి రాత్రి 9.00 ఠక్, ఠక్ మనే బూట్ల చప్పుడుతో వెనక్కి తిరిగాడు చంద్రం. "ఏయ్.. ఎవరు నువ్వు?" అని అడిగిన వ్యక్తి పోలీసని తెలుసుకుని ఆశ్చర్య పడ్డాడు చంద్రం. ఆ పోలీసే మళ్ళీ "ఇక్కడ కర్ఫ్యూ పెట్టారు. కనబడితే కాల్చివేస్తాం పారిపో..." అన్నాడు. పరిగెత్తుకుంటూ తన ఇంటికి వెళ్ళాడు చంద్రం. కులాసా కబుర్లు తర్వాత ఆ ఊరి సంగతులన్నీ వాళ్ళ నాన్నను అడిగి తెలుసుకున్నాడు.

కులాలు, మతాలు రగిల్చిన రాజకీయ చిచ్చు ఆ ఊరిని అభివృద్ధి పథంవైపు నడపడం లేదని తెలుసుకున్నాడు. స్వార్ధపర శక్తుల ఆగడాలు కిరాయి మూకల అకృత్యాలు ఆ పల్లెవాసుల్లో కాఠిన్యాన్ని పెంచాయని తెలుసుకున్నాడు. తన చిన్నప్పుడు చూసిన పల్లెకు ప్రస్తుతం చూస్తున్న ఈ పల్లెకు గల తేడా కనులముందు కదలాడింది. ఆ ఊరికి ఏ విధంగానైనా పూర్వవైభవం తీసుకు రావాలని సంకల్పించాడు. తన చిన్ననాటి మిత్రులందర్ని చేరదీసి ముందుగా వారికి కుల, మత విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టే స్వార్ధశక్తుల కుతంత్రాల గురించి తెలియ చేసాడు. వారంతా ఏకమై స్వార్ధపరులందర్ని గ్రామం నుంచి పంపించేసారు. కిరాయి మూకల్ని పట్టి బంధించి పోలీసులకు అప్పగించారు. కుల మతాల కతీతంగా "వసుధైక కుటుంబకమన్న" సామెతకు దీటుగా సహజీవనం సాగించేందుకు నిర్ణయించారు. సొంత గడ్డను కళాకాంతులతో నింపే ప్రయత్నాలు చేసారు. కలసికట్టుగా గ్రామాభివృద్ధికి పాటు పడ్డారు.

పల్లె తల్లి వంటిది పట్టణం ప్రియురాలి వంటిది. పల్లెరమ్మంటుంది పట్టణం తెమ్మంటుంది అన్నారు ఆధునిక కవి దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి. అందుకే తల్లి వంటి జన్మభూమిని సస్యశ్యామలం చేద్దాం. కలసికట్టుగా శ్రమిద్దాం. గ్రామవాసుల్ని చైతన్యవంతుల్ని చేసిన చంద్రంలో ఆనంద తాండవించింది.

గురుదేవోభవ

- కె. రమేష్, DRT 8

తల్లిదండ్రులు మనకు జన్మ మాత్రమే ఇస్తారు. కాని గురువులు విద్య నేర్పి సమాజంలో ఉన్నత శిఖరాలని అధిరోహించడానికి సహాయపడతారు. కావున గురువులనుద్దేశించి పెద్దలు ఈవిధంగా చెప్పారు.

గురుబ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః
గురుదేవో మహేశ్వరః గురు స్సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ
తస్మై శ్రీ గురువే నమః
దీని నిదర్శనకు నా ఈ చిన్న కథ.

పాయకాపురం గ్రామంలో రాజమ్మ అనే స్త్రీ మగ పిల్లవాడికి జన్మనిచ్చింది. అయితే ఆమె దురదృష్టం ఆ పిల్లవాడికి పుట్టకతోనే రెండు కాళ్ళు చచ్చుపడ్డాయి. ఆమె హృదయం ద్రవించినది. కన్నులు నీటితో నిండాయి. కారణం పిల్లవాడి పరిస్థితికితోడు పేదరికం. రాజమ్మ నాలుగు ఇండ్లలో పాచిపనిచేసి తెచ్చిన నాలుగు డబ్బులు ఆమె భర్త లాక్కొని తాగితందనాలాడటమే కాకుండ తన కొడుకు "కుంటివాడు అని దేనికి పనికి రానివాడు" అని నిందిం ఆ మాటలను రాధాకృష్ణ అనే ఉపాధ్యాయుడు విని రాజమ్మను పిల్లవాడిని బడికి తీసుకురమ్మని చెప్పటం జరిగాయి. ఆమె బడికి తీసుకు వెళ్ళగా రాధాకృష్ణగారు పిల్లవాడిని ఒడిలో పెట్టుకొని ఓంకారం దిద్దించి అతనికి "ఓంకార్" అని పేరు పెట్టారు. కొద్దిరోజుల లోనే రాధాకృష్ణగారు ఓంకార్ తెలివితేటల్ని చురుకుతనాన్ని గమనించారు.

అయితే ఓంకార్ తండ్రి త్రాగుడుకు డబ్బులు లేకపోవటం వల్ల ఓంకార్‌ని గుడి వద్ద ముష్టివానిగ నిలబెట్టి డబ్బులు సేకరించడం మొదలుపెట్టాడు. కొంతమంది విద్యార్థులు రాధాకృష్ణ గారికి చెప్పటం వెంటనే రాధాకృష్ణగారు ఓంకార్‌ని తన ఇంటికి తీసుకువెళ్ళి అవసరమైన పుస్తకాలు అందించి, పరీక్ష ఫీజు కట్టడమే కాక ఓంకార్‌కి పాఠాలలో వచ్చిన సందేహాలను తీర్చడం ద్వారా అతనికి ప్రథమ శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణుడవ్వడం జరిగింది.

మూర్ఖుడయిన ఓంకార్ తండ్రి కొంతమంది పెద్ద మనుషుల సహాయంతో తనకొడుకును తీసుకువెళ్ళి కొట్టులో గుమస్తాగా చేర్చాడు. దీనికిగాను రాధాకృష్ణగారు ఓంకార్ ఉజ్జ్వల భవిష్యత్ నాశనమౌతుంది అని బాధపడి ఓంకార్ తండ్రి వద్దకు వెళ్ళి నచ్చచెప్పుతాడు. తన బిడ్డ భవిష్యత్ కోసం ఒక మాష్టార్ ఇంత తాపత్రయపడగం చూసి సిగ్గుతో తలవంచుకొని తనని క్షమించుమని కోరుతూ పిల్లవాడి బాధ్యతను మాష్టర్‌గారికి అప్పగిస్తూ ఆయనతో పంపించాడు.

రాధాకృష్ణగారు ఓంకార్‌ని పిలిచి "కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం" అనే సామెత గుర్తించుకోవాలని కష్టాలు ఎదురయినప్పుడు వాటిని నిర్భయంగా ఎదుర్కోవాలని చెప్పి ఓంకార్ అభిరుచికి తగ్గట్లు Bi.P.C చేర్పించారు. అతడు మాష్టారు చెప్పిన సామెతలను గుర్తుంచుకొని రేయింబవళ్ళు కష్టపడి ఇంటర్ డిస్టింక్షనులో పాసయ్యాడు. ఎంసెట్‌లో ర్యాంక్ సాధించి M.B.B.S. లో చేరి కష్టపడి చదివి పాసయి తనలాంటి వికలాంగులెందరికో సేవా కార్యక్రమాలు చేయటమే కాక పోటీ పరీక్షలలో ఎవరెస్ట్ శిఖరం లాంటిదైన సివిల్స్ రాసి I.A.S. పట్టభద్రుడయ్యాడు.

ఇది అంతా ఒక సామాన్య ఉపాధ్యాయుడి వల్ల సాధ్యమైంది. కావున ఉపాధ్యాయుడు తలచుకుంటే విద్యార్థుల జీవితాలలో నూతన కాంతులు వెదజల్లగలదు. అందువల్లే అంతటి ఉన్నతమైన శ్లోకాలు ప్రజల హృదయాల్లో నాటుకుపోయాయి. కాబట్టి గురుదేవోభవ అన్నారు పెద్దలంతా. కావున గురువును పూజించు ఆశయాన్ని సాధించు

పరివర్తన

- ఎ ప్రసన్న కుమార్ రెడ్డి, NB 23

కేశవ్, రాజేశ్ అనే విద్యార్థులు ఉన్నారు. కేశవ్ చాలా ధనిక వంశానికి చెందినవాడు. రాజేష్ చాలా పేదవాడు. వారిద్దరూ బాగా చదువుతారు.

కేశవ్ బజారులో సంచరిస్తున్న ఒక వీధిబాలుడిని చూసి చీ ! ఛీ, అని ఆ పిల్లవాడిని తిట్టి, కొడుతున్నాడు. "పేదవారిని చూస్తే ధనికులకు పుట్టే బుద్ధి ఇదేనా? వారేమి తప్పుచేశారు? వారు మాత్రం మనుషులు కారా! వారికి మాత్రం మనసు ఉండదా?" అయినప్పటికి కేశవ్ ఏ పాపం ఎరుగని ఆ పసివాణ్ణి బాదుతున్నాడు.

అంతలో రాజేశ్ కాలేజికి వస్తూ కేశవ్, ఆ పిల్లవాణ్ణి కొట్టడం చూసి కేశవ్‌ను వెనుకకు నెట్టి, ఆ పసివాణ్ణి దగ్గరకు చేర్చుకొన్నాడు. అతడిని కౌగిలించుకొని ప్రేమతో ఆదరించసాగాడు. ఆ బాలుడిని రాజేశ్, వాళ్ళ యింటికి తీసుకెళ్ళి తనతో సమానంగా చూసుకుంటున్నాడు.

కేశవ్‌కు హఠాత్తుగా ఒకరోజు కారుప్రమాదం జరిగింది. వెంటనే అక్కడ పనిచేసే కూలీలు హాడలిపోతూ ఏమయింది? ఏమయింది?అని కేకలు వేస్తూ వచ్చారు. వెంటనే అప్పటికప్పుడు అందరు కలసి కేశవ్‌ను ఆస్పత్రికి తీసుకొని వెళ్ళారు. రెండురోజుల తర్వాత కేశవ్ లేచి ఏమయింది అని డాక్టర్ 'విక్రమ్‌ని అడిగాడు. డాక్టర్ విక్రమ్ కేశవ్ కారు ప్రమాదం జరిగిందని చెప్పాడు. అయితే తనను 'కూలీ ప్రజలు' కాపాడారని చెప్పాడు.

దానితో కేశవ్ మనసు చలించిపోయింది. ఏ పేద ప్రజలంటే అతనికి యిష్టంలేదో, వారి వలనే తాను బ్రతికాడని పశ్చాత్తాప పడతాడు. రాజేశ్‌ని క్షమించుమని అడిగి, ఆ పేద బాలునిని తన ఇంటికి తీసుకొని వెళ్ళాడు.

కాబట్టి స్నేహితులారా ! విద్యార్థికి కావలసినది చదువు మాత్రమే కాదు. ఇతరులను సంస్కరించగలగడానికి కొంచెం ప్రేమాను రాగాలతో కూడిన మంచి మనసు ఉండాలి. ప్రతి విద్యార్థికి చదువుతో పాటు సంస్కారము ఉన్నప్పుడే ఆ చదువు సార్థకమవుతుంది. "సంస్కారంలేని చదువు ఆత్మలేని శరీరం లాంటిది.

కలగూర గంప

చిరునవ్వు

- బి. మోజెస్, కార్యాలయ సహాయకుడు.

"నవ్వు నాలుగు విధాల చేటు" అంటారు. చిరునవ్వులో ఏ చేటురాదు. మనిషి ఎప్పుడూ చిరునవ్వుతో ఉండాలి. చిరునవ్వు ఉత్సాహానికి, సంతోషానికి, ఆరోగ్యానికి, ఆనందానికి, గెలుపుకీ గుర్తు. చిరుబుర్రులాడుతూ మోహం ముడుచుకొనే వ్యక్తితో ఎవరూ మాట్లాడారు. సన్నిహితులే కరువు అవుతారు. చిరునవ్వుతో ఉన్నవ్యక్తి దగ్గరకు స్నేహసంపద దానంతట అదే వస్తుంది. చిరునవ్వుతో ఎదుటి వారికి ఉల్లాసం కలిగించవచ్చు. వారిలో ధైర్యం కలిగించవచ్చు. నవ్వు ఆరోగ్య చిహ్నం. నానా రకాల నవ్వులకంటే చిరునవ్వు హుందాతనానికి ప్రతీక. నవ్వు దిగులును జయిస్తుంది. నవ్వుతూ ఎంత పనైనా చేయవచ్చు. ఎదుట వారి కోపాన్ని చిరునవ్వుతో తగ్గించవచ్చు. ఓ మేధావి అన్నట్లు "నీ శత్రువుని చూచి నువ్వు ఓ చిరునవ్వు విసిరితే అతను నీపై ఎక్కుపెట్టే ఆయుధాలు నీ కాళ్ల దగ్గరకు వస్తాయట." నవ్వులో చాలారకాలు వున్నాయి. ఇతరులను భయపెట్టేలా నవ్వకూడదు. నోరంతా తెరచి నవ్వకూడదు. పెదవులపై చిరునవ్వు చిందించడం అలవాటు చేసుకో. అందరితో నవ్వుతూ నవ్విస్తూ ఉండాలి."అదుకే నవ్వు నాలుగు విధాల గ్రేట్"

"మొక్కకు సూర్యరశ్మి ఎంత అవసరమో మనిషికి నవ్వు అంత అవసరం"

సినీ గోల

- పి. అంకమ్మరావు, NP 46

"హాయ్"

"ఓ చినదాన" నేను నిన్ను "వైజాగ్"లో "సిటీ" "మార్కెట్" ప్రక్కన "లైలా కాలేజి" లో చూశాను. "జోరుగా హుషారుగా" "ఆడుతూ పాడుతూ" "ఆనందం"గా "ఉత్సాహం"గా "సందడే సందడి"గా ఉన్న నా "దిల్"లో "లవ్ వైరస్" పుట్టించావు. "నువ్వు నాకు నచ్చావ్" అందుకే వ్రాశాను "ఇదే నా మొదటి ప్రేమ లేఖ" కాని నీవు "ఇడియట్" "స్టుపిడ్" అని "ఛాన్స్" వచ్చినప్పుడల్లా "అల్లరి" చేశావు. తర్వాత"నువ్వు - నేను" "ఫ్రెండ్స్" అయ్యాము. నన్ను "అల్లరి రాముడు" అని "మన్మధుడు" అని నా "మనసంతా నువ్వే" "నీవెంట నేనుంటా" నేను నీ "సొంతం" "మనమిద్దరం" H_2O లా కలసి జీవిద్దాం అనుకున్నాం. తర్వాత "మమ్మి" "డాడి"కి "ప్రేమంటే" "ఇష్టం" లేదని "2 మచ్"గా మాట్లాడారని మరల నీవు కనపడలేదు. నా "కన్నులు మూసినా నీవాయే" "నువ్వు లేక నేను లేను" మన ప్రేమ "నిజం" అయితే ప్రేమకు అప "జయం" లేదు. మన ప్రేమ "గెలుపు" సాధిస్తుంది. కనుక నీవు "హైదరాబాదు" "రోడ్" ప్రక్కన "బాబా" మందిరం దగ్గరకు "రా" "దేవుళ్ళు" సాక్షిగా "నీతో" ఏడు అడుగులు వేస్తా.

ఇట్లు

"ప్రియమైన నీకు"

నవ్వుకుందాం !!

సేకరణ : జి. రాజేష్, యన్.ఇయమ్. 13

సెల్ ఫోన్

ఒక విమానాశ్రయంలో అనుకోకుండా ముగ్గురు వ్యక్తులు కలుసుకున్నారు ఒకడు రష్యన్, ఇంకొకడు అమెరికన్ వేరొకడు ఇండియన్. ఒక్కొక్కళ్ళు తమ దేశం గురించి గొప్పలు చెప్పుకోవటం మొదలు పెట్టారు.

"మా దేశంలో మొన్నామధ్య గోతులు తవ్వుతుంటే పురాతన కాలంనాటి వైర్లు కనిపించాయి. అంటే టెలిగ్రాఫిక్ విధానాన్ని మా పూర్వీకులు ఎప్పుడో కనుక్కున్నారు" చెప్పాడు ఓ రష్యన్.

" మా దేశంలో తవ్వుతుంటే సన్నని వైర్లు కనిపించాయి. అంటే టెలిఫోన్‌ని మా పూర్వీకులు ఎప్పుడో కనుక్కున్నారు" చెప్పాడు అమెరికన్. ఇండియన్‌కి ఏం చెప్పాలో ఆలోచిస్తున్నంతలో తళుక్కున ఓ ఆలోచన వచ్చింది. "మా దేశంలో పురాతన తవ్వకాలలో మట్టి తప్ప ఏం బయటపడలేదు. అంటే పురాతన కాలంలోనే మా దేశంలో సెల్‌ఫోన్‌లు కనుక్కున్నారు" అన్నాడు ఇండియన్.

గొప్పలు

వెంకట్రావ్, అప్పారావ్ ఒకే ఆఫీసులో పనిచేస్తున్నారు. అయినా ఇద్దరూ ఒకరిదగ్గర మరొకరు గప్పాలు కొట్టుకుంటూ ఉంటారు.

"సూయజ్ కాలువ గురిచి విన్నావా?" వెంకట్రావ్‌ని అడిగాడు అప్పారావు.

"తెలుసు"

"దానిని తవ్వింది మా నాన్నే!" చెప్పాడు అప్పారావు.

దీంతో చిర్రెత్తుకొచ్చింది వెంకట్రావ్‌కి.

"మృత సముద్రం (డెడ్ సీ) గురించి విన్నావా?" అడిగాడు వెంకట్రావ్.

"విన్నాను."

"దాన్ని చంపింది మా నాన్నే" చెప్పాడు వెంకట్రావ్.

ప్రోత్సాహం

"టైపు పరీక్షలకు వెడుతున్నా, నన్ను ఆశీర్వదించు బామ్మా"

"బాగా వ్రాయి నాయనా ! నీకు రాకపోతే కనీసం ముందువాడి దాన్లో అయినా చూసి వ్రాయి."

రైలు

రైల్వే స్టేషన్లో రమేష్ ట్రైన్ కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు. ట్రైన్ రావటం ఆలస్యం అయ్యింది. అప్పుడు రమేష్ వెళ్ళి మాస్టార్‌ని అడిగాడు.

రమేష్ : ఇప్పుడు ట్రైన్ ఎక్కడుందండి?

స్టేషన్ మాస్టార్ : రైలుపట్టాల మీద.

తెలివి

ఒకరోజు రంగారావు ఇంటికి, రాందాసు వెళ్ళాడు. అప్పుడు రంగారావు తన కొడుకును మెచ్చుకుంటూ భుజం తట్టి అభినందిస్తున్నాడు.

రాందాసు : ఏంటీ విషయం? అంతగా అభినందిస్తున్నావు కొడుకుని?

రంగారావు : రోజు రోజుకి నా కొడుకు తెలివిగలవాడు అవుతున్నాడు 5 + 5 ఎంత అంటే '8' అని చెప్పాడు.

రాందాసు : అది తప్పుకదా !

రంగారావు : అది నాకూ తెలుసు. నిన్న అడిగితే '6' అని చెప్పాడు. అంటే కొంచెం ఇంప్రూవ్ అయినట్టే కదా !

నవ్వుల పువ్వులు

సేకరణ : యస్. రాంబాబు, DEH 17

డాక్టరు : ఏం బాబూ నీ జబ్బు ఏంటి?

పేషంట్ : అదేంటో నాకు ఏది చూసినా రెండుగా కనబడుతున్నాయి.

డాక్టరు : ఏదీ నీ కన్నులు చెక్‌చేస్తా ఇలా కూర్చో

పేషంట్ : అక్కడ రెండు సీట్లు ఉన్నాయి కదా ఏ సీట్లో కూర్చోవాలిసార్...?

రాజు : ఏంట్రా ఈ దెబ్బలు

గోపి : ఏముంది నిన్న మా ఆవిడ సినిమాకి వెళ్ళొచ్చింది. దాని ప్రభావమే ఈ దెబ్బలు

మాష్టారు : విధేయత అంటే ఏంటిరా !

వినయ్ : అదేనండి మా ఇంట్లో మా అమ్మ చెప్పిన వాటికల్లా మా నాన్న గంగిరెద్దులా తలూపడములాంటిదండి.

కనిపించుట లేదు

నిన్న సాయంత్రం ఒక అబ్బాయి తప్పిపోయాడని పేరు అ ఆ ఊరు ఇ ఈ అతని గుర్తులు పిల్లి కళ్ళు గాడిద చెవులు కుక్క పళ్ళు ఏనుగు కాళ్ళు చింపాంజి జుట్టు పంది ఆకారం కాకినోరు దున్నపోతులా తిండి తింటూ ఉంటాడు. నల్లమల ప్రాంతాల్లో తప్పిపోయాడు.

పట్టించిన వారికి పందిరి మంచం బహుమానం
చూపించిన వారికి చుట్టముక్క బహుమానం
వెతికిన వారికి వేరుశనగ పప్పు బహుమానం
లొక్కొచ్చిన వారికి చొక్కా లాగు బహుమానం
తెలియ జేసిన వారికి తగలబడిపోయిన ఇల్లు బహుమానం
బేరం ఆడేవాడికి బెల్లం ముక్క బహుమానం
తెలియజేయాల్సిన చిరునామా
ఏనుగుల పందిబాబు
కుక్కల వీధి
జంతువుల గ్రామం
ఇ.మెయిల్. అరిచె, కరిచె,
ఫాక్స్: తికమక

నవ్వండి !

సేకరణ : కె. త్రినాథ్ కుమార్, NO 80

1. "థ్యాంకు డాడీ! మీరిచ్చిన స్వేచ్ఛను గుర్తుంచుకొని ఓ మంచి భర్తను వెతుక్కుంటాను" అంది మోడ్రన్‌గర్ల్ మోహిని.

   భర్తల్ని వదిలెయ్యి తల్లి... వరుణ్ణి పెళ్ళికాని అబ్బాయిని చూసుకో కూల్‌గా చెప్పాడు డాడీ.

2. హోటల్లో సర్వర్ల కోసం ఇంటర్వ్యూ జరుగుతోంది. ఇంతకు ముందు ఏ హోటల్లోనైన పని చేశావా? అడిగాడు మేనేజర్

   సర్వర్ : చేశానండి రాజ్యలక్ష్మి హోటల్లో

   మేనేజర్ : సర్టిఫికెట్‌లు ఏమన్నా ఉన్నాయా?

   సర్వర్ : సర్టిఫికెట్‌లు లేవండీ, స్పూన్‌లు, ప్లేటులు ఉన్నాయి.

3. అర్ధరాత్రి డాక్టర్‌గారింట్లో ఫోను మోగింది.

   "హలో ! డాక్టర్‌గారు త్వరగా రావాలి మీరు ! మా అబ్బాయి చిన్న పెన్ను మింగేశాడు."

   ఇప్పుడు రావటం కుదరదు ! ఉదయాన్నే వచ్చి చూస్తాను"

   "మరి అంత వరకు ఏం చెయ్యమంటారు" అదుర్దాగా అడిగాడు అవతలి వ్యక్తి.

   పెన్సిల్‌తో రాసుకోండి.

4. ఒక ప్రముఖ పెయింటరు మరణశయ్యపై బాధపడుతున్న రోగిని చిత్రించి తన స్నేహితుడైన ఓ డాక్టర్‌కి చూపించి అభిప్రాయం అడిగాడు.

   ఆ డాక్టర్ కళ్ళజోడు పెట్టుకొని పరీక్షించి "మలేరియా" అన్నాడు తేల్చిపారేస్తూ.

5. జనాభా లెక్కల అధికారి ఇంటావిడను ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించాడు. "అదేమిటి మీ భర్త చనిపోయి ఎనిమిదేళ్ళని చెప్పారు. మరి మీ ఆఖరు అబ్బాయి వయసు రెండేళ్ళెలా అవుతుంది?" చనిపోయింది మా ఆయన! నేను కాదుగా... చిరాగ్గా అందావిడ.

ప్రశ్నలు - జవాబులు

సేకరణ : టి. శ్రీనివాసరావు, ఎ.యమ్.యల్. 50

1. గడుసు విద్యార్థి?

జ. 'కాలమెందుకురా వృథా చేస్తావు' అని మేష్టారు మందలిస్తే 'స్టోరేజ్ చేయడం ఎలాగో తెలియక' అని చెప్పేవాడు.

2. ప్రేమ?

జ. ఒక క్షణంలో పుట్టి అనుక్షణం వేధించేది.

3. బంగారం లాంటి అల్లుడు?

జ. సంవత్సరానికి ఒక పండక్కి మాత్రమే అత్తగారింటికి వెళ్ళేవాడు.

4. అసలైన టి.వి. ప్రేక్షకుడు?

జ. 'టైం ఎంత' అని అడిగితే వాచీ చూసి కాకుండా టీ.వీ.లో వచ్చే సీరియల్‌ని బట్టి టైం చెప్పేవాడు.

5. అతి జాగ్రత్త మనిషి?

జ. పోస్టుబాక్స్‌లో లెటర్ వేసి పోస్ట్‌మాష్టర్‌కు చెప్పి వచ్చేవాడు.

6. రైతు?

జ. కష్టాలను పెట్టుబడి పెట్టి కన్నీళ్లును దిగుబడి చేసుకునేవాడు.

7. భార్యభర్తల మధ్య అనుసంధానమైనది ఏది?

జ. నెల జీతం

8. డాక్టర్‌కి కోపం వచ్చేదెప్పుడు?

జ. తన దగ్గరకు వచ్చిన వ్యక్తిని 'ఏంటి ప్రాబ్లం' అడిగితే 'మనీ' అన్నప్పుడు.

9. మామగారింట్లో దీపావళి ఎప్పుడు మొదలౌతుంది?

జ. పండుక్కొస్తున్నానని అల్లుడు పేల్చిన 'బాంబు'తో.

10. పెళ్ళిళ్ళు?

జ. అయ్యేదాకా మధుర స్వప్నాలను, అయిన తరువాత సింహస్వప్నాలను కలిగించేవి.

11. అమ్మాయికి అందం?

జ. ఉంటే కన్నవారికి లాభం, లేకుంటే అత్తవారికి లాభం.

12. టక్కరి ప్రయాణీకుడు?

జ. 'టిక్కెటు తీసుకోలేదెందుకు' అని చెకింగ్ స్టాఫ్ అడిగితే, 'నా దగ్గర అయితే పోతుందని దిగేటప్పుడు తీసుకుందామని అనుకున్నా' అనేవాడు.

13. టీ.వీ. సీరియల్?

జ. చూసే వరకు మనసాగదు, చూడటం మొదలు పెట్టాక వయసాగదు.

14. భలే నిర్మాత?

జ. 'మీరు తీస్తున్న సినిమా కామెడీనా లేక ట్రాజెడీనా' అని విలేఖరి అడిగితే 'విడుదలయ్యాక హిట్టయితే కామెడీ, లేకుంటే ట్రాజెడీ' అని సమాధానం ఇచ్చేవాడు.

15. సినీ హిరోయిన్స్ తన కెరీర్ ఏమైపోతుందో అని బెంగపెట్టుకునేది ఎప్పుడు?

జ. టీ.వీ. సీరియల్స్‌లో నటించే నటీమణులు కూడా "ఎక్స్‌పోజింగ్" చేస్తున్నప్పుడు.

కొంటె ప్రశ్న - చిలిపి సమాధానం

సేకరణ : టి. గోపీచంద్, NP 53.

ఇద్దరు యువకులు మాట్లాడుకుంటుండగా అందులో ఒకడికి ఒక డౌట్ వచ్చింది.

1. ఒరేయ్ శోభనం గదిలో ఫ్రూట్స్, స్వీట్స్ ఎందుకు పెడతారు?
2. ఓర్నీ! అదికూడా తెలీదురా "పనికి ఆహార పథకం" అన్నాడు.

ఆఫీసరు : ఉద్యోగిని ఇంటర్వ్యూ చేస్తున్న సందర్భంలో....

ఆఫీసరు : నీకు ఎలాంటి పని కావాలి?

ఉద్యోగి : గోరంత పని "కొండంత జీతం"

టి.వి. ప్రోగ్రామ్స్‌కి సంబంధించి కాలేజీకి వచ్చి అక్కడి వాళ్ళను యాంకర్ అడిగిన

ప్రశ్న : ఈనాటి లవ్ ఓరియంటెడ్ పిక్చరిచ్చే సందేశమేమిటి?

జవాబు : యూత్‌కు చదువు కంటే ప్రేమే ముఖ్యం.

భార్యభర్తలు శోభనం గదిలో కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నారు.

పెళ్ళి కొడుకు : పెళ్ళి కూతుర్ని నీకు పాపంటే ఇష్టమా బాబంటే ఇష్టమా?

పెళ్ళి కూతురు : "ఫ్యామిలి ప్లానింగంటే" ఇష్టం

టీచర్ గోపిని ఆడ, మగ మధ్య వ్యత్యాసం చెప్పుమంటే గోపి సమాధానం చెప్పుతూ....

ఆడది : మగాడు కన్నుకొడితే "చెప్పు" తీస్తుంది.

మగాడు : ఆడది కన్నుకొడితే "పర్సు" తీస్తాడు. పాపం 'అమాయకుడు' కదా !

పార్కులో ప్రియురాలు "ప్రేమికుడితో ప్రేమకు పెళ్ళికి మధ్య భేదం ఏమిటి" అంటే ప్రేమికుడు సమాధానం చెప్పుతూ....

ప్రేమ : "పార్ట్ టైం" జాబ్ లాంటిది.

పెళ్ళి : "పర్మినెంట్" 'బోర్' లాంటిది.

---

60 సంవత్సరాలు వయసు గల ముసలి వాళ్ళు కొంతమంది పార్కులో కూర్చొని మాట్లాడుతూ అసలు పార్కు అంటే ఏమిటి అన్నాడు ఒకడు. "యువకుల్ని ఉద్రేకపరిచేది. మనలాంటి వాళ్ళను ఓదార్చేది" అన్నాడు ఇంకొకడు.

టీచరు : డబ్బు అనే అంశం గురించి ఎవరైనా చెప్పండి?

స్టూడెంట్ : ఎవ్వరి దగ్గరన్న ఎక్కువగా ఉంటే "ఈర్ష్య"గాను మన దగ్గరన్న ఉంటే "బెస్టు" గాను ఉండేది.

క్లాసులో మాష్టారు "సగటు మనిషిని గౌరవించాలి" అని చెబుతుంటే ఒక విద్యార్థి లేచి "సగటు మనిషి" అంటే ఎవ్వరు అని అడిగాడు.

మాష్టారు : సగటు మనిషి అంటే దేశం అభివృద్ధి చెందాలని కోరుకుంటాడు. కాని పక్కవాడు పచ్చగా ఉంటే అసూయపడతాడు.

సినీ హిరోయిన్‌కి సంతోషం కలిగే సందర్భం?

మా సినిమాలో మీ పాత్ర చిన్నది, మీరు ధరించే దుస్తులు చిన్నవి కాకపోతే మీ రెమ్యూనరేషన్ 'పెద్దది' అని నిర్మాత అన్నప్పుడు.

చిట్కాలు

సేకరణ : కె. సురేష్ కుమార్, DRH 04

విలేఖరి : మీ నాన్న మంచి పోరాట పటిమ కలిగిన సంస్కర్త ! ప్రస్తుతం కానరావడం లేదు ఎక్కడ ఉన్నారు.

కృష్ణ : ఆస్పత్రిలో యమధర్మరాజుతో పోరాడుతున్నారు సార్.

ఇన్‌స్పెక్టర్ : దొంగతనం వృత్తిని విరమించిన తరువాత ఏమిచేస్తున్నావ్?

మాజీదొంగ : తేలికగా దొంగతనం చేయడమెలా అని పుస్తకాలు వ్రాస్తున్నా సార్.

టీచర్ : "తల్లిదండ్రులను ప్రేమించవలెను" ఈ వాక్యాన్ని చెప్పరా సురేష్

సురేష్ : నేను చెప్పను టీచర్ ! నేను మాత్రం మా క్లాస్‌మేట్ శైలజనే ప్రేమిస్తాను.

పేషంట్ : డాక్టర్‌గారూ ! ఉన్నట్టుండి నా కాళ్ళు చేతులూ పట్టుకు పోయాయి.

డాక్టర్ : మీరలాగే కూర్చోండి మీ జేబుల్లోని డబ్బు నేను పట్టుకుపోతాను.

పెళ్ళికొడుకు తండ్రి : వెయ్యి అబద్ధాలాడైనా ఒక పెళ్ళి చెయ్యమన్నారు తెలుసా !

పెళ్ళికూతురి తల్లి : కాని పెళ్ళి కొడుకు ఉద్యోగం ఎయిర్ పోర్స్ అని చెప్పడం బాగోలేదు.

రాజు : మా భార్యభర్తలిద్దరికి ఏ విషయాల్లోను రాజీ కుదరదు గాని ఒక విషయంలో కుదిరింది.

రవి : ఏ విషయంలో

రాజు : విడాకులు తీసుకునే విషయంలో

రవి : ఆc...!

నవ్వండి... ప్లీజ్...

- సారథి కన్నెగంటి, పరీక్షల నిర్వహణ కార్యాలయం

నవ్వడం మానవుడికి దేవుడిచ్చిన వరం. అందుకే నవ్వు, నవ్వించు, నవ్వులు పంచు అన్నారు. నవ్వడం మనసుకు టానిక్ లాంటిది. నవ్వుతూ మాట్లాడే వాళ్ళు ఎవరినైనా ఇట్టే ఆకట్టుకుంటారు. వారి సమక్షంలో సమయమే తెలియదనుకోవడంలో అతిశయోక్తి ఉండదు. అందుకే అంటారు.

నవ్వడం ఓ యోగం
నవ్వించడం ఓ భోగం
నవ్వలేకపోవడం ఓ రోగం

సో, డియర్ ఫ్రెండ్స్, కొన్ని నిముషాలు మీ ట్రాజెడీ సీరియల్స్‌ను, మీ టెన్షన్ లైఫ్‌ని ప్రక్కన పెట్టి సరదాగా ఈ జోక్స్ చూచి నవ్వుకుంటారని ఆశిస్తూ, వీటిని మీ ముందుచుతున్నాను.

ఓ మంత్రిగారు ఏ.పి. ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ఢిల్లీ వెళ్లడానికి స్టేషన్ కొచ్చారు. సరే బండి కదలడానికింకా టైముంది గదాని, ప్లాట్‌పారం బయటున్న వేయింగ్ మిషన్ ఎక్కి నాణెం వేశాడు.

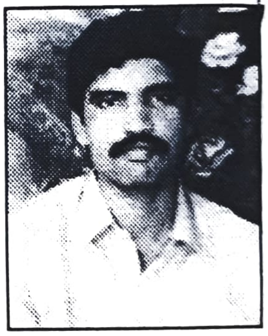

'మీ వయస్సు 49. మీరు 5 అడుగుల 6 అంగుళాలు ఎత్తు. మీరు ఏ.పి ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ఢిల్లీ వెళ్లాలనుకుంటున్నారు. అని వచ్చిందా కార్డుమీద. ఆయనకు ఆశ్చర్యం వేసింది. దానికి అన్ని విషయాలు ఎలా తెలిశాయా. అని.

5 నిమిషాలు ఆగి ఇంకోసారి తూకం చూచుకున్నాడు. మళ్ళీ అచ్చం అదే టికెట్ వచ్చింది. ఇక లాభం లేదనుకుని బయటకు వెళ్ళి క్రాప్ చేయించుకుని, రెడీమేడ్ షాప్‌లో క్రొత్త బట్టలుకొని వేసుకుని, కూలింగ్ గ్లాసెస్ పెట్టుకుని మళ్ళీవచ్చి తూకం చూసుకున్నాడు. ఈసారి ఏంచెప్తుందా అని.

‘మీ వయస్సు 49. మీరు 5 అడుగుల 6 అంగుళాలు ఎత్తున్నారు. మీరెక్కాల్సిన ఏ.పి. ఎక్స్‌ప్రెస్ ఇప్పుడే వెళ్ళిపోయింది పిచ్చి సన్నాసి’ అని ఉంది ఆ టిక్కెట్ మీద.

---

2. ఒక రైల్వే అధికారి ఓ చిన్న స్టేషన్‌కి ఇన్‌స్పెక్షన్ కొచ్చాడు.
‘ఒకవేళ అటు ఇటూ రెండురైళ్ళు ఒకే లైనుమీద వేగంగా వస్తూ కనిపించాయనుకో,
అప్పుడేం చేస్తావ్? అనడిగాడు స్టేషన్ మాస్టర్‌ని.
‘వెంటనే స్లాబ్ వెనక్కు కొట్టేసి సిగ్నల్స్ లేపేస్తానండీ,
‘ఒకవేళ సిగ్నల్స్ లేవలేదనుకో, అప్పుడేం చేస్తావ్?
కాబిన్‌కు ఫోన్‌చేసి లివర్‌మెన్‌ని డేంజర్ సిగ్నల్ చూపమని చెప్పి, నేనూ ఓ ఎర్రజెండా తీసుకుని బయటకు పరిగెడతాను.
‘అప్పటికీ డ్రైవర్ చూడలేదనుకో’ అప్పుడేం చేస్తావ్?
ఫెన్సింగ్ మీద నుండి కేకవేసి క్వార్టర్స్‌లోనుంచి మా ఆవిడను పిలుస్తాను.
అధికారి ఆశ్చర్యంగా మీ ఆవిడేం చేస్తుంది అన్నాడు.
‘ఏమి చేయదు, కానీ రెండురైళ్ళు గుద్దుకుంటే చూడాలని దానికి ఎప్పటినుంచో సరదా’.

---

3. ఇండియన్ స్పేస్ సెంటర్‌లో పనిచేసే ఒక సైంటిస్ట్ ఒక కంప్యూటర్‌ను కనుగొన్నాడు. దాన్ని ప్రశ్నిస్తే ప్రపంచంలో ఏ మనిషి ఎక్కడున్నాడో’ ఇట్టే చెప్పేయగలుగుతుంది. అనేక విధాలుగా పరీక్షించి అది నిజమే చెప్తుందని గ్రహించాక ఆ సైంటిస్ట్ ఆ కంప్యూటర్‌ని అమెరికా ప్రెసిడెంట్ ఇండియాకు వచ్చినప్పుడు ఆయనకు చూపించాడు. ప్రెసిడెంట్ ఆశ్చర్యపోయి నమ్మకం కుదరక ఒక కార్డుమీద ‘మా నాన్నగారెక్కడున్నారు’ అని వ్రాసి కంప్యూటర్‌లో ఉంచాడు. కంప్యూటర్‌లో లైటు వెలిగి ఈ క్రింది జవాబు వచ్చింది.
‘మీ నాన్నగారు శాన్‌ఫ్రాన్సిస్‌కోలోని గోల్డెన్ గేట్ మీద కారుడ్రైవ్ చేస్తున్నారు.’
చూశారా ఈ కంప్యూటర్ చేసింది తప్పు. మా నాన్నగారు మరణించి 20 సంవత్సరాలైందని అందరికీ తెలుసు. అని చెప్పాడు ప్రెసిడెంట్.
“మీరు ఆ సమాచారం గూడా వ్రాసి మళ్ళీ అదే ప్రశ్న అడగండి. చెప్పాడు ఆ సైంటిస్ట్”.
ప్రెసిడెంట్ అలాగే చేశాడు. మళ్ళీ కంప్యూటర్‌లో లైటు వెలిగి ఈ క్రింది సమాచారం కనబడింది.
“మీ అమ్మ యొక్క భర్త 20 సంవత్సరాలక్రితమే మరణించాడు. కానీ మీ నాన్నగారు గోల్డెన్ గేట్ బ్రిడ్జ్ మీద కారు డ్రైవ్ చేస్తున్నాడు.’

---

4. ఓ పిసినారి లక్షాధికారి భార్యతో ఎగ్జిబిషన్‌కెళ్ళి అక్కడ హెలికాప్టర్ ఊరంతా ఓ రౌండ్ తిప్పి చూపే ఏర్పాటు ఉందని తెలుసుకున్నాడు.
‘మనిషికి 50 రూ. టికెట్ అన్నాడు పైలట్.
మా ఇద్దరికీ కలిసి 50 రూ. ఇస్తాను అన్నాడు లక్షాధికారి.
పైలట్‌కు వళ్ళు మండింది. సరే ఇద్దరినీ 50 రూ. కే త్రిప్పుతాను. కానీ మధ్యలో ఎవ్వరూ కిక్కురుమనకూడదు. ఎవరు నోరుతెరిచినా 100 రూ. కట్టాల్సి ఉంటుంది. అన్నాడు.
పిసినారి ఆనందంగా ఒప్పుకున్నాడు.
వాళ్ళతో అమ్మో అనిపించడానికి పైన హెలీకాప్టర్‌లో ఎన్నో ఫీట్స్ చేసి పల్టీలు, పిల్లిమొగ్గలు వేయించాడు పైలట్. చివరకు హెలీకాప్టర్ కూలిపోతుందేమోనని అతనికే భయం వేసింది గానీ వాళ్ళు మాత్రం నోరు మెదపలేదు. కిక్కురుమనలేదు. క్రిందకు దిగాక నువ్వు చాలా ధైర్యవంతుడివిరా బాబు, ఎన్ని ఫీట్స్ చేసినా నోరు మెదపకుండా కూర్చున్నావ్. అన్నాడు లక్షాధికారితో.
“నిజం చెప్పొద్దు. ఒకసారి మాత్రం అరవబోయి అతికష్టం మీద ఆపేసుకున్నాను... అన్నాడు పిసినారి.
‘ఎప్పుడూ’ ఆతృతగా అడిగాడు పైలట్.
‘అదే మా ఆవిడ క్రింద పడిపోయినప్పుడు.

---

5. బెజవాడలో ఒక పెద్ద చైనా హోటల్ తెరిచారు. పల్లెటూరి నుండి బెజవాడ సినిమా చూడడానికి వచ్చిన పెద్దమనిషి ఆ హోటల్లో భోజనం చేయాలని ముచ్చట పడ్డాడు. తీరా భోజనం చేశాక అతనికి చైనా ప్రజలు కుక్కల్నీ, పిల్లుల్ని కూడా తినేస్తారని ఎవరో చెప్పిన విషయం గుర్తొచ్చింది. తను తిన్నది కొంపతీసి పిల్లిని కాదుకదా

అని కూడా భయం వేసింది. వెంటనే మేనేజరు దగ్గరకు వెళ్ళి ఆ విషయం అడిగాడు. కానీ మేనేజరుకు తెలుగురాదు. చివరకు తాను తిన్న ప్లేటు వంట చూపించి 'మ్యావ్ మ్యావ్ అనడిగాడు. మేనేజరు తల అడ్డంగా ఊపి 'భౌభౌ' అన్నాడు.

6. 'మతిమరపు ప్రొఫెసర్‌గారు బస్‌స్టాప్‌లో నిలబడి ఉండడం చూచి అతని దగ్గర చదివిన ఓ విద్యార్ధి కారాపి రండిసార్ ఇంటి దగ్గర డ్రాప్ చేస్తాను అన్నాడు. తీరా ఆయన ఇంటి దగ్గర కారు ఆపాక ఆ ప్రొఫెసర్ గారు ఇంటికి తాళం వేసి ఉండడం చూసి, మైగాడ్ మా అవిడ బస్‌స్టాప్‌లో ఉండిపోయింది" అన్నాడు కంగారుగా.

---

7. ఓ తాగుబోతు అర్ధరాత్రి ఓ వీధిదీపం క్రింద ఏదో వస్తువు కోసం వెతుకుతున్నట్లు కనిపించాడు.

ఏమిటి వెతుకుతున్నావ్? జాలిపడి అడిగాడో దారినపోయే దానయ్య.

నా పర్సు పోయింది అన్నాడు తాగుబోతు విచారంగా.

'ఎక్కడ'?

'వెనుకవీధిలో'.

దానయ్య ఆశ్చర్యపోయి 'మరి ఇక్కడ వెతుకుతున్నావేం? అని అడిగాడు.

'ఆ వీధిలో లైట్లు లేవోయ్, చీకటిగా వుంది. అందుకే ఇక్కడ వెతుకుతున్నాను.

8. నిత్య శక్తివంతుడైన ఒక భర్తకి అనుకోకుండా ఊరికెళ్ళవలసిన పని బడింది. తన స్నేహితుణ్ణి పిలిచి నా భార్యను ఇంట్లోపెట్టి తాళంవేశాను. నీకు ఇస్తున్నాను. తాళాన్ని జాగ్రత్తగా ఉంచి నేనురాగానే ఇవ్వు అనిచెప్పి స్టేషన్‌కు బయలుదేరి వెళ్ళాడు. అతనింకా రేల్వేస్టేషన్‌కి చేరకముందే అతని మిత్రుడు ఆపసోపాలు పడుతూ పరిగెత్తుకొంటూ వచ్చి, నువ్వు సరైన తాళం చెవి ఇవ్వనట్లుంది. దీంతో మీ తాళం తెరచుకోవటంలేదు. అన్నాడు.

---

9. సముద్రంలో ఒక ఓడ మునిగిపోయింది. ముగ్గురు మాత్రం ప్రాణాలతో బయటపడి ఓ నిర్మానుష్య దీవిని చేరుకున్నారు. అక్కడ పళ్ళు, ఫలాలు, చేపలు మాంసానికి కొదువలేదు. ముగ్గురిలో ఇద్దరు సంసారికులు. ఒకడు తనకంటూ ఎవరూలేని లావారిస్. ఈ మగ్గురూ మంచి దోస్తులయ్యారు. ఎవ్వరూలేని వాడికి ఇద్దరితోడూ హాయిగా ఉంది. ఏళ్ళుగడిచాయి. భార్య, పిల్లలున్న ఇద్దరూ చాలా బెంగపెట్టుకున్నారు. ఒకరోజు ముగ్గురూ సముద్రతీరం వెంట నడుస్తుంటే వాళ్లకొక సీసా దొరికింది. దాన్లో ఒకదెయ్యం బంధితమైఉంది. దాన్ని విడుదల చేశారు. ముగ్గుర్నీ ఒక్కో కోరిక కోరుకోమంది దెయ్యం. మొదటి ఇద్దరూ తమ భార్యాపిల్లల్ని చూడాలని ఉంది తమని తమ ఇళ్ళకు చేర్చాలని అభ్యర్ధించారు. దెయ్యం 'చుఫ్' మంది. వాళ్లు మరుక్షణం తమ ఉళ్లో చేరారు. మూడోవాడి వంతు వచ్చింది. నాకెవరూలేరు. ఇంతకాలంగా వీళ్ళిద్దరే మిత్రులుగా ఉన్నారు. ఇక్కడ తిండికి కరువు లేదు. మళ్ళీ నా మిత్రుల్ని నాకిమ్మన్నాడు. దెయ్యం 'చుఫ్' మంది. వెళ్ళినవాళ్ళు వెళ్ళినట్లే మళ్ళీ వచ్చి దీపం పై వచ్చి పడ్డారు.

నవ్వండి

ఎస్.కె. బషీర్, NO 66

టీచర్ : ఒరే కిరణ్! మూతి సరిగ్గా కడుక్కునిరా? నీ మూతి చూస్తే ఇవాళ ఏ టిపిన్ తిన్నావో తెలుస్తుంది.

కిరణ్ : ఏం తిన్నానో చెప్పండి చూద్దాం.

టీచర్ : ఉప్మా.

కిరణ్ : ఛీ తప్పు: ఉప్మా నిన్నటి టిఫిన్.

ఒక రైతు పొలందున్నుతూ కిందపడి నడుం విరగ్గొట్టుకున్నాడు. వెంటనే అతని కుక్క పరుగుతో దగ్గర్లో వున్న పట్నానికెళ్ళి ఓ డాక్టర్ని పట్టుకొచ్చింది. "అబ్బ! ఎంత తెలివిగల కుక్క అన్నాడు పక్కనున్న రైతు నా ముఖం తెలివిలే! అది తీసుకొచ్చిన డాక్టర్ పశువుల డాక్టర్.

పల్లెటూరి వ్యక్తి టి.వి కొనడానికి వచ్చి చాలాసేపు టి.వి. చూసి దానిని తీసుకొని పోతున్నాడు. ఇంతలో కొట్టు యజమాని అడగ్గా అవునండీ ఇందాకటి నుంచి ఈ టి.వి. మీ టి.వి. అని చెపుతుంది. అందుకే తీసుకెళ్తున్నా.

నవ్వాలోయ్...

వి. అనంత రామయ్య చౌదరి, ఎసి. 57.

"మనకు వచ్చే డబ్బంతా మీరు రేసులకు, క్లబ్బులకు వెళ్ళి పాడుచేస్తున్నారు. ఈ రోజు నుంచి మీరు క్లబ్బులకు, రేసులకు వెళ్ళవద్దు." అంది హీరో సుభాష్ భార్య. హీరో చిరునవ్వు నవుతూ "మహాభారత కాలంలో ధర్మరాజు కూడా జూదం ఆడాడు.." అని ఇంకా ఏదో చెప్పబోతుండగా "ద్రౌపదికి ఐదుగురు భర్తలన్న విషయం కూడా మీరు గుర్తుంచుకోండి" అంది అతని భార్య.

తియ్యదనం

"నువ్వు నీ జీవితంలో నన్నే మొదటిసారిగా ముద్దు పెట్టుకున్నావా?" హీరోని అడిగింది హీరోయిన్.

"ఎస్ డార్లింగ్ ! నిజం చెప్పాలంటే, నీ ముద్దే చాలా స్వీట్‌గా వుంది అన్నాడు హీరో.

M. Mariyadas, M.Sc
Lecturer in Mathematics
Andhra Loyola College, VIJAYAWADA

हिन्दी विभाग

Acknowledgement

I would like to acknowledge my profound gratitude to Br Blacivs Ganesh, SJ., for typesetting the Hindi section. I must add that he rendered his service last year too.

KV Subbarao
Editor (Hindi)

विद्यार्थी

जी. शांति किरण एन. जी. हेच २३

भारत का भविष्य हूँ मैं,

आज बड़ा भिखारी हूँ।।

नैतिकता भाग गयी यहाँ से,

मौलिकता उड़ गयी वतन से,

धार्मिकता मर गयी जहाँ से।।

कहाँ से ढूढ़ लाऊँ मैं

हे प्यारे वतन वासियो,

उठो, बढ़ाओ कदम आगे

कमर कसो, कसम लो,

वतन के लिए हम हैं फिदा।।

संकल्प

डी. भरत् राज एन. ई. हेच १२

बहुत दिनों के बाद आज हम
करवट बदल रहे हैं।
अंधियारे के भीतर से
हम दूर निकल रहे हैं।
सभी ओर छाई है खुशियाँ
नया जोश है छाया।
धरती भी श्रृगांर कर रही है
मन चाहा सब पाया।
भाई रे .....!
बुला रहा निर्माण सभी को
जमा राष्ट्र हमारा
बीत गयी पाक्स की घड़ियाँ
सबको है अब जगना
अपने-अपने तकदीरों को
खुद ही हमें है बदलना।
आज़ादी आवाज दे रही
मेहनत रही पुकार
मंजिल तय करने के खातिर
हो जाओ तैयार।।
भाई रे ......!
जुटे रहो दिन रात काम में
बदले जीवन सारा।

जिंदगी की सच्चाई !

देवतनु चटर्जी, एन.सी.पी. ४६

उम्मीद ऐसी हो जो जीने को मज़बूर करे!
राह ऐसी हो जो चलने को मज़बूर करे!
यारी ऐसी हो जो मिलने को मज़बूर करे!

माँ

ए.सुनील कुमार, ए.बी. ०३

घर ही तो है एक मंदिर, इस मंदिर की देवता माँ है।
जिस घर में माँ होती है, उस घर में लक्ष्मी होती है।।
माँ ही तो घर का सौभाग्य, माँ ही तो है सहन की मूर्ति।
माँ शब्द में होती है ममता, करो प्रणाम माँ को बार-बार।।

जिन्दगी

सुनील कुमार ख़लख़ो, एन.एम.एल २३

दो पल की है यह जिंदगी,
हँसकर-हँसाकर जी लो।
अगर जीना है जिंदगी,
जहर गम का मुस्कुराकर पी लो।
आती है मुसीबत जो भी राहों में,
करो सामना तुम उसका डटकर,
सिमट कर आ जाएगी खुशी बाहों में।
निराश न होना कभी पाकर असफलता,
करते रहना प्रयास हरदम।
अगर होगी लगन और दृढ़संकल्प,
चरणों को तुम्हारी चूमेगी सफलता।
करो मुहब्बत अपने दुश्मनों को भी,
है कोई दुश्मन यह न सोचो कभी,
करता है जो नफरत तुमसे,
सीने में उसके लिये मुहब्बत जगा दो।
जीते हैं अपने लिए कीड़े-मकोड़े भी,
कभी औरों के लिए भी जीकर देख लो।
दो पल की है जिन्दगी,
हँसकर-हँसाकर जी लो।

सोज़े वतन

के कल्याण कमलाकर, एन.एम.एल ४६

एक फरियाद था सुनाना मतवाले उस देशभक्त को,
हे भगवान! क्यों आज़ाद कराया इस देश को?
दीवानों ने संग्राम में जो चित्र बनाया देश का था,
अब किस हक से बदला तुमने उसके वेश को?
क्या यही पतन था देखना उन परवाने सेनानियों को,
देर नहीं हुआ, अब जागो त्याग कर वासनाओं को,
कर सकते तुम अब भी पूरा उनके सब अरमानों को।

क्या सत्याग्रह को भूल गये, भुला दिया बापू का कहा,
आज़ादी के बाद तुमने क्या सोचा वही मिल न सका,
क्या रखा है मदिरा में तुम यों उन्मादित होते हो
सपनों के सागर में डूबे हुए खैरातों के पीछे हो,
आजाद है जन्मा तू फिर भी सपनों का महत्व न जान सका,
ख्वाब यही देख दिवाने जब वतन पर हो गए फिदा
क्या बदले में न कर सकते तुम जितना तुम से हो सका?

ज्यादा नहीं बस जरा सा बलिदान है तुमसे मांग रहा,
सपनों के भारत के रूप को क्या तू अब पहचान सका,
छोड़ इन विलासिताओं को अगर अब कर्मठ तू बना,
साकार पल में हो जाएगा सपना जो बापू ने बुना;
तब स्वर्ण युग में होगा भारत, सारे जग को दिखलाएगा,
भारत में होगी बस खुशहाली दुख निकट न आएगा,
वह युवा ही है जो सोज़े वतन इस वचन को निभाएगा।
(यह एक संकलन है)

एक सच्चाई

ए कृष्ण मोहन, एन. एम. एल २६

गरीब और अमीर में अन्तर इतना ही है,
गरीब जब मिले तब खाता है, धनवान जब चाहे तब खाता है।
हम मिले पर हमें नहीं मिला,
देश को हम मिल गये पर अब तक देश हमें नहीं मिला।
वह होगी तो यह नहीं होगी हम जो आए तुम्हारे शहर कैसे पहुँचे तुम्हारे घर
कभी प्यास होगी नदी न होगी कभी नदी होगी प्यास न होगा।
वो सब 'आउट आफ डेट' हैं यमराज पहले जैसे धर्मराज नहीं हैं।
"पति के प्राण फिर से मांगने के लिए मेरा अगर तू पिछा करेगी तो खबरदार
ज़माना कहेगा कि सावित्री यम के साथ भाग गयी है"

चश्मा

एन जान विजय कुमार आर. ए. २२

जज : इस आदमी की गलती के लिए इसके दोनो कान कटवा दीजिए।

अपराधी : नहीं ऐसा मत कीजिए, मैं अंधा हो जाऊँगा।

जज : यह कैसे?

अपराधी : कान नहीं तो मैं चश्मा कैसे लगाऊँ ?

मॉ-बाप को भूलना नहीं

अमित के. टान्टी आर बी. ८३

भूलो सभी को मगर, मां-बाप को भूलना नहीं।
उपकार अगणित है उन को भूलना नहीं।।
पत्थर पूजे तो पूजे अपने जन्म के खातिर करे।
पत्थर बन मॉ-बाप का दिल कभी कुचलना नहीं।।
मुख का निवाला दे कर जिन्होंने तुम्हें बड़ा किया।
अमृत पिलाया तुमको, जहर उनके लिए उगलना नहीं।।
कितना किया लाड़ सब अरमान भी पूरे किये।
पूरा करो अरमान उनके, बात यह भूलना नहीं।।
लाखों क्रमाते हो भले, मॉ-बाप से ज्यादा नहीं।
सेवा बिना सब राख है मद में कभी भूलना नहीं।।
सन्तान से सेवा चाहो, संन्तान बन सेवा करो।
जैसी करनी वैसी भरनी, न्याय यह भूलना नहीं।।
सोकर स्वयं गीले में सुलाया तुम्हें सूखी जगह।
मॉ की आत्मीय ऑखों को, भूलकर कभी भिगोना नहीं।।
जिसने बिछाये फूल ये, हर दम तुम्हारी राहों में।
उस राहपर कभी कंटक बनना नहीं।।
धन तो मिल जायेगा मगर मॉ-बाप क्या मिल पायेंगे?
पल-पल पावन उन चरण की चाह कभी भूलना नहीं।।

आज के नेता

ए. प्रसन्न कुमार रेड्डी एन.बी.२३

पहने सफेद टोपी और कुरता, बन जाता जनता का नेता
जब जीत जाता, कुर्सी पर बैठकर फूला न समाता
बैठ-बैठ पेट भी बढ़ाता, पॉच वर्ष तक सत्ता न छोड़ता
गद्दी पर बैठकर भूल जाता ममता, पैर पर पैर रखकर रौब जमाता
जनता हाथ मलकर रह जाती, छाती पीट-पीट कर चिल्लाती
हाय रे नेता, तू है हमारा भाग्य विधाता।

जान लो

एस. के. अजारूद्दीन आर.एम.सी २३

'भक्ति' न हो तो पूजा व्यर्थ है
'परोपकार' न हो तो जीवन व्यर्थ है
'उपयोग' नहीं तो धन व्यर्थ है
'बिनम्रता' न हो तो विद्या व्यर्थ है
'आचरण' न हो तो भाषण व्यर्थ है
'पीने योग्य' न हो तो पानी व्यर्थ है
'गुण' न हो तो रूप व्यर्थ है
'विश्वास' न हो तो दोस्ती व्यर्थ है
'होश' न हो तो जोश व्यर्थ है
'मन' न हो तो सब कुछ व्यर्थ है

मोहब्बत

पी. विनिसेन्ट शामसन् एम.सी.ए.

१. चॉदनी चांद से होती है, सितारों से नहीं,
मोहब्बत एक से होती है हजारों से नहीं।

२. नहाना है तो समुंदर में जाइये,
किनारे में क्या रखा है, मोहब्बत है तो
बाहों में आइये, इशारों में क्या रखा है।

३. न हम रहेंगे, न हमारे ये बंधन
हम तो बस अपने कदम छोड़ जायेंगे।
यूँ ही कुछ ऐसा कर जायेंगे।
कि सब के दिल में रह जायेंगे

४. सबेरे घण्टी बजी, मैंने सोचा मेरा दिल आया
खोल के देखा तो करेंट का बिल आया।

इसे सीख लें

अशोक कुमार, एन. पी. २६

स रे ग म बिना संगीत नहीं
संगीत बिना चैन नहीं
चैन बिना जीवन नहीं
जीवन बिना कुछ भी नहीं।

गुरू बिना ज्ञान नहीं
ज्ञान बिना सभ्य लोग नहीं
सभ्य लोग बिना समाज नहीं
समाज बिना कुछ भी नहीं।

दृढ़ संकल्प बिना विजय नहीं
विजय बिना सिद्धि नहीं
सिद्धि बिना पहचान नहीं
पहचान बिना कुछ भी नहीं

राष्ट्र गीत 'वंदेमातरम्' का आविर्भाव

एन.एस. श्रीकांत, ए.बी. ०१

बंकिम् चन्द्र चटर्जी के 'वंदेमातरम्' गीत सुनते ही हर एक भारतीय के मन में देश भक्ति उभरता है। इस गीत को चटर्जी ने जून महीने के सन् १८३८ में लिखा था।

एक दिन वे विद्यालय से घर लौट रहे थे। रेल गाड़ी में सफर करनेवालों की संख्या बहुत कम थी। तब उनको वहॉ का वातावरण बहुत आनंदमय और शांतिदायक लगा। कुदरत भी बहुत संन्दर थी। हरे भरे खेत, खुली हवा खुशवु फैलाने वाले पड़ों से आने वाली सुगंध इन सबको देखते ही उनके मन में अचानक " सुजलां सुफलां मलयज शीतलाम सस्यश्यामलाम मातरम्" शब्द उभर आये थे। तुरन्त उन्होंने कागज लेकर लिखना शुरू किया था और उनके स्टेशन पहुँचते ही गीत लिखना पूरा हुआ।

'वंदेमातरम्' गीत सभी धर्म, जाति, मतवालों को ध्यान में रखकर लिखा गया है। अंग्रेजों ने इस पर रोक लगाई लेकिन सब ने गीत के अर्थ से प्रभावित होकर उसका सम्मान किया था। सन् १९४७ में आजादी मिलने के बाद हमारी सरकार ने 'वंदेमातरम्' गीत को राष्ट्र गीत के रूप में स्वीकार किया था।

अनेकता में एकता

एन.जी.हेच १२,एम. पाकियम

हमारा देश भारत अनेक धर्मों का रंगमंच है। जैसे हिन्दू, इस्लाम, सिख, ईसाई धर्म आदि। कुछ धर्मों के लोग भारतवासी ही कहलाते हैं। यदि हमारे देश में एकता न होती तो आज हम सब स्वतंत्र न होते। अपने देशवासियों की एकता के करण ही हमने विदेशियों को भारत छोड़ने पर मज़बूर कर दिया और अपने देश को स्वतंत्र किया। इस प्रकार हम सब एक होकर अनेक समस्याओं को दूर करते हैं। जब गुजरात में भूकम्प हुआ तब हम सब ने संगठित होकर कठिनाई का सामना किया। यदि हममें "एक के लिए सब और सब के लिए एक" की भावना उदित हो तो हमारा परिवार-समाज आगे बढ़ेगा। हम जीवन की सुखों को भोग सकेंगे और हमारा देश आगे बढ़ेगा।

मित्रता

ए.बी.राजू, एन.ई.हेच ०२

दुनियाँ में मनुष्यों के बीच कई प्रकार के बंधन हैं। इन सब में प्रमुख है स्नेह बंधन। हर मनुष्य को अपने मन की बात बताने के लिए एक मित्र की आवश्यकता होती है। मित्र एक ऐसा व्यक्ति होता है जो अपने मित्र के सुख-दुःख में साथ रहता है और निःस्वार्थ भाव से अपने मित्र की सहायता करता है। मित्रता के इस पवित्र बंधन में जात-पात, रंग-रूप एवं लिंग का कोई महत्व नहीं होता। उम्र का भी महत्व नहीं होता है। दो मित्रों में कोई भी भेदभाव नहीं होता और उनकी सोच एक जैसी होती है। एक सच्चा मित्र दूसरे मित्र की कठिनाईयों को समझता है और अपने मित्र के अनुकूल अपने आप को बदलता है। कठिनाईयों में बाकि लोग जब साथ छोड़ देते हैं तब सच्चा मित्र हमें हर तरह की सहायता करने के लिए आगे बढ़ता है। यही एक सच्चे मित्र के लक्षण हैं।

मित्रता एक ऐसा बंधन है जिसमें सभी दोस्त मिलजुलकर रहते हैं। एक साथ हँसते-गाते हैं और एक साथ ही बैठकर रोते हैं। सच्चे मित्र एक दूसरे की हर बात जानते हैं। एक के दिल की बात दूसरे को कभी-कभी बिना कहे भी समझ में आ जाती है। मित्र मिल-जुल कर घूमते फिरते हैं और हँसी-खुशी दिन बिताते हैं।

दोस्ती के बंधन में एक मित्र हमेशा अपने दूसरे मित्र की भलाई चाहता है और उसके लिए वह कुछ भी करने के लिए तैयार रहता है। वही हर काम में सबसे आगे रहता है यह सोच कर कि अपने मित्र को किसी तरह का कष्ट न उठाना पड़े। इस प्रकार के मित्र का मिलना बहुत सौभाग्य की बात है।

दुनियाँ में कोई चाहे कितना भी धनी क्यों न हो अगर उसके पास सुख-दुख बाँटने के लिए एक सच्चा दोस्त न हो तो वह निर्धन के समान है। इसलिए हर मनुष्य के जीवन में एक अच्छे मित्र की बहुत आवश्यकता है।

दोस्त एक ऐसा व्यक्ति है जो हमें सही राह पर चलने की सहायता करता है और सलाह देता है। इसलिए हर मनुष्य को सच्चे दोस्त बनने की कोशिश करनी चाहिए।

'बंद' एक फैशन

ए.ई.हेच. १३ सिलास मिंज

आज ३१ जनवरी का अंतिम दिन और झारखण्ड बंद। कल दो गुण्डों के बीच हुई गोली-बारी में तीन लोगों की मृत्यु हो गयी और उसी के बिरोध में आज बंद का आहवान किया गया है।

इस बदलते परिवेश में बंद का फैशन ही कुछ अलग है। एक बार आँख उठाकर देश के चारों ओर नजर दौड़ाइए या रेडियो खोलिए या समाचार पत्र पढ़िए, आपको तुरन्त देखने-सुनने को मिलेगा - आज गुजरात बंद, कल बिहार बंद और परसों भारत बंद। आज तक न जाने पूरे देश में कितने सफल-असफल 'बंद' हो चुके है। आखिर यह बंद है क्या चीज। आखिर बंद क्यों होता है। फायदा किसको होता है। आज किसी राजनीतिक पार्टी की माँग न मानी गयी तो कल राज्य बंद, किसी नेता की हत्या कर दी गयी तो भारत बंद। आखिर यह सिलसिला कब तक चलता रहेगा।

मैं इसे फैशन इसलिए कहता हूँ क्योंकि फैशन एक रहस्यामयी देवी है जिसके चंगुल से बच पाना असंभव है। भारत इस देवी के चंगुल में पहले ही से फँस चुका है और शायद अब इससे बच पाना मुश्किल है। यह देवी कब तक भारत को अपने चंगुल में रखेगी यह तो आनेवाला कल ही बताएगा।

रहस्य की बात तो यह है कि बंद का आयोजन अधिकतर राजनीतिक पार्टियाँ ही करती हैं। इसमें कोई दो मत नहीं कि पाटियाँ बंद का आयोजन अपनी स्वार्थ-सिद्धी के लिए करती हैं। जितना अधिक बंद उतना ही अधिक उन्हें संतोष मिलता है। बंद करना उनके लिए 'फैशन-शो' के समान है। यों तो हमारा देश त्योहारों, छुट्टियों से भरा पड़ा है, ऊपर से बंद करे छुट्टियों की संख्या बढ़ा देते हैं।

आज हमारे देश में बस किसी एक नेता की हत्या हो जाती है तो अपराधी को पकड़ने के लिए रोड जाम, धरना, हड़ताल, बंद और न जाने क्या-क्या करते हैं। आखिर अपराधी है कौन? जब एक गरीब की हत्या हो जाती है तो इसकी सुनने वाला कोई नहीं है। अपराधी को पकड़ने के लिए कुछ नहीं किया जाता है। ऐसा लगता है

जैसे उसका कोई मूल्य ही न हो, वह सिर्फ एक घास का पुतला है, जिसे जब चाहो जला दो। जब गरीब चोरी करता है तो उसके लिए कानून है। उसे जेल जाना पड़ता है। जब अमीर या कोई नेता चोरी करता है तो उसे जेल जाना नहीं पड़ता है। यहाँ तक कि उसे गिरफतार भी नहीं किया जाता है। ऐसा लगता है जैसे जेल और कानून सिर्फ गरीबों के लिए ही बने हैं।

क्या कभी देश यह सोचने का प्रयास किया है कि बंद से घाटे के सिवा कोई फायदा नहीं होता। बंद के नाम पर कितने राष्ट्रीय सम्पतियाँ जला दी जाती हैं। यातायात पर बुरा असर पड़ता है। कितनी गाड़ियाँ आग के हवाले कर दी जाती हैं। कितने मासूम लोगों को जान गँवानी पड़ती है। हमारी अर्थ व्यवस्था चरमराने लगती है। इससे बढ़कर सबसे ज्यादा असर तो रोज-कमाने-खाने वालो पर पड़ता है। रिक्सा चालक, मजदूर इसके घेरे में आते हैं। बंद के कारण कितने लोगों का चूल्हा नहीं जलता है। कितनों को खाली पेट दिन गुजराना पड़ता है। बंद कर्ना को तो क्या, मजे में जीते हैं। किसी की क्या परवाह उन्हें तो अपना उल्लू सीधा करना है।

सचमुच आज बंद एक फैशन बनता जा रहा है। अक्षरधाम मंदिर पर हमले के बाद गुजरात बंद, एक व्यक्ति की हत्या के विरोध में बंगाल बंद, गोधरा कॉड के विरोध में भारत बंद, इसका जीता-जागता उदाहरण है।

आज हमारे सामने एक ही प्रश्न उठता है, आखिर भारत में ही बंद क्यों होता है। अमेरिका में ११ सितम्बर को W.T.O. पर आक्रमण के विरोध में अमेरिका बंद नहीं था जबकि वहाँ हजारों लोग मारे गये थे। रूस में संगीत हॉल पर आक्रमण के विरोध में भी रूस बंद का आयोजन नहीं हुआ।

आज हमें इन देशों से सीख लेनी होगी कि समस्या का हल बंद से नहीं होता। अतः आज हमें इस बंद रूपी राक्षस से लड़ना होगा और उस के चंगुल से निकालकर भारत को एक सुन्दर और स्वच्छ राष्ट् बनाना होगा।

पश्चिमी लहर

किशोर टोप्पो, एन.ई.हेच ०६

अगर मैं कहूँ कि आज भारत विषम परिस्थिति से गुजर रहा है तो शायद कोई अतिशयोक्ति नहीं होगी। हर समस्या जटिलता से गंभीरता की ओर अग्रसर हो रहा है! हम स्वतंत्र होकर भी किसी अपरिचित बंधन मे जकड़ते महसूस कर रहे हैं। हाँ, अगर हम इसी तरह बेखबर बैठे रहें तो दूसरी गुलामी भी हमसे दूर नहीं है। पहले हम राजनीतिक रूप से गुलाम थे और अब आर्थिक रूप से। अवश्य ही आप उस जहरीले पिंजरे का नाम सुनकर चकित होंगे जो हमें उस दिशा में अगाह कर रहा है। वह कोई दूसरा नहीं - ' विश्वीकरण या भूमण्डलीकरण' है।

आज ऐसा कोई राष्ट्र नहीं जो पश्चिमी शीत लहर याने विश्वीकरण के चपेट में नहीं आया हो। यह लहर दिखने में सलोना है परन्तु उसका कहर जहर से भी ज्यादा है। आज भारतीय परिवेश और आर्थिक, सामाजिक नैतिक एवं राजनीतिक अस्थिरता के लिए विश्वीकरण ही जिम्मेदार है। विनिवेश व्यापार, संचार एवं सरकार पर इसका सीधा प्रभाव पड़ा है। मैं इसे अभिशाप तो नहीं कहता पर इसमें फ़ायदे कम और दुष्परिणाम अधिक हैं जो गंभीर और दूरगामी हैं। हाँ, इसको अपनाने में हमारा पहल एवं अंदरूनी मामले जरूर हैं। पर इससे पहले कि हमारी स्थिति साँप के मुँह की मेंढ़क न हो हमें अपने को संभलना होगा, होशियार होना होगा।

अंग्रेजों का दूसरे राष्ट्र पर शासन एक वंशगत स्वभाव है। वे धन से अधिक अधिकार को महत्व देते हैं। यह उनके लिए गर्व, बड़प्पन और शान की पहचान है। पर राजनीति को लेकर हस्तक्षेप किया तो किसी देश में अर्थव्यवस्था पर कब्जा, तो कहीं सभ्यता विकास का नाटक। अमेरिका को ही लीजिए, आज वह पूरे दुनिया की पुलिस बन गयी है। चाहे दुनियाँ के किसी कोने में बम फटे, प्रतिक्रिया अमेरिका में होती है। अर्थात अमेरिका कहना चाहता है कि वह सर्वेसर्वा है, बॉस है, महाशक्ति है और सभी राष्ट्र उसके अधीन हैं।

विश्वीकरण ने शिक्षा को एक ऐसे बाजार में खड़ा कर दिया है जहाँ वह केवल उपयोगिता के तराजू में तौला

जाता है। शिक्षा अब ज्ञान प्राप्ति का साधन नहीं बल्कि एक व्यवसाय बन गया है। सिर्फ आधे दर्जे के लोग ही इसके हकदार हैं। गरीब और नीचे दर्जे के लोगों को न तो अच्छी शिक्षा का अधिकार है और न नौकरी का मौका। क्योंकि शिक्षा के उन्नत संस्थान प्रायः निजि क्षेत्र में हैं जो काफी खर्चीले भी हैं।

उत्पादन, व्यवसाय, विनिवेश एवं संचार पर भी विश्वीकरण का प्रकोप उभरने लगा है। हम तकनीकि के क्षेत्र में भी औरों से काफी पिछड़े हैं विश्वीकरण द्वारा आनेवाली विदेशी तकनीकी हमारी अपनी तकनीकी के विकास का बाधक साबित होगी। क्योंकि हमारी स्थिति अब भी उनके बराबरी नहीं है और विकास के लिए उनको प्रर्याप्त बाजार, वित्तीय सहायता एवं प्रोत्साहन नहीं मिल सकेगा।

आज आवास, सड़क, अस्पताल निर्माण एवं उद्योग स्थापना के लिए अनेक राष्ट्र अपनी पूंजी उड़ेल रहे हैं। विश्व बैंक क्यों विकास के नाम धन देने के लिए इतना उत्सुक है। ज्ञातव्य हो विश्व बैंक के पूँजीधारक सिर्फ गिने-चुने अग्रगण्य पश्चिमी राष्ट्र हैं। वे विकास के नाम धन देकर हमें अपने अधीन करना चाहते हैं। ताकि हम सदा उनके ऋणी बने रहें और कभी चूँ तक न कर सकें। अंततः हमारे अर्थव्यवस्था पर उनका कब्जा होगा और हमें उनकी ऊँगलियों पर नाचना पड़ेगा जो दूसरी गुलामी से कम नहीं होगी।

मशीनीकरण का परिणाम अत्याधिक उत्पादन है जो पश्चिमी राष्ट्र में एक समस्या बन गया है। इसीलिए वे उपनिवेश का मार्ग ढूँढ़ रहे हैं। फलतः वे सस्ते मूल्य पर अपना उत्पादन हमारे बाजारों में डाल रहे हैं जिससे उत्पादन क्षेत्र में गला-काट प्रतिस्पर्धा अवश्यंभावी है।

भारतीय कृषि औजार, रसायन, कीटनाशक एवं बीज भी हम बाहर से लाते हैं। वजह है कि हमारी तकनीकी अविकसित है अतः यहाँ इसका लागत मूल्य अधिक पड़ता है। उच्च कोटि के उपजवाले बीज विशेष तकनीकी से बने होते हैं जिन्हें हम दुबारा उपयोग में नहीं ला सकते। इन सभी को वे सस्ते में दे रहे हैं ताकि भातीय उद्योग घाटे में चलकर नष्ट हो जाए और उनका दरवाजा सदा के लिए खुल जाए। इस प्रकार वे बीज एवं तकनीकि के मालिक बने रहेंगे। इधर अधिक उपज से माँग कम होगी जिससे किसानों की आय में भी गिरावट होगी। दूसरी ओर वे हमसे सस्ते में कच्चे माल खरीदकर उसे 'फिनिस्ड प्रोडकट' के रूप में हमें ऊँचे दर पे बेचेंगे।

मैं बेझिझक कह सकता हूँ कि आज विश्वीकरण का विष हर साँसों में फैल गया है। इसी पर बिचार एवं प्रतिक्रिया के पहल हेतु जनवरी २००३ में 'एशियन सोसल फोरम' महासभा हमारे देश के हैदराबाद शहर में आयोजित किया गया था जिसमें विभिन्न एशियाई राष्ट्रों से १०,००० से अधिक प्रतिनिधियों ने भाग लिया। भारत का हैदरबाद ही मीटिंग के लिए चुना गया क्योंकि बिल गेट्स ने इसका दौरा किया था और हैदराबाद विश्वीकरण का सबसे प्रभावित प्रांत है। विल गेट्स का कंप्यूटर एवं तकनीकि के क्षेत्र में सहायता तो विनिवेश के रूप में महज एक बहाना है। वह हमें सहायता के रूप में हमारे संस्थानों में अपना हाथ मजबूत कर रहा है जो प्रलोभन के सिवाय और कुछ नहीं है। उल्टे अमेरिकी संसाधन, तकनीकि एवं धन भरतीय उद्योगों के विकास पथ का बाधक बनेगी और इसे मिलनेवाला लाभ एवं प्रोत्सहन भी छीन ली जएगी।

अतः आप जहाँ भी जाएँ एक ही चर्चा सुनेंगे - 'विश्वीकरण'। घर-बार हो या उद्योग-व्यापार या नीति-राजनीति, सबों को इसका भय है। चाय-पार्टी हो या सभा-गोष्ठी विषय बदलता ही नहीं। भोजनालय हो या कार्यालय बात इसी पर होती है। विद्यालय भी इससे अछूते नहीं हैं। और किसे हिम्मत है ऐसे जहरीले विष को पचाने की? कौन है जो इतना बेखबर बठैगा अब हमारी आँखें खुल गयी हैं और हम अपना विनाश अपनी आखों से कैसे देख सकते! अतः आज विश्वीकरण की लहर से जो कोलाहल हो रहा है वह अपने आप में पूर्णतयः जायज है।

तलाश

समीर डुँगडुँग, डी. ई.हेच २३

अरे भाई नमस्ते! ये आप लोग किस विषय पर बहस किये जा रहे हैं? जरा हम भी तो सुने। आओ रमेश भाई हम तलाश की बात कर रहे हैं तुम भी सुनो । हाँ तो भाई तलाश वही है जो कभी खत्म नहीं होती। होनी भी नहीं चाहिए। क्योंकि तलाश का सीधा संबंध जिन्दगी से है। जिन्दगी एक तलाश है। अरे देखो, इस संसार में हर कोई किसी न किसी की तलाश है। किसी को नौकरी की तलाश होती है, तो किसी को छोकरी की, किसी को भगवान की,

किसी को ज्ञान की, किसी को दौलत की, किसी को पानी की, किसी को वाणी की, किसी को शांति की, किसी को कॉति की......और न जाने क्या-क्या की तलाश है! हम भी तो ज्ञान और बुद्धि की तलाश में हैं। जरूर।

पर ये तलाश भी अजीब है। अजीब! हॉं अजीब। क्योंकि ये तलाश बहुतों को मंजिल तक पहुँचाती है और बहुतों को जिन्दगी भर मारा-मारा फिरने के लिये मजबूर कर देती है। ऐसा क्यों?

क्योकि हम तलाश ऐसी चीज की करते हैं जो हमारी पहुँच से बहुत दूर है; उनको हम पाना चहते हैं जो हमें पाना नहीं चाहते। फिर इस तलाश में कठिनाईयां भी तो हैं, है कि नहीं। जैसे गरीबी, स्वार्थ, घूसखोरी, लोभ-लालच, ईर्ष्या-द्वेष, घमण्ड, हत्या, बलात्कार, नशापान, अंधविश्वाश, बीमारी और न जाने कितनी ही समस्याएँ जो हमारे तलाश की राह में रोड़ा बनकर आते हैं और बाधा पहुँचाते हैं। उदाहरण के लिये- नशापान। आजकल नशापान जैसी बुराई युवकों में कुछ ज्यादा ही हावी होते जा रही है। नशा पान से मेरा मतलब केवल शराब पीना ही नहीं अपितु सिगरेट, बीड़ी, पान-पराग, गुटका आदि का सेवन करना भी है। आजकल नशापान फैशन बन गया है। युवा ऐसे चिजों को लेना अपना शान समझते हैं। इस प्रकार ये शान धीरे-धीरे आदत बन जाती है। पर नशापान जब एक बार आदत बन जाती है तो चाहे लाख कोशिश करें उससे छुटकारा पाना बहुत मुश्किल हो जाता है। बहुत कम ही लोग अपने दृढ़ संकल्प से छुटकारा पाते हैं।

गरीबी भी एक प्रमुख कारण है जो हमारे तलाश में रूकावट पैदा करती है। बहुत बार बहुत लोग इस गरीबी से हताश निराश हो जाते हैं। वे उससे लड़ना छोड़ देते हैं। पर इस दुनियॉं ऐसे लोग भी हैं जो गरीबी की जंजीर को तोड़कर, तलाश करते हुए अपने रास्ते में बढ़ते गये हैं और अपनी मंजिल को पाये हैं। जैसे आज के हमारे नये राष्ट्रपति। वे एक गरीब परिवार से थे। पर वे कठिनाईयों के बावजूद अपनी तलाश में बढ़ते गये। वे पहले वैज्ञानिक बने और अभी देश के सर्वोच्च्व पद पर असीन हैं।

अतः साथियो, हमें यह सोचना और देखना है कि हम किसकी तलाश में है। हमें अपने आप में यह सवाल करके परखना है - मैं किधर जा रहा हूँ ? क्या जिस वस्तु की तलाश कर रहा हूँ, वह मेरे लिये उपयुक्त है? यदि आपको पूर्ण सहमति अपने दिल से मिल जाती है तो अपने कदम आगे बढ़ाइये और पूर्ण दृढ़ता के साथ आगे-ही-आगे बढ़ाते जाइये। हर कठिनाई आपके कदम चूमेगी और वह वस्तु आपको जरूर मिलेगी जिसकी आपको तलाश है।

ठीक है मेरे दोस्त! आज ही मैं अपनी तलाश फिर से सोचूँगा और सही निर्णय लूँगा।

गुरुवंदना

डा. वेन्ना वल्लभराव
प्रध्यापक हिन्दी विभाग

श्री कोच्चर्लकोटा वेंकट सुब्बाराव जी के अवकाश प्राप्त अवसर पर गुरूजी के विषय में कुछ बोलना अपना सौभग्य मानता हूँ। मैं भी उनका एक छात्र था। मैं कितना भागयशाली था कि जब मेरी उम्र दस-ग्यारह वर्ष की थी, तब उनके चरणों में बैठकर हिन्दी का अध्ययन शुरू किया। न जाने कब गुरू जी के चरणों का स्पर्श हुआ, न जाने कब उनकी पद-धूलि मेरे सिर पर आ पडी, आज मैं हिंदी प्राध्यापक के रूप में हूँ। मैंने गुरू जी को उस समय पहली बार देखा था जब वे बिलकुल जवान थे। उनकी उम्र उन्नीस-बीस वर्ष की होगी। तभी उनकी मसें भीग रही थीं। दुबले-पतले रहा करते थे।

श्री सुब्बाराव जी उस समुदाय की अंतिम पीढी के हिन्दी अघ्यापक थे, जब हिन्दी का अध्ययन-अध्यापन देश-सेवा और राष्ट्र-सेवा के अंतर्गत माना जाता था। दक्षिण के बच्चों में हिन्दी भाषा के प्रति भय उन दिनों अब से ज्यादा ही था। गुरू जी ऐसे अधापक थे कि वे न केवल बच्चों में उस भय को दूर करते थे अपितु भाषा के प्रति रूचि भी पैदा कर सकते थे। भाषा और व्याकरण पढ़ाने का उनका ढ़ग हम कभी भूल नहीं सकते। यही कारण था कि उनके कई छात्र आगे चलकर स्नातकोत्तर शिक्षा ही नहीं, पी. एच. डी. एम. फिल. जैसे शोध कार्य भी कर चुके। इसी शहर के तीन महाविद्यालयों में उन्हीं के छात्र हिन्दी प्राध्यापकों के रूप में काम कर रहे हैं। कहने की जरूरत नहीं कि वे सब गुरू जी से प्रेरणा ग्रहण कर चुके। विशेषकर 'कहानी' पढ़ाने का उनका तरीका ही अनोखा है। एक अध्यापक को इससे बढ़ कर क्या गौरव हो सकताहै।

आंध्र प्रदेश राज्य सरकार की उच्च शिक्षा विभाग ने एक सर्क्युलर भेजा जिसका उद्देश्य था कि कालेजों के ऐसे अध्यापकों का पुरस्कार के साथ सम्मान किया जाएगा, जिन्होंने इंटर डिसिप्लिनरी में महत्वपूर्ण कार्य किये हों। हर कालेज में बडी चर्चा हुई कि कौन इस कोटि के अंतर्गत आएगा। विजयवाडा शहर के किसी भी कालेज में योग्य अध्यापक पहचाना नहीं गया। लोयोला कालेज में ही १३० अध्यापक काम कर रहे थे, उन तमाम प्राध्यापकों में केवल एक का नाम प्रकाश में आया - वे और कोई नहीं हमारे गुरू जी सुब्बाराव ही हैं। वे यद्यपि हिन्दी के प्राध्यापक थे किन्तु तेलगु के प्रतिष्ठित कहानीकार थे। उन्होंने तेलगु एवं

हिन्दी में १२५ से ज्यादा श्रेष्ठ कहानियाँ, लेख, दो उपन्यास, हास्य-व्यंग्य रचानाएँ की थी। तेलगु के साप्ताहिकों में हर हफ्ते कम-से-कम एक कहानी प्रकाशित होती थी और कालेज में सब उनको बधाई देते रहते थे। के. वी. सुब्बाराव का नाम तेलगु गद्य-साहित्य में अलग स्थान प्राप्त कर चुका। पता नहीं किस घटना साहित्य-सृजन की प्रेरणा देती है और किस घटना से उसकी कलम कुंठित हो जाती है। हम उनके सहचर कई बार उनसे पूछ चुके कि आपने साहित्क-सृजन क्यों रोक दिया? उन्होंने कभी अपने उत्तर से हमें संतुष्ट नहीं किया, हम चाहते हैं कि वे अपना रचना कार्य पुनः शुरू करें और हमेशा उसे जारी रखें।

पढ़ाई के अतिरिक्त विद्यार्थियों का मार्ग-दर्शन सुब्बाराव जी की प्रमुखता और महानता है। उनके दिशा-निर्देशन में उनके शिष्य डा. लक्ष्मी प्रसाद संसद सदस्य ही नहीं, केन्द्रीय हिन्दी सलाहकार समिति और राज भाषा समिति के उपाध्यक्ष बन सके।

सुब्बाराव जी अपनी समझदारी और विलक्षण विचार-शैली के लिए विख्यात हैं। किसी भी विषय पर सोचकर जल्दी निर्णय देने में वे सक्षम हैं।

'आदमी तन से नहीं, विचारों से बूढ़ा होता है'। वे हमेंशा तरूण हैं, उत्साही है, मस्त हैं- हँसते-हँसाते रहने वाले हैं। उनकी अनुपस्थिति में हमारे विभाग वाले 'गेट टु गेदर' पर कभी नहीं जाते। अगर जाते तो, हमें मालूम है कि वह पार्टी शुष्क और नीरस होगा।

गुरू जी के बारे में आपसे कुछ कहते कबीर का दोहा याद आता है-

सिख तो ऐसा चाहिए, गुरू को सब कुछ देय।
गुरू तो ऐसा चाहिए, सिख से कुछ न लेय।।

सुब्बाराव जी इस आदर्श के साथ जीने वाले गुरू है। ऐसे गुरूजी के पैरों में श्रद्धा सुमन सादर समर्पित करता हूँ। सुब्बाराज जी अवकाश प्राप्त करने जा रहे हैं। यह सेचते ही मैं डरने लगा हूँ कि विभाग का पूरा उत्तरदायित्व मेरे कन्धों पर आनेवाला है।

मैं अन्तंत भाग्यशाली हूँ कि दस वर्ष की आयु से लेकर अव तक मुझे प्रिय गुरू की सत्संगति प्रप्त हुई। उनके पावन दर्शन मुझे सदा मिलते रहे। तुलसी का दोहा याद आता है-

गोधन गज-धन, वाजि धन, रतन-धन खान।
जब आवत संतोष धन, सब धन धूरि समान।।

इस अवसर पर मैं भगवान से प्रार्थना करता हूँ कि वह उन्हें स्वास्थ्य और संतोष आजीवन प्रदान करें, उन्हें सुखी रखें।

Rev Fr G Stanislaus Subbaiah, SJ

1908 - 2002

Don Bosco Tech. School Press, Gnt. Ph: 2350832